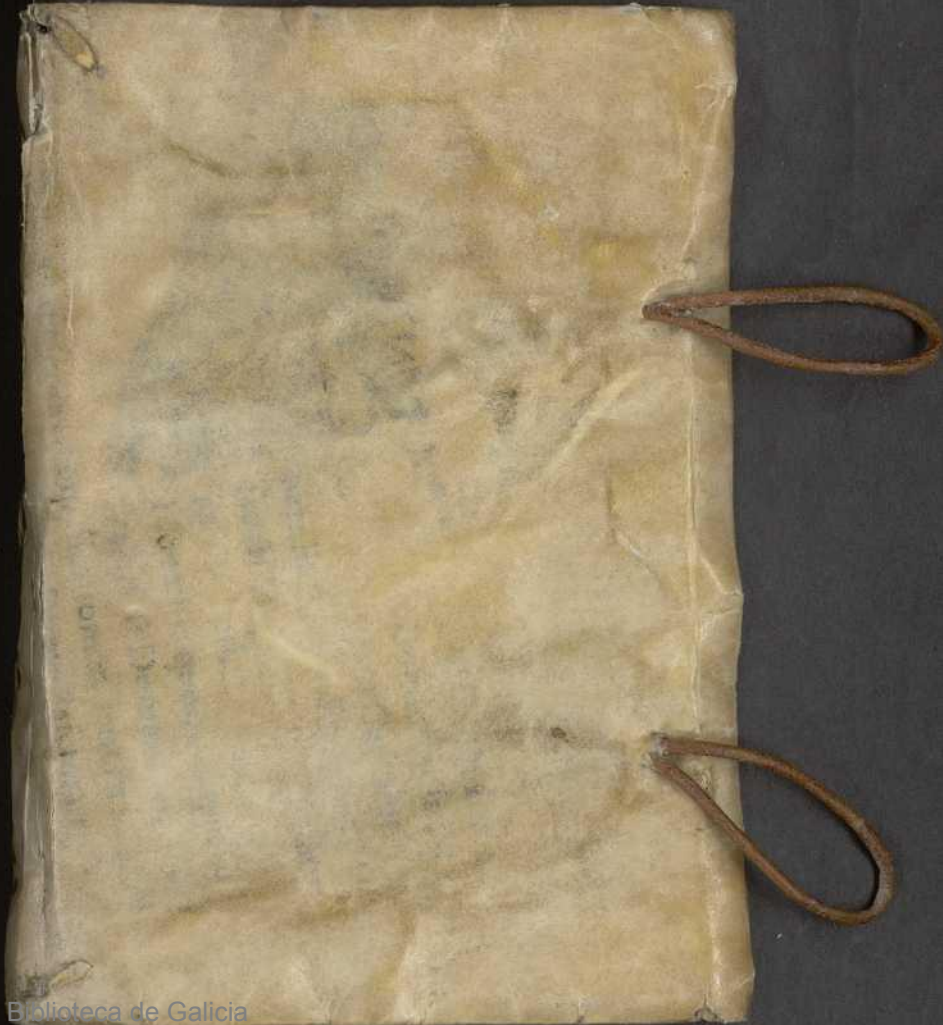

37752

Pg. 2216

C2-4-1

CONSTITV- TIONVM EXTRA-

GANTIVM SANCTISSIMORVM PATRV
Summorumq; Pontificũ Pij Quarti & Quinti, & Gre-
gorij XIII. liber vnus, nunc denuo auctus ali-
quot Bullis, quæ in exemplaribus antea
æditis desiderabantur. Regulas
præterea Cancellariæ & Bullæ
Cœnæ Dñi cõtinentens.

Æditus de licentia Illustris & admodum Reuerendi D.
Petri Cербунæ Prioris & Vicarij generalis
Ecclesiæ Cæsarang.

CAESARAVGVSTAE.

Excussus in ædibus Petri Sanchez ab Ezpeleta.

Venduntur in edibus Francisci Simonis Bibliopolæ.

Anno 1577.

DOCTOR Petrus Cerbuna
Prior & Canonicus sanctæ Ec-
clesiæ metropolitanæ ciuitatis Cæ-
saraugustæ, Vicarius generalis in
spiritualibus & temporalibus pro admodum illu-
stri Capitulo dominorum Prioris & Canonico-
rum. Harum litterarum serie licentiam & facul-
tatem concedimus omnibus & singulis Impresso-
ribus & Bibliopolis imprimendi in hac ciuitate &
Archiepiscopatu Cæsaraugustan. iuxta decreta sa-
cri Tridentini Concilij hunc librum, Constitutio-
num extrauagantium Sanctissimorum Patrum
Summorumq. Pontificum Pij III. & V. cui no-
missimæ S. D. N. Gregorij XIII. Constitu-
tiones & Regulæ Chancellariæ insuper & Bulla
Cœnæ Domini nunc denuo accesserunt. Dat. Cæ-
saraugustæ, die primo mensis Octobris, Anno
Domini. M.D.LXXVII.

Doctor Petrus Cerbuna, Prior,
& Vicarius generalis.

Sebastianus Moles Not.
IN.

INDEX CON- STITVTIONVM EX- trauagantium.

De litera A.

Infinitas ex copula illicita ad secun-
dū gradū restringitur. fol. 24. & 30

Ambitus officiorum minoribus pro-
hibetur. fol. 81

Agnus Dei benedicti nō inficiendi minio, nec
venales exponendi. fol. 121

B.

Beneficia propter crimen heresis vacantia se-
di Apostolicæ reseruata. fol. 33

Beneficia per resignationem aut permutatio-
nem vacantia ab ordinariis non conferen-
da. fol. 62

Beneficiorum resignationes & iurium cessio-
nes publicandæ sunt dum sacra fiunt popu-
lo. fol. 95

Bona ecclesiæ male alienata reuocāda, & alie-
nationes reuicendæ. fol. 117

C.

I N D E X.

- Cōpaternitas** quib⁹ casibus cōtrahatur. fol.24
Curata beneficia habentes intra quod tēpus a
 Curia Romana debeant recedere. fol.32
Clerici in Romana Curia cōmorantes, vel eā
 adeuntes intra decem dies tenetur ostēdere
 litteras dimissorias, nomina & cognomina
 & patriam nunciare. fol.31.& 70
Causæ confidentiarum ad Sedem Apostolicā
 auocatæ. fol.75.
Clerici propter incontinentiam beneficiis pri-
 uari & brachio sēculari tradi debent.. fol.98
Confidentia beneficiorum & regressus prohi-
 bentur. fol.110.
Cura Monialium a fratribus conuentualibus
 ad ordinarios translata. fol.84
Constitutio Bonifacij VIII. quæ incipit fœ li-
 cis de pœnis in VI.ad scientes, & non reue-
 lantes extenditur. fol.119

D.

- Declaratio Trid.Synod.super cognatione spi-**
 rituali. fol.29.
Dispensationes cōcessæ militibus, & fratribus
 militiarum moderantur. fol.99

E.

Expedi-

INDEX.

Expeditionum prorogatio. fol.60

F.

Facultas concessa iudicibus decernendi se-
questrum in beneficiis reseruatis nulliter im-
petratis. fol.1.

Fenestræ introspecientes ecclesias remuran-
dæ. fol.27

Festum S. Thomæ de Aquino celebrandum.
fol.54

Fructus beneficiorum ecclesiarum Cathedra-
lium, aut collegiatarum, qui antea vigore
statutorum ab eisdem litte pendente perci-
piebantur, deponendi. fol.79

Facultates concessæ comittibus Palatinis reuo-
cantur. fol.85

Facultates concedendi alienationes bonorum
ecclesiæ Camerario concessæ, reuocantur.
fol.94

Fidei professionem cum iuramento tenentur
facere quicunq; animarum curam suscipiunt
& qui monasteriis domibus & Conuenti-
bus præficiuntur. fol.14

Forma publicandi resignationes. fol.95

Facultates testandi concessæ Militiis, & Hos-
pitali-

I N D E X.

pitalibus reuocantur. fol.99
 Forma creandi census. fol.108

G.

Gradus remotior in dispensationibus obtinē-
 dis exprimi & attendi debet, excepto pri-
 mo. fol.25

Gratiarum & iustitiæ causa nihil neq; dandū
 neq; recipiendum. fol.139

I.

Impedimentū affinitatis ex fornicatione pro-
 ueniens, non excedit secundū gradū. fol.30

Incontinentia priuari beneficiis possunt cleri-
 ci. fol.98

Indulgētię pro quibus manus adiutrices por-
 rigendę reuocantur. fol.34

Indulta Cardinalium reuocantur. fol.39

L.

Licentię celebrandi missas tempore vesperti-
 no reuocantur. fol.37

Laici birretum rotundum cum suis plicis de-
 ferre tenentur, quo a clericis distinguantur.
 fol.70

Litterę & constitutiones S. Pont. Pij. V. pro
 mendicantibus & aliis religiosis contra or-
 dinarios

I N D E X.

dinarios promulgatæ, ad terminos iuris cō-
munis, & Cōcilij Trid. reducūtur. fol. 127
Litteræ S. Pij Papæ III. cōtra prætensas fran-
chias vrbs obseruandæ. fol. 130

M.

Mortui in Cæmeteriis sepeliendi. fol. 27.
Mendicantium ordinis declaratio. fol. 66

N.

Non fabricandum in ecclesiis aut causarum
porticis. fol. 27
Nova constitutio de ædificiis & iure congrui.
fol. 131

O.

Officium Ministri & Vicariij generalis fra-
trum tertij ordinis S. Francisci extinguitur.
fol. 87

Ordines ne conferantur nisi seruata forma
decreti Trid. Sess. 21. cap. 2. fol. 103

Ordo tertius S. Francisci ministro generali &
prouintiali obseruātia submittitur. fol. eod.

P.

Pœne impostæ blasphemis, sodomitis, concu-
binariis, deambulantibus in ecclesiis, & pau-
peribus in eisdem mendicantibus, aliaue illicita

INDEX.

- ta facientibus:& laborantibus diebus festiuis
& alia quāplurima circa diuinū cultum. fol.17
- Parrochiales ecclesiæ quomodo conferendæ.
fol.41
- Priuilegia mendicantium confirmata. fol.44
- Prohibitio de non admittendis resignationi-
bus ab Ordinariis, relaxatur & modificatur.
fol.77
- Proprietas Minoribus conuentualibus subla-
ta. fol.81
- Priuilegium concessum officiali Rom. Cur.
quod laici bigami, & clerici coniugati, pen-
siones aut bona ecclesiæ habere non pos-
sint, reuocatur. fol.99
- Priuilegium simile cōcessum Militiis & Hos-
pitalibus, reuocatur. fol.eod.
- Priuilegia vniendi & supprimendi beneficia,
concessa Militiis & Hospitalibus reuoca-
tur. fol.eod.
- Priuilegium de non recipiendis aut retinēdis
fratribus alterius ordinis reuocatur. fol.115
- R.
- Reformatio officij sacre pænitentiariæ. fol.2.
- Reformatio officij Rotæ. fol.7
- Reforma-

INDEX.

Reformatio & clausura Monialium. fol.21
 Reuocatio facultatum ingrediendi monaste-
 ria. fol.26

Res sacras aut diuino cultui dicatas spoliiorum
 nomine non venire, & ecclesiis, quibus eas
 relinquentes præfuerunt, tradendas. fol.63

Reformatio tertij ordinis S. Francisci, & eius
 domorum ytriusque sexus. fol.87

Residentia vbi facienda ab his, qui parochiales
 ecclesias in simul cum præbendis, aut digni-
 tatibus vel aliis beneficiis habēt. fol.91

T.

Taurorum agitatio prohibita, & vota super ea
 re emissa reuocantur. fol.73

Tridentina Synodus declaratur circa impedi-
 mentum publice honestatis. fol.93

Trid. Synod. Sess. 21. cap. 2. extensio. fol.104

V.

Veritas in dispensationibus exprimēda. fol.28

Vicariis quæ patio assignanda in vnionibus
 beneficiorum. fol.71

Vota tria emittenda ab his, qui in congrega-
 tionibus, sub obedientia voluntaria viuunt.
 fol.106

INDEX RE

GVLARVM CHAN-

cellaria.

De littera A.

Annali possessore. reg. 33. fol. 164

B.

Beneficiis vacaturis per promotionem ad ecclesias, & monasteria. reg. 25. fol. 162

Beneficiis vacantibus per contractum matrimonij. reg. 56. fol. 169

C.

Concurrentibus in data. reg. 15. fol. 160

Clausula ponenda in litteris permutationum. reg. 38. fol. 10.

Commendis. reg. 41. fol. 166

Consensu in resignationibus & pensionibus. reg. 43. fol. 167.

Clausulis ponendis in literis indulgentiarum. reg. 51. fol. 168

Clausulis in beneficiis vacatibus. reg. 54. fol. 168

Clausulis in litteris religiosorum. reg. 57. fol. 169

Clausulis

INDEX.

Clausulis si est ita. M. reg. 59. fol. 169

D.

Declaratio reservationis ecclesiarum & beneficiorum per prædecessores reservatorum.

reg. 9. fol. 150

Dictionibus numeralibus. reg. 24. fol. 160

Derogatione iuris patron. reg. 40. fol. 166

Dispensationibus in gradibus consanguinitatis. reg. 47. fol. 167

E.

Executione facienda. reg. 46. fol. 167

Exprimēdo valore beneficiorū. reg. 53. fol. 168

Expresione qualitatū beneficiorum. reg. 55. fol. 169

I.

Idiomate. reg. 18. fol. 161

Impetrantibus beneficia per obitum familiarium Cardinalium. reg. 30. & 31. fol. 164

Ingressu religionis. reg. 44. fol. 167

Indulgentiis concessis ad instar. reg. 52. fol. 168

Infordefcentibus. reg. 55. fol. 170

L.

Litteris in forma rationi cōgruit. reg. 8. fol. 158

Litteris religiosorū expediēdis. reg. 37. fol. 166

M.

INDEX.

M.

Mendicantibus transferendis. reg.21.fol.161

Male promotis. reg.22.fol.162

Moneta. reg.23.fol.cod.

Mandatis Apostolicis & executorialibus. reg.

N. 61.fol.169

Non tollendo ius quiritum. reg.16.fol.172

Non impetrando beneficium per obitum viuentium. reg.19.fol.161

Non iudicando iuxta formam supplicationū.

reg.25.fol.162.

Non valeant commisiones causarum, nisi litteris expeditis. reg.29.fol.163

Non appellādo ante diffinitiuam sententiam.

reg.35.fol.165

Non stetur commisioni post conclusionem.

reg.36.fol.166.

Non valeat impetratio facta per modum in cancellaria exprimendum. reg.45.fol.167

Nulli suffragetur dispensatio, nisi litteris confectis.

reg.29.fol.166.

O.

Officiales nihil exigant vltra debitum. reg. 66

fol.171

P.

INDEX.

P.

- Petenti prouideri de vacaturo, dentur litteræ
de vacaturo & e conuerso. reg.60.fol.169
Potestate vice Cancellarij. reg.68.fol.171

Q.

- Quod fructus in 3. parte augeri possint vigo-
re clausulæ. reg.69.fol.170
Quod Cardinales non comprehendantur sub
regulis faciendis. reg.67.fol.171

R.

- Reformationibus, reg.42.fol.166.
Regula de viginti. reg.17.fol.161
Regulis Chācellarię producēdis. reg.26.fol.162
Reseruatio beneficiorum, quæ ante a Benedi-
cto Papæ 12. in extrauagante ad regimen
sub titulo de præbendis inter communes: &
a Ioanne 22. in extrauag. execrabilis eodem
titulo: fuerant reservata. reg.1.fol.157
Reseruatio cathedralium Ecclesiarum & Mo-
nasteriorum. reg.2.fol.eod.
Reseruatio dignitatū, nec non suorum & S.R.
E. Cardinal. familiarium beneficiorum. reg.
3.fol.eodem.
Reseruatio beneficiorum collectorum, & sub-
colle-

I N D E X.

- collectorum. reg.4.fol.158
 Reseruatio beneficiorum curalium dum cu-
 ria transfertur. reg.5.fol.eod.
 Reseruatio beneficiorum cubiculariorum &
 cursorum. reg.6.fol.eod.
 Reseruatio beneficiorū & ecclesiarū S.Petri,
 & S.Ioan, Lateran. & Beatæ Marię maioris
 de Vrbe, & beneficiorum titularum Cardi-
 nalium a curia absentium. reg.7.fol.eod.
 Reseruatio mensium Apostolicorum & alter-
 natua. fol.173
 Reuvalidatio litterarum prædecessoris gratiæ
 iustitiæ infra annum concessarum. reg.10.
 fol.159
 Reuocatio vnionum. reg.10.fol.eod.
 Reuocatio facultatum quibusuis cōcessarum.
 reg.22.fol.eod.
 Reuocatio facultatum conferendi beneficia
 curata. reg.3.fol.160
 Reuocatio decimarum & aliarum impositio-
 num. reg.62.fol.169
 Reuocatio facultatū percipiendi pretium of-
 ficiorum. reg.63.fol.170

S.

Signa-

I N D E X.

Signatura per fiat præferatur alteri per cōces-
sum. reg.32.fol.164

Supplendis defectibus. reg.39.fol.166

Super defectu natalium. reg.48.fol.167

Super dispensationibus. reg.49.fol.cod.

Surrogandis collitigantibus. reg.27.fol.163

T.

Triennali possessore. reg.34.fol.165

Translatione religiosorum. reg.58.fol.169

V.

Vnionibus & vnionum confirmatione. reg.
20.fol.161

Verisimili notitia. reg.28.fol.163

INDEX MO- TVVM PROPRIORVM.

P I I. I I I I.

Onstitutio, per quam datur facultas
iudici decernendi sequestrum su-
per beneficiis reseruatis.

Bulla reformationis officij sacre poenitentiarię.

Pii. iij.

Bulla Pii. iij. super reformatione officij rote.

Pij. iij.

Bulla super confirmatione Concilij Triden-
tini. Pij. iij.

Bulla super forma iuramenti professionis fidei.
Pij. iij.

P I I V.

Bulla prohibitionis blasphemię, sodomię,
simonię concubinariatus, &c. fol. 17.

Bulla super clausura & reformatione quarũ-
cunque monialium. fol. 21.

Declaratio Concilij Tridentini de compater-
nitate & affinitate ex fornicatione ac matri

I N D E X.

- moniiis, contractis, & contrahendis. fol.24.
- Declaratio regulæ Pij 4. super expressione
gradus propinquioris in dispēlationibus ma-
trimonialibus. fol.25.
- Breue super reuocatione licentiarum ingre-
diēdi monasteria domus Carthus.&c.fol.26.
- Edictum de non fabricando in ecclesiis neque
in earum porticis,&c. fol.27.
- Motus proprius de veritate exprimēda in dis-
pensationibus matrimonialibus & aliis gra-
tiis sub pœna falsi. fol.28.
- Bulla super declaratione decreti Cōcilij Trid.
de cognatione spiritali inter maritū & vxō-
rem suscipientis & baptizatum. fol.29.
- Bulla super declaratione decreti de impedi-
mēto affinitatis ex fornicatione &c. fol.30.
- Edictum super residentia curatorum, ac de se
præsentan.&c. fol.31.
- Bulla super reservatione beneficiorum.fol.33.
- Bulla reuocatoria oīum indulgentiarū.fol.34.
- Reuocatio licentiarum celebrandi missas ves-
pertino tempore. fol.38.
- Reuocatio iudultorum S. R. E. Cardinalium
cum limitationibus. fol.39.
- Bulla

I N D E X.

- Bulla super collatione parochialium. fol. 41.
 Bulla confirmationis & nouæ cōcessiōis pri-
 uilegiōrum omniū ordinum mendicantiū,
 cū certis declarationibus & decretis. fol. 44.
 Bulla super celebratione festiuitatis beati Tho-
 mæ de Aquino. fol. 54.
 Reuocatio priuilegiōrum hospitalis S. Laza-
 ri, &c. fol. 57.
 Prorogatio expeditionum Pauli. 4. fol. 60.
 Bulla suspensionis, facultatum, & auctoritatū
 conferendi beneficia per resignationē, &c.
 fol. 61.
 Bulla super spoliis. fol. 63.
 Breue super declaratione ordinum mendicā-
 tium. fol. 66.
 Edictum super denunciatione Clericorum ac
 bireto Doctorum. fol. 70.
 Bulla super declaratione assignationum por-
 tionum vicariis in vnione beneficiorum
 facien. fol. 71.
 Bulla super prohibitione agitationis Tauro-
 rum. fol. 73.
 Motus proprius auocationis ad se, &c. causarū
 confidentiarum, &c. fol. 75.

I N D E X.

- Bulla relaxationis, prohibitionis de nō admit-
tendis resignation. per ordinarios cum mo-
dificationibus.** fol. 77.
- Bulla super deponendis fructibus & distribu-
tionibus beneficiorū litte pendēte.** fol. 79.
- Constitutio de proprietate sublata fratribus
ordinum minorum Conuentualium, & de
ambitu officiorum.** fol. 81.
- Translatio curæ monialium a fratribus ordi-
mino. ad ordinarios locorum.** fol. 84.
- Bulla reuocationis facultatum concessarum
Comitibus Palatinis.** fol. 85.
- Constitutio de extinctione officiorum mini-
stri, &c. S. Francisci & de submissione huius
ordinis Ministro generali fratrum mino-
rum.** fol. 87.
- Bulla residentia facienda in parochialibus per
obtinentes eas.** fol. 88.
- Bulla per quam declaratur Concilij super im-
pedimento publicæ honestatis.** fol. 93.
- Reuocatio facultatum concedendi commis-
siones alienationum bonorum, &c.** fol. 94.
- Constitutio super modo & forma publicandi
beneficiorum resignationes.** fol. 96.
- Consti-**

I N D E X.

- C**ôstitutio de priuatione clericorum propter
incontinentiam. fol. 98.
- R**euocatio priuilegiorum concessorum offi-
cis Rom. Cur. fol. 99.
- E**xtensio Concilij Tridentini Sessio. 21. cap. 2.
quod incipit: Cum non deceat. fol. 103.
- C**onstitutio de trium votorû professione. 106.
- C**onstitutio super forma creandi census. 108.
- N**oua cōstitutio de cōfidētiis beneficalib. 111.
- R**euocatio priuilegiorum de non recipiendis
fratribus alterius ordinis. fol. 115.
- B**ulla reuisionis & recuperationis bonorum
ecclesiasticorum male alienatorum. fol. 117.
- E**xtensio constitutio. Bonifacij v. quæ inci-
pit, Foelicis. fol. 119.

G R E G O R I I X I I I .

- C**onstitutio ne Agnus Dei benedicti mi-
nio inficiantur. fol. 122.
- C**onstitutio de eleemosynis monialibus præ-
standis. fol. 123.
- R**eductio litterarum & constitution. foelic.
record. Papæ v. contra locorum ordina-
rios ad terminos iuris communis. fol. 128.

INDEX.

- Constitutio de obseruatione litterarum foel.
record. Papæ iij. contra prætensas franchi-
fias Urbis. fol. 103.
Noua cōstitutio d' edificiis & iure cōgrui. 132.
Innouatio censurarum Bonifacij 8. cōtra pas-
ciscētes seu dantes &c. pro expeditionibus
gratiæ vel iustitiæ. fol. 139.
Reuocatio omnium licentiarum ingrediendi
monasteria monialium, &c. fol. 141.
Litterę & processus, lectę die Coenę Dñi. 143.

MOTVS PROPRII

qui deinde sequuntur, quia tum reper-
ti sunt, cum liber iam absolueretur,
ad finem appositi sunt.

P I I III.

- B**Vlla super reformatione cōclauis in ele-
ctione Rom. Pont. Additionum. fol. 1.
Bulla super declaratione temporis ad obseruā-
dum decreta Concilij Trid. Additio. fol. 8.
Bulla reuocatoria priuilegiorum, exemptio-
num, immunitatum, facultatum, cōseruato-
riarum,

INDEX.

riarum, indultorum, confessionalium, maris
magnum & aliarum quarumcunque gratia-
rum. Additionum. fol.9.

P II V.

Constitutio per dominos medicos obser-
uanda. Additionum. fol.11.

Bulla reuocationis licentiarum Græcis latino
more, & Latinis Græco ritu Missas ac alia
diuina officia celebrandi hætenus concessa-
rum. Additionum. fol.12.

Edictum visitatoris ante visitationem Roma-
næ Urbis ecclesiarum publicatum. Addi-
tionum. fol.14. pag.2.

Motus proprius contra Episcopos, Archiepis-
copos, Patriarchas, & alias ecclesiasticas per-
sonas curam animarum habentes, & non re-
sidentes. Additionum. fol.19.

Edictum super modo cōferendi beneficia cu-
ram animarū habentia in Vrbe Rom.eiusq;
districtu existen. Addition. fol.20.

● FINIS INDICIS.

Errata, quæ per angustias tem

poris, quibus premehamur, obseruare
licuit, hæc sunt.

- fol. 2. pag. 1. ver. 28. sentia, lege sententia.
fol. 6. pag. 1. ver. nti, lege nostri, ibidem poenitentiaria.
fol. 7. pag. 2. ver. 10. reformatione, lege reformationem.
fol. 7. pag. 2. ver. 22. ipsius, lege ipsis.
fol. 8. pag. 1. ver. aute, lege autem.
fol. 10. pag. 1. ver. penultima, speciali, lege specialis.
fol. 34. pag. 1. ver. 1. htis, lege hoc.
ibidem ver. 2. omnipotense, lege omnipotentis.
Ibidem ver. 3. in fine lineæ, adde se.
fol. 36. pag. 1. ver. 24. venarabilibus, lege venerabilibus.
fol. 36. pag. 2. ver. 7. Militarum, lege Militiarum.
fol. 36. pag. 2. ver. 19. superloribus, lege superioribus.
fol. 37. pag. 1. ver. 25. infringece, lege infringere.
fol. 38. pag. 2. ver. 15. pei, lege per.
fol. 42. pag. 1. ver. 8. Sedis, lege Sedi.
fol. 50. pag. 2. ver. penultima ordinriis, lege ordinariis.
fol. 57. pag. 2. ver. 18. Conuentu, lege Conuentui.
fol. 58. pag. 1. ver. 2. Conuentuum, lege Conuentum.
Eadem pag. ver. vlti. Conuentu. lege Conuentui.
fol. 58. pag. 2. ver. 10. ante verbum expressis deest, pro.
fol. 124. pag. 2. ver. penultima laiaie, lege laicis.

CONSTI-

CONSTITVTIO PER QVAM DATVR FACVLITAS IUDICI DECERNENDI SE- QVESTRVM.

Super beneficijs reservatis.

ANCTISSIMVS IN
 Christo Pater, & Dominus no-
 ster Dñs Pius diuina providen-
 tia Papa quartus: Cupies, prout
 suo pastoralis incumbit officio,
 vnicuique, quod suum est, tri-
 bui, iustitiāq; inter omnes aequa-
 lance ministrari, ac animarū peri-
 culis, & fraudibus eorū, qui pas-
 sim beneficia ecclesiastica in mēsis, in quibus illorum
 collatio & prouisio per constitutiones suas, seu Cancellaria
 Apostolicæ regulas de super editis dispositioni suæ
 pro tēpore reservatæ existunt, vacantia, seu alias eidem
 & sedis Apostolicæ dispositioni generaliter reservata,
 aut ex generali reservatione apostolica vel alias affecta,
 ordinaria seu alia auctoritate contradictarum Constitu-
 tionū tenorē, aut alias indebite sibi cōferri, & de illis e-
 tiā prouideri procurant, & in eis pretextu collationum
 & prouisionum huiusmodi se intrudunt, ad hoc, vt il-
 lorum fructus suos faciant, & ex eis impetrantes Apo-
 stolicos, seu alias iusto titulo prouisos molestant, & in-
 terim lites adeo in longum protrahant, vt ipsi impe-
 trantes & iustum titulum habentes, aut cum eis con-

A cor.

MOTVS

cordare, aut eorum iuri cedere & renuntiare, aut in prosecutione litium huiusmodi omnes eorum facultates dissipare, & tandem in illarum prosecutione mori cogatur. Quique beneficia in Romana Curia vel extra eam litigiosa resignant, aut eorum iuri cedunt simpliciter, vel in fauorem tertij in memorialibus, cum paruis datis & consensibus desuper præstitis, quæ penes se retinent. Et nihilominus lites huiusmodi prosequuntur, & dum cognoscunt, nullum ius sibi in huiusmodi beneficijs litigiosis competere, ad effugiendum sententiam & expensas, vel fructuum restitutionem, in quibus condemnandi venirent, Supplicationes desuper signari, ac datas, & consensus paruos huiusmodi extendi faciunt, asserentes, se iamdiu illa dimisisse, partes fouentes bonum ius, & iudices iustitiam ministrantes deludendo, quantum in eo est obuiare, ac omnem penitus talia præsumendi occasionem tollere, hæc sua perpetuo valitura sanctione statuit, & ordinauit, quod quoties in antea aliquem super quouis beneficio ecclesiastico (vt præfertur) reseruat seu affecto, & dicta auctoritate, vel alias nulliter collato tam in dicta Curia quam extra eam litigare contigerit, & iudici Ordinario, seu cui causa desuper commissa fuerit, etiam Summarie & extrajudicialiter quantum sibi pro rei qualitate sufficere, parte legitime citata, videbitur, constiterit, beneficium ipsum in dictis mensibus vacauisse, aut alias (vt præfertur) reservatum seu affectum: & nihilominus ordinaria seu alia auctoritate nulliter Collatum, & indebite detentum existere, idem iudex reproducta citatione, fructus, redditus & prouentus beneficiorum sic nulliter collatorum & indebite detentorum sequestrari mandet & faciat, ac alia exequa-

quatur in præmissis necessaria & opportuna. Super quo eidem iudici omnem potestatem & auctoritatem impartitus est. Itemque sanctitas sua in causis nunc in quavis instantia coram eisdem iudicibus pendentibus similiter obseruari mandauit. Præterea decreuit & declarauit, sic resignantes seu cedentes, & nihilominus lites huiusmodi prosequentes, nec eorum malitia illis prodesse, & fouentibus bonum ius nocere valeat, ad fructuum, reddituum & prouentuum dictorum beneficiorum per eos perceptorum restitutionem, ac expensarum in litibus huiusmodi factarum refectionem, omniaque & singula damna & interesse, in quibus condemnati fuerint, si non celsissent, vel resignassent, per iudices tam ordinaria, quam delegata, vel alia auctoritate fungentes, coram quibus lites ipsas pro tempore pendere, seu moueri contigerit, condemnandos fore & condemnari debere, ac ad id teneri & obligatos esse. Ipsosque ac etiam in dictis beneficijs successores quoscunque ad apparitionem sententiæ seu sententiarum ac literarum exequutorialium pro tempore latæ seu latarum & decretarum, a quibus appellare non liceat, ac restitutionem seu relaxationem possessionis, ac fructuum, reddituum & prouentuum, necnon refectionem expensarum ac damnorum, & interesse huiusmodi, perinde ac si contra eosdem successores sententia seu sententiæ latæ, & literæ exequutoriales huiusmodi decretæ fuissent, cogi & compelli. Sic tamen, quod postquam alter ipsorum sententiæ seu sententiarum, ac restitutioni vel relaxationi possessionis & fructuum reddituum, & prouentuum, necnon damnorum, & interesse huiusmodi refectioni, alijsque præmissis realiter, & cum effectu paruerit, alter desuper molestari non possit. Es

MOTVS

ita in præmissis omnibus & singulis per eosdem & alios quoscunq; iudices, & etiam causarum palatij Apostolici Auditores, sublata, &c. iudicari & diffiniri debere, irritum quoque, &c.

Placet publicetur & describatur. I.

¶ Lecta & publicata fuit supradicta Constitutio Romanæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo: Die vero sabbati, vigesima sexta mensis Octob. Pontificatus prælibati Sanctissimi Domini Papæ, Anno primo.

A. Lomellinus Custos.

SANCTISSIMI IN CHRISTO PA-

tris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ

III. Bulla reformationis officij Sacræ
pœnitentiariæ.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

IN SVBLIMI Beati Petri solio, meritis licet imparibus, superna dispositione locati, statim ab ipso nostri Pontificatus initio, officij nostri esse duximus, vt omni adhibita diligentia, errores, quos circa oēs gradus & hominū cōditiones, nimia forsā licentia & impunitate, magno cum animi acerore hisce potissimum temporibus cōmitti animaduertimus, prouidentia nostræ ministerio corrigere, & emendare: ac ea, quæ hominum licentia crescente deformata essent, reformare: illaque præsertim circa Romanæ Curia officia, & tribunalia ad verā debitamq; normā, & obseruantia reducere curaremus.

mus. Hinc est, quod nos ad pœnitentiariæ nostræ officium, in quo morû censura & animarû salus præcipue vertitur, nostræ considerationis oculos dirigentes, & attendentes, in eo plures & diuersos abusus propter superiorû tēporum licentiã, & incuriã utrepisse, ne illi sese latius diffundat, quantû in nobis est occurrere volentes, habita desuper cû venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, ipsoq; maiori pœnitentario, ac eius officialibus auditis & eorum iuribus diligenter visis, ac omnibus mature consideratis, de ipsorum fratrum consilio, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus : quod de cætero perpetuis futuris temporibus, pro tempore existens maior pœnitentarius, ac eiusdem pœnitentiariæ Regens, Correctores, Procuratores, ac alij quicunque eius officiales & ministri ab eorum omnium, quæ in infra scriptis capitulis & prohibitionibus continentur, concessione, commissione, & expeditione penitus cessare & abstinere debeant. Et in primis idem pœnitentarius abstineat a commutationibus vltimarum voluntatum & earum derogationibus, nec non ab vnionibus perpetuis & suppressionibus, ac translationibus beneficiorû Ecclesiasticorû, & applicationibus vnius beneficij alteri beneficio. & illarû confirmationibus. Item a concessione iuris patronatus, seu præsentandi ad beneficia Ecclesiastica propter augmentum fructuû, sed tantû ex causa fundationis, vel dotationis illud concedere possit. Similiter abstineat a licentijs standi extra, pro monialibus, ex quacunque causa: necnô a declaratorijs pro religiosis propter vim & metû, quæ ingressu religionis, vel emissionem professionis sibi illata fuisse prætendât: quâdo post emissam

MOTVS

professionem huiusmodi susceperunt sacros ordines in religione: etiam si asseratur, quod eisdem vi & metu durantebus illos susceperint. In alijs autem casibus declaratoriæ ipsæ committantur Ordinario loci & vocato Priore Monasterij, in quo fuerit emissæ professio, & nunquam in Curia, etiam si pars, & testes præsentés essent. Nec concedat: Religiosis licentias standi extra propter infirmitatis, & similia impedimenta: nec etiam pro subuentione parentum, aut pupillorum, vel aliorum consanguineorum, nisi obtenta licentia suorum superiorum: & in facultatibus, pro religiosis eisdem, transeundi de ordine ad ordinem, etiam in casibus a iure permissis, apponatur semper clausula: Quod perpetuo ibidem in claustro Domino famulari teneantur. Apostatis vero abolutionem non concedat, nisi ea lege expressa, vt statim ad claustrum proprii ordinis redeant: vel ad alium ordinem transeant æqualis vel arctioris obseruantiae, vt ibi perpetuam vitam agant. Nec illis, aut alijs translatis prædictis indulgeatur, vt beneficia ecclesiastica obtinere: vel illis, vt mercenarij, deseruire, aut alias etiam de superiorum suorum licentia extra claustrum quoquo modo degere valeant. Similiter non concedat commisiones alienationum, vel permutationum, aut affrancationum, aut illarum confirmationum de bonis Ecclesiasticis in forma quæ dicitur. Si in euidetem, pro rebus, quarum redditus annuus summam viginti ducatorum auri de Camera excedat: & commisiones huiusmodi semper Ordinario loci, & alteri personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ coniunctim committantur. Et si de ipsius Ordinarij interesse vel præiudicio agatur, tunc loco ipsius committantur Metropolitanò. Et si res ad ipsam Metropolitanam pertineat,

Ordin-

Ordinario viciniore: & nunquam similes cōcedantur cōmissiones, quando agitur de alienatione iurisdictionum vel vassallorum ad Ecclesiam quouis modo pertinentium. Præterea, ne Ordinarij in corrigendis subditorum excessibus impediantur, & delicta impunita remaneant, nō cōcedat absolutiones, vel mandata de absoluendo ab homicidijs, vel alijs grauib; delictis, etiā occultis, pro quibus de iure civili pœna capitali imposita sit (præterquā in foro cōscientiæ duntaxat.) In reliquis vero minoribus, & leuioribus excessibus, de quibus tamen delinquens non fuerit citatus, vel inquisitus, cōmittere possit Ordinario: vt imposita illi pœna eius arbitrio, cū etiam in foro fori absoluat, ipsumq; ab executione ordinū, si fecū super irregularitate dispensatum fuerit, similiter eius arbitrio suspendat. Episcopis tamen, vel eorum superioribus, aut alijs prælatis Sedi Apostolicæ immediate subiectis, & quibuscumq; personis in terris Ecclesiæ, & multo minus in Vrbe delinquentibus, ab aliquibus delictis extra forum cōscientiæ absolutionē minime concedere possit. Caveat etiā Pœnitentiarius, ne in absolutionibus a Symonia reali, vel cōventionali, etiā occulta, vnquā concedat: vt ipsi Symoniaci beneficia, super quibus Symoniam cōmiserunt, seu pecunias, vel alia pro illis accepta, aut fructus exinde post cōmissam Symoniā perceptos in toto, vel in parte retinere possint: quinimmo in absolutionibus huiusmodi apponatur clausula: Quod vterque ad beneficiū super quō fuit cōmissa Symonia, perpetuo inhabilis existat. Et insuper homicidæ vltimario, etiā alias canonice absoluto, altaris ministeriū, aut ascensum ad superiores ordines, & restitutionē aut retentionem beneficiorū, quibus ipso iure quis pri-

MOTVS

utatus vel priuandus sit, concedere minime valeat. Nec
 minus literas de promouendo ad sacros ordines, ac etiã
 ad primam tonsuram a quocũque Catholico Antistite,
 nisi allegetur iusta causa, propter quã ab Ordinarijs suis
 promoueri, nec ab eis, aut eorum officialibus literas di-
 missorias obtinere valeãt: & tũc concedi possint a quo-
 cunq; Ordinario, vel pro eo Pontificalia exercente, &
 si causa allegata falsa fuisse deprehendatur, sic promoti
 ab executione ordinum per suos Ordinarios suspendi,
 vel illa etiam perpetuo priuari possint. Simulter idẽ pœ-
 nitentarius non concedat absolutiones a iuramento, nisi
 ad effectum agendi duntaxat. Nec dispensationes matri-
 moniales in forma gratiosa, sed semper committantur
 Ordinarijs, prout alias fieri consuevit. Nec concedat re-
 ligiosis licentiam suscipiendi gradum Doctoratus, vel
 Magisterij contra statuta ordinis, nisi ex aliqua probabi-
 li causa, & nisi de licentia suorum superiorũ. Nec abso-
 lutiones a fructibus indebite perceptis, ratione intru-
 sionis in beneficio, vel ob non promotionem, aut aliũ
 tituli defectum, etiam in foro conscientię, nisi facta re-
 stitutione fructuũ huiusmodi. Nec etiam absolutiones
 concedat pro usurpata iurisdictione, vel violata liberta-
 te ecclesiastica, etiam in foro conscientię, nisi cum clau-
 sula, Satisfacto prius de damnis & expensis parti læsæ.
 Neque facultates testandi iuxta formam quinterni sim-
 pliciter: sed cum clausula. Dummodo non supra summã
 centum ducatorum, etiam ad pias causas, ac pro seruien-
 tibus. Religiosis vero etiam extra claustrum, etiam cum
 Apostolica dispensatione de gentibus, facultates testan-
 di nullo modo cõcedatur. Et insuper nõ confirmet ge-
 sta per Ordinarios, aut alios inferiores illis de iure cõmu-
 ni nõ

ni non concessa, nec suppleat eorū defectus. Minus etiā
 dispenset super etate promouendorum ad sacros ordi-
 nes de iure requisita. Nec tēpus prælatis ad munus con-
 secrationis suscipiendum a iure statutum ultra tres men-
 ses, & terminum anni Rectoribus parochialium eccle-
 siarum, & alijs quibuscumque ad sacros etiam præsbyteratus
 ordines suscipiendos a iure, aut in fundatione beneficio
 rum quomodolibet constitutum, extra casus a iure per-
 missos, ultra sex menses minime prorogare valeat.
 Et ultra præmissa absteineat etiā ab expeditionibus qui-
 buscunque, quæ sibi per literas suarum facultatum ex-
 presse non conceduntur, nisi alias de iure communi in
 casibus, de quibus agitur, Ordinario cōcessæ reperian-
 tur. Nec suffragetur prætextus consuetudinis, seu styli,
 aut quasi possessionis ipsius maioris pœnitentiarij, &
 prædecessorum suorū in similibus concedendis, etiā si
 consuetudo, aut stylus, vel quasi possessio huiusmodi
 per literas facultatū suarū generaliter approbata repe-
 riantur. Volumus insuper, quod officiū sacre Pœniten-
 tiariæ, Sede Apostolica vacante, in omnibus & singulis,
 quæ ad forū fori quomodolibet pertinent, penitus &
 omnino cōquiescat. Quodque ea tantum pro animarū
 salute expedire valeat, quæ forū cōscientiæ respiciūt.
 Districtius inhibentes moderno, & pro tēpore existenti
 Maiori Pœnitentiaro in virtute sanctæ obediētiae, ac re-
 genti, Correctoribus, Scriptoribus, Procuratoribus, Re-
 uisoribus, Sigillatoribus alijsq; dictæ Pœnitentiariæ offi-
 cialibus quibuscunq; sub nostræ indignationis, & excō-
 municationis latæ sententiæ, necnon priuationis & a-
 missionis suorū hmōi, & aliorū officiorū, & bñeficiorū
 quorumcunque per eos obtentorum, & inhabilitatis ad

MOTVS

illa, & alia in posterum obtinenda alijsq; grauioribus nostro, & pro tēpore existentis Ro. Pont. arbitrio infligendis, & applicandis pœnis. Ne de concessionibus, & expeditionibus sibi per præsentes interdictis præmissorū tenore, etiam prætēxtu quorumuis priuilegiorū, & indulgentiarum eis quomodolibet concessorum, se intromittere quoquo modo audeant, seu præsumant. Decernentes quascunq; concessionēs gratias, ac expeditiones deinceps ab eodem officio Pœnitentiariæ cōtra præsentium tenorem (quod absit) pro tēpore emanatas, etiam si in illis asseratur, viuæ vocis oraculo, ac de mādato nostro, & pro tēpore existentis Ro. Pont. speciali, & expresso factas fuisse, nullas nihilominus, & inualidas, ac extortas, & surreptitias esse, & censerī neminiq; propterea suffragari posse. & ita per quoscunq; locorum Ordinarios, ac Iudices, & commissarios quauis auctoritate fungētes, etiā causarum Palatii Apostolici Auditores ac eiusdē S. R. E. Car. (sublata eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate) iudicari, & definituri debere irritū quoq; & inane, quicquid secus super his a quoquā quauis auctoritate sciēter vel ignoranter cōtigerit attentari. Nō obstantibus cōstitutionibus, & ordinationibus apostolicis, priuilegijs quoq; & indultis eidē Maiori Pœnitentiario, ac eius officio, etiā in illis erectione, & institutione, etiā Motu proprio cōsistorialiter, ac de fratrum earundē cōsilio, & assensu, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cū quibuscunq; clausulis & decretis in genere, vel in specie, & alias quomodolibet etiā per felicis recor. Eugenium Quartū, Sixtū etiā Quartū, & Paulum Tertiū, ac alios quoscunq; Rom. Pōtīfices prædecessores nostros, ac etiā nos cōcessis, approbatis, & in-

nouatis,

novatis, ac decretis, & censuris in illis appositis. Quibus omnibus, etiam si pro illorū sufficienti derogatione de illis, eorūq; totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbū, non autem per clausulas generales idē importantes, mentio, seu quævis alia expressio habēda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, Tenores huiusmodi presentibus pro sufficienter expressis habētes (illis alias in suo robore permansuris) hac vice dūtaxat specialiter, & expresse derogamus, cōtrarijs quibuscunq;: Aut si aliquibus cōmuniter, vel diuim ab eadē sit sede indultū, quod interdicti, suspēdi, vel ex cōmunicari non possint per literas apostolicas nō facientes plenā, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs privilegijs indulgentijs, & literis apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunq; tenorū existat, per quæ presentibus nō expressa, vel totaliter nō inserta effectus presentium impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumq; totis tenoribus specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbū habenda esset in eisdē literis mētio specialis. Vt autē presentes litterę ad omniū notitiā deducantur, & oēs quorū interest, vel interesse poterit, omnino afficiāt: Volum⁹ & mādāmus, illas in Palatij nūci apostolici ac officij Poen. tētarie hmoi valuis, & acie cāpi Floræ affigi, & per aliquod tēporis spaciū, relicta ibidē copia, detineri, vt his, quos litterę ipse cōcernūt, seu cōcernere poterūt quomodolibet in futurū, quod ad ipsorū notitiā nō puenerint, vel illas ignorauerint, quo min⁹ eos arctēt perinde, ac si eis p̄vione liter intimatæ foret, nullā possint excusationē p̄tere vel ignorantia allegare: Cū nō sit verisimile apud eos rema.

MOTVS

remanere incognitū, quod tam patenter extiterit publicatum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostrorū statuti, ordinationis, voluntatis, inhibitionis decreti, derogationis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorū Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incurfurū. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ M.D.LXII. Quarto Non. Maij. Pontificatus nostri anno tercio.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego R. Car. de Carpo epi - scop. Portuen.	Ego Io. Car. sancti Vital.
Ego F. Car. Pisanus Episc. Toscul.	Ego Iaco. Car. Puteus.
Ego F. Car. Cæsius Episc. Prænesti.	Ego Ioan. B. cicada Card. sancti Clementis.
Ego Ioan. Card. Moronus Episcop. Sabi.	Ego B. Card. Tranen.
Ego Christophorus Card. Trid. Episc. Alban.	Ego Scipio Car. Pisarum.
Ego Otho Truchses Card. August.	Ego Ioan. Car. Reoman.
Ego B. della Cueva Cardi- nalis sanctæ Crucis.	Ego Ioā. Antonius Card. Capisuccus.
Ego Ti. Cardinalis Crisp.	Ego F. M. Card. Alexand.
Ego Ful. Cardinal. Perus.	Ego Iac. Car. Sabellus.
Ego Io. Micha. Car. Sarace.	Ego Ioan. Ant. Card. san- cti Georgij.
	Ego Aloysius Car. Corn.
	Ego B. Card. Saluiatus.
	Ego Phi. Car. Aburd.
	Ego Petrus Franciscus Car-

Cardinalis Ferrerius.	Ego Iu. Car. Vrbinas.
Ego Marcus Antonius cardinalis Amulius.	Ego Alf. Caraf. Cardinal. Neapolitan.
Ego Hieronymus Card. Corrigienfis.	Ego Vitellorius Cardinal. Vitellius.
Ego B. Card. Nauagerius.	Ego Carolus Cardinalis Borromeus.
Ego Ioan. Franciscus Cardinalis de Gambara.	Ego Franciscus Cardinal. Gonzaga.
Ego A. Car. Farnesius Vicecancel.	Ego Indicus de Analos Cardinal. de Aragonia.
Ego Gui. Asc. Car. Camer.	Ego Alph. Car. Gesualdus.
Ego N. Car. de Sermonet.	Ant. Florebellus Lauellinus.
	F. Delyon.

Anno a Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo sexagesimo secundo. Indictione. V. die vero veneris xv. mensis Maij, Pont. San. in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ IIII. Anno tertio Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Palatij Apostolici, & Palatij officij sacre pœnitentiariæ, & in acie Campi Floræ, vt in retroscriptis literis continetur, dimissis copijs earundem in dictis locis affixis, per nos Franciscum Rugerium, & Iulium Parinũ prælibati Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Honofrius Montargull. Magister Curforum,

BYLLA SANCTISSI. D. N. D. PII DI-
uina prouidentia Papæ IIII. Super re-
formatione officij Rotæ.

Pius

MOTVS

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei.
Ad perpetuam rei memoriam.

IN trono Iustitiæ, super omnes gentes, & Regna in
eritis licet imparibus, superna dispositione cõstituti,
ad ea, quæ iuris & iustitiæ cultû, ac obseruantia concer-
nunt, dirigimus potissimû acie nostræ mētis, Vt vniuer-
sis Nationibus ad Sedē Apostolicā, omnû fidelû Matrē
& Magistrā, pro litum, & controuersiarum inter eos vi-
gentiû decisione recurrentibus, lōgis iudiciorû curricu-
lis sublatis, ac minoribus, quā fieri poterit, dispēdis, op-
portune cõsulatur. Sane postquā Nos circa Curiaē no-
stræ reformatione solerti studio intendētes, reliquorû
eiusdē Curiaē Tribunaliû, & Officiorû emendationē, &
correctionē cum Dei auxilio, & venerabilû fratrum no-
strorû S. R. E. Cardi. cõsilio, feliciter pereginus, demum
ad Palatij nostri Auditoriû, in quo vniuersorû Christi
fidelû graviorēs causæ per duodecim summæ virtutis
& doctrinæ viros, ex omnibus mûdi partibus magna cû
diligentia cõquisitos, mature cognoscūtur, & magna cû
integritate & iustitia terminantur, animû adiecinus. Et
licet in eodē Tribunali paucā admodû correctione dig-
na offenderimus, nihilominus, vt nihil intactû relinque-
remus, nōnulla potius pro litibus abbreviādis, ac partiû
dispendijs euitandis, vel saltem minuendis vocatis ip-
sius Auditoribus, ac pluries tam in voce quā in scriptis
auditis, prouidenda censuimus. Et idcirco de eorundem
fratrum nostrorum consilio statumus & ordinamus,
quod de cætero perpetuis futuris temporibus, ad tollen-
dum multiplicatiōem cõmissionû, & parcendū labo-
ribus & expensis litigantium, vnica commissio in quali-
bet

bet instātia sufficiat, & illius vigore Auditor causam sibi commissam cognoscere: & cū omnibus & singulis dependentibus, & emergentibus, ac alias quomodolibet incidentibus, decidere valeat. Possit etiā Auditor sine noua commissione præfigere terminū ad docendū de attētatīs, ac nullitatibus, & causis, propter quas quis in integrū restitui debeat: ac illo elapso & nō docto, ad causæ expeditionē procedere, necno remissorias decernere, dilationes cōcedere, liquidationes fructuū in partibus delegare, ac omnia & singula alia, vsq; ad finalē sententiā suarū executionem inclusiue facere, quæ de iure Ordinarij facere possunt. Prorogationes autē fataliū, sæpius, & passim nō cōcedat, sed tantū ex aliqua honesta causa, ac præua illius cognitione, arbitrio Rotæ. Auditor tamē in aliqua causa, siue magni, siue parui momenti existat, etiam si eius decisio clari iuris esse videatur, diffinitiuā sententiā, vel interlocutoriā vim diffinitiuę habentē, ferre non valeat, nisi causa in Rota proposita, & habitis votis Coauditorum, nisi partes in actis expresse consenserint, quod causa sine voto eorundem Coauditorum expediri possit. Idemq; in illis quibusuis præiudicialibus decretis feruari volumus, si actor vel re^o vt negotium in plena Rota cognoscatur, institerit. Itē sententiæ latæ per Auditores prout in cedula, vt moris est, vel per viam termini pro seruato, subscribātur, & publicentur in actis intra quindecim dies, & in vltima anni audientia latæ, infra mensem: alioquin pronuntiationes huiusmodi pro circumductis habeantur. Termini etiā pro seruatis habiti, & cedulæ ipsarū sententiā quæ interdum per aliū notariū quā actuantū ipsius causæ, ad referendū accipi consueuerunt, referantur ipsi notario causæ eadem vel sequenti die, refe-

MOTVS

qua recipiuntur. In vltimis vero audientijs saltē infra triduum: & si Auditor qui pronuntiavit prout in cedula, vel terminum habuit pro seruato, retinuerit citationem penes se, illam notario causæ similiter intra prædictos dies consignare debeat: alias termini huiusmodi circumducti, & irriti censeantur. Auditor vero nō pronunciet in causa, nisi perfecto registro, & illo ad Rotā delato, vna cum dictis testium, illis que, ac iuribus in eadem Rota, prout res exegerit, lectis. In vltima vero anni audientia, ac quodocunque agetur deferenda declaratoria contra contumacem, etiam registro non perfecto, ex actis originalibus pronunciare valeat. Ita tamen quod pars ad cuius instantiam pronunciatum fuerit, registrum ipsum pro actorum conseruatione quanto citius perfici curare teneatur. Et insuper Auditor partibus petentibus copiam decisionis in causæ factæ, cum iuribus, ac rationibus tradere debeat, prout antiquitus laudabiliter fieri consuevit. Causæ autem propriæ Auditorum, & eorum familiarium, ac consanguineorum, vel affinium vsque ad secundum gradum iuxta ius Canonicum computandum, non cognoscantur in Rota. Nec Auditores in eorum domibus substitutos, vel Doctores, aut alios Iurisperitos, etiam consanguineos, qui substituti, vel Aduocati aut Procuratoris officio fungantur, aut in casibus Rotalibus, vel eorum processibus sese quoquomodo intromittant, nec Aduocatos, & Procuratores, aut aliquos ex suis notarijs domesticos habeant. Item Aduocati aut Procuratores consanguinei, vel affines vsque ad secundum gradum, & alius Auditoris, ac etiam illius notarij, in causis coram eo pendentibus, nullatenus patrocinari valeant.

Nec

Nec Auditores compellant, aut aliquomodo inducant partes, per se, vel per alios, vt assumant certū Aduocatū vel Procuratorē, sed electio huiusmodi omnino ipsarū partium arbitrio relinquatur. Itē Decanus, & alij Auditores, præsertim antiquiores, attendāt, ne aliquid non solum contra ius, sed nec etiā contra stylū, & decisiones antiquas factas in Rota, quæ impressæ habentur, quoquomodo decidatur, etiam prætextu æquitatis in iure non scriptæ, nisi maxima cū ratione, & discussione, omnib⁹ votis, seu saltē illorū duabus, tertijs partibus, aliter faciendum esse iudicauerint. Deinceps etiā in causis pendentibus non attendantur aliquæ nullitates, præterquā ex defectu iurisdictionis, citationis, vel mandati, nisi causa nullitatis specialiter ante datā præsentium commissa reperiretur. Et a liquidatione fructuum, & expensarum taxatione, semel tantum appellare liceat: ita, quod duæ conformes rem iudicatam faciant. Auditores vero causas sibi commissas, pro sola partium importunitate ad Cancellariam remittere non possint, sed tantum habita licentia a summo Pontifice, vel ex iustis causis deductis in Rota, & ab ea probatis. Et si Auditor cognouerit in actis adesse suspicionem criminis, remittat acta huiusmodi, vel illorum exemplum, prout res exegerit ad iudicem ordinarium. Et si causa criminalis præiudicialis fuerit causæ civili, in eius cognitione supersedeat. Et quodocunque iudex ipse ordinarius in causis criminalibus coram eo pendentibus indigerit depositionibus testium, vel aliquibus scripturis ad causas criminales facientibus, teneatur Auditor illas, vel earum exemplum, vt præfertur, exhiberi facere. Vt autem debitus modus sportulis imponatur, non possint Audito-

MOTVS

res a partibus per se, vel alium quouis modo sportularū nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec sponte dantibus ultra taxam infra scriptam accipere: videlicet. In causis pecuniarijs seu prophanis, aut quæ alias pretio nummario quoquomodo æstimari possint, si æstimationis rei, de qua agetur, non excedat summam mille ducatorum, vsque ad aureos decem: a mille vero vsque ad decem millia, viginti quinque: a decem millibus vsque ad viginti millia, quinquaginta: Abinde supra vsque ad quamcunque summam, centum. In beneficialibus vero, si redditus annuus, de quo agetur, non excedat summam centum ducatorum, similiter decem: a centum vero vsque ad mille, viginti quinque: a mille vsque ad tria millia quinquaginta: abinde vero supra, centum aureos pro sportulis cuiuscunque sententiæ diffinitivæ, duntaxat, vt præfertur, accipere valeant. Si vero causa æstimationem non facile recipiat sportulæ moderatæ pro rerum & personarum qualitate, iuxta taxas prædictas recipi possint. Nec aliquid ultra non solum ipsis Auditoribus, sed nec eorum familiaribus, vel consanguineis, aut alijs quibuscunque personis, directe vel indirecte, quouis quæsito colore, vel ingenio, exceptis esculentis, & poculentis, quæ triduo consumi possint, ipsarum sententiarum, aut Auditorum, intuitu præstari possint. Quas quidem sportulas iuxta taxam prædictam, apud notarium causæ post subscriptam sententiam, & notario traditæ, & non antea deponi, & Auditori consignari volumus. Quodque notarius depositionem, & consignationem huiusmodi in actis notare, & specificare teneatur: Officia vero notariorum Rotæ non conferantur nisi personis peritis, & idoneis, quæ per se ipsos illa exercere sciāt,

& exer-

& exerceant, nisi aliqua legitima causa impendantur. Nec eo casu officia aliquibus arrédare, aut substitutos deputare valeant, nisi a proprio Auditore approbati fuerint: qui insuper de officio fideliter exercédo arbitrio Auditoris cauere debeát. Et pro ipsorú substitutorum facto notarij ipsi, quo ad interesse partiú, tanquam principaliter obligati omnino teneátur. Districtius præcipientes modernis, & pro tēpore existentibus Auditoribus, & eorum Decano in virtute sanctæ obediētiae, ac sub indignationis nostræ, & excommunicationis latæ sententię, alijsque nostro, & pro tempore existentis Ro. Pont. arbitrio infligendis pœnis, vt præsentē constitutionem nostram singulis annis in prima audientia vna cū alijs cōstitutionibus antiquis legi, & publicari faciant: & illā, ac oīa, & singula in ea cōtenta diligenter obseruent, & ab eorú notarijs, & alijs, quatenus ad eos pertinet, obseruari curent cū effectu. Decernētes nihilominus irritū, & inane, si secus super his ab ipsis, vel quibusuis alijs sciēter, vel ignoranter contigerit attentari. Nō obstantibus cōstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Auditorum collegij, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & cōsuetudinibus, privilegijs quoque, indultis, & facultatibus, eisdem Auditoribus, & Collegio, etiam Motu proprio, & cōsistorialiter, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cū quibusuis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, per quoscunq; Ro. Pont. prædecessores nostros, aut etiam nos concessis, approbatis, & innouatis. Quib⁹ omnibus, etiam si pro illorú sufficienti derogatione, de illis, eorūq; totis tenorib⁹ specialis, specifica, & exp̃ssa, ac indiuidua, & de verbo ad verbū, non aut per clausulas

MOTVS

generales idem importantes, mentio habenda, seu quæuis alia exquisita forma seruanda foret, tenores huiusmodi pro sufficiēter expressis habentes, specialiter & expresse derogamus: cōtrarijs quibuscunq; Aut si præfatis Auditoribus, vel quibusuis alijs, cōmuniter vel diuisim ab eadē sit indultū, quod interdicti, suspēdi, vel excōmunicari nō possint, per litteras Apostolicas nō faciētes plenā, & expressam, ac de verbo ad verbū de indulto huiusmodi mentionē. Vt autem præsentēs litteræ ad omnium notitiā deducantur, nullusq; illarū ignorantia prætendere valeat, volumus, & mādamus illas in eiusdē audientia Palatii nostri, ac Cācellariæ Apostolicæ valuis, & acie Cāpi Floræ, per aliquos ex Cursoribus nostris affigi, & per aliquod tēporis spatiū, relicta ibidē earū copia, affixas detineri: & exinde oēs, & singulos, quorū interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurū, afficere, ac si eis personaliter intimatæ forent. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostrorū statuti, ordinationis, voluntatis, præcepti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attemptare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri & Pauli Apostolorū eius, se nouerit incurсурū. Dat. Romæ apud sanctū Petrū. Anno incarnationis Dñicæ, M. D. LXII. Sexto Kal. Ianuarij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Ego Pius Catholicæ Ecclesię Episcopus.

Ego R. Car. de Carpo epi
scop. Ostien.

Ego F. Car. Pisanus Episc.
Portuen.

Ego

PROPRII.

11

Ego F. Car. Cæsius Episc.
Toscul.

Ego Ioan. Card. Moronus
Episcop. Pren.

Ego Otho Card. August.
Episco. Alban.

Ego R. Car. Sancti Ang.
Maior. Poeni.

Ego Ti. Cardinalis Crisp.
Ego Ful. Cardinal. Perus.

Ego Io. Micha. Car. Sarace.
Ego Io. Car. Sancti Vital.

Ego Ioan. B. cicada Card.
Sancti Clementis.

Ego B. Card. Tranen.

Ego Scipio Car. Pisarum.

Ego Clem. Car. Aræceli.

Ego F. M. G. Car. Alexâ.

Ego Ioâ. Antonius Card.
Capisuccus.

Ego Ioan. Ant. Card. San-
cti Georgij.

Cæ. Glorierius.

Ego B. Card. Saluiatus.
Ego Phi. Car. Aburd.

Ego Ioan. Car. Reuman.

Ego Marcus Antonius car-
dinalis Amulius.

Ego Aloysius Car. Corn.

Ego B. Card. Nauagerius.

Ego Ioan. Franciscus Car-
dinalis de Gambara.

Ego A. Car. Farnesius Vi-
cecancel.

Ego G. Af. Car. Carm.

Ego Iul. Card. Vrbinas

Ego Hier. Car. Simôcel.

Ego Vitellotius Cardin.
Vitellius.

Ego Carolus Card. Bor-
romeus.

Ego Franciscus Cardina-
Gonzaga.

Ego Ind de Aualos Car.
Aragon.

F. Delyon.

Anno 2 Natiuitate Domini M. D. LXIII. indictione
vj. die vero xxij. mienfis Ianuarij, Pontificatus sanctissi-
mi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia
Papæ III. Anno quarto retrospectæ litteræ Apostolicæ
præsentatæ, intimatæ, & notificatæ fuerunt Reueren-
dissi. Patribus Do. Ioan. Baptistæ de Rubeis Decano,
Paulo A Emilio Verallo Episcopo Caputaque. Iulio

B 3

Oradi-

MOTVS

Oradino Episcopo Perusino, Gaspari Groperio, Francisco Sarmiëto, Pomponio Cottæ, Iacobo Grato, & Christophoro Roboster Sacri Palatij Apostolici causarû Auditoribus & loca teneñ. respectiue eos requiren. vt eisdẽ litteris in omnibus & per omnia parerent, & obedirent, copiam earundẽ litterarû eis dimittendo, Romæ in Palatio Apostolico, & in Circulo secreto Rotæ personaliter inuentis, habitis, & apprehensis. Deinde retrospectæ præfatæ litteræ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerûnt in locis in eisdem litteris designatis, iuxta earum litterarum seriem, & tenorem per nos Bernardinum Andreutium, & Iulium Parinum Apostolicos Cursores.

Petrus Valtrini Magister Curforum.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PRO-
uidencia Pape IIII. Super confirmatione œcumenici generalis Concilij Tridentini.

¶ PIVS Episcopus, seruus seruorum Dẽi,
Ad perpetuam rei memoriam.

BENEDICTVS Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi Pater misericordiarû, & Deus totius cõsolationis: qui respicere dignatus ecclesiam suam sanctã tot procellis & tempestatibus agitata, atq; vexata, & grauius in dies laborantem apto tandẽ ei subuenit, optatoque remedio. Ad plurimas & perniciosissimas hæreses extirpandas, ad corrigẽdos mores, & restituendã ecclesiasticam disciplinam, ad pacem, & concordia Christiani populi procurandam indictum iam pridem in Ciuitatem Tridentinam œcumenicum, & generale Concilium
a piæ

a piæ memoriæ Paulo III. prædecessore nostro, & sessionibus aliquot habitis cæptum fuerat. Ab eius autem successore Iulio in eandem urbem reuocatum, post alias sessiones celebratas varijs impedimentis, & difficultatibus obiectis, ne tum quidē peragi potuerat. itaque diutius intermissum fuerat, non sine maximo mœrore piorum omnium, cum quotidie magis ecclesia eiusmodi remedium imploraret. Nos autem post susceptum Sedis Apostolicæ regimen, tam necessarium, ac salutare opus sicut Pastoralis sollicitudo monebat: diuinæ misericordiæ fiducia perficere aggressi, adiuti pio studio carissimi in Christo filij nostri Ferdinandi Roma. Imperatoris electi, & aliorum Christianorū Regum, Rerūpublicarum, ac Principū, tandem cōsecuti sumus: quod nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare destitim⁹: quodq; a patre luminum assidue precati sumus. Cū enim eā in urbē vndiq; ex Christiani nominis nationibus conuenisset nostris cōuocata litteris, & sua etiā ipsorū pietate excitata Episcoporū, & aliorū insigniū Prelatorū maxima, & œcumenico Cōcilio digna frequētia præter plurimos alios pios, & sacrarū litterarū scientia, diuinisq; & humani Iuris cognitione præstātes viros præsidentibus ipsi Synodo Sedis Apostolicæ Legatis, nobis adeo Cōcilij libertati fauentibus, vt etiā de rebus Sedi Apostolicæ proprie reseruatis liberū ipsi Cōcilio arbitriū per litteras ad Legatos nostros scriptas ultro permissim⁹, quæ dē sacramētis, & alijs rebus, quæ quidē necessariæ visæ sint, tractāda, diffiniedā, & statuēda restabāt ad cōfutādas hereses, ad tollēdos abusus, & emēdandos mores: a sacro S. Synodo summa libertate diligētiq; tractata, & accurate, ac mature admodū diffinita, explicata, statuta sunt. Quibus

MOTVS

rebus perfectis Concilium tanta omnium qui illi interfuerunt concordia peractum fuit, vt consensum eum plane a domino effectum fuisse constiterit, idq; in nostris atque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam singulari Dei munere supplicationes statim in Alma hac Vrbe indiximus: quæ magnâ Cleri & populi pietate celebratæ fuerunt: laudesq; & gratias diuinæ maiestati merito persoluendas curauimus, cum eiusmodi Concilij exitus spem magnam, & prope certam attulerit fore, vt maiores in dies fructus ad Ecclesiam ex ipsius decretis cõstitutionibusque perueniât. Cũ autē ipsa sancta Synodus pro sua erga Sedem Apostolicā reuerentia antiquorum etiã Conciliorũ vestigijs inhærens, decretorum suorum omniumq; nostro, & prædecessorum nostrorum tẽpore facta sunt confirmationē a nobis petierit: decreto de ea re in publica sessione facto nos ex Legatorum litteris prius, deinde post reditum eorum ex ijs quæ Synodi nomine diligenter retulerunt postulatione ipsius Synodi cognita, habita super hac re, cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura. Sanctique Spiritus imprimis auxilio inuocato, cum ea decreta omnia Catholica & populo Christiano vtilia, ac salutaria esse cognouissemus, ad Dei omnipotentis laudem de eorundē fratrum nostrorum Consilio, & assensu in Consistorio nostro secreto illa omnia, & singula auctoritate Apostolica hodie confirmauimus, & ab omnibus Christi fidelibus suscipiēda, ac seruanda esse decreuimus: sicut harum quoq; litterarũ tenore ad clariorem omnium notitiam cõfirmamus, & suscipi, obseruariq; decernimus. Mādamus autē in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœnis a sacris Canonibus con-

constitutis alijsque grauioribus, etiam priuationis arbitrio nostro infligendis, vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs quibusuis Ecclesiarum Prælati cuiuscunque status, gradus, ordinis, & dignitatis sint, etiã si Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & statuta in Ecclesijs suis, Ciuitatibus, & Diocæsesibus, in iudicio, & extra iudicium diligenter obseruent, & a subditis quisq; suis ad quos quomodolibet pertinent inuiolabiliter faciant obseruari, cōtradiçtores quoslibet, & cōtumaces per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, etiã in ipsis decretis contentas, appellatione postposita cōpescendo: inuocato etiã, si opus fuerit, Brachij secularis auxilio. Ipsum vero carissimũ filium nostrum Imperatorem electum cæterosque Reges, Respublicas, ac Principes Christianos monemus, & per viscera misericordię Domini nostri Iesu Christi obtestamur, vt qua pietate, concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac pari studio diuini honoris, & populorum suorum salutis causa, pro sedis quoque Apostolicę, & Sacrę Synodi reuerentia ad eiusdem concilij exequenda, & obseruanda decreta Prælati, cum opus fuerit, auxilio, & fauore suo adsint, neque aduersantes sanę, ac salutaris cōcilij doctrinę opiniones a populis ditionis suę recipi permittant, sed eas penitus interdican. Ad vitandum præterea peruersionem, & confusionem, quę oriri posset, si vnicuique liceret, prout ei liberet, in decreta cōcilij cōmentarios & interpretationes suas edere: Apostolica auctoritate inhiibemus õnibus, tam ecclesiasticis psonis, cuiuscunq; sint ordinis, cōditionis, & gradus, quã laicis quocũq; honore ac potestate p̃ditis, Prælati quidẽ sub

MOTVS

interdicti ingressus ecclesiæ, alijs vero quicunque fuerint sub excommunicationis latæ sententiæ pœnis, ne quis sine auctoritate nostra audeat vllos cõmentarios, glossas, annotationes, scholia, vllumue omnino interpretationis genus super ipsius Concilij decretis quocunque modo edere, aut quicquam quocunq; nomine, etiã sub prætextu maioris decretorum corroborationis, aut executionis alioue quæsito colore statuere. Si cui vero in eis aliquid obscurius dictũ, & statutum fuisse, eamque ob causam interpretatione, aut decissione aliqua egere visum fuerit, ascendat ad locum, quem dominus elegit, ad Sedem videlicet Apostolicam omnium fidelium magistrã, cuius auctoritatẽ, etiam ipsa sancta Synodus, tam reuerenter agnouit. Nos enim difficultates, & cõtrouersias, siquæ ex eis decretis ortæ fuerint, nobis declarãdas, & decidendas, quemadmodũ ipsa quoq; sancta Synodus decreuit, reseruamus, parati sicut ea de nobis merito confisa est omnium prouintiarum necessitatibus ea ratione, quæ commoquior nobis visa fuerit, prouidere. Decernentes nihilominus irritum, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter cõtigerit attentari. Vt hæc autẽ ad omnium notitiã perueniant, neue quis excusatione ignorationis vti possit: Volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos Curie nostræ Cursores in Basilica vaticana principis Apostolorũ, & in ecclesia Lateranen. tunc cũ in eis populus, vt missarũ solẽnibus intersit cõgregari solet, palã, & clara voce recitẽtur, & postquã recitatę fuerint, ad valuas eorũ Ecclesiarũ, Itemq; Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur: ibique, vt legi, & omnibus innotescere possint aliquatisper relinquuntur.

Cum

Cum autem inde amouebuntur relictis de more ibidem exemplis in Alma vrbe ad impresionem tradantur quo comodius per Christiani nominis Prouintias. & Regna diuulgari possint. Transumptis quoq; earum, quæ manu alicuius publici Notarij scripta, subscriptæ, & sigillo, ac subscriptione alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munita fuerint fidē sine vlla dubitatione haberi mandamus, atq; decernimus. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostræ cōfirmationis, monitionis, inhibitionis, reseruatiōis, voluntatis mādatorū, & decretorū infringere, vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrū, Anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXIII. Septimo, Kal. Februarij, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego E. Car. Pisanus Episc.
Ostien. Decanus.

Ego Ioan. B. cicada Car. S.
clemen. ff.

Ego Fed. Car. Cesium Episc.
Portuen.

Ego Scipio Cardinalis Pisanus.

Ego Ioan. Card. Moronus
Episc. Tuscul.

Ego Io. Car. Reuman.
Ego F. M. G. Car. Alexandr.

Ego A. Car. Farnesius vice
can. Episc. Sab.

Ego clemens Car. Aræcel.
Ego Iu. Car. Sabelli.

Ego R. Car. S. Angeli Ma-
ior. Poeniten.

Ego B. Car. Saluiatus.
Ego Ph. car. Aburd.

Ego Io. Car. S. Vitalis.

Ego Lud. cardinalis Si-
moneta.

Ego Io. Mich. car, Sarrac.

Ego

MOTVS

Ego F. Cardin. Pacieccus,
y de to.

Ego M. A. Car. Amulius.

Ego Ioan. Franciscus Car.
de Gambara.

Ego Carolus Card. Bor-
romeus.

Ego M. S. Card. Const.

Ego Alph. Car. Gesualdus.

Ego Hip. Car. Ferrar.

Ego Franciscus Cardinalis
Gonzaga.

Ego Gui. Asc. Diac. Card.
Camerar.

Ego Vitellotius Cardinal.
Vitellius.

Ant. Florebellus Lauellinus.

H. Cumyn,

BVLLA S. D. N. PII DIVINA P R O -
uidencia Papæ IIII. Super forma iuramē-
ti professionis Fidei.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

INIVNCTVM nobis Apostolicæ seruitutis offi-
cium requirit, vt ea, quæ Dominus omnipotens ad
prouidam Ecclesiæ suæ directionē, sanctis Patribus in
nomine suo cōgregatis diuinitus inspirare dignatus est,
ad eius laudē & gloriā incunctanter exequi properemus.
Cum itaque iuxta Cōcilij Tridentini dispositionē om-
nes, quos deinceps Cathedralibus, & superioribus eccle-
sijs præfici, vel quibus de illarum dignitatibus canoni-
catibus, & alijs quibuscunque beneficijs ecclesiasticis cu-
ram animarum habentibus, prouideri continget, publi-
cam orthodoxæ fidei professionem facere, seque in Ro-
manæ Ecclesiæ obedientia permansuros spondere, &
iurare teneantur. Nos volentes, etiam per quoscunque,
quibus

quibus de Monasterijs, Conuentibus, Domibus, & alijs quibuscunque locis regularum quorumcunque ordinũ, etiam Militiarum quocunque nomine vel titulo prouidebitur, idem seruari, & ad hoc, vt vnus eiusdem fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaque & certa illius forma cunctis innotescat, nostræ sollicitudinis partes in hoc alicui minime desiderari, formam ipsam præsentibus annotatam publicari, & vbiq; gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilij, & alios prædictos spectat, recipi, & obseruari, ac sub pœnis per Conciliũ ipsum in contrauenientes latis, iuxta hanc & non aliam formam, professionem prædictam solemniter fieri, auctoritate Apostolica, tenore præsentium districte præcipiendo, mandamus, huiusmodi sub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia & singula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia vtitur, videlicet. Credo in vnũ Deũ, Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitum. Et ex patre natum, ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine. Deũ verũ de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialẽ Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutẽ descendit de cælis. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiã pro nobis, sub Põtio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundũ scripturas. Et ascendit in cælũ, sedet ad dexterã Patris. Et iterũ venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni nõ erit finis. Et in Spiritũ sanctum dominum, & viuificantem, qui ex Patre,

filio

MOTVS

filioque procedit. Qui cum patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per prophetas. Et vnā sanctā catholicā, & Apostolicā Ecclesiā. Confiteor vnum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasq; eiusdem Ecclesiæ obseruationes, & constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item sacrā scripturam, iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum scripturarum, admitto: nec eam vnquam nisi iuxta vniūm consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque, septem esse vere, & proprie sacramenta nouæ legis a Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria: scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiā, Pœnitentiam, Extremā vñctionem, Ordinem, & Matrimonium: illaque grātiā conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholice ritus in supradictorum omnium sacramentorum solenni administratione recipio, & admitto. Omnia & singula, quæ de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuīs & defunctis, atque in sanctissimo Eucharistiæ Sacramēto esse vere, realiter, & substantialiter corpus & sanguinem, vna cum anima & diuinitate Dñi nostri Iesu Christi, fieriq; conuersionē totius substantiæ

tiæ

tia panis in corpus, & totius substantia vini in sanguinem: quam conuersionem catholica ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam, sub altera tantum specie totum atque integrum Christum, verumque sacramentum sumi. Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis iuuari. Similiter & Sanctos vna cum Christo regnantes, venerandos, atque inuocandos esse: eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero, imagines Christi, ac Deiparae semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impartiendam. Indulgentiarum etiam potestate a Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmo. Sanctam, catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium ecclesiarum matrem & magistram agnosco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis successor, ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac iuro. Cetera item omnia a sacris Canonibus, & oecumenicis Conciliis, ac praecipue a sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita & declarata indubitanter recipio, atque profiteor: simulque contraria omnia, atque haereses quascunque ab ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in presenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & immaculatam usque ad extremum vitae spiritum constantissime Deo adiuuante retinere, & confiteri, atque a meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, &

præ-

MOTVS

prædicari, quantum in me erit, curaturū. Ego idem N. spondeo, voueo, ac iuro: sic me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Euangelia. Volumus autē, quod præsentēs litterę in Cancellaria nostra Apostolica de more legantur, Et vt omnibus facilius pateant, in eius Quinterno describantur, ac etiā imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrę voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis aut hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę Millesimo quingentesimo sexagesimo quarto. Idibus Nouembris, Pontificatus nostri anno Quinto.

Fæd. Cardinalis Cæsius.

Cæ. Glorierius,

Lectę & publicatę fuerunt superscriptę litterę Romę in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicę M.D.LXIII. Die vero Sabbati nona mensis Decembris. Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D.N.D. Pij Papę Quarti, Anno Quinto.

A. Lomellinus Custos.

¶ B V L L A S. D. N. D. P I I P P. V.
prohibition. Blasphemię, Sodomię, Simonię
Concubinariatus, ac contra deambulantes per Ecclesias,
pauperes per eas medicantes, ac alios in eis illicita facien,
necnon de tollendis ex eis capsis, & depositis mortuo-
rum, de nō laborādo in diebus festiuis, ac circa plurima
alia Dei honorē, & diuinum cultum concernen.

P I V S

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

C V M primum Apostolatus officium diuina nobis
dispositione commissum suscepimus: statim omnē
curam & cogitationem nostram in dominici gregis fi-
dei nostrę crediti salute defiximus: & Christi fideles Deo
iuuante ita dirigere statuimus, vt a vitijs & peccatis ab-
stinentes, iter quod ad vitam æternam ducit, insistant.
Cum autem ad omnia, quę diuinam maiestatem aliquo
modo possent offendere, amouenda: mentis nostrę acie
intenderimus: ea primum & sine mora emendare decre-
uimus, quę Deo præter cætera displicere, & iram eius
prouocare cum diuinę docent scripturę, tum grauissi-
ma exempla declarant: nempe diuini cultus neglectum,
Symonię labem, Blasphemię crimen, & libidinis natu-
rę contrarię vicium execrandum: propter quę populi
& nationes bellorum, famis & pestilentię calamitatib⁹
iusta Dei ultione sæpe plectuntur. Et si autem contra
eos, qui tam graua crimina admiserint, multę a præde-
cessoribus nostris constitutiones editę fuerunt: tamen
quia parum est leges ædere: nisi sint, qui eas debitis tem-
poribus exequantur. Idcirco ne qui forsitan ex tolerantia
sperare impunitatem audeant, scientes plerosq; poenarū
grauitate magis, quam Dei timore arceri solere a volun-
tate peccandi, oēs & singulas sententias cēsuras & poe-
nas contra eos, qui talia deliquerint, latas cōfirmam⁹, &
apostolica auctoritate innouam⁹: nec de earū rigore quic-
quam relaxamus: admonemusq; eos, qui talia perpetrare
veriti non fuerint, nō solū subituros eas poenas, quę sa-
cris sunt Canonibus cōstitutę: sed eas etiam, quas leges

C

ciuiles

MOTVS

ciuiles comminantur, & nostri quoque arbitrij discretio
 pro personarum qualitate constituet. Mandantes ciuita-
 tum, & locorum status nostri Ecclesiastici pro tempore
 Ordinarijs, & Gubernatoribus, illis quidem sub poena
 suspensionis a diuinis: his vero sub poena excomunica-
 tionis latæ sententiæ, vt quos debitum Deo cultum in
 Ecclesijs non tribuere: alijsq; nefandis criminibus pol-
 lutos esse compererint, comprehendi curent poenis affi-
 ciendos competentibus. Scituris etiam ipsis Iudicibus,
 quod si post hanc nostram constitutionem in castigandis
 huiusmodi delictis negligentes fuerint, Primum qui
 de Dei omnipotentis Iudicio obnoxij erunt: deinde no-
 stram quoque incurrant indignationem. Vt autem pœ-
 narum certitudo cunctis facilius innotescat, nonnullas
 hic duximus exprimendas: alijs nihilominus contra hu-
 iusmodi criminum reos a iure statutis in suo robore ma-
 nentibus. Vt igitur Deo optimo maximo, gloriosæ Vir-
 gini, & Sanctis omnibus debitus honor deferatur: Gre-
 gorij Decimi, prædecessoris nostri constitutionem in-
 nouantes, ac statuta in Tridentino Concilio obseruari
 volentes, statuimus, & ordinamus, vt ad Ecclesias sit hu-
 milis, & deuotus ingressus, quieta conuersatio, deuotis
 orationibus insistant: & omnes genibus flexis sanctissi-
 mum Sacramentum adorent: ad nomen Iesu Christi
 Domini nostri cum exhibitione reuerentiæ caput incli-
 nent: nullus in dictis Ecclesijs seditionem faciat: tumultu
 excitet, clamores moueat: impetumue committat:
 cessent vana, fœda, & profana colloquia, risus immode-
 rati, & strepitus omnes iudiciorum, & alia quæcunque,
 quæ diuinum officium perturbare possunt. Nullus intra
 Ecclesias deambulare audeat, siue præsumat, dum cele-
 bran-

brantur sacra missarum mysteria, & alia diuina officia. Qui vero prædicta petulanti animo contempserint, præter diuinæ ultionis acrimoniam, nostri quoque arbitrij poenas incurrant: quæ omnia locorum quoque ordinarij in suis Ecclesijs facient obseruari. Quicunque vero in Ecclesijs, dum ibi sacrificium Missæ, & diuina celebrantur officia, aut verbum Dei prædicatur, deambulare, vociferari, aut verso tergo ad sanctissimū Sacramentum irreuerenter sedere, aut aliquid, quod scandalum generet, aut diuina perturbet officia, facere præsumperit, poenam viginti quinque ducatorum incurrat, præter alias arbitrio nostro imponendas, & moderandas poenas: & qui non habebit in ære, luet in corpore, aut exilio mulctabitur. Qui vero in Ecclesijs cum mulieribus impudicis, siue etiam honestis colloquium scurrile habuerit, aut alios inhonestos actus fecerit, vigintiquinque ducatorum poenam incurrat, & carceris per mensem. Qui in Ecclesijs, vt supra, obscœnis & inhonestis verbis, aut signis vsus fuerit, aut alias foeda colloquia cum personis quibuscunque habuerit, decem aureorum poena mulctetur, aut alias corporaliter puniatur: Mandamus præterea omnibus, & singulis Cathedra-
lium Collegiatarum, & Parochialium Ecclesiarum Capitulis, Rectoribus, Vicarijs, Sacristis, Ostiarijs, & alijs ipsarum Custodibus, quatenus præfatos omnes in Ecclesijs delinquentes admoneant, & vt in eis verita fieri non permittant: vel saltem ipsis ordinarijs, vel officialibus nostris puniendos deferant: quod si facere neglexerint, poenam duorum aureorū vice qualibet incurrant. Pauperes quoq; mendicantes seu eleemosynas petentes per Ecclesias tempore missarum, prædicationū,

MOTVS

aliorumque diuinorum officiorum ire non sinant, sed eos ad valuas Ecclesiarum stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet vice, nisi eos eijs curauerint, & Parochijs dimidij aurei. Religiosis etiam Claustralibus, siue regularibus præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, vt in Ecclesijs suis deputent aliquem, qui tales eijsiat, & si negligentes fuerint, grauissimè ab ordinario corripiantur: quod si illi parere recusauerint, grauissimas pœnas incurrant, & pro qualitate personarum etiam corporaliter punientur arbitrio nostro, siue superiorum suorum. Et vt in Ecclesijs nihil indecens relinquatur, iidem provideant, vt capsæ omnes, & deposita, seu alia cadauerum conditoria super terram existentia omnino amoueantur, prout alias statutum fuit, & defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur. Cum vero dierum festorum obseruatio ad Dei cultum maxime pertineat, & in lege diuina præcipiatur, Cupientes abusus prauos, qui ex eorum in obseruantia inualuerunt, omnino corrigere, & antiquorum canonum statuta renouantes, mandamus, vt omnes dies dominici, & præcipue in honorem Dei, beatę Mariæ Virginis, sanctorum Apostolorum feriat cum omni veneratione obseruentur, & omnes in diebus præfatis Ecclesias frequentēt: diuinis officijs deuote intendant: ab omni illicito, & seruili opere abstineant: mercatus non fiant: profanæ negotiationes, & Iudiciorum strepitus conquiescant. Qui vero in diebus præfatis opus aliquod illicitū fecisse deprehensus fuerit, præter diuinam ultionē, & amissionē animarum, quibus ad vecturā vtetur, etiam graues pœnas incurrat arbitrio nostro, seu Vicarij nostri in vrbe. In alijs
autem

autem locis arbitrio ordinariorum, vel aliorum magistratum, ita vt præuentioni locus sit. Quibus omnibus di-
 strictè præcipimus, vt hæc diligenter obseruari procu-
 rent: illas etiam festiuitates, quæ iuxta consuetudinem
 locorum solemniter celebrari cōsueuerunt, iuxta lauda-
 bilem cōsuetudinē debita cū reuerentia obseruari faciāt,
 sub pœnis arbitrio ipsorum imponendis, & moderan-
 dis. Et vt simoniacæ prauitatis labes prorsus aboleatur,
 Constitutiones antecessorum nostrorum contra Simo-
 niacos æditas, & præsertim Pauli I. I. inuiolabiliter ob-
 seruari mandamus: & delinquentes tam in sacrorum or-
 dinum receptione, quam in beneficiorum assecutione,
 statutis etiam inferius pœnis nostra auctoritate affici
 volumus. Quicumque igitur detestabile crimen Simo-
 niacæ prauitatis commisisse conuictus fuerit in cō-
 sequendis ordinibus, eo ipso sit ab illorū executione per
 decennium sine spe dispensationis suspensus, & per an-
 num carceribus mancipetur. Qui dignitates Ecclesiasti-
 cas Simoniace acquisiuerit, illis sit ipso iure priuatus, &
 in futurum inhabilis ad eas, & quascunque alias obti-
 nendas. Qui beneficium, aut officium Ecclesiasticum
 Simoniace adeptus fuerit, illis similiter sit ipso iure priua-
 tus: & ad fructuū omniū, quos perceperit, restitutionem
 teneatur: & perpetuo sit inhabilis ad ea, & quæcunque
 alia beneficia Ecclesiastica obtinēda. Si quis autē tale cri-
 men pluries cōmisisse cōuictus fuerit, præter supradictas
 pœnas etiā corporaliter puniatur, & ab ordinibus Ecce-
 siasticis degradatus a fideiū consortio eiiciatur. Qui ve-
 ro ordines, & beneficia Simoniace cōtulerint, pœnis a
 iure statutis puniātur, cuiuscunq; gradus, cōditionis, &
 dignitatis, etiam si Episcopi, Archiepiscopi, vel maiores

MOTVS

fuerint. Caueant præterea quicunque, ne in Sacramen-
torum exhibitione Simoniacū aliquid faciant: Alioquin
grauissime puniantur per locorum ordinarios, qui hu-
iusmodi criminis reos cum maxima seueritate coerce-
re procurent, iuxta Concilij Tridentini statuta. Ad abo-
lendum vero nefarium, & execrabile blasphemiae sce-
lus, quod in antiqua lege Deus morte puniri mandat, &
Imperialibus quoque legibus receptum est: nunc autem
propter nimiam Iudicum in puniendo segnicie[m], vel
potius desuetudinem, quæ supra modum inualuit, Leo-
nis X. prædecessoris nostri in nouissimo Lateran. Con-
cilio statuta innotantes, Decernimus, vt quicunque lar-
cus Deum, & Dominum nostrum Iesum Christum, vel
gloriosam Virginem Mariam eius genitricem expresse
blasphemauerit: pro prima vice poenam vigintiquin-
que ducatorum iucurrat: pro secunda poena duplicabi-
tur: pro tertia autem Centum ducatos soluet, & igno-
minia notatus exilio mulctabitur. Qui vero plebeius
fuerit, nec erit soluendo, pro prima vice manibus post
tergum ligatis, ante fores Ecclesiæ constituetur per diē
integrum: pro secunda fustigabitur per Urbem: pro ter-
tia lingua ei perforabitur, & mittetur ad triremes: Qui-
cunque clericus in hoc blasphemiae crimen incurrerit:
pro prima vice fructus vnius anni omnium, & quorum-
cunque beneficiorum suorum: pro secunda beneficijs
ipsis priuetur: pro tertia omnibus etiam dignitatibus
exutus deponatur, & in exilium mittatur. Quod si cleri-
cus nullum obtinuerit beneficium, poena pecuniaria, vel
corporali: pro prima vice puniatur pro secunda carce-
ribus mancipetur: pro tertia verbaliter degradetur, &
ad triremes mittatur. Qui reliquos sanctos blasphema-
uerit

uerit, pro qualitate blasphemiae, atque personae arbitrio Iudicis puniatur. Si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei venit in filios diffidentiae, perpetraverit, Curiae saeculari puniendus tradatur. Et, si Clericus fuerit, omnibus ordinibus degradatus, simili poena subijciatur. Monemus praeterea omnes locorum ordinarios, & in virtute sanctae obedientiae eis praecipimus, ut statuta Tridentini Concilij contra Concubinos tam Clericos, quam laicos edita districte faciant obseruari: reddituri Deo, ac nobis, si id omiserint, rationem. Et ut praemissorum delictorum Simoniae, blasphemiae, ac stupri nefandi notitia facilius habeatur: Volumus quod in singulis casibus, non solum per accusationem, & inquisitionem, sed etiam ad simplicem, & secretam denuntiationem procedatur per quoscunque iudices, alias tamen de iure competentes, tam ratione delicti, quam personarum: ita quod inter eos locus sit praeventioni. Monemus praeterea omnes, & singulos, ut solum Dei timorem praeculis habentes, & non alia animi prava affectione ducti, culpabiles tantum deferant: innocentes non vexent. Quod si aliqui ex calumnia aliquos denuntiasse coeperti fuerint, eos ad poenam talionis teneri volumus, & mandamus. Multae autem pecunariae applicabuntur pro duabus partibus locis pijs arbitrio nostro in Vrbe, extra vero, ordinariorum, pro tertia accusatori, qui delinquentes detulerit. Mandamus autem principibus, Comitibus, & Baronibus omnibus S. R. E. feudatarijs, sub poena priuationis feudorum, quae ab ipsa Ecclesia Romana obtinent, reliquos vero Principes Christianos, & Terrarum Dominos hortamur in Domino, & in virtute Sanctae Obedientiae mandamus: ut pro

MOTVS

diuini nominis reuerentia, & honore præmissa omnia in suis dominijs, ac terris exactissime seruari faciant, vberterrimam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, privilegijs, indultis, facultatibus, & litteris Apostolicis quibuscumque Capitulis, Cōuentibus, Militijs, ordinibus, & personis cuiuscumque qualitatis, & cōditionis existētibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiā derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiā Motu proprio alias quomodolibet cōcessis, approbatis, & innouatis: quibus, illorū tenores præsentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, quod præsentium trāsumptis etiā impressis manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis eadē prorsus fides vbique adhibeatur, quæ eisdē præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostrę innouationis, relaxationis, admonitionis, cōfirmationis, mandati, statuti, decreti, ordinationis, præcepti, monitionis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attentare præsumpserit: Indignationē omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit incursum. Datū Romę apud sanctum Petrū, Anno Incarnationis Dominicę M. D. LXVI. Kal. Aprilis. Pontificatus nostri Anno Primo.

Ant. Florebellus Lauellinus.

Visa de Curia Io. Riuetius.

H. Cumyn.

BVL.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA PRO-
videntia Papæ V. Super clausura, & reforma-
tione quarūcunq; Monialium.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CIRCA Pastoralis Officij nobis, meritis licet im-
paribus, de super cōmissi curam quantum nobis ex
alto permittitur inuigilantes assidue ad ea, per quæ sin-
gulis erroribus, & excessibus obuiatur, ac personis qui-
buslibet, præsertim fœminei sexus virginitatem suam
Altissimo vouentibus sub Religionis iugo Christo Sal-
uatori in castitatis holocausto famulari affectantibus, a
semita Iustitiæ, & honestatis declinātibus: ne quicquam
in eis reperiatur incongruum, quod in Regularis ponat
honestatis gloria maculā, & diuinā merito possit offen-
dere maiestatem, opportune succurri libēter intendimus,
ac in his nostræ vigilantie partes propēsius impartimur,
prout id in domino salubriter expedire cōspicimus. Hac
igitur perpetuo valitura Cōstitutione inhærentes etiam
Cōstitutioni scilicet rec. Bonifacij Papæ viij prædecessoris
nostri, quæ incipit, Periculoso, & decretis Cōcilij Tridē-
tini super clausura Monialiū æditi auctoritate Apostoli-
ca tenore præsentium statuimus atq; perpetuo decerni-
mus, vniuersas, & singulas Moniales præsentis atq; fu-
turas cuiuscunque Religionis ordinis, vel Militiarum
etiam Hierosolymitan. sint: quæ, vel iam receptæ sint,
vel in posterū in quibusuis Monasterijs, siue domibus re-
cipientur, & tacite, vel expresse Religionem professæ,
etiam si Conuersæ, aut quocunque alio nomine appel-
len

MOTVS

lentur etiam si ex institutis, vel foundationibus earum
 Regulæ ad clausuram non teneantur, nec vnquam in
 earum Monasterijs, seu domibus etiam ab immemora-
 bili tempore, ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis
 Monasterijs, seu domibus de cætero debere permanere
 clausura iuxta formam dictæ Cõstitutionis scilicet. Bo-
 nifacij Papæ viij. prædecessoris nostri, quæ incipit, Pe-
 riculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatæ, &
 innouatæ: quam nos auctoritate præfata etiam appro-
 bamus, & innouamus in omnibus, & per omnia: ac illâ
 districtè obseruari mandamus: quod si aliquæ Monia-
 les forsan reperiantur, quæ consuetudine etiam imme-
 morabili, aut instituto, vel fundacione regulæ suæ fretæ
 animo obstinato huic clausuræ resistent, aut quoquo-
 modo reluctentur, ordinarij vna cum Superioribus ea-
 rum omnibus iuris, & facti remedijs compellant easdem
 tanquam rebelles, & incorrigibiles ad præcise subeundû
 dictam clausuram, & perpetuo obseruandum. Mulieres
 quoque, quæ Tertiariæ, seu de pœnitentia dicuntur, cu-
 iusunque fuerint ordinis, in Congregatione viuentes,
 si & ipsæ professæ fuerint ita, vt solemne votum emise-
 rint, ad clausuram præcise, vt præmittitur, & ipsæ teneâ-
 tur, quod si votum solemne non emisissent, ordinarij
 vna cum Superioribus earum hortentur, & persuadere
 studeant, vt illud emittant, & profiteantur: ac post emis-
 sionem, & professionem eidem clausuræ se subijciant.
 Quod si recusauerint, & aliquæ ex eis inuente fuerint
 scandolose viuere, seuerissime puniantur. Cæteris autem
 omnibus sic absq; emissionem professionis, & clausura
 Viuere omnino volentibus interdiciamus: & perpetuo
 prohibemus, ne in futurum vllam aliam prorsus in suû
 ordi-

ordinem Religionem, Cōgregationēue recipiant. Quod si cōtra huiusmodi hanc nostrā prohibitionē, & decretū aliquas receperint, eas ad sic viuendū omnino inhabiles reddimus: ac illarū quaslibet professions, & receptiones irritas decernimus, & nullas: prout etiā præsenti decreto irritas facimus, & annullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiariæ prædictæ propter hanc clausurā detrimentū, aut incōmodū aliquod in earū necessitatib⁹ maxime in pertinentib⁹ ad illarū victum patiantur, sed vt eis opportune consulatur, auctoritate Apostolica præfata statuimus, decernimus, præcipim⁹, atq; mandamus ordinarijs, & Superioribus earū, vt curēt colligi fidelū elemosynas per Cōuersas, quæ nō sint professæ, vel si professæ fuerint, sint tamē ætatis annorū quadraginta, & in domibus cōtiguīs, extra tamen monasteriū degāt, & non ingrediantur clausuram aliarum monialium nisi in casibus ex earum Constitutionibus permisis: & de earum domibus exire non possint pro huiusmodi elemosynis colligendis nisi de licentia ordinarij, vel earum Superiorum. Et de cætero nullæ aliæ Cōuersæ professæ recipi amplius etiam de consensu suorum Superiorum, vel Prælatorum possint. Quod si aduersus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & inanis sit, prout ex nunc nullam & irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatibus monialium, & mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinarijs, & Superioribus earum, vt ipsi provideant de alijs personis pijs, & Deo deuotis, quæ fidelium elemosynas colligant: vel alias eo meliori, & commodiori modo, quo fieri poterit, etiam ex ope-

re

MOTVS

re manuū ipsarum Monialium, & Mulierum prædictarū, arbitrio ordinatorum, & Superiorū earundē, & prout eis cōgruentius expedire videbitur, prouideatur, & succurratur. Et ne propter Monialiū numerū excessiuū clausuræ obseruatio violetur, inhæretes etiā similiter dispositioni dictæ Cōstitutionis Bonifacij, & Cōcilij tridentini decreto: Monialibus prædictis & illarū Superiorib⁹ & ordinarijs districtē inhibēdo præcipimus, & mādam⁹, ne plures in earū Monasterijs recipiant, & admittant, siue recipi, & admittere permittant, quam ex proprijs redditibus ipsorum Monasteriorum, vel consuetis eleemosynis commode sustentari possint. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ sub obtestatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternę vniuersis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis quatenus in ciuitatibus & Diocēse, proprijs præsentibus nostras litteras publicari faciant, ac in Monasterijs Monialiū sibi ordinario iure subiectis. In his vero, quæ ad Roman. mediate, vel immediate spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate, vna cū Superioribus eorundē Monasteriorum clausuram, vt præmittitur, quam primū poterunt, seruari procurent, cōtradictores atq; rebelles per censurā Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Ac vt hoc tā salutare decretū facilius obseruetur, oēs principes seculares & alios dominos, & Magistratus tēporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiæ domini nostri Iesu Christi, eisdem in remissionem peccatorū iniungentes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, & alijs

Monia

Monialium Superioribus assistant, ac suum fauorem, & auxilium præstent. Ac impediētes pœnis etiam temporalibus afficiant præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis: privilegijs quoque indultis, et litteris Apostolicis etiam in fundatione, & institutione eisdem Monasterijs, vel domibus, & Monialibus sub quibuscunque verborum formis, et clausulis irritantibus: et alijs decretis quibuscunque concessis, confirmatis, ac etiā iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa, et indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infereretur pro sufficienter expressis habentes quo ad effectū validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, aut suspendi non possint per litteras Apostolicas nō facientes plenam, et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Per hoc autē in Monasterijs exemptis ordinarij locorum quoad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliquatenus attributam. Volumus autem, quod præsentēs litteræ, ad valuas Basilicæ Beati Petri Apostolorum principis, et in Cancellaria nostra, ac acie Campi Floræ publicentur, et inter Constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret præsentēs ad
fin-

MOTVS

singula quęcunque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum Transumptis etiam impressis manu alicuius Notarii subscriptis, ac sigillo alicuius Pręlati munitis eadem prorsus fides vbicūque adhibeatur, quę presentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę approbationis, innouationis, statuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annullationis, precepti, inhibitionis, requisitionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis millesimo quingentesimo sexagesimo sexto. Quarto Kal. Iunii, Pontificatus nostri anno primo.

Cę. Glorierius.

Visa de Curia Ioan. Riuetius. ff.

H. Cumyn.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, die vero nona mensis Iunii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pii diuina prouidentia Pape quinti, Anno Primo. Retroscriptę litterę affixę, & publicatę fuerunt ad valuas Basilicę Principis Apostolorum Sancti Petri de Vrbe Cancellarię Apostolicę, & in Acie Campi Florę dimissis Copiis earundem in retroscriptis litteris affixis per nos Ioan. Guerardi, & Nicolaum de Mattheis Curso.

Antonius Clerici magister Cursorum.

DE.

¶ DECLARATIO CONCILII

Tridentini, De compaternitate, & affinitate, ex fornicatione, ac Matrimonij defuper contractis, & contrahendis.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D. Pius diuina prouidentia Papa Quintus, Ad cuius notitiā peruenit, quod cum in decretis Sacri Cōcilij Tridentini certē tantū persone enumerentur, inter quas dū taxat cognatio spūalis deinceps cōtrahatur, ab aliquib⁹ reuocatur in dubiū, an, qui vltra personas in dictis decretis enumeratas, quoquomodo cognatione spūali ante cōfirmationē dicti Cōcilij cōiuncterāt, absq; dispensatione apostolica matrimoniū post dictā cōfirmationē cōtrahere potuerint, ac hodie, & de cetero cōtrahere possint, cū ante prædictā cōfirmationē, id facere de iure minime liceret. Et insuper cum in eiusdem decretis statuatur, affinitatem, quæ ex fornicatione contrahitur, in illis solummodo attendi debere, qui primo vel secundo affinitatis gradu coniunguntur: Ab aliquibus pariter dubitetur, an matrimonia inter personas, quæ ante cōfirmationem dicti Concilij, tertio, vel vltiori huiusmodi affinitatis gradu coniuncte erant, post cōfirmationem eiusdem Concilij absque dispensatione Apostolica contracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant? Sanctitas sua ad tollendum omne dubium,

MOTVS

eos, qui ante confirmationem prædicti Concilij cognitionem spirituales contraxerunt (dummodo non sint ex personis in dictis decretis enumeratis, et inter quas tantum Conciliū voluit deinceps contrahi) hanc cognitionem spirituales matrimonij, vinculo inter se absq; dispensatione aliqua libere et licite copulari posse, ac matrimonia etiam post cōfirmationē huiusmodi, absq; dispensatione Sedis Apostolicæ inter eas iam contracta valere, plenāque roboris firmitatem obtinere. Et similiter matrimonia post confirmationē Concilij absque dispensatione Apostolica sequuta, et quæ de cætero sequentur, inter personas, quæ ante dictam confirmationē affinitatem (infra tamen secundū gradum ex fornicatione prouenientē) contraxerant, propter huiusmodi affinitatē dirimi non debere, sed valida, et efficacia existere declarauit. Sicque per quoscunq; Iudices, et Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales (sublata eis quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate) iudicari, et definiri debere: ac quicquid secus super his a quoquā quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum et inane decreuit.

Placet, publicetur et describatur. M.

Lecta et publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Domnicæ, M. D. LXVI. Die vero Martis, vigesima mensis Augusti. Pontificatus præfati S. D. N. Papæ Anno Primo.

A. Lomellinus Custos,

DECLARATIO REGVLÆ PII IIII.

Super expressione gradus propinquioris in dispensationibus matrimonialibus.

SAN-

SANCTISSIMVS in Christo Pater & D.N.D.
 Pius diuina prouidentia Papa Quintus, Attendens
 per quandam constitutionem dudum per fœlicis recor-
 dationis Pium Papam Quartum, Sanctitatis suæ præde-
 cessorem æditam (qua cauetur, quod in dispensationib^{us}
 matrimonialibus, pro diuersis consanguinitatis, seu affi-
 nitatis ex eodẽ stipite proueniẽtibus gradibus coniun-
 ctis, non remotioris solũ, prout olim fieri solebat, sed e-
 tiam propinquiore graduum expressa mentio fieri de-
 beat, alioquin dispensationes, ac desuper confectæ li-
 teræ nullus sint roboris, vel momenti, prout in dicta
 Constitutione plenius continetur) a dispositione iuris
 cõmunis, & laudabili, ac antiquo Romanæ Curiaẽ stylo
 nimium recedi, ac fauorem matrimonij debitũ restrin-
 gi: Volensq; propterea iuri & stylo prædictis, necnõ piæ
 me. Gregorij xj. & Clementis vj. Rom. Pont. etiam san-
 ctitatis suæ prædecessorum vestigijs inhærendo, sacra-
 mento & libertati matrimonij, quantum cum Deo po-
 test, fauere, statuit, & ordinauit, Quod de cætero in qui-
 buscunq; dispensationibus, quas pro matrimonijs con-
 tractis, aut contrahẽdis inter viros & mulieres, inuicem
 diuersis prohibitis consanguinitatis seu affinitatis, aut
 mixtis ex communi, seu ab eodem stipite surgentibus,
 quicunq; illi sint (dũmodo primũ quoquomodo nõ at-
 tingant, cum in eo sanctitas sua nunquam dispensare in-
 tendat) gradibus coniunctos, ab eadem sanctitate sua, &
 pro tẽpore existente Rom. Pont. aut Sede Apostolica im-
 petrari, vel alias cõcedi cõtigerit, ac litteris commissiõni-
 busq; desuper etiã locorũ ordinarijs faciendis gradus re-
 motior attendatur, trahatq; secum propinquiore, ac ob
 id sufficiat, remotiorem tantum gradum exprimere, ob-

D

tentis

tentis tamen postea super propinquiore litteris declaratorijs iuxta Greg. & Clem. præd. huiusmodi cōstitutiones, quas quo ad hoc innouauit, & inuiolabiliter obseruari mādauit: dispēsationesq; seu dispensandi cōmissiones, ac desuper cōfectas litteras, & processus habitos per easdem dispensatis, seu his cū quibus dispēsari mādatur, propter proximioris gradus huiusmodi nō expressionē, de surreptionis, vel obreptionis vitio seu intentionis defectu notarij non posse: sed in omnibus, & per omnia suffragari, perinde ac si in litteris seu cōmissionibus huiusmodi de proximiorē, seu vtroq; gradu, specialis & expressa mentio facta fuisset. Sicq; per quoscunq; indices & cōmissarios, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & diffiniri debere, ac quicquid secus super his a quocunq; quauis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritū & inane decreuit, cōstitutione Pij præd. huiusmodi cæterisq; cōtrarijs: nō obstantibus quibuscunq;.

Placet, publicetur & describatur. M.

Lectā & publicatā fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto, Die vero Martis, vigesima mensis Augusti, Pontificatus præfati S. D. N. Papæ Anno Primo.

A. Lomellinus Custos,

BREVE S. D. N. D. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ V. Super reuocatione licentiarum ingrediendi monasteria, ac domus Carthusien. & aliorū quorumcunq; regulariorum ordinum, etiā

Mendicantium, quibusuis mulieribus concessarum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

REGVLARIVM personarum, quæ relicto seculo, Dei se obsequio dedicarunt, pro commisso nobis officio, quieti consulere cupientes, ad ea remouenda, quæ Religiosum earum propositum impedire possunt, curam nostram libenter intendimus, vt nulla re, quæ eas a diuino cultu auocet, præpeditæ, secundum ordinum suorum regularia instituta, & decretum sacri Tridentini Concilij, tranquillis mentibus gratum altissimo impendere possint famulatum. Quia igitur & Carthusiensium ordinis, & aliorum regulare vitam professorum quies non parum solet, sicut accepimus, perturbari, propterea quod mulieres modestiæ matronalis oblitæ, domos ac monasteria eorum, contra ipsorum instituta, prætextu confessionalium, aut aliarum litterarum Apostolicarum ingredi audeant, ipsis etiã Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs præsidetibus aliquando recusantibus, & renitentibus, nõ sine magna eorum molestia, nec sine graui laicorum etiã offensione, ac scádalo, si quãdo admitti nimis facile videtur, huic rei prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa sciëtia, ac d. Apostolicę potestatis plenitudine oēs & singulas facultates ac licëtias ingrediendi Monasteria, ac domos Carthusien. & aliorum quorũcunq; regularium ordinũ, etiã Mendicantiũ, mulieribus cuiuscunque status, gradus, ordinis, cõditionis, & quacunque dignitate ac præeminentia præditis, etiã Comitissis, Marchionissis Ducissis, sub quibuscunque verborum tenoribus & formis, & cum quibuscunque etiam derogatoriũ derogatoriis, alijsque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis ab Apostolica Sede

D 2

quo-

MOTVS

quomodocunq; concessas, quarum tenores perinde, ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur, habere volumus pro expressis, tenore præsentium reuocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus. Districte prohibentes, mulieribus quidē prædictas facultates & licentias prætendentibus, sub excommunicationis latæ sententiæ poena, postquā harū litterarū notitiam habuerint, a qua non possint nisi a nobis, aut a Ro. Pont. qui pro tempore fuerit, absolui, præterquā in mortis articulo, ne dictas domos, & monasteria ingredi audeant: ipsis vero monasteriorū, & Conuentuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs præsidētibus, quocunq; nomine vocentur, & eorū Monachis, Canonicis, & Fratribus, siue Mendicantibus, siue nō mendicantibus, sub priuationis officiorum, quæ in præsentia obtinēt, & inhabilitatis in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis a diuinis ipso facto, sine alia declaratione incurrendis poenis, ne eas introducere, admittere ve præsumant: nō obstantib' præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisq; contrarijs quibuscunq;. Volumus autē & mandamus, vt hæ litteræ ad valuas Basilicæ beati Petri Apostolorū principis, & in Cancellaria nostra, ac in acie Campi Floræ de more publicentur. Quia vero difficile foret, has litteras ad omnia loca deferri, volumus & declaramus, vt earū exēplis, & transumptis manu scriptis vel impressis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis ac sigillo alicuius Prælati munitis par vbiq; fides habeatur, ac si præsentibus exhibitæ essent vel ostensæ. Dat. Romæ apud sanctū Petrū, sub annulo piscatoris. Die xxiiij. Octobris M.D.LXVI. Pōtificat^o nostri anno Primo.

Ant. Florebellus Lanellinus.

Anno

¶ Anno a Natiuitate Domini M. D. LXVI. Indictione
xj. Die xxviii. mensis Octobris. Pontificatus Sanctissimi
in Christo Patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Pa-
pæ V. Anno eius primo retrospectæ litteræ affixæ &
publicatæ fuerunt in locis superscriptis, per nos Bernar-
dinum Andreuntium, & Ioannem Andream Rogerium
Apostolicos Cursores.

Philibertus Chapuis, Magister Curforum.

EDICTVM DE NON FABRICANDO
in Ecclesijs, neque in earum porticis, de non sepelien-
mortuis nisi in Cæmeteriis: ac tumbis: necnō
de fenestris Ecclesias introspicienti-
bus remouēdis, ac remurādis.

Jacobus miseratione diuina tituli S.)
Mariæ in Cosmedin. S. R. E. Presbyter)
Card. Sabell^o S. D. N. Papæ. In alma) Vic. Generalis.
Vrbe, eiusque districtu, ac suburbiis.)

VNIVERSIS & singulis Patriarchalium, &
Collegiatarū Parochialium, & aliarum dictæ Urbis
& suburbiorum Ecclesiarum Archipresbyteris, Canoni-
cis, Præpositis, Rectoribus, & quorumvis Monasterio-
rum, & Conuentuum cuiuscunque Ordinis in eadem
Vrbe, & suburbiis existen. Abbatibus, Priorib⁹, & Guar-
dianis, Capitulis & Præpositis, Hospitaliumque, & con-
fraternitatum, aliorumq; piorum locorum custodibus,
guardianis, Gubernatoribus, & Administratoribus, seu
D 3 quo-

MOTVS

quoniam alio nomine nuncupatis ne de cetero sub ducent
 torum ducatorum auri totiens quotiens contrauentum
 fuerit persoluendorum mādati executiui, & in iuris sub
 sidium excommunicationis alijsq; censuris Ecclesiasticis
 arbitrio nostro imponen. & erogan. poenis audeant, siue
 præsument, aut aliquis eorū audeat, siue præsumat per
 se vel aliū, seu alios in dictis eorū Ecclesijs, & porticis fa
 bricare, nec fabricari facere etiā ex causa capellarū, alta
 riū, & sepulchrorū construere. seu aliquid innouare, aut
 innouari facere, vel permittere: minusq; quibusuis perso
 nis cuiuscunque status, gradus, & condition. existen. licē
 tiam in dictis eorū Ecclesijs, & porticis fabricari. seu fa
 bricari facien. aut aliquid innouādi, vt supra cōcedere si
 ne nostra expressa licētia in scriptis obten. neque supra
 dictas Ecclesias, & porticus cēmeteria aliquas stantias
 mansion. vel habitation. cōstruere, & cōstrui facere, aut
 id permittere, vel illas ad vsum priuatū cōcedere. Minus
 que mortuos, nisi tantum in Cēmeterijs tumbis siue se
 pulchris ad huiusmodi officiū fabricatis sepelire, vel se
 peliri facere, vel id permittere, eosdemque prænominat
 os omnes requirimus, & monemus, quod infra quindecim
 dierum spatium a publication. præsentiū die cōpu
 tan. sub similibus poenis debeant, & quilibet eorum de
 beat quascunq; fenestras domorū vicinarum, & conti
 guarū Ecclesijs supradictis etiā ipsorum introspectantes
 dictas Ecclesias remouisse, obturasse, remurasse, remoue
 ri que obturari, & remurari fecisse, necnon infra termi
 nū prædictū, vbi cēmeteria desunt tumbas siue sepultu
 ras cōmunes in dictis eorū Ecclesijs ad sepeliē. capaces,
 & sufficiē. locis tamen prius per nos seu nostrū Vice
 geren. assignan. construxisse, & construi fecisse. Alioquin
 ad præ

ad prænominatas, & alias arbitrio nostro reseruatas poe-
nas contra inobedien. & præmissa non obseruan. proce-
dere curabimus: volumus autem & decernimus, quod
præsentibus in locis solitis affixis, & publicatis, ita earū
quēlibet arctet executio perinde ac si personal. intimati
fuissent. In quorū fidem, &c. Datum Romæ in ædibus
nostris, sub anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Chri-
sti Millesimo quingētesimo sexagesimo sexto. Indictio
ne nona, Die vero vigesima octaua mensis Nouembris,
Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D.
Pij diuina prouidentia Papæ quinti Anno primo.

A. Binarinus Vicegerens.

Triphon Victorellus Notarius.

MOTVS PROPRIVS S.D.N.D.

Pij diuina prouidentia Papæ V. De veritate
exprimenda, &c. In dispēstationibus matrimo-
nialibus, & alijs gratijs sub poena falsi.

MOTV Proprio, &c. Cui sicut accepimus non
nulli suę consciētiae prodigi, ac proprię salutis in-
memores, vt facilius a nobis, & Sede Apostolica dispen-
sationes matrimoniales, & alias gratias, & concessio-
nes obtineant gradus consanguinitatis vel affinitatis
aut cognationis spiritualis ac scientiam illorum aliter
quam eis, a principio ab ipsis partibus significatum
vel narratum fuerit exponunt, & si matrimonia hu-
iusmodi adhuc cōtracta non fuerint, pro contractis na-
rrant, ac alias diuersimode veram facti speciem tam in

D 4 ipfis

MOTVS

ipsis dispensationibus matrimonialibus, quam pro aliis
 quibuscunque gratijs, & concessionibus obtinendis im-
 mutant, ac propterea cum non solū in impetrationibus
 huiusmodi falsitas narretur, verum etiam in partibus
 plerumque pro verificatione gratiarū huiusmodi veri-
 tas immutetur, & falsitas cōmittitur. Nos igitur huius-
 modi abusibus, & erroribus obuiare cupiētes, Motu pro-
 prio, & c. omnes, & singulos procuratores tam officij sa-
 cræ pœnitentiariæ, seu contradictarū, quam alios quos-
 cunque sollicitatores, & scriptores, quos copistas vocāt
 (qui veritatē facti a narratione, quā ab ipsis partib⁹ ha-
 buerūt, quo ad substantialia, & qualitates necessario ex-
 primendas diuersas faciūt, seu quoquomodo inuertūt,
 aut immutant, deprauant ve: & per subreptionem, & ob-
 reptionem gratias a nobis extorquent) pœnā falsi incur-
 rere, & ea puniri omnino debere decernimus, & decla-
 ramus. Mandantes propterea Almæ Urbis Gubernatori,
 Cameræ Apostolicæ Auditori, & Vicario quatenus in
 præmissis reos, & culpabiles repertos pœna falsi, vt præ-
 mittitur, puniant, cum potestate citandi etiam per edictū
 constituto summarie de non tūto accessu, aliaque dicendi,
 & faciendi in præmissis necessaria seu quomodolibet
 opportuna. Nō obstan. præmissis cōstitutionibus, & or-
 dinationibus apostolicis: cæterisq; cōtrarijs nequaquam
 obstan. irritum quoq; , & inane, & c. dicique, & c. iudicari
 & diffiniri debere, sublata, & c. decernē. Et quod præ-
 sentis motus proprii, & absque data, & registratura sola
 signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio & ex-
 tra, regula contraria nō obstan. eiusque transumptis ma-
 nu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius
 personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis
eadem

eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostense: quodque Camera, & Cancellariæ Apostolicæ, ac audientiae causarum Palatii Apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet Motu Proprio. M.

Die quinta Decembris, M.D.LXVI. superscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis superscriptis dimissis in eisdem locis copijs affixis. Per me Nicolaum de Matthæis, Curs.

Ioan. Guerardi Mag. Curs.

BULLA S. D. N. PII DIVINA PRO-
videntia Papæ V. Super declaratione decreti
Concilij Tridētini de cognatione spūali inter
maritū, vel vxorē suscipiētis & baptizatū, bap-
tizatiq; patrē, & matrē, & quascūq; alias perso-
nas tam ex parte suscipiētis, quā baptizatīs, &
baptizati.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVMIllius vicem, licet minime suffragantibus me-
ritis, geramus in terris, de cuius vultu prodit iudi-
cium, & vident oculi æquitatem, officij nostri debitam
prosequimur actionem, si obscuros sacrorum Canonū
sensus ita aperire studemus, vt pijs Christi fidelium mē-
tibus nulla dubitandi occasio relinquatur. Sane licet ex

MOTVS

eo, quod in Concilio Tridentino decretum fuerit, cognitionem spirituales inter eos tantum contrahi, qui suscipiunt baptizatum de baptismo, ac baptizatum ipsum & illius patrem & matrem, necnō baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrē & matrē, in reliquis personis, quæ per antiquos Canones occasione cognitionis huiusmodi contrahere prohibebantur, omne impedimentum sublatum esse videatur: adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impedimentū cognitionis spiritualis huiusmodi inter maritum vel vxorē suscipientis, & baptizatum, necnon inter maritum vel vxorem suscipientis, & patrem ac matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitum de vno coniuge de altero etiam prohibitum esse videatur: Nos piarum mentium quieti, & matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) cōsulere volentes, a præcis verbis Concilij minime discedendum in præmissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognitionis huiusmodi subesse decernimus, & declaramus, quominus inter dictos maritum vel vxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim non expressas, Matrimonium libere & licite contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mādā, atque statuimus: decernentes irritum & inane, si quid secus a quoquam quacunque dignitate, auctoritate, & potestate prædito contigerit iudicari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsq; quibuscunque. Volumus autem, quod præsentis litteræ in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Floræ de mo-

de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo
valituras describantur. Et quia difficile foret præsentēs
ad singula quæque loca deferri, quod earum transump-
tis, etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac
figillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides ad-
hibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibi-
tæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc
paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti,
& voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire.
Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationē
omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Aposto-
lorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud
Sanctum Petrum, Anno incarnationis Domini M. D.
LXVI, Quarto Kal. Decembris. Pontificatus nostri An-
no Primo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia Ioan. Barendus. H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini, M. D. LXVI. Indictione
nona, Die vero decima nona mensis Decembris, Ponti-
ficatus Sanctissimi. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ
V. Anno eius primo, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ
affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apo-
stolicæ & acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Anto-
nium Clerici, & Io. Andreæ Rogerium præfati S. D.
N. Papæ Cursi.

Stephanus de Olea Mag. Cursi.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVI-
dentia Papæ V. Super declaratione decreti Concilij Tri-
dētini de impedimēto affinitatis ex fornicatiōe prouen.

PIVS

MOTVS

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam,

AD Romanum Pontificem spectat Canonicas sanctiones, quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta, ita declarare, & alias prouidere, vt omnis dubietas de pijs Christi fidelium mentibus euellatur. Sane postquam ex eo, quod Tridentin. Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non solum matrimonium contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo & secundo gradu coniunguntur, in vltioribus vero gradibus statuit, Matrimonium postea factum dirimi, a pluribus Christi fidelibus, vt accepimus, est dubitatum, an, licet in vltioribus gradibus huiusmodi matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati ac matrimonij libertati, quantum cum Deo possumus, consulere volentes, Declaramus, & Apostolica auctoritate decernimus nullum hodie impedimentum remanere, quominus in vltioribus gradibus huiusmodi libere & licite matrimonium contrahi possit: & ita ab omnibus iudicari debere mandamus, atque statuimus: decernentes irritum & inane, si quid secus a quoquam quacunque dignitate, auctoritate & potestate prædito contigerit iudicari, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod præsentis litteræ in Cancellaria nostra apostolica & acie Capi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. & quia difficile foret eas ad singula quæque loca deferri, quod earum transum-

sumptis etiā impressis manu alicuius Notarij subscriptis ac sigillo alicuius Prelati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mādati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M.D.LXVI. Quarto Kal. Decembris. Pontificatus nostri Anno Primo.

Visa de Curia Io. Barengus. Cæ. Glorierius.
Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, Die vero decima nona mensis Decembris, Pontific. Sanctiss. D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius Primo retrospectæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romę in valuis Cancellarię Apostolicæ, & acie Căpi Florę, vt moris est, per Ioan. Andream Rogerium, & Camillum Cherubinum Curs.

Stephanus de Olea Mag. Curs.

EDICTVM SVPER RESIDENTIA
Curatorum, ac de se præsentan. in Curia Reuerendissimi Domini Vicarij infra decem dies pro
ordines sacros, seu quęcunque Beneficia Ecclesiastica habentibus.

Iaco.

MOTVS

Iacobus miseratione diuina tituli S.)
 Mariæ in Cosmedin. S. R. E. Presbyter)
 Card. Sabellus S. D. N. Papæ.)

Vic. Generalis.

CVM alias ex auctoritate Sanctissimi D. N. Papæ
 viuæ vocis oraculo nobis concessa in alijs nostris
 litteris sub datum Romæ in ædibus nostris die trigesi-
 ma Octobris, M. D. LXVI. Inter alia in eisdem litteris
 contenta omnes, & singulos Clericos sacris ordinibus
 initiatos aliosque Beneficia Ecclesiastica etiam simplicia
 obtinentes, & qui in Romana Curia morabantur ad de-
 cem dies ab earundem litterarum promulgatione: eos
 autem qui ad Vrbe[m] ipsam deinceps venturi essent, a
 die eorum aduentus numerandos in Curia nostra siste-
 rent, & Nomen, Cognomen, Patriam, Ordines, & be-
 neficia profiterentur, ac litteras, vt vocant, dimissorias
 ostenderent, sub pœnis in eisdem litteris contentis præ-
 ceperimus, & post earundem litterarum promulgatio-
 nem, & publicationem quamplurimi in eadem nostra
 Curia se præsentarint, ac nomen, cognomen, patriam,
 ordines, & beneficia professi fuerint, litterasque dimis-
 sorias ostenderint, & omnes, seu plerosque ex eis, qui Be-
 neficia Ecclesiastica Curam Animarum habentia obti-
 nent infra terminum vnius mensis & sub quibusdam
 etiam priuationis Beneficiorum pœnis, vt ab Vrbe hac re-
 cedere, seque ad eorum Beneficia Curam Animarum requi-
 rentia conferre, in eisdemq; beneficijs personalē residē-
 tiam facere deberent, monuerim⁹, qui sic moniti nostris
 immo verius apostolicis monitionibus, & præceptis ne-
 glectis ab eadem vrbe recedere, seque ad eorum Beneficia
 cura-

curata conferre minime curarunt, & de præfenti non curant. Cum etiam, sicut accepimus, adfint nonnulli alij, qui eorū nomen, cognomen, & Patriam, Ordinesq; , & Beneficia profiteri, & litteras, vt dicitur, dimissorias ostēdere noluerunt, vt aliquando ab eorum erroribus resipiscant, idcirco de expresso ordine eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Papæ nobis iterū, & de nouo vniū vocis oraculo factō. Tenore præsentium requirimus, & monemus omnes prænominatos, vt præmittitur, monitos aliosq; omnes, & singulos Clericos Beneficiat. curā animarū requiren. obtinentes in Romana Curia præfata cōmorantes eisq; præcipimus, & sub priuationis Beneficiorū præfatorum, ac diutinæ carcerationis, & alijs arbitrio nostro etiā pecuniarijs imponēdis, & erogandis pœnis mandamus, quatenus, hi videlicet, qui citra montes Beneficia curata obtinēt, infra octo dies ab harū promulgatione cōputandos: qui vero vltra mōtes Beneficia curā animarū requirentia obtinēt, per totū præsentem mēsem debeāt, & quilibet eorū debeat ab Vrbe hac, Romanaq; Curia recedere, seq; ad eorum Beneficia curata quāto citius cōferre, in eisdemq; personalē residentiā facere, alioquin ad pœnas prædictas irremissibiliter procedem⁹. Eos autē qui se in Curia nostra sistere, & profiteri eorū Beneficia Ecclesiastica, & alia facere, prout in dictis nostris litteris cōtinetur, nequaquā curarūt, citam⁹, & requirim⁹, ac monem⁹ quatenus, infra sex dierū spacium, quorū sex dierū, duos pro primo, duos pro secūdo, & reliquos duos pro tertio, & perēptorio termino, ac monitione canonica præmissa compareant personaliter corā nobis, vel nostro Vicegerēte, seu Locū tenēte ad vidēdū se pœnas in monitionibus nostris, ac litteris supradictis, con-

MOTVS

contentas, quia illis non paruerunt, incidisse, & incurris-
se declarari: mandatumque executium pro eisdem pec-
nis, litterasque etiam declaratorias, siue sententiam diffi-
nitivam desuper per nos, vel nostrum Vicegerentem,
seu Locum tenentem decerni, ac ferri respectue, & pro-
mulgari. Volumus autē, & decernimus, quod præsentibus
in locis solitis affixis, & publicatis, ita earum quem-
libet arctet executio, ac si personaliter intimatę fuissent.
In quorum omnium, & singulorum fidem, robur, & te-
stimonium præsentibus, &c. Datum Romę in sedibus no-
stris sub Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi,
Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictio-
ne decima, Die vero decima quinta Ianuarij, Pontifica-
tus Sanctissimii in Christo Patris, & D.N.D. Pij diuina
prouidentia Papę Quinti, Anno Primo.

A. Binarinus Vicegerens.

Triphon Victorellus Nor.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA prouidentia Papę V. Super reser- uatione beneficiorum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVM ex Apostolatus officio nobis (meritis licet im-
parib⁹) credito cura dñici gregis nobis immineat ge-
neralis, & exinde teneamur, more vigilis Pastoris, vigila-
re, & attēti⁹ puidere, vt Ecclesijs, Monasterijs, & quibus-
uis alijs bñficijs Ecclesiasticis nūc, & pro tēpore (ppter
crimen

crimen hæresis) vacantibus, & vacaturis, tales viri eis præficiantur idonei, qui detestandas, ac nefarias hæreses diabolo disseminante contra veræ, & orthodoxæ fidei puritatem exortas, de agro Domini extirpare, & populos sibi commissos ad Catholicæ Ecclesiæ veritatē reducere, doctrina, verbi & boni operis exemplo, valeant. Præmissorum itaq; consideratione inducti, & aliis ad id suadentibus rationalibus causis, nonnullis etiam prædecessorum nostrorum vestigijs inhærendo, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione omnia & singula beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, sæcularia, & quorumvis ordinum etiam Sancti Ioannis Hierosoly. & aliarum quarumvis militiarum regularia quæcunque qualiacunque sint, etiam si sæcularia canonicatus & præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in cathedralibus etiam metropolitanis, vel collegiatis, & dignitates ipsæ in cathedralibus etiam metropolitanis post Pontificales maiores, seu collegiatis ecclesijs huiusmodi principales, Regularia vero beneficia huiusmodi monasteria etiam consistorialia, prioratus præposituræ, præpositus dignitates etiam conuentuales, personatus, administrationes, vel officia etiam claustralia, ac hospitalia, & præceptoræ, & alias quomodocunq; qualificata fuerint ordinationi, & dispensationi nostræ, & Sedis Apostolicæ hac perpetua constitutione valitura auctoritate Apostolica tenore præsentium reservamus. Declarantes omnes, & quascunque impetrationes de beneficiis, vt præfertur, quomodocunque qualificatis certo modo in futurum faciendas & obtinendas, Beneficia huiusmodi

E pro-

MOTVS

propter hæresim vacantia, & in futurum vacatura non comprehendere, nisi specialiter & dispositiue vacationis modus propter crimen hæresis expressus fuerit, & illum nullo modo sub quibuscumque clausulis & decretis comprehendere quantumcunque generalibus in quibusuis gratiis & concessionibus per nos & Romanos Pontifices successores nostros faciendis etiam per fiat signatis & concessis, ac decernentes omnes & quascunque impetrationes de quibuscumque beneficiis: vt præfertur, qualificatis hætenus factas, & obtentas, nisi earum vigore in iudicio per impetrantes crimen huiusmodi deductum fuerit, & super eo sententiam fauorabilem obtinuerint, vel dictorum beneficiorum possessionem assequuti fuerint, ad vacationem huiusmodi propter crimen hæresis, se non extendere, & illum neminem comprehendere, sicque per quoscunque iudices, & commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales iudicari, & interpretari debere: Irritum quoque & inane, si secus per quoscunque quauis dignitate & auctoritate prædictos, iudicatum fuerit, decernimus. Volumus autem, quod præsentēs litteræ in Cancellaria nostra apostolica, & acie Capi Florē de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret præsentēs ad singula quæque loca deferri: Volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam reservationis, declarationis, decreti, & voluntatis infringere

gere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc
attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis
Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se
nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Pe-
trum, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quin-
gnetesimo sexagesimo sexto, Sexto kal. Februarij. Pon-
tificatus nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius. rio

Visa Curia Ioan. Rouetius R.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Locus ✝ Sigilli plumbei.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesi-
mo sexagesimo septimo, Indictione decima, Pontifica-
tus Sanctissimi in Christo patris Pii Papæ Quinti, Anno
Secundo, Die vero decima septima mensis Februarij,
Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad
valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ
per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andream Rogeriū
prædicti Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Cursorum.

¶ **BVLLA S. D. N. D. PII DI-**
uina prouidentia Papæ V. Reuocatoria
omnium indulgentiarum etiam perpetua-
rum, pro quibus consequendis manus adiu-
trices sunt porrigendæ, & quæ quæstuan-
di facultatem quomodolibet continent.

¶ **PIVS** Episcopus Seruus Seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

E 2

ET SI

MOTVS

ET si Dominici gregis salutem semper intenti, singulis cum humilitate poscentibus ea benigne concedere nos, & prædecessores nostri studuerint, per quæ peccatorum mole deposita salus ipsis succedat, & hostis humani generis seruitute ereptas animas lucrificiât Altissimo, qui eas nobis sua bonitate commisit: id tamen propensiori studio nos præcauendum esse censemus, ne cuiusvis indulgentiæ remissionis, vel facultatis obtentu Christi fideles procliuiores ad illicita in posterum committenda reddantur, aut facilitas veniæ eis peccandi tribuat incentiuum, & exinde clauium auctoritas deducatur in contemptum, & Christi fideles quamplurimum scandalizentur. Sane cum ad auditum nostrum ex diuersis mundi partibus quamplurimæ querelæ perlatæ fuerint, quod vigore diuersarum Indulgentiarum, & facultatum per prædecessores nostros, ac etiam nos, vel auctoritate nostra tam fabricæ nostræ Basilicæ Principis apostolorum, & Ecclesiæ S. Ioannis Lateranen. de Vrbe, ipsiusque Ecclesiæ, nec non S. Ioannis, & S. Lazari Hierosolymitan. ac Sancti Spiritus in Saxia, & Sancti Ioannis Lateranen. ac S. Iacobi Incurabilium, de eadem Vrbe, nec non sancti Elmi, & sancti Bonis, ac sancti Gothardi, & sancti Lenguzoni, nec non sancti Nicolai, & sancti Bernardi Montis Iouij, nec non sancti Leonardi, ac sanctæ Marthæ, nec non Sanctissimi Crucifixi Siracusan. ac sanctæ Mariæ de Monte ferrato, Hospitalibus, ac etiam sancti Sebastiani prope, & extra muros dictæ Urbis, nec non sancti Antonij de sancto Antonio Viennen. dioc. & Redemptionis captiuorum nuper Neapoli instituto Monasterijs, illorumque ac diuersis alijs Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Militijs, Cōfraternitatibus,

abus, ac Societatibus, pijs locis cōcessarum, multi Quæ-
stores ex eisdem Indulgentijs lucrum temporale tantū
quærentes nominibus fabricæ Ecclesiarum, Hospita-
lium, Monasteriorum, Militiarum, Confraternitatum,
Societatum, & priorum locorum prædictorum in diuer-
sis Ciuitatibus, & dioc. quæstas facere, Confratres def-
scribere, Capellas, & oratoria erigere, illisque erectis In-
dulgentias huiusmodi communicare, & in diuersis gra-
dibus a iure prohibitis dispensare. ac plura etiam conce-
dere, quā eis vigore facultatū prædictarum licitum sit,
ipsique lucro intenti, pecuniasq; potius, quam Christi-
fidelium salutem quærentes, ac eisdem Indulgentijs, sic
abutentes, quæstum ex illis particularem facere conan-
tur, variosq; & diuersos quæstores, Cōmissarios, Procu-
ratores, Receptores, Thesaurarios, Factores, Nuntios, &
alios Ministros constituere, qui non solum supradicta,
sed etiam plura alias eis nunquā cōcessa facere, & cōce-
dere. Nec non locorum ordinarios illorumque in spiri-
tualibus Vicarios generales, & Officiales, ac Ministros,
Ecclesiarumque & ordinū Prælatos, Superiores, & per-
sonas quæstas huiusmodi impediētes censuris Eccle-
siasticis innodare. & alias in pluribus grauiter exceden-
tes in diuinæ maiestatis offensam, ac suarum, & Christi-
fidelium animarum perniciem, ac ordinariorum pertur-
bationem, & piarum mentium scandalum præsumunt.
Nos qui Deo propitio gregis Domini meritis licet in-
sufficientibus curam gerimus, & illum spiritualis The-
sauri largitione cupimus ipsi Deo reddere acceptabilē,
ex præmissis, & alijs rationabilibus causis animum no-
strum mouentibus, foelicis recordationis Calixti. 4. Cle-
mentis. 7. Pauli 3. Iulij similiter. 3. & diuersorum aliorū

MOTVS

Roman. Pontificum prædecessorum nostrorum vestigiis inherentes, Motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione omnes, & singulas indulgentias etiam perpetuas, & peccatorum remissiones fabricæ, & ecclesiæ huiusmodi nec non S. Ioannis Hierosolymitan. etiam pro constructione, & ædificatione illius nouæ Ciuitatis prædict. & quibuscumque aliis Hospitalibus, Monasteriis, Ecclesiis, Domibus, Militiis, ordinibus etiam Mendicantium, Congregationibus, Confraternitatibus, & vniuersitatibus, & piis locis, illorumque ordinibus, Capitulis, Conuentibus, Magistris, Superioribus, & tam sæcularibus, quam quorumvis etiam Mendicantium ordinum Regularibus personis tam singulariter quam vniuersaliter per quoscunque Roman. Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis & decretis etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac ex quibuscumque etiam vrgentissimis causis, etiam causa redemptionis captiuorum, & alias quomodolibet concessis, pro quibus cõsequendis manus sunt porrigendæ adiutrices, & quæ quæstuandi facultatē quomodolibet cõtinet, illarum omnium tenores, formas, derogationes, & decreta presentibus pro expressis habentes auctoritate apostolica tenore presentium perpetuo reuocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus vacuamus. Et insuper perpetuo hac nostra valitura cõstitutione decernimus, q̃ ex nunc de cætero sub indignationis nostræ pœna prætextu indulgentiarum, & facultatum per quoscunque Roman. Pontifices prædecessores nostros, ac nos & sedē Apostolicā etiā Motu simili, ac Sedis Apostolicę Legatos, & alias quomodolibet

bet cōcessarū, & quas a nobis, & Sede prædicta i posterū
 verbo, literis, aut quavis alia scriptura etiā manu nra sig-
 nata etiā cū clausula, quod sola signatura sufficiat, etiā
 in fauorē fidei, aut Cruciatæ sanctæ, vel cuiuscunq; al-
 terius piæ causæ, etiā priuilegiatæ concedi quomodo o-
 libet contigerit, nullus quāuis etiā Episcopali, Archie-
 piscopali, & Patriarchali aut maiori dignitate, etiā Car-
 dinalatus honore, seu etiā Regali, vel temporali excel-
 lentia præfulgeat, audeat, vel præsumat quæstas facere,
 aut Nuntios, Quæstos, Commissarios, Thesaurarios,
 Receptores pro illis recipiēdis in dictis Hospitalibus, Ec-
 clesiis, Domibus, Monasteriis, Militiis, & aliis supra no-
 minatis, vel pro eis, aut illorū nominib' alibi cōstituere,
 & deputare, nisi ex speciali licentia, & ex certa scientia
 nostris & Ro. Pont. pro tēpore existentis, de qua per li-
 teras nostras, & eiusdē Romani Pontificis pro tempore
 existentis locorum ordinariis, vel eorum in spiritualibus
 Vicariis, seu officialibus derogationem præsentis nostræ
 constitutionis illius tenore de verbo ad verbum inserto
 expresse continentes. Nos enim ex nunc irritum decerni-
 mus, & inane quicquid secus super his a quoquā quavis
 auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari,
 constare debeat: Mandantes in virtute sanctæ obedi-
 tiæ omnibus, & singulis venarabilibus Fratribus nostris
 Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis,
 quatenus in ciuitatibus, & dioc. suis præsentis nostras
 literas publicare, & obseruare debeant: Rogantesq; om-
 nes, & singulos Principes sæculares, & alios Dominos,
 & magistratus temporales eisque per viscera misericor-
 diæ Domini nostri Iesu Christi in remissionem peccato-
 rum suorum iniungentes, quatenus in præmissis eisdem

MOTVS

Patriarchis, Primatibus Archiepiscopis, Episcopis assistant, & suum auxilium, & fauorem præstent cum auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac quibuscumque apostolicis, nec nõ in Prouincialibus & Synodalibus Conciliis Editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, nec non fabricæ Ecclesiæ Hospitalium, Monasteriorum, Militarum, Cõfraternitatum, Ordinum, Capitulorum, Conuentuum aliorumque locorum prædictorum, & quorumuis illorum membrorum, & ecclesiarum etiam Cathedralium & Metropolitan. etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cõsuetudinibus stabilimentis, vsibus, & naturis, priuilegiis quoque, indultis & literis apostolicis illas, & præsertim sancti Ioannis, & sancti Lazari, ac sancti Spiritus in Saxia, Hospitalibus, nec nõ sancti Antonij de sancto Antonio, & sanctorum Nicolai, & Bernardi Montis Ioanij Monasteriis, ipsorumque Monasteriorum Hospitalibus, singulorumque eorum Conuentibus, Superioribus, & personis præfatis per quoscumque Rom. Pontifices prædecessores, ac nos, & Sedem Apostolicam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, nec nõ irritantibus, & aliis decretis etiam motu simili, & ex certa scientia, ac quauis etiam Imperiali, vel Regali consideratione, vel instantia, & alias quomodolibet concessis approbatis, & in nouatis quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio; seu quauis

uis

uis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus specialiter & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse volumus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuissim ab apostolica sit sede indultum, quod interdicti suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod presentes littere in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Florae de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret, easdem praesentes ad singula quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius prelati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur, si originaliter forent exhibitae, vel ostensae: Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae reuocationis, cassationis, irritationis, annulationis, vacationis, decreti, mandati, inunctionis, derogationis, voluntatis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicae Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto. Sexto Idibus Februarij. Pontificatus Nostri

MOTVS

Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, Die vero decima septima mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D.N.D. Pij Papæ Quinti, Anno secundo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andream Rogerium præfati S.D.N. Papæ Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Cursorum.

¶ REVOCATIO LICENTIA-

rum, ac facultatum celebrandi missas

vespertino tempore.

SANCTISSIMVS In Christo Pater, & Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. ad cuius notitiam peruenit, quod nonnulli Cathedralium, etiam forsan Metropolitanarum, Collegiatarû, & aliarum Ecclesiarum, nec non Manasteriorum, Conuentuum, Domorum, & aliorum piorum locorum secularium, & diuerforum ordinum, ac militarium regularium Prælati, Capitula, Clerici, Fratres, aliq; superiores, & personæ, antiquum S.R.E. ritum in statutis missarum celebrandarum temporibus peruertere satagentes, diuersas licentias & facultates, missas, quæ media nocte, & seu in aurora Natiuitatis, ac de mane resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, & forsan aliarum festiuitatum iuxta prædictum ritum celebrari consueuerant, de sero etiam forsan circa solis occasum vigiliæ festiuitatum earundem
in

in suis Ecclesiis, & Capellis celebrandi, seu celebrari facien-
di ab apostolica Sede, vel eius legatis, ac etiam maiori
pœnitentiaro pro tempore existente variis prætextib⁹
impetrauerunt, illisq; iam pridem vtuntur. Hoc ab an-
tiquo Catholice Ecclesiæ instituto, sanctorūq; Patrū
decretis deuare considerans, ac propterea hunc abusum
ab Ecclesia Dei submouere volens, omnes, ac singulas
licētias & facultates huiusmodi hætenus, etiam Motu
proprio, vel quorumuis etiam Imperatorum, Regum, &
aliorum Principum contēplatione, & ex quibusuis cau-
sis quomodolibet cōcessas, ac apostolicas, & alias literas
desuper confectas, illarum omnium tenores pro sufficien-
ter expressis habens, Apostolica auctoritate ex certa sciē-
tia reuocauit, ac omnino cassauit, & annullauit: ac præ-
senti perpetuo valitura constitutione quibusuis Præla-
tis, Capitulis, Clericis, Fratribus, alijsq; superioribus, &
personis earundē Ecclesiarū, Monasteriorū, Cōuentuū,
Domorū, & aliorū piorū locorū ī virtute sanctę obediē-
tiæ, & sub indignationis suę, ac perpetuę suspensionis a
diuinis pœna districtius inhibēs, ne deinceps missas, vel
pertino tēpore huiusmodi licētiarū et facultatū, huiusmodi aut alio
quouis p̄textu celebrare, vel celebrari facere p̄sumāt: ac
mādans locorū ordinariis, vt eandē præsentē cōstitutio-
nē sub prædictis, et alijs sibi bene visis pœnis p̄ quoscūq;
Prælatos, Capitula, Clericos, Fratres, Superiores, & huiusmodi
inviolabiliter obseruari faciāt, contradicētores quoslibet
auctoritate ap̄lica compescēdo. Nō obstantib⁹ præmissis,
ac quibusuis cōstitutionib⁹ & ordinationib⁹ ap̄licis, nec
nō ecclesiarū, monasteriorū, Cōuentuū, domorū & alio-
rū locorū prædictorū etiā iuramēto, cōfirmatione ap̄lica
vel quauis firmitate alia roboratis statutis, cōsuetudinib⁹
priui-

MOTVS

privilegijs quoq; , indultis, & literis apostolicis eisdem ecclesijs, monasterijs, domibus, & locis, illorumq; capitulis, conuentibus, superioribus, & personis, ac ordinibus sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & in solitis clausulis, necnon imitantibus, & aliis decretis, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarũ, Ducum, & aliorum Principum instantiam, aut eorum contemplatione, etiam Motu Proprio & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus ipsa sanctitas sua illorum tenores pro expressis habens specialiter & expresse derogauit, illaque quoad præmissa cassauit penitus, & annullauit, cæterisque contrariis quibuscunque decernens præsentibus, earumque copias per aliquem ex suis cursoribus in Basilicæ Principis apostolorum de Vrbe, & Lateranen. ac Cancellariæ apostolicæ valuis affixas, omnes, cum primum earum notitiam habuerint, perinde afficere, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet, & ita mandamus. M.

¶ Anno a Natiuitate Domini, M. D. LXXII. Indictione nona, Die xxviij. mensis Martij. Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia PP. V. Anno primo, superscriptæ literæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in locis superscriptis, vt moris est, per me Bernardinum Andreultium Apostolicum Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Curs.

¶ R E V O C A T I O I N D V L T O -
rum S. R. E. Cardinalium, cū limitationibus
pro futura illorum concessione.

S A N -

SANCTISSIMVS in Christo pater & D.N.D.
 Pius diuina prouidentia Papa V. Ex tam multis
 S.R.E. Cardinalium super beneficiorū ecclesiasticorum
 dispositione indultis, & multiplicatione aliarum super
 alias facultatum, quæ quotidie literis dictorum indul-
 torum diffusiuè inferuntur, sæpenumero impeditus,
 quominus solitam ante hac Sedis huius benignitatem
 erga pauperes, & benemeritos liberaliter exercere pos-
 sit: Idcirco rationem capere volens, vt tanta dehinc
 eiusmodi Indultorum & facultatum largitione præ-
 cissa, dictis personis cōmodius benefaciendi via sibi li-
 bera recludatur: Omnia, & quæcunque indulta, conces-
 siones facultates, & alia priuilegia conferendi quæcun-
 que beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, secu-
 laria & quorūvis ordinum regularia, qualitercunq; qua-
 lificata, ad collationem, prouisionem, præsentationem,
 electionem, institutionem, confirmationem, & quam-
 cunque aliam dispositionem dictorum Cardinalium ra-
 tione Patriarchalium Metropolitan. & aliarum Cathe-
 dralium Ecclesiarum, nec nō Monasteriorū, prioratū,
 Dignitatum & aliorū beneficiorum ecclesiasticorum,
 quæ quomodolibet obtinent, & in posterū obtinebūt,
 ac etiam quorum collatio prouisio, & quæuis alia dis-
 positio, illis ex causâ factæ per eos cessionis regiminis,
 & administrationis, seu cōmendæ, aut resignationis,
 ecclesiarum, monasteriorum, & aliorum beneficiorum
 huiusmodi apostolica auctoritate reseruata existit, vel
 in posterum reseruabitur: nec non quorumcunque in-
 feriorum collatorum, & collatricum, de iure, priuilegio,
 cōsuetudine, ac alias quomodolibet pertinentia, & etiā
 illa cōmendandi ac alias de eis disponendi, omnibus &
 singu-

MOTVS

singulis Cardinalibus prædictis etiam de dictorum inferiorum collatorum consensu, per quoscunq; Roma. Pont. ac sanctitatem suam. & dictam Sedem, etiam motu proprio, & ex certa scientia, de que Apostolicæ potestatis plenitudine, & etiam ex pactis inter dictos Pontifices & Cardinales diuersis temporibus factis, firmatis, & iuratis, ac quibuscumque onerosis, & alijs causis concessa, & etiam iteratis vicibus innouata, atque extensa, quibuscunque cõcepta formulis, ac etiam restitutionis, mentis attestatiuis, præseruatiuis, derogatoriis derogatorijs, alijsq; efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, nec non vim contractus inducentibus, & alijs decretis suffulta (quorum omnium tenores Sanctitas sua haberi voluit pro expressis) specialiter & expresse reuocauit, litterasque Apostolicas desuper confectas, & quo ad ea, in quibus illa nondum erat sortita effectum, inde secuta quæcunque cassauit, & annullauit, viresque & effectum de cætero non habere decreuit. Præterea voluit, & ordinauit, quod omnes deinceps litteræ Apostolicæ facultatum, & indultorum huiusmodi pro singulis Cardinalibus prædictis, presentibus, & futuris, ad vnā tantum cathedralē, vel maiore Ecclesiam, seu illius loco vnū vel duo monasteriū, seu monasteria, aut vnū aliud vel duo alia beneficiū, seu beneficia in dictis literis exprimendā, seu exprimendum, vel exprimenda, quam, seu quod, vel quæ ipsi Cardinales ultra illas sex Episcopales, ac presbyterales, & diaconales Cardinalium Ecclesiam tunc temporis obtinebūt, seu cuius, vel quorum collatio eis reservata fuerit (vt præfertur.) Ac etiā sublata omnino altera huiusmodi indultorū parte, super consensu ipsorū Cardinalium requirendo in prouisione beneficiorum apud Sedē

Sedem prædictam, pro tempore vacantium, alias sub dictis indultis comprehensorum: De quibus omnibus Sanctitas sua posthac libere disponere intendit, & etiam citra facultates cõmendandi monasteria, aliq; beneficia Ecclesiastica, secularia, & regularia: nec non disponendi de monasterijs, etiam cura & conuentu carentibus, & dignitatibus conuentualibus, & in Metropolitan. aliisque cathedralibus, post Pontificales, maioribus, & in collegiatis Ecclesijs principalibus: Ac etiam disponendi de beneficijs Referendariorum causarum Palatij Apostolici, Auditorum, Prothonotariorum: & aliorum officialium dictæ Sedis, nec non familiarium, cæterorumq; omnium, qui constitutionibus declaratorijs scilicet record. Pauli Papæ, iij. Ad perpetuam rei memoriam æditis cõtinentur. Denique cum moderatione facultatum disponendi de beneficijs familiarium ipsorum Cardinalium, ac concessionum eis etiam per regulas Cancellariæ Apostolicæ factarum, de consensu per ipsos in prouisionibus Apostolicis præstando, ad eos solos familiares continuos cõmensales eorundem, qui vera & actuali familiaritate cõtina commensalitate huiusmodi durante extra Romanam Curiam, vel Cardinalibus ipsis in dicta curia existentibus, apud dictam Sedem decesserint: & ad ea sola beneficia, quæ ipsi familiares cõtinue cõmensales viuentes, ad collationem dictorum Cardinalium pertinentia obtinebant, seu quæ ex collatione sibi ab eisdem Cardinalibus facta affecuti fuerant, expédiantur. Aliter vero, etiã motu, scientia & potestate similibus, ac etiã cum præsentium speciali, & expressa derogatione expeditæ, nullius sint prorsus roboris, vel momenti: & nihilominus huiusmodi constitutiones, & regulas super beneficijs fami

MOTVS

familiarium Cardinalium æditas, etiam quo ad Cardinales indulta huiusmodi non habentes, ad familiares, & beneficia prædicta duntaxat restrinxit: & moderatus fuit. Decernens sic iis, cæterisq; omnibus præmissis per quosunque, &c. etiam causarum dicti Palatii Auditores: ac etiam ipsos Cardinales, sublata, &c. nec non irritum, & inane quicquid secus per quosunque etiam prætextu indulgitorum, facultatum, & cōcessionum huiusmodi, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Statuto, ordinatione, decreto & declaratione suæ Sanctitatis in crastinum eius assumptionis ad summum Apostolatus apicem æditis, quod Cardinales in constitutionibus, & regulis per eam post priorum suorum constitutionum, & regularum æditionem, & publicationem in posterum faciendis non includantur, nisi illæ eorūdem Cardinalium favorem concernāt: vel ipsæ ædendæ constitutiones, de illorum seu maioris partis eorū consilio æditæ fuerint, cæterisq; contrariis non obstantibus quibuscunque.

Placet publicetur, & describatur. M.

¶ Lecta & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo. Die vero Mercurij vltima mensis Aprilis. Pontificatus præfati Sanctissimi D. N. Papæ, Anno Secundo.

A. Lomellinus Custos.

¶ **B V L L A** S. D. N. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ. V. Super Collatione parochialium Ecclesiarum.

¶ **P I V S**

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN conferendis Beneficijs Ecclesiasticis, & præsertim Parochialibus Ecclesijs personis dignis & habilibus, quæ in loco residere, & per seipsos curam exercere valeant, quantam diligentiam adhiberi oporteat, Alexandrii. in Lateranen. & Gregorij. x. in Lugdunē. generalibus Concilijs, ac Innocentij similiter, iij. & aliorum Rom. Pont. prædecessorum nostrorum editæ constitutiones testantur: quod vt diligentius ac rectius perficiatur, statuit etiam Synodus Tridentina, vt occurrente vacatione Parochialis ecclesiæ etiam generaliter, vel specialiter, etiam vigore indulti in fauorem. S. R. E. Cardinaliū, aut alias quomodolibet reseruata vel affecta, debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesiæ, si opus fuerit, idoneum in ea vicarium cum congrua eius arbitrio fructuum portionis assignatione constituere, qui onera ipsi⁹ Ecclesiæ sustineat, donec ei de Rectore provideatur. Et deinde Episcopus, & qui ius patronatus habet intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo prescribendū aliquos clericos ad regēdū ecclesiam idoneos Examinatoribus, iuxta formā eiusdē Synodi deputatis, nonnet, & nō nisi ab eisdē Examinatorib⁹ per cōcursū aliorū Examinatorū etiā tanquā magis idoneo ab Epō iudicato & electo de ecclesia provideatur: alias pñsiones seu institutiones omnes præter formā prædictā factæ, surreptitiæ censeantur. Sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabantur, nisi sit, qui eas retineat, ac debitæ executioni demandet, & verendum sit, ne propter Constitutionum huiusmodi transgressionem maximi abusus oriantur. Nos ad quorum notitiam non

F sine

MOTVS

sine graui nostra molestia peruenit nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis occurrente vacatione Parochialium Ecclesiarum eas nullo aut minus rite seruato examine, præsertim illo quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino, vel etiam examine rite seruato personis minus dignis, carnalitatis, aut alium humanæ passionis affectum, non rationis iudicium sequentes contulisse, & de eis prouidisse, volentes, quantum cum Deo possumus, huiusmodi ac etiam futuris periculis occurrere, eorundem prædecessorum nostrorū Constitutiones præfatas etiā innouādo, auctoritate apostolica tenore præsentium oēs & singulas collationes puisiones, institutiones & quasuis dispositiones Parochialium ecclesiarū ab eisdē Episcopis & Archiepiscopis, ac quibusuis alijs collatorib⁹, tā ordinarijs, quā delegatis etiā S. R. E. Cardin. ac Sedis apostolicæ Legatis, vel Nuntijs præter & cōtra formā ab eodē Concilio Tridentino præsertim in examine per cōcursum faciendō præscriptā, factas, aut in futurum faciendas, nullas, irritas, ac nullius roboris, vel momenti fore, & esse, nullūq; promissis, aut titulū etiā coloratū possidendi præbere, & Parochiales ecclesias huiusmodi, vt prius ante collationes huiusmodi vacabāt, ex nunc vacare statuimus, decernimus, & declaramus: easq; oēs pro tempore sic vacantes nostre, & Sedis apostolicæ, seu eorum, quibus ius cōferendi eas, præterquam Episcopis & Archiepiscopis, qui curā dicti examinis iuxta decretū eiusdē Concilij habere debent, cōpetet, dispositioni referuamus. Insuper ne Parochiales Ecclesiæ diu in suspenso maneāt in maximū animarū periculum quarumcunque Parochialium ecclesiarū, quarum, dum pro tempore vacant

cant

ant, ad Ep̄os, Archiep̄iscopos, Primates, & Patriarchas
& quosvis alios ordinarios collatores in mēſibus ordi-
nariis collatoribus etiam per noſtras Regulas aſſignatis
prouiſio, & collatio ſpectat, & pertinet, de quibus ijdē
Ep̄iſcopi & Ordinarij prædicti intra ſex menſiū ſpatiū
a die vacationis earundē perfectō examine iuxta formā
Cōcilij Tridentini præfati nō prouiderint, ac illarū etiā
quarū collationes nobis, & dictæ Sedis generaliter, vel
ſpecialiter, & ex quauis cauſa reſeruata, ſeu affectæ exi-
ſtūt, aut alijs ex indulto Sedis Apoſtolicæ cōpetunt, ad
quas occurrēte illarū vacatione Ep̄iſcopi, & Archiep̄i-
ſcopi præfati perſonas per examē cōcurſu mutuo habito
iuxta dicti Cōcilij Tridentini formā approbatas, & ma-
gis idoneas nō elegerint, aut electas nobis, vel ſucceſſo-
ribus noſtris, aut ijs, ad quos collatio ſpectabit, pro col-
latione obtinenda intra quatuor menſiū ſpatiū a die il-
lius vacationis nō ſignificauerint, nec nō Parochialium
Eccleſiarū ſimulū quæ Iuriſpatronat⁹ Eccleſiaſtici, vel
aliorū ſeu Clericorū, & laicorū ſimul fuerint, ſi præſen-
tatus intra tēpus eiſdē patronis a iure præfixum præuio
examine iuxta formam dicti Concilij approbatus petat-
ur inſtitui, inſtitutioque ipſa per duos menſes a die
præſentationis dilata fuerit, collationem, prouiſionem,
inſtitutionem, ac omnimodam diſpoſitionem nobis &
ipſi Sedi, ac perſonis indulta huiusmodi conferendi,
prouidendi, ſeu inſtituendi obtinentibus reſpectiue re-
ſeruamus, data tamen in Parochialibus Iuriſpatronatus
optione ipſis patronis, vt ſi inſtitutio ad ordinarios
ſpectabit, ipſis ordinariis illam facere negligentibus,
& vltra dictos duos menſes differentibus, poſſint
pro huiusmodi inſtitutione obtinenda habere recur-

MOTVS

sum ad Metropolitanum, vel viciniorem Ordinarium, aut ad Sedem Apostolicam, Prohibentes etiam eisdem Ordinarijs, ne tempus decem dierum eisdem Ordinarijs, & patronis ab eodem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos clericos coram deputatis Examinatoribus præfixū vltra alios decem dies prorogare audeāt, vel præsumant. Districtius inhibentes, ne quis præter Roma. Pont. aut alios indulta huiusmodi obtinentes, vt præfertur, quacunque sit super hoc auctoritate munitus, de huiusmodi beneficijs sic reservatis (vt præfertur) disponere, vel circa illa etiam per viam permutationis, vel alias innouare quoquomodo præsumat. Vt autē non solum dignis, sed magis idoneis repertis iuxta eisdem Concilij decretum Parochiales ecclesiæ conferantur, volumus & eadem auctoritate decernimus, quod si Episcopus minus habilem posthabitis magis idoneis elegerit, possint ij, qui reiecti fuerint a mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus aut exemptus fuerit, ad viciniorem ordinariū vti nostrum & Sedis huiusmodi delegatum, aut alias ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac præelectum ad nouum examen coram ipso appellationis Iudice & eius Examinatoribus prouocare, & constituto de prioris eligētis irrationabili iudicio, eo que reuocato, Parochialis magis idoneo per eundem Iudicem appellationis auctoritate nostra (quatenus collatio ad Episcopum, a quo appellatum fuit, spectaret) conferatur, alias eidem magis idoneo per iudicem appellationis approbato conferenda remittatur ad eum, ad quem collatio, prouiso, vel institutio spectabit. Hæc tamen appellatio interposita interim non impediat, aut suspendat, quominus electio per ordina-

dinarium, primo loco facta interim debitæ demandetur executioni, & prouisus ab eadem Ecclesia causa appellationis huiusmodi pendente non amoueat. Et si quis a sententia per Iudicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad Sedem ipsam Apostolicā appellabit. Si secus in præmissis omnibus & singulis actum aut attentatum fuerit, irritum decernimus, & inane. Volumus autem quod præsentium Transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentib⁹ adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque literæ ipsæ Cameræ, & Cancellariæ Apostolicarum, & Audientiæ causarum Palatij Apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copiis publicatæ, & affixæ omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimate fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, statuti, decreti, reservationis, prohibitionis, inhibitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotētis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto. Quintodecimo Kal. Aprilis, Pōtificatus nostri anno Secundo:

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia M. de Eneiso.

H. Cumyn.

MOTVS

¶ Anno a Natiuitate Domini Milleſimo quingentefimo ſexageſimo ſeptimo. Indictione decima, Die vero decima ſexta menſis Maij, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto patris & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius ſecundo, retroſcriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in retroſcriptis locis, vt motus eſt per nos Alexandrum Aſtancolum & Ioannem Guerardum prælibati Sanctiſſimi Dñi noſtri papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

¶ **BVLLA CONFIRMATIO-**
nis & nouæ conceſſionis priuilegiorum
omnium ordinum Mendicantium.

¶ Cum certis declarationibus decretis, & inhibitionibus Sanctiſſ. D.N. Pij
Papæ. V. Motu proprio.

¶ P I V S Epiſcopus Seruus ſeruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

 T S I Mendicantium ordines, qui ſedulum in vinea Domini quotidie exhibere nō ceſſant famulatum ſummo ſemper ſtudio (etiam dum in minoribus eſſemus) amplexi ſumus, ad ſummi tamen Apoſtolatus apicem (meritis licet imparibus) diuina fauente clementia aſſumpti, dum id mente recolimus, facere non poſſumus, quin eos propenſiori charitate & paterno affectu amplectamur: ac exinde p ſuis ſanctis ſtudijs, honeſtiſq; laborib⁹, proq; ſalute animarū, ab apoſtolica Sede (cuius continue pacem, & dignitatem ordines ipſi fortiter tutati ſunt) tū ſpiritu-

spiritualia, quam temporalia subsidia, ornamentaq; acceperint, & accipiant, quibus & sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius, atque expeditius exequi, & transigere possint, & cæteræ religiosæ personæ, ordinesque alij, exemplo ipsorum promptiores, alacrioresque ad sua officia persoluenda reddantur. Hinc est, quod nos attendentes, plerosque ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis: quieosdem ordines præcipue tanquam fructiferos in agro domini palmites & colere, & adiuuare deberent, non solum id exequi negligere, verum etiam Concilij Tridentini decretis in prauum sensum retortis eos, & eorum quemlibet variis afficere incommodis & perturbationibus, eorumque priuilegiis non modicum asserere grauamen conantur. Quidam enim Episcopi (vt accepimus) nolunt admittere quosdam regulares ad prædicationem, etiam in suis Ecclesiis faciendam, quãuis de eorum habilitate ad huiusmodi opus exercendum habeant bonum testimoniũ a suis superiorib⁹. Alij vero volũt, vt nedũ semel, sed etiã pluries in anno corã ipsis, vel eorũ vicariis Prædicatores præsententur, ac pro licetia prædicandi (quã nõ nisi in scripturis dare volũt) aliquid quãdoq; exigũt. Alij etiã Episcopi maximã regularibus iniuriã irrogare videtur, dum præter ordinẽ & veterẽ consuetudinẽ absq; vlla ratione quosdam reiiciunt, & quosdã (pro eorũ libito) admittũt ad prædicationẽ huiusmodi habendã in locis suæ diocesis. Quorũdã etiã locorũ ordinarij, quosdã Religiosos probos viros, & idoneos (etiã a superiorib⁹ approbatos) ad confessiones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volũt, non solũ singulis annis, sed etiam pluries in anno, in aliquib⁹ partib⁹ eosdẽ cõfessores sibi

MOTVS

præsentari. In aliquibus vero oppidis tam Episcopi seu eorum Vicarij, quam præbyteri Curati nolunt, vt fratres Mendicantes vocati ad audiendas confessiones infirmorum (maxime si infirmitas est grauis) aut etiam sanorum, in priuatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in suis Ecclesijs, aut Monasterijs possint accedere. Nonnulli etiam audent Confessores Monialium (qui pleno iure subsunt regularibus) examinare, cum tamen id minime per concilium decernatur, sicut & de fratribus, qui sunt audituri confessiones aliorum fratrum. Qui etiam in aliquibus partibus nituntur asserere, seu facere, ne quisquam infra annum possit sacram Eucharistiam in Ecclesijs mendicantium recipere, neque etiam Moniales Tertiarias nuncupatas suorum ordinum (vt aliqui asserunt) in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate (quo ad seculares duntaxat) iuxta priuilegia Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum eisdem ordinibus concessa id obseruari debeat. Alij vero Episcopi, seu eorum Vicarij audent ad eorum libitum dare licentiam quibuscunque quæcunque Monasteria Monialium, etiam sanctæ Claræ ingrediendi, etiam si regularium curæ subdita sint. Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante professionem earum volunt eas extrahere a Monasterijs, & per longum tempus alibi detinere, ipsasque puellas seu nouitias de plerisque rebus interrogant, neque necessarijs, neque in decreto Concilij Tridentini desuper contētis, ex quibus non modica potest oriri occasio scandali. Alij vero plerique noluerunt quosdam regulares aliarum diocesium sacris ordinibus initiare: ac etiam a sui ordinis Prælatibus approbatos admittere nolunt. Aliqui vero singulis

gulis dñicis diebus in suos Parochianos ad fonū campanæ excommunicationem promulgant, vt nō possint interesse missis, cōcionibus, & diuinis officiis, nisi in propria Parochia. Alii vero ipsis prohibent, vt omnino in aliis Ecclesiis (etiam requisitis) non celebrent. Alii vero in aliquibus partibus in eorū Ecclesiis cōciones sacræ scripturæ, & sermones pro mortuis haberi nolunt: & si aliquid ipsis relictum fuerit, vt ab ipsis missæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebrentur, ipsi sibi ea vsurpāt dicētes, quod ipsi ea exequi non possunt, quia ipsi sunt pastores. Alii vero sub excommunicationis latē sententiæ, & exili per decennium a diocesi pœna, inhibuerunt, ne Missæ in eorum Ecclesiis celebrentur in diebus festiuis, antequam rector Parochialis Ecclesiæ celebrauerit. Alii etiam nolunt, vt dum prædicatio in Ecclesia Cathedrali habetur, alibi prædicetur. Ac insuper in quibusdam locis omnem ordinem, & quietem perturbant, dum cōtrouersias iamdiu sopitas & extinctas super præcedentia excitarunt, & vbi nullæ erant, pepererunt, dum pro arbitrio & voluntate eorum hos illis præferre voluerunt. Quidam etiam Episcopi volunt regulares a cura animarum excludi, & illam solis præbyteris sæcularib⁹ committi. Quidam vero quartam funeralium extendere volunt etiam ad Missas, legata, & alia quæcunque, quæ domibus regularium relinquuntur. Alii autem volunt quartam partem omnium, eorū quæ etiam pro ornamento ecclesiæ palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam, quæ pro victu fratrum relinquuntur. Aliqui etiam in quibusdam partibus etiā volunt, vt nō solum ius sepulturæ solui consuetū, quod semper soluitur, neq; denegatur, sed etiam omne illud,

MOTVS

quod ecclesiis ordinum ad eorum libitum partes dant, quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id totum curatis etiam de nouo solvatur instanter conantur, impedientes ne aliter corpora defunctorum ad Monasteria fratrum deferantur, vnde in hoc maxime tam partes, quam ipsos fratres grauari contingit. Aliqui vero etiam ex locis Mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro seminario decimas exigere: ac in casu renitentiae etiam pignus exigunt. Alij autem praefatos fratres ac Moniales sub eorum cura degentes subsidium regium persolvere cogunt. cum multae earundem Monialium vix habeant pro earum victu & vestitu necessaria vitae. Alij etiam in quibusdam partibus pauperes mendicantes eleemosynas petere prohibent pro eorum duntaxat sustentatione, & si inuenerint eos panem, vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collatum portantes, quandoque ab eis auferre minantur, afficientes eos graui iniuria, & contumelia. Nonnulli vero Episcopi, vel capitula canonicorum pauperes mendicantes tam fratres, quam moniales suorum ordinum, tam de redditibus bonorum, si quae habent, quam de possessionibus, vineis, agris, & aliis suis bonis quibuscunque non solum largitione fidelium sibi concessis, sed etiam alias iustis de causis ab eis acquisitis, ac pecuniis emptis, sibi decimas ac primitias alijs respectiue soluere cogunt. Alij autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos regulares, intra claustralia delinquentes, vel de quorum delictis aliqua erat suspitio, non expectata suorum superiorum censura. Alij vero Episcopi monialium Monasteria ingredi, & illa ingrediendi licentias alijs concedere, & aduersus illas processus formare, ipsorum ordinum supe-

superioribus irrequisitis, præsumunt. Aliqui etiam dominium temporale super moniales habere pretendunt. Nonnulli vero frequentissime regulares citant, & iurisdictioni suæ subicere tentant, ac eorum conuentum occupant ipsos expellendo, ac in ipsos iurisdictionem vel potestatem exercent. Aliqui vero, ipsos carceribus (abique cause cognitione) mancipant, ac manibus, pedibusque laborant, ut regulares mendicantes suæ ditioni subiciant, & usque adeo se intromiserunt in gubernatione conuentuum, & in correctionibus fratrum, ut Prouincialibus, & Generalibus nullus amplius videatur, relictus locus, aut vlla iurisdictionis. Aliqui autem conuentum Priores, & Guardianos rationes & computa facere cum syndicis conuentuum huiusmodi prohibent. Fratres, quoque, qui ad Episcopos huiusmodi recursum habent, a Prioribus & Guardianis præfatis castigari, & puniri interduntur. Inhibent quoque superioribus ordinum, ne faciant processus contra fratres, ac in ipsos imperium, & brachium seculare exercent. Alij vero, ipsos, extra claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosque sic permanere permittunt: eosque etiam inuitis suis superioribus detinent. Alioqui vero, bonorum ipsorum fratrum tanquam ad eos (si extra claustra defuncti fuerint) spectantium, possessionem occupare præsumunt, & ad habitum religionis reuersis, sua bona consignare nolunt. Ac etiam uniones a Sede prædicta, aut alias rite factas de beneficiis Ecclesiasticis impediant, & sibi relaxari debere volunt, & contradictores excommunicationis gladio feriunt. Alij vero regulares canonicas diebus festiuis pulsare, vel eodem tempore, quo ipsi celebrant, missas celebrare nolunt. Aliqui etiam pro licentia danda ædificandi quandam domum regularem, tri-
ginta

MOTVS

ginta vel quadraginta ducatos exigere non erubuerunt. Alij vero eos mortuorum corpora affociare, alij autem illos cum Parocho similia munera subire non permittunt, nisi maior canonicorum pars interuenerit. Alij vero mortuorum officia in regularium Ecclesius peragi nolunt, nisi cum ipsorum presentia, & ipsorum Moniales, vel alias personas, etiam si in earum funere Parochus interuenire non deberet, sepelire prohibent, nisi ipsi Parocho prius certum quid solutum fuerit, & si aliquem ipsi sciuerint in regularium Ecclesijs sepulturam elegisse, eum (vt dicitur) non ante ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam delatum, in ibique officium peractum fuerit. Postremo vero, testamenta sine presbyterorum presentia fieri prohibent, & si quid ipsis regularibus relictum fuerit, id asserentes contra Concilij Tridentini Canones esse, reuocare omnino procurant. Ac propterea volentes, praemissis ac aliis similibus excessibus & grauinibus, ex nostri pastoralis officij debito providere, attendentes etiam, illos, qui onus diei, & aestus tam in praedicationibus, quam in caeteris spiritualibus muneribus quotidie sustinent, nisi etiam aliquantisper subleuentur, facile fore, vt oppressi, a suis officijs omnino desistant, ne in posterum eis aliquod inferatur grauius. Concilij Tridentini huiusmodi decreta, quorum falsa, seu minus vera intelligentia praemissis irrepsert, quorumque declaratio non nisi ad nos spectat, modo & forma infra scriptis, declarandum censuimus. Nos igitur Motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostra ac de Apostolica potestatis plenitudine, declaramus Canonem Sessionis 24. cap. 4. per quem omnibus regularibus etiam in suo-

in suorum ordinum Ecclesiis contradicente Episcopo prædicationis officium interdicitur, mendicantium ordinum fratres huiusmodi quando a suis Generalibus, vel eorum ministris Prouincialibus ad hoc deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere posse. Immo volumus, quod in suis Ecclesiis, quando eis placuerit, licite, & absque villo impedimento, vel contradictione etiam Episcopi (nisi ipsæ prædicauerit) prædicare possint. Quod vero in Sessione 23. cap. 5. circa confessiones a regularibus non audiendas statuitur, hoc etiam dictorum ordinum fratres, a præfatis suis Generalibus, vel Ministris Prouincialibus ad audiendas confessiones vtriusque sexus Christifidelium approbatos (vt præmittitur) minime comprehendat: ita vt a confessionibus audiendis, tam intra eorum Ecclesias, & domos, quam extra minime prohibeantur, super hoc litteras sæclicis recordationis Pauli Papæ Quarti, etiam prædecessoris nostri, concedentes eisdem fratribus mendicantibus regularis obseruantie, posse confessiones sæcularium personarum, etiam infirmarum, etiam extra domos, & Monasteria sua, & vbi libet audire, approbando & de nouo concedendo. Statuimus etiam, quod ille, qui semel in vna diœcesi admissus per Episcopum fuerit, semper in eadem diœcesi habeatur pro admissio, nec amplius examinari, vel præsentari in dicta diœcesi debeat tam quoad prædicationes faciendas, quam quo ad confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi vel recipi debeat. Confessores vero Monialium, quæ degunt sub cura regularium ab ordinario examinari nolumus, quemadmodum neque etiam fratres si debeant audire confessiones aliorum fratrum examinari debent.

Lectio

MOTVS

Lectores insuper ex eisdem fratribus, & in Theologia
 graduati, qui cū licentia suorum superiorum ad gradum
 admissi fuerint, cū de ipsorum doctrina ambigendū nō
 sit, tam cōfessiones audituri, quā prædicationis munus
 subituri, ab Episcopis minime examinentur. Cumq; in-
 honestum sit, quemlibet in alienam messem falcem in-
 iicere, cumq; monialium monasteria non nisi de Epif-
 copi, vel superioris licentia, & in casibus necessariis, ali-
 quis ingredi præsumat, in Sessione, 25. canon. 5. prohibe-
 tur: hoc tantum in illis monasteriis locum habere volu-
 mus, quæ ordinariis ipsis pleno iure subsunt, in quibus
 in casibus necessariis ipsi dare licentiam possint, & non
 in aliis monasteriis. Ita vt in præfatis monasteriis, quæ
 ordinariis ipsis pleno iure non subsunt, ipsi ordinarij il-
 la ingredi non possint, prout in regulis earum, seu de iu-
 re statuitur: & eis aliquos processus aduersus moniales
 ipsas seu fratres huiusmodi, propterea, seu alias ipsorum
 ordinum superioribus irrequisitis, quoquomodo for-
 mare, aut facere posse omnino prohibem⁹, ita vt aliquā
 iurisdictionē, seu aliud quodcūque dominū in monia-
 les & fratres huiusmodi respectiue habere, exercere, aut
 exequi nullatenus possint, aut debeant: immo illas & il-
 los omnes, ab eorū superioritate dominio, & iurisdic-
 tione, & potestate eximimus, & liberamus, prout eis cōces-
 sum est per sua priuilegia a Sede præfata obtēta: & ita
 præfate moniales, ac fratres sint exclusi a superioritate
 & iurisdictione ordinariorū respectiue huiusmodi, vt e-
 tiā in illarū, vel illorū syndicis, aut procuratoribus depu-
 tandis, vel in disponendis illorum facultatibus, vel alia
 sibi non competentia facienda, vllatenus non se intro-
 mittant: nec etiā ordinarij ipsi, regulares præfatos citare,

& 11.

& iurisdictioni suæ subicere, ac eorum conventus occupare ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos iurisdictionem aliquam, & potestatem exercere (vt præmittitur) aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliquid aliud facere possint, vt suæ ditioni subiciantur: neque etiam se intromittant vlllo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione conventuum, tam fratrum, quam monialium huiusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista, & alia necessaria ad correctionem, & gubernationem fratrum, aut monialium huiusmodi, & eorum Generalibus, ac Ministris, seu Provincialibus, vel aliis eorum, aut earum respectiue superioribus, etiam ratione cõputa faciendi cum syndicis conventuum huiusmodi, omnino relinquatur, nec vlllo modo in præmissis, & aliis, fratres & moniales huiusmodi tangentibus, ordinarij prædicti per se vel alios se intromittant. Fratres quoque, si contigerit eos ad huiusmodi ordinarios recursum habere, a præfatis Generalibus ministris, seu Provincialibus, Prioribus, Guardianis, & aliis suis superioribus castigari, & puniri posse, & debere: neque ipsos ordinarios præfatis superioribus ordinum huiusmodi vllatenus inhibere, quin immo præfatos superiores processus contra fratres suos & moniales huiusmodi, quando opus fuerit, circa delictorum Inquisitionem, vel castigationem facere posse decernimus. Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Inhibemus etiam ipsis Ordinariis, ne fratres extra claustra degentes, sub eorum protectione recipiant, eosque inuitis suis Superiorioribus detineant. Prohibemus quoque eisdem Ordinariis, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum fratrum extra claustra suorum Monasteriorum pro tempore degen-

MOTVS

degentium, siue decedentium: & quamuis in habitu, siue absque habitu moriantur, volumus quod eorū bona mobilia, & immobilia ad ordinem, quem professi sunt, pertineant disponenda, iuxta cōstitutiones, seu ordinationes præfatorū ordinū: neq; illa ordinarij præfati occupare præsumant, immo huiusmodi & ad habitū religionis reuertentium bona omnia monasterijs ipsis, cum ea, quæ acquirit monachus, de iure monasterio acquirantur, pertinere etiam decernimus. Ac ipsis ordinarijs, ne quascunq; vniones, etiā perpetuas a Sede prædicta, vel alias, vt præfertur, hætenus factas, & pro tēpore faciendas de beneficijs Ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiantur effectum impediāt, omnino etiam prohibemus, & censuras Ecclesiasticas, & alias pœnas per eos in contradictores pro tempore latas, nullius esse roboris vel momēti, similiter decernimus, & declaramus. Insuper volumus, quod præfati regulares, quibus cura animarū inest, possint per se ipsos iuxta suorū superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, seu Capellanos seculares ipsorum regularium nutu amouibiles ab eis deputatos, & ab ordinario pro idoneis nominatos & approbatos præfatā curam exercere: neque in eorū deputacione, vel amotione, neque alicuius partis fructuum consignacione pro præfatis Capellanis, seu Vicariis secularibus, si per tales curam exerceri contigerit, Episcopi villo pacto se intromittant. Prohibemus insuper eisdem ordinarijs, ac alijs quibuscunque personis, ne impediāt ipsos fratres, quando eis placuerit tam in diebus dominicis, seu festiuis, aut alijs totius anni temporibus campanas pulsare: & etiā tēpore, quo ipsi celebrauerint, missas celebrare: nec non mortuorū corpora associare, & illa per

per fratres ipsos quando in ecclesiis suis præfatis delata fuerint, etiam absque præsentia rectorum Ecclesiarum huiusmodi peragi posse: necessariamque præsentiam rectorum, aut aliorum clericorum, quin infirmi libere sua possint concedere testamenta, minime esse, ac ipsos regulares legata, aut quævis alia sibi in testamentis relicta exigere, & obtinere posse, neque aliquod ius in contrarium esse decernimus, & declaramus. Volumus, etiam, quod puellarum Deo dicandarum, an scilicet coactæ, vel seductæ fuerint examen faciendum, non nisi infra quindecim dies, postquam iuxta Concilium Tridentinū Episcopi, vel eorum Vicarij requisiti fuerint: fieri possit, quibus elapsis, amplius in hoc illis se intronittere non liceat, cuius occasione nec Episcopus, nec eius Vicarius intra septa monasteriorum ingrediantur, sed stent ante cratē ferream, & interrogationes alias, quam eas, quas præfatum Concilium Tridentin. iubet, eis fieri omnino prohibemus: ac similiter volumus, quod puellæ, seu novitiæ ipsæ ad alias interrogationes respondere nunime teneantur. Sessionis vero, 23. capit. 8. neminem nisi a proprio Episcopo ordinari posse, statuens, in regularib⁹ locum non habere omnino declaramus, ita quod fratres huiusmodi præfatos etiam sacros ordines a quolibet Antistite gratiam & communionem apostolicæ Sedis habente (ordinarii loci minime requisita licentia) in locis seu domibus fratrum huiusmodi aut alibi recipere possint. Et insuper Sessionis 22. decretū, per quod populū sæpe ad suas ecclesias saltem dominicis & maioribus festivis dieb⁹, cōvenire debere monēt insequēdo: volum⁹ quod fratribus mendicantibus huiusmodi non solum prohiberi non possit, ne Missas & alia divina officia

G

faciant

MOTVS

faciant in eorum Ecclesiis, verum etiam in quibuscunque alius vbi celebrari missas solitum est, etiam ipsis non vocatis, seu ad id requisitis, celebrare valeant: ac etiam quod conciones & lectiones sacrae scripturae, & sermones pro mortuis etiam in ecclesiis suis facere: ac elemosynas pro celebrandis huiusmodi missis, & aliis divinis officiis peragendis, si eis illas donari, seu relinqui contingat, recipere: nec non missas, & divina officia huiusmodi, etiam in diebus dominicis, vel festiuis, etiam antequam rector Parochialis ecclesiae celebraverit, celebrare & facere: & quando eis videbitur, etiam si tunc in ecclesia cathedrali praedicetur, praedicare, ac etiam quicumque vtriusque sexus Christifideles, totius anni tempore illas, & illa in ecclesiis fratrum huiusmodi audire possint: ipsique Christifideles vllatenus desuper molestari, aut impediri per locorum ordinarios, seu rectores Parochialium ecclesiarum, aut alios quosunque villo pacto, causa, vel occasione non valeant, seu debeant: sed praefati Christifideles audiendo missas, & alia divina officia in ecclesiis fratrum huiusmodi diebus dominicis, aut festiuis, praepcepto ecclesiae de illis audiendis, satisfecisse censeantur. Ipsique Christi fideles sacramentum Eucharistiae (Resurrectionis dominicae festiuitate duntaxat excepta) sumere, eique illud per fratres huiusmodi administrari valeat, nec ad aliud faciendum per locorum ordinarios, aut ecclesiarum rectores praefatos, seu alios quosunque (illorum licentia minime requisita) etiam sub censuris ecclesiasticis, & aliis poenis cogi, vel compelli possint, seu debeant, etiam decernimus, & declaramus. Et licet in Sessione. 25. cap. 12 caueatur, quod censurae & interdicta ecclesiastica etiam a locorum ordinariis promul-

gata

gata mandante Episcopo, a regularibus in eorum ecclesiis publicari debeant: tamen si tempore celebrationis alicuius ex festis sanctorum ordinum eorundem, ac alias in aliis festiuitatibus iuxta eorundem ordinum privilegia apostolica, interdictum huiusmodi emanauerit, illud in præfatis festiuitatibus, & earum octauis suspendim⁹. Controuersias autem omnes de præcedentia, quæ eadem Sessione, 25. cap. vero, 13. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes per illum dirimi, finitas autem nullo pacto innouari posse statuimus. Cumque licet capit. 11. Sessionis, 25. statuatur, quod in domibus virorum, seu mulierum, quibus animarum personarum secularium cura imminet, nulli, etiam ad nutum amouibiles, imbi deputentur, nisi de ordinarij consensu, ac præuio examine huiusmodi præcedente, ad curam huiusmodi admitti posse omnino volumus præfatos regulares. Quartam autem funeralium, de qua Sessionis, 25. cap. 13. nequaquam soluere teneantur monasteria, quæ a quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de monasteriis ante annos quadraginta fundatis, quæ ipsam quartam soluere consueuerunt, & ubi solui consuevit, id tantum ceræ, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de missis, seu legatis, vel aliis fratribus ipsis, seu monialibus huiusmodi relictis, aut alias quomodolibet donatis, solui debet. Sicq; intelligi Concilij decretum, quò ad quartam huiusmodi soluendam debere decernimus. Vbi vero non est còsuetudo soluendi quartā huiusmodi, de nullo supra scripto rù solui debere declaram⁹. Nec ad quartā, seu aliā partē

MOTVS

omnium eorum, quæ etiam pro ornamento ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum, quæ dictis ecclesiis relinqui, vel dari contigerit, etiã si pro victu fratrum, aut alias relinquuntur, aliquid contribuere teneantur. Ac etiam ius sepulturæ solui tantum consuetum curatis, & non aliquid aliud eis solui debeat: quamuis partes ad earum libitum ecclesiis ordinum huiusmodi, seu eorum fratribus, alia quæcunq; tribuant, seu eleemosynas elargiantur, quando sepeliuntur ibidẽ corpora mortuorum huiusmodi, nec propterea impediri debeant, quin possint defunctorum corpora præfata ad eorum ecclesias tumultanda deferri facere. Inhonestũ quoque esse censentes, Mendicantium ordines ad aliquorum onerum contributionem teneri, illos, illorumque loca, etiam si curam animarum habeant: ac quæcunque beneficia illis vnita, ad contributionem pro seminario, aut decimarum aliquarum solutionem: immo illos, & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca quæcunque, & ab illis quomodolibet dependẽtia, eorumq; possessiones, vineas, agros, & prata: ac alia bona quæcunque, itã ad ipsos, quam ad moniales præfatas, etiam largitione fidelium, seu alias iustis & causis ab eis acquisita, ac pecuniis empta, vel alias quomodolibet pertinetia minime teneri illosq; & illas a quibuscunq; decimis, primitiis, quartis, mediis, & aliis fructuum partibus, nec nõ subsidii charitatiuis, etiã per nos cõcelsis, ad quorũcunq; etiam regum, principũ, & dominorum temporalium instantiam, quæcunque etiam vrgentiſſima, & de necessitate exprimenda causa, ac etiam aliis quibuscunq; oneribus, tam ordinariis, quam extraordinariis: etiam ratione fructuum, olerum, virgultorum, lignorum, beneficiorũ, & aliarum

aliarum quarumcunque rerum, tam pro victu, quam vestitu, aut alias sibi necessariarum quomodolibet, etiam auctoritate apostolica, nunc & pro tempore impositis, ita, ut penitus & omnino ad alicuius rei contributionem minime teneantur, omnino eximimus, & liberamus, illosque & illas, ad illos & illa, etiam si seculares, & alię personę quęcunque in eas exigendi possessione fuerint, minime teneri debere volumus: nec sub cap. 12. Sessio. 25. comprehendi posse, vel debere decernimus. Quod vero de usu quęstorum eleemosynarum auferendo loquitur Sessio. 21. cap. 8. id ad Mendicantium ordines nullo modo inferri posse, vel debere etiam decernimus, quin potius cum eleemosynis huiusmodi vivere cogantur, eis id facere liberum omnino esse declaramus. Quoniam vero ex nimia Episcoporum sibi irrogata auctoritate, ipsi personas regulares suę iurisdictioni subiicere omnino student: ac decreto Concilij prefati Sessio. 25. cap. 14. edito, quo cauetur, quod si regularis intra claustra existens, & extra ea ita notorie deliquerit, ut populo scandalosus sit, termino ab Episcopo præfigendo, a suo superiore omnino puniatur, sin minus ab ordinario delinquens puniri possit, confisi, variis, indebitisque gravaminibus regulares afficiant, ordinarios præfatos aliquid contra regulares in claustris degentes huiusmodi quouis pretextu, occasione, vel causa innouare non posse, vel debere nec aliquos processus contra ipsas personas regulares formare aut facere posse volumus, nisi propter manifestum scandalum, & suorum ordinum superioribus prius consultis, & negligentibus: alioquin omnia & singula contra præmissa facta & gesta, ac facienda in futurum pro nullis, & infectis habeantur. Licentias vero pro

MOTVS

construendis domibus regularibus, quæ 4. cap. 25. Sessionis, nisi, de ordinarij licentia construi prohibetur, gratis omnino dari, & non nisi legitima subsistente causa (superioribus explicanda) illas recusari posse, nec non fratres præfatos (etiam solos) mortuorum corpora associare. Ac mandatum in die Coenæ Domini fieri solitum in ecclesiis, seu domibus fratrum cuiuslibet ordinis prædictorum, solemniter facere, & prædicta die prædicare hora qua eis videbitur: nec per locorum ordinarios, aut Rectores Ecclesiarum, seu alios quosunque prohiberi posse etiam decernimus, & declaramus. Mandantes etiam vniuersis locorum ordinariis, ne mortuorum officia agere Rectores parochialium in ecclesiis ipsorum fratrum, contra illorum voluntatem, permittant. Ac moniales dictis fratribus subditas, vel personas sepulturâ in eorum ecclesiis eligentes, nulla soluta Parocho portione, sepelire: vel si fratres ad mortuorum corpora associanda vocati fuerint, illa absque fratrum huiusmodi præsentia sepelire facere audeant, vel præsumant. Cumque maxime deceat, liberam esse cuiusvis testantis voluntatem, prauum illum vsum, paruo adhuc tempore, vt præfertur, introductum, per quem testamenta absque presbyterorum præsentia fieri interdiciuntur, omnino abrogamus. Postremo quod cap. 13. Sessio. 25. cautum fuit, quod omnes scilicet tam clerici, quam regulares quicumque ad publicas processiones vocati, accedere compellantur: id quo ad fratres præfatos de illis tantum processionibus intelligi volumus, ad quas secundum consuetudinem antiquam locorum, soliti sunt accedere: vel quæ pro bono pacis ecclesiæ, vel pro victoria cōtra infideles indicuntur:

dicuntur: quod etiam de illis Conuentibus, qui collegia nuncupantur, minime intelligi volumus: in quibus fratres arctiori clausura degunt: ita ut nec in choro cantent, nec ad mortuos accedant: sed tantum studius, & lectionibus vaccent. Præterea si forte inter Episcopos, vel collegia, aut capitula, vel alias quasvis personas & præfatos fratres, seu moniales, aut eorum aliquos super præmissis, vel aliquo eorum, coram quocunque, seu quibuscunque iudicibus, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, tam in Rom. Cur. quam extra eam, ubilibet lis, seu lites respectiue pendeant: nos litem seu lites, & causam, vel causas huiusmodi ad nos aduocamus, ac illam, & illas, quarum statum, ac nomina & cognomina iudicum & collitigantium, præsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, cassamus, & extinguimus, ac partibus ipsis perpetuum silentium desuper imponimus. Ac insuper, ut facilius præmissa omnia allibata persistant, omnia & singula privilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, dispensationes, fauores & gratias, quæ decretis Concilij Tridentini alias, quam ut superius est dictum, concessum, & declaratum, non contrariantur expresse eisdem fratribus, nec non monialibus quibuscunque, & sororibus tertij ordinis prædictorum ordinum respectiue, ordinibus ac illorum Ecclesijs, domibus, & personis, etiam viuz vocis oraculo in genere, vel in specie, tam per fœli. recor. Eugenium iij. Sixtum iij. Leonem x. Paulum iij. ac dictum Paulum iij. & Primum etiã iij. quã alios quoscunque Romanos Pontifices etiã prædecessores nostros, ac nos, & Sedē eandē quomodolibet cōcessa, cōfirmata,

MOTVS

& innouata: nec non nostras, & prædecessorum nostrorum, ac alias quascunq; de super confectas literas, quarum omnium tenores, ac eorundem prædecessorum nostrorum nomina, & alia de necessitate exprimenda, ac si de verbo ad verbum (nihil penitus omisso) & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, etiam præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisq; perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adiciamus: eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obseruari debere, ac fratribus superioribus, & personis ordinum huiusmodi, nec non aliis quibuscunque, quos illa concernunt, suffragari debere, seu posse volumus. Nec non priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, dispensationes, exemptiones, fauores, & gratias, tam spirituales, quam temporales, modo & forma, quibus concessa sunt, etiam per viam communicationis & extensionis, actiue & passiuè inter se, & alios quoscunque ordines respectiue, de nouo concedimus: illaque omnia & singula ad domos & loca quacunque dictorum Mendicantium ordinum, & monialium quarumcunque, ac sororum de tertio ordine nuncupatarum in congregatione uiuentium dictorum ordinum (vt præfertur) hæcenus recepta, & in posterum recipienda. Nec non eorum personas & bona, etiam si priuilegiarum, & aliarum gratiarum præfatorum authentica originalia, propter temporis antiquitatem vel varias Urbis ruinas, deperdita existant (dummodo de eis alias legitime constet) extendimus, & ampliamus. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunque iudices & personas quauis auctoritate fungentes, etiam Cardinales,

les, & Auditores præfatos, sublata eis & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere: nec non quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Quo circa dilectis filiis nostro Prædicatorum Cardinali Protectori, & sancti Hieronymi Generali ordinum, ac curiæ causarum Camere Apostolicæ etiam Generali Auditori, nunc & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentem literas, & in eis contenta quæcunq;, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum, aut monialium, vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisq; in præmissis efficacia defensionis præsidio assistantes, faciant (auctoritate nostra) præsentem & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos, quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui & gaudere: non permituentes eos, vel aliquem eorum, desuper, contra præsentium tenorem per quoscunque (etiam locorum ordinarios) quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet & rebelles per césuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia (appellatione postposita) compescendo, legitimisque super his habendis, seruatis processibus, censuras & pœnas ipsas (etiam iteratis vicibus) aggrauando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo: inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis & aliis apostolicis, nec non in Prouincialibus & Synodalibus Conciliis editis, generalibus vel specialibus

MOTVS

confirmationibus & ordinationibus apostolicis, ac etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis eisdem Episcopis, vel quibusvis aliis personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum (nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus. Nec non omnibus illis, quæ in literis confirmationis, & innouationis privilegiorum eorundem, alias per eosdem Paulum iij. & Pium etiam iij. prædecessores nostros prædictos, Ordini fratrum Minorum huiusmodi cōcessorum, concessum est, non obstat, contrariis quibuscunque: aut si locorum ordinarijs, vel quibusvis alijs cōtrariis communiter vel diuissim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari nō possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret, earundem presentium literarum notitiam ad quascun-

quascunque personas peruenire, & vbiq; illas præsentare, etiam motu & scientia similibus volumus, & decernimus, quod transumptis earundem præsentium literarum (etiam per impressionem factis) manu alicuius Notarij publici subscriptis, aut sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillatis, quemadmodum adhiberetur præsentibus literis originalibus (si præsentarentur vbiq;) adhibeatur tam in iudicio, quam extra illud plena & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, prohibitionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, auocationis, cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, cōcessionis, extensionis, ampliationis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. D. LXVII. Decimo septimo Kal. Iulij Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cunyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

T B V L L A S. D. N. D. P I I D I V I
 na prouidētia Papæ V. Super celebratione
 festiuitatis Angelici Doctoris
 S. Thomæ de Aquino.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

M I R A-

MOTVS

MIRABILIS Deus in sanctis suis: qui se datum illos in laudem, & gloriam, & honorē Prophetę ore promisit: vt quos, sicut sol, in conspectu suo fulgentes ob merita sanctitatis coronauit in cælo, admirabiliter etiam honoraret in sæculo: & in eo, quod illis tribui iubet, laudis & venerationis officio, debitum quoque Maiestati suę honorem, & gloriam agnosceret. Quorum non modo vitam, sed mortem, sepulchra, monumenta reliquias, & imagines ad Catholicę fidei confirmationem, & ad confusionem hereticę prauitatis, vt felicius etiam, quam in præsentī vita, doceret viuere mortuos, qui in domino moriuntur, sæpissime dignatus est decorare, & illustrare miraculis. Ex quo sanctorum laudabili numero, qui Catholicam veritatem corde, opere, & ore roborarunt Angelici doctoris Sancti Thomę de Aquino ordinis fratrum prædicatorum in cælum assumptio, multis ante annis orbi terrarum & diuinis & propriis est cōprobata testimonijs. Nani & miraculorum signis, quibus serui sui Thomę perpetua verę pietatis opera nobilitare voluit inexhausta Dei benignitas, & certissima Christianę regula doctrinę, qua S. doctor Apostolicam Ecclesiam infinitis confutatis hæresibus illustrauit, adductus fœli. recor. Ioannes. 22. prædecessor noster, illo in sanctorum numero relato, eius diem festum nonis Martij, quo die nunc etiam colitur, anniuersario honore celebrari iussit. sed quoniam omnipotentis Dei prouidentia factum est, vt Angelici doctoris vi, & veritate doctrinę, ex eo tempore, quo cælestibus ciuibz ascriptus fuit, multę, quę deinceps exorte sunt, hæreses confusę & conuictę dissiparentur (quod & antea sæpe, & liquido nuper in sacris Tridentini

dentini Concilij decretis apparuit) eiusdem memoriam,
cuius meritis orbis terrarum a pestiferis quotidie errori-
bus liberatur, maiore etiam quam antea, grati & pi-ani-
mi affectu colendam statumus. Quod officium no-
strum, præter beneficia ex illius salutari disciplina indies
magis profecta in sacrosanctæ Ecclesiæ filios, ad quo-
rum pastorem paternamque curam Dei benignitati
humilitatem nostram placuit euocare, postulat etiam a-
liqua ex parte ordinis prædicatorum communio & so-
cietas: vnde, licet imparibus meritis, nos etiam tanquam
ex fonte profluximus. Itaque primum vt in ciuitate &
regno Neapolitano: quod in eam prouintiam, quæ ad
salutarem omnium gentium institutionem, ex nobilif-
sima familia Aquinate, clarissimum hoc ædedit Ecclesiæ
Dei lumen, tantum inde laudis, decorisque diuina bo-
nitas redundare voluerit, de venerabilium fratrum no-
strorum sanctæ Romanæ ecclesiæ Cardinalium consi-
lio, atque vnanimi assensu, ipsa die nonarum Martij, qua
præstantissimus Doctor migravit in cælum, posthac
semper vniuersi vtriusque sexus ab omnibus vetitis ac
seruilibus operibus laboribusque abstinentes, festum di-
ui Thomæ sollemniter sub duplici maiori officio, sicut
cæteras eius generis solennes festiuitates, quæ de ipsius
Ecclesiæ præcepto seruântur: In aliis autẽ orbis terræ par-
tibus, quæadmodum sanctõrum quatuor Ecclesiæ Docto-
rum festiuitates piæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. etiã
prædecessoris nostri præcepto celebrântur: sic eundẽ fe-
stum diem S. Thomæ in perpetuũ post hac oēs item v-
triusq; sexus Christifideles celebrent, & venerẽtur, Apo-
stolica auctoritate statuim⁹, ac sancimus. Vt vero etiam
memoriæ S. Doctoris maiori studio ac pietate cultus &
debita

MOTVS

debita veneratio adhibeatur, de omnipotentis Dei, ac Beatorum apostolorum Petri & Pauli auctoritate confisi, omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus vere poenitentibus, & confessis, qui in ipso S. Thomæ festiuitatis die, sacellum, vel altare in Ecclesia S. Dominici Neapolitan. situm, in quo scriptoris Angelici doctrina, Saluatoris crucifixi ore (sicuti pia testatur historia) mirabiliter probata fuit, a primis eius diei vespers vsque ad occasum solis deuote visitauerint, septem annos & totidem quadragenas: In cæteris autem orbis terræ partibus, ijs, qui eundem festum diem, vt præfertur, sollemniter celebrauerint, & ad Ecclesiam, quæ apud eos fuerit, vel sacellum, aut altare sub eiusdem S. Thomæ inuocatione pie, ac deuote accesserint, quoties id fecerint, toties centum dies de iniuncta ipsis poenitentia per præsentis litteras in perpetuum valituras (quas sub alijs eniuscunq; generis indulgentiarum concessionibus, & illarum reuocationibus nullo modo cõprehendi volumus) misericorditer in Domino relaxamus. Et quia difficile esset, has ipsas litteras ad singula orbis terrarum loca peruenire, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, vt earum exemplis, etiã impressis, manu Notarij publici subscriptis & sigillo alicuius Prælati munitis, vbiq; locorũ & gẽtiũ, in iudicio, & extra, eadẽ prorsus fides adhibeatur, quæ iis ipsis, si exhibitæ essent, iure ab omnibus adhiberetur. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostræ sanctionis, volũtatis, relaxatiõis, statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autẽ hoc attentare præsumperit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac Beatorũ Petri & Pauli Apostolorũ eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud S. Petrũ, Anno incarnationis

nis

nis Dñicæ Milleſimo quingēteſimo ſexageſimo octatio
Tertio Idus Aprilis. Pōtificatus noſtrianno ſecundo.

Ego Pius Catholicæ Eccleſiæ Episcopuſ.

Ego F. Car. Piſanuſ Episc.
Oſtien.

Ego Ioan. Card. Moronuſ
Episc. Portuen.

Ego Chriſto. Card. Madru
ciuſ Episc. Præn.

Ego A. Car. Farnēſiuſ, E-
piſc. Tuſc. Vicecan.

Ego Ioan. Mi. Car. Sarace-
nuſ, Episc. Sabin.

Ego Ioan. Card. Politian^o
Ego Ioan. Cicada Cardin.

S. Clement.

Ego B. Car. Tranen.

Ego Scipio Car. Piſarum.
Ioan. Car. Capifuccuſ.

Ego Clem. Car. Aræcæl.

Ego Ia. Car. Sabelluſ.

Ego Ioan. Anto. Card. S.
Georgij.

Ego Aloyſiuſ, Car. Corn.
B. Car. Saluiatuſ.

Ego Phi. Car. a Burdeſiæ.

Ego Lud. Car. Simoneta.

Ego Ant. Car. Granuelan.

Ego F. Car. Paciēcō.

Ego Mar. Ant. Car. Amuli.

Ego Hie. car. Corrigie.

Ego Ioan. Franciſcuſ Car.
de Gambata.

Ego Hyp. Car. Ferrarien.

Ego Iunicuſ Aualuſ Card.
Arag.

Ego Ioan. Franciſc. card.
Commendonuſ.

Ego Mar. Ant. Car. Bobba.

Ego Hugo Boncōpagnuſ.
Card. S. Sixti.

Ego Alexā. Car. Sforcia.

Ego Alexā. Car. Cribelluſ

Ego Benedictuſ cardinal.
Lomellinuſ.

Ego Guil. card. Sirletuſ.

Fr. M. Bonelnuſ card. Alex.

Ego Hier. car. Simoncel.

Ego Vitel. car. Vitel. Can.

Ego F. Car. Alciatuſ.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretariuſ.

Cæ. Glorieruſ.

H. Cumyn^o

Anno

MOTVS

¶ Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, Die vero, xxx. mensis Iunij. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno secundo, Retroscriptæ litteræ publicatæ & affixæ fuerunt in valuis Sancti Petri de Vrbe, & sancti Ioan. Lateran. & Cancellariæ Apostolicæ, per nos Ioan. Andreæ Rogerium, & Christianum de Monte prælibati Sanctissimi, D.N. Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus, M. Cursorum.

¶ **REVOCATIO PRIVILEGIORUM** Hospitalis S. Lazari Hierosolymitan. de Hospitalibus, & pijs locis leprosorū.

PIVS PAPA V.

GRAVES ad nos quotidie quærelæ deferuntur de Magistro, Conuentu, & fratribus Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani, qui obtentu privilegiorum suorum, multa secus, quam par esset, fidentius conati, præ studio dum habeant, quod ambiunt, neque modum pietatis vllius, neque benignitatis erga se nostræ ponderantes, variis artibus moliuntur, quemadmodum disturbent atque deiciant omnes alios a regimine, cura, & possessione illorum Hospitalium, & religiosorum locorum, quæ sub inuocatione sancti Lazari leprosorū aliquādo fundata, cōstructa, & instituta, deinde aut ecclesiis, monasteriis, Xenodochiis, Collegiis, Vniuersitatibus, etiam studiorum generalium, diuersisq; aliis sacris &

& religiosis locis unita, aut in eorum commodum super-
pressa fuerunt: seu quorum curam, seu bonorum admini-
strationem, seu fructuum dispensationē, vel ipsæ Ec-
clesiæ, vel Conuentus, vel venerabilium locorum sodo-
litates, vel honesti ciues, vel etiam priuatum alij spectate
probitatis viri habēt: & aut in aliis, aut ex illis prædictis
Ecclesiis, Monasteriis, Xenodochiis, Collegiis, Vniuersi-
tatis, pijs locis, & pauperibus suarum quisque ciuita-
tuni, & locorum vti diuersæ, & multiformes Charitatis,
& misericordiæ species suadere videntur, variæ itē ege-
states necessitatesque expetunt, pie sancteque suppedi-
tant. Quin etiam magister, & conuentus in vniuersum,
singulatiim vero quidam fratres iam aliquot huiusmodi
administratores & possessores, imo vero primarias quas-
dam Italiæ vrbes, litibus & controuersis multariam
conciatatis, grauius infestarunt. Quo circa nos indignū
rati, tot operum tantasque piorum rationes, iam pridem
accommodatas, dictorum priuilegiolorum causa impedi-
ri, volentesque sicut officij nostri munus pietatisque
causa postulat, sedulo providere, vt Hospitalium & lo-
corum huiusmodi optimus status, rerumque dispositio
commoda & utilis perpetuo constet, hoc quoque Sacro
sanctum Iesu Christi patrimonium pijs honestisq; vsi-
bus perpetuo illibatum conseruetur, ac simul Magistro,
Conuentui, & fratribus prædictis omnis omnino mole-
stadi via præcindatur, Motu proprio, & ex certa scientia
nostra, deque apostolicæ potestatis plenitudine, omnes
& singulas causas in Ro. Cur. & extra eam, coram qui-
buscunque iudicibus ordinariis, & delegatis, etiam cau-
sarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac S. R. E. Car-
dinalibus, inter Magistrum, conuentuum, & fratres præ-
dictos,

H

dictos,

MOTVS

dictos, etiam collationem, commendam, aut aliam concessionem a dictis Magistro & Conuentu habentes, ac quoscunque alios curam, regimē, & administrationem ac possessionem Hospitalium, locorum, & bonorū predictorum per viam vniōis, suppressionis, prouisionis, cōmendę, administrationis, alteriusue concessionis, aut etiam priuilegio, fundatione, cōsuetudine, permissione, vel alio quocūq; modo habentes, super eisdē Hospitalibus locis & bonis, eorūq; regimine, administratione possessorio, spolio, rebusq; aliis latius deductis, & illorū occasione tam cōiunctim, quam diuissim in quacūq; instantia pendentes, quarū singularū merita, nec nō iudicū, & aliorū colligantiū nomina, cognomina, gradus, & nobilitates, hīsq; & litium huiusmodi statum præsētib; haberi volumus pro expressis, in statu & terminis, in quibus reperiuntur, harum serie ad nos aduocamus, ac litem, & lites huiusmodi penitus extinguimus, dictisq; Magistro, Conuentu, & fratribus, ac quibuscunq; aliis, etiam in quorū fauorem de dictis Hospitalibus, & locis S. Lazari Leprosorū, prætēxtu huiusmodi priuilegiorum dispositum est, vt præsētur, perpetuū silentium imponimus. Prætērea omnes, & quascunque collationes, prouisiones, cōmendas, cōcessiones, cōmissiones, & alias dispositiones de ipsis Hospitalibus, & locis ab eisdem Magistro, & Cōuentu quibuscūq; factas, inde secutasq; a nobis, & apostolica Sede, etiam Motu simili, cōfirmationes, vel nouas prouisiones, ac etiā concessiones, facultates, & licentias, quod Hospitalia leprosarū, & alia loca quaecunque tam in vrbe, quam quibuscunque terris, dominis, & locis, sub inuocatione S. Lazari leproforum huiusmodi fundata, constructa, erecta,

cta, & instituta, quæ fundari, construi, erigi, & institui
continget, etiam si per Magistrum, Conuentuū, & fra-
tres huiusmodi recepta, aut possessa non sint: vbi vllō
vnquam tempore fuit, est, vel erit Hospitalitas leproso-
rum, seu infirmorum S. Lazari nuncupatorum, de qua
legitime coram locorum ordinariis cōstet, etiam si iuris
patronatus laicorum essent, cum omnibus vnionibus,
annexionibus, incorporationibus, & applicationibus, il-
lis pro tempore factis, Hospitali S. Lazari prædicto sub-
iecta, & incorporata, & ad us, proprietatemque, & om-
nimodam dispositionem, institutionem, & collationem
Magistri pro tempore existentis, & Conuentus prædicto
rum, iuxta ipsius Hospitalis stabilimenta pertinere cen-
seantur, prout eius Hospitalia, Capellæ, Oratoria, bene-
ficia, & loca spectabant, illaque per fratres prædictos nō
autem per alias Ecclesiasticas aut seculares personas, etiā
Ciuitatum, & terrarum, Oppidorum, & Villarum Com-
munitates, vel Vniuersitates regi, & gubernari, & in
signum recognitionis superioritatis dicti Hospitalis, ali-
quo rationabili Canone, seu censu, per Magistrum, &
Conuentum, ac diffinitores generalis Capituli dicti Ho-
spitalis imponendo, singulis annis respondere. Præterea
Hospitalia, & loca huiusmodi obtinentes, cuiuscunque
dignitatis, ordinis, & conditionis fuerint, responsiones,
& iura Annatarum, vacantium, mortuorum, arrega-
giorum, & passagiorū Hospitali S. Lazari, & illius Aera-
rio communi soluere teneantur, & ad id etiam per Ma-
gistrum & Conuentum prædictos compelli, & non sol-
uentes censuris, & pœnis Ecclesiasticis innodari, Hospi-
talibusq; priuari possint. Nec nō quæcunq; privilegia, cō-
cessiones, facultates, & indulta dictis Magistro, Conētu,

MOTVS

fratribus, & personis, super reuocatione huiusmodi Hospitalium ad pristinam Hospitalis S. Lazari Hierosolymitan. naturā, ac regimen, & administrationē, etiam per modificationes & reformationes nostras illis concessa, & confirmata, quibuscunq; concepta formulis, ac etiam reſtitutiuis, præsſeruatiuis, derogatoriis derogatoriis, aliisq; efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, nec non vim contractus inducentibus, & alijs decretis suffulta (quorum omnium tenores etiam præsſentibus haberi volumus expressis) auctoritate Apostolica, tenore præsſentium specialiter & expresse reuocamus, & apostolicas, ac alias literas, nec non processus & inde secuta quæcunq; cassamus, & annullamus: volumusq; illa omnia vires, & effectū de cætero non habere: ipsaq; Hospitalia, & loca, eorumq; res & bona deinceps, vt antea regi & gubernari, ac de illis disponi, nec vllō annuo cēsu, canone, subsidio, vel alio genere per Magistrum, Conuentum, & diffinitores predictos grauari, nec ad aliā responsionem, aut iura aliqua eis præſtanda vllō vnquam tēpore teneri, nec sub aliquo alio iure Magistri, Conuentus, & Hospitalis S. Lazari huiusmodi consistere debere. Districtius inhibentes eisdem Magistro & Conuentui, ac quibuscunq; aliis, etiam in quorū fauorem de dictis Hospitalibus, seu locis prætextu huiusmodi priuilegiorū dispositum est, vt præfertur, ne illorū occasione seu prætextu, vel alias quocunq; modo se se præmissis interponere, aut quempia vltius super illis vexare, impedire, vel turbare quoquo modo præsumant. Quod si secus fecerint, eos, & eorū singulos excommunicationis sententia innodamus, ac magistratu, dignitatibus, officiis, beneficiis, iuribus, priuilegiis, & indultis quibuscunq;

eorum

eorumq; vſu & cōmodo priuamus, inhabilesq; ad omnia eſſe volum⁹, eo ipſo. Ac decernētes, ſic per quoſcūq; iudices ordinarios, & delegatos, etiā cauſarū Palatij Apoſtolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quauis cauſa & inſtātia, ſublata, & c. iudicari debere, & c. ac irritū, & c. attrētari. Et nihilominus vniuerſis & ſingulis locorū ordinariis tenore præſentiū mādamus, vt ipſi per ſe, vel aliu ſeu alios, Eccleſiis, Monafteriis, Xenodochiis, Hoſpitalib⁹, Collegiis, Vniuerſitatib⁹, Sodalitatibus, Rectorib⁹, Comēdatariis, Adminiſtratoribus, & perſonis prædictis, eorūq; ſingulis quādoq; requiſiti fuerint, aut moleſtiā aliquā ab ipſis Magiſtro, Cōuentu, & fratrib⁹ cōiunctim, vel diuiſim irrogari intellexerint, in præmiſſis efficaciſ defenſionis præſidio aſſiſtētes, procurent auctoritate noſtra illos oēs in ſuis poſſeſſione, & iuribus pacifice cōſeruare: nō permittentes, eorū quēpiam per ipſos, Magiſtrū, Cōuentum, & fratres, aut alios quoſcūque ſuper ijs quomodolibet moleſtari: contradictores quoſlibet & rebelles per prædictas, aliasq; grauiores cenſuras, & poenas, cæteraque iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, cōpeſcendo, cenſurasque, & poenas ipſas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis: nō obſtātib⁹ præmiſſis, & noſtra de non tollēdo iure quæſito, ac aliis conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis, nec non Hoſpitalis S. Lazari Hieroſolymitani, & conuētus prædictorum, iuramento, cōfirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus ſtabilimentis, vſibus, naturis, aliisq; priuilegiis, & indultis apoſtolicis illis, ac eiſdem Magiſtro Cōuentui, & fratrib⁹ a quibuſcunq; Ro. Pontifi. & nouiſſime tam a

MOTVS

foel. recor. Pio Papa iiii. prædeceſſore noſtro in ipſius
 Hoſpitalis S. Lazari Hieroſolymitani & regulæ reſtitu-
 tione, & ampliacione, quam etiam a nobis in illius mo-
 dificatione, etiã motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine
 ſimilibus cõceſſis, confirmatis. & extenſis, quibus inter
 cetera cauetur expreſſe, quod vniones, annexiones, &
 incorporaciones ſimiles vel diſſimiles, ac quæcunq; aliæ
 diſtraçtiones huiusmodi Hoſpitalium & locorũ quacun-
 que ratione vel cauſa, etiã motu, ſcientia, & poteſtatis
 plenitudine ſimilibus, & etiã cum expreſſa huiusmodi
 priuilegiorum, & ſtabilimentorũ derogatione, nullius
 penitus ſint roboris, vel momenti: & habeantur prop-
 tus pro infectis: nec cenſeatur in hac parte vnquã de-
 rogatũ per quascunq; clauſulas, & etiam derogatoriũ
 derogatorias, fortiores, & efficaciore: niſi dum & quo-
 ties de illorũ, ac etiam certarum in ſpecie deſuper conſe-
 ctarum litterarum de verbo ad verbum vere, & nõ per
 clauſulas idẽ importantes inſerto tenore, de ipſorũ S. R.
 E. Cardinalium cõſilio derogetur: nec etiã tunc, niſi ad
 id Magiſtri & Conuentus prædictorũ expreſſus accedat
 aſſenſus, & ſemper in huiusmodi, quæ ſic ſient de con-
 ſilio prædicto, derogationibus cenſeatur appoſita clau-
 ſula. Quod tunc demum effectum fortiantur, cum con-
 ſenſus Magiſtri, & Cõuentus prædictorum acceſſerit, &
 nõ aliter, nec alio modo: quodq; priuilegiis, ſtatutis, ſta-
 bilimentis, aliſq; præmiſſis etiã per quascunq; litteras
 apoſtolicas, etiã quaſuis clauſulas generales, vel ſpeciales,
 etiã derogatoriũ derogatorias, efficacioreſque, & inſo-
 litas, ac etiã irritantia decreta, ſub quacunque verborũ
 expreſſione, in ſe continentes, nullatenus derogari poſ-
 ſint, nec quo ad illa derogatum cenſeatur, niſi tenor illarũ
 de ver.

de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, insertus, & huiusmodi derogationes cōsistorialiter factæ, & per trinas distinctas literas eundē tenorem cōtinentes, tribus distinctis similibus vicibus, Magistro, & Cōuentui prædictis intimatæ, & insinuatæ fuerint, ac ipsorum Magistri, & Cōuentus ad id expressus accedat assensus, & aliter factæ derogationes nemini suffragentur: ac Magister, & Cōuentus prædicti ad parendum litteris derogatoriis huiusmodi, & decretis super illis processibus, ac illorum executoribus, & subexecutoribus, eorumq; mandatis, & monitionibus minime teneantur: sed literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione resistentiæ censuris ecclesiasticis per eosdē executores, vel subexecutores latis innodari possint. Quibus omnibus etiā si de eis, & c. tenores, & c. in genere, & in specie ad effectum sufficientis derogationis eorū pro plene, & sufficienter expressis habentes, harum serie specialiter & expresse derogamus: cæterisque cōtrariis quibuscunq; Ceterum iubemus, præsentis cōsuetis verbis locis publicari & exempla de more applicari, easq; sic publicatas Magistrum, Cōuentum, & fratres prædictos, cæterosq; oēs, & singulos quorum interest, æque obligare volumus, ac ipsæ præsentis (quibus sola nostra signatura sufficiat, & ubique tam in iudicio quam extra illud, fidem faciant) essent omnibus singulatim, ac personaliter intimatæ.

Placet Motu proprio. M.

¶ Anno a Natiuitate Domini. 1567. Indictione decima. Die vero vndecima, Mensis Augusti. Pontificatus S. D. N. Pij diuina prouidentia Papæ. V. Anno eius secūdo Retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt Romę

MOTVS

in acie Campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apostolicæ,
vt moris est, per nos Ioan. Andream Rogerium & Sci-
pionem de Octauianis S.D.N. Papæ Curs.

Ioannes Andreas Panizza Magister Curs.

¶ PROROGATIO EXPE- ditionum.

PAVLI PAPAE IIII.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D.N.D
Pius diuina prouidentia Papa V. qui in crastino suæ
assumptionis ad summi Apostolatus apicē, per certā cō-
stitutionē suam voluerat, quod cōcessa per fœl. rec. Piū
Papā Quartū prædecessorē suū, & de eius mandato, ex-
pedirentur in forma, Rationi congruit, sub die Corona-
tionis sue (vt moris est) & idē quo ad cōcessa per pię me-
Paulū III. etiā prædecessorē suū, ad sex menses duntaxat
ab ipsa die Coronationis suæ incipiendos obseruari vo-
luerat, ac postmodū dictos sex menses ad alios sex men-
ses prorogauerat, ac vltimo dictos sex mēses ad alios sex
menses, absq; spe vltioris prorogationis etiā proroga-
uerat: volens ipsorū, qui litteras super cōcessis per eun-
dem Paulū prædecessorē nondū expedierunt, indemni-
tati consulere: quod litteræ ipsæ infra tres menses, a die
præsentium computandos, tantum expediri possint, de
novo concessit.

Placet publicetur & describatur. M.

¶ Lecta & publicata fuit suprascripta regula Romæ in
Cancellaria apostolica. Anno incarnationis Dominicæ,
M.D.LXVII. Die vero Iouis. Decimaquarta mensis Au-
gusti. Pontificatus prælibati S.D.N. Papæ Anno secun-
do.

A. Lomellinus Custos.

Bulla

BVLLA. S.D.N. PII PAPAE V.
suspensionis facultatū, & auctoritatū cōferē
di beneficia per resignationē seu permuta-
tionē vacantia in manibus quorumcunque
ordinariorum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad futuram rei memoriam.

OFFICIUM creditæ nobis administrationis
exposcit, vt nō solū corrigamus ea, quæ perperam
attendantur, verum etiam ne in futurū illa contra eccle-
siasticā puritatē attentari possint, debita animaduersione
prouideamus. Sane cum, sicut accepimus, in resigna-
tionibus, & permutationibus, quæ tam apud Sedem a-
postolicā, quā in partibus in Ordinariorū manibus sūt,
quam plurimi abusus irrepperint: Nos volentes huius-
modi abusus de Ecclesia Dei tollere, & futuris resigna-
tionum, & permutationū admissiōibus eam normam
præscribere, qua sanctuariū Dei hominum pactiōibus
tradi non possit: ac vt omnis symoniæ labes, & fraudis
suspicio, in beneficiorū ecclesiasticorū prouisionibus ab-
sit, decernimus supplicationes beneficiorū quorumcun-
que resignationē, seu permutationē continentes, donec
per nos illarū admittendarū modus præscriptus fuerit,
vltius non per modernos, & pro tempore existentes
Cardinalē, & alios signaturæ nostræ gratiæ præfectos
(vt antea) sed per nos tantū, manu nostra signari debe-
re. Et ne, dum præmissis occurrere intendimus, & a sig-
naturæ nostræ præfectis ab illis abstinendū censuimus,
locorum Ordinarij, cæterique beneficiorū Ecclesia-

MOTVS

sticorum inferiores Collatores præfati, vt antea a plerisque eorum factum esse audimus, ita se fideducialiter cū iis, qui in eorum manibus beneficia ecclesiastica resignant, gerāt, vt nō nisi illis, quos ipsi nominauerint, aut pro quibus intercesserint, ea conferant, & de eis prouideant, vel disponant, ac quos ecclesiæ plus prodesse posse cognoscunt, negligāt, & contēnant apostolica auctoritate, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra constitutione omnibus, & singulis dilectis filiis nostris, & Sedis Apostolicæ Legatis, Nuntiis, ac venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, ac quorumcūq; Cathedraliū, & Collegiatarum ecclesiarum Capitulis, Abbatibus, cæterisque aliis quorumcūq; beneficiorū Ecclesiasticorum quomodocunque qualificatorum inferioribus Collatoribus, ad quos de iure, vel cōsuetudine eorundem beneficiorū resignationes, seu permutationes admittendi facultas spectat, & pertinet, quacunque dignitatis prærogatiua, etiā Cardinalatus honore fulgentibus prohibemus, ne posthac, donec debitus modus (vt præmittitur) statuatur, ac decernatur, quorumcūq; beneficiorum Ecclesiasticorum, tam seclariarum quam quorumcūq; ordinum regularium, qualitercunque qualificatorum, etiam si iuris patronatus, & ad quorumcūq; præsentationem, nominationem, electionē, & quauis aliam dispositionem pertineant, resignationes, seu permutationes recipiant, vel admittant: neque beneficia eadem tanquam per resignationē vacantia, quibusuis personis conferant, vel de eis prouideant, aut quomodolibet disponant. Nos enim beneficiorum præfatorū collationes, prouisiones, aut quasvis alias dispositiones per eosdē factas, nullas, irritas, & inanes:

nes: nullumque ius, aut titulum etiam coloratum, tam in petitorio, quam possessorio prouisis tribuere: ac ipsos sic prouisos ad eadem beneficia Ecclesiastica obtinenda perpetuo inhabiles fore, & esse: ac omnes & singulos Collatores præfatos in collatione, prouisione, & dispositione beneficiorum, in eorum manibus sic resignatorum, quouis prætextu, etiam deuolutionis vacantium, se intromittere, nullatenus posse: beneficiaque præfata, tanquam vere vacantia per nos, & Sedem Apostolicam, & quouis eorundem Collatorum (in quorum manibus contra huiusmodi nostram prohibitionem resignationes, seu permutationes factæ fuerint) Superiores, nullo alio deuolutionis ordine seruato, sed quod locus sit præuentioni, conferri, & de iis prouideri, ac disponi libere & licite posse: Et sic per quoscunque Iudices etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublati eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere: ac irritum, & inane si secus super iis a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, statuimus atque decernimus. Non obstant. constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, & etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus: prauilegiis quoque, indultis, & litteris apostolicis, quibusuis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & sæpius innouatis: quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua mentio habenda esset, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis

MOTVS

illis alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat
 specialiter, & expresse derogamus: cæterisq; contrarijs
 quibuscunque. Cæterum quia difficile foret præfentes
 litteras ad fingula quæque loca, in quibus opus fuerit
 deferri: Volumus etiã ac decernimus, quod præfentium
 tranfumptis, manu alicuius Notarij publici fubfcriptis,
 & figillo alicuius perfonæ in dignitate ecclefiaftica con
 ftitutæ munitis, eadẽ prorfus fides in iudicio, & extra ad
 hibeatur, quæ præfentibus adhiberetur, fi forent exhibi
 tæ: vel offenfæ: quodque litteræ ipfæ in Cancellaria apo
 ftolica publicentur, ac oēs ita afficiant, & arctent, ac fi
 illis perfonaliter intimatæ fuiffent. Nulli ergo omnino
 hominum liceat hanc paginam noftræ prohibitionis,
 ftatuti, derogationis, decreti, & volûtatis infringere, vel
 ei aufu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare
 præfumpferit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac bea
 torum Petri, & Pauli Apoftolorũ eius fe nouerit incur
 furum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno
 incarnationis Dominicæ Millefimo quingentefimo fex
 agefimo feptimo, Sexto Idus Augufti, Pontificatus
 noftri anno fecundo.

B. Cyrillus.

Vifa de curia Alfonsus de Auila.

H. Cumyn.

Registrata in Secretaria Apoftolica.

B. Cyrillus.

¶ Lectæ & publicatæ fuerunt retrofcriptæ litteræ Ro
 mæ in Cancellaria Apoftolica, Anno incarnationis Do
 minicæ Millefimo quingentefimo fexagefimo feptimo,
 Die vero Lunæ, xvij. menfis Augufti. Pontificatus San
 ctiffi. D. N. D. Pij diuina prouidẽtia Papæ V. anno fecũ
 do.

A. Lomellinus Custos.

Bulla

TB VLLA S.D.N.D. PII DIVI-
na prouidentia Papæ Quinti, Super
Spolius.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

R O M A N I Pontificis prouidentia circumspecta ad
ea sollicitudinis sue partes potissimū cōuertit, per
quam singulis Ecclesiis debita obsequia, & opportuna
subuentionis auxilia minime subtrahantur. Cum itaque,
sicut accepimus, nonnulli Patriarchæ, Archiepiscopi, Epi-
scopi, & Abbates, seu Commendatarij, ac alij beneficia
Ecclesiastica obtinentes proprii honoris, & salutis im-
memores, etiā prætextu facultatum testandi eis per Se-
dem Apostolicam concessarum, in eorum vltimis vo-
luntatibus res sacras, ac vasa, ornamenta, & paramenta
Ecclesiastica, aliaque cultui diuino dicata quandoque ex
fructibus Ecclesiasticis per eos acquisita, non Ecclesiis,
& Monasterijs, ac beneficiis, quibus præfuerunt, seu a
quibus prouentus Ecclesiasticos, & stipendia acceperūt,
prout rationi & honestati consentaneum foret, sed alijs
locis, etiam aliquando non pijs, ac interdum eorum cō-
sanguineis, & affinibus relinquere: ac Cameræ Aposto-
licæ Collectores, prætextu quod illa sub appellatione
spoliorum veniant, tanquam eiusdem Cameræ spolia
exigere, & percipere non erubescant in maximum Reli-
gionis dedecus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, & be-
neficiorum eorundem detrimentum, ac relinquentium
animarum periculum, scandalumque plurimorum. Nos
abusibus scandalisq; huiusmodi prouidere ac singula-
rum

MOTVS

rum Ecclesiarum, & Monasteriorum ac beneficiorum indemnitati, animarumq; quorumlibet saluti consulere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, quod de cætero omnia, & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa nec non Missalia, & gradualia, ac Cantus firmi, & musicæ, aliq; quomodolibet nūcupati libri, & aliæ res sacræ etiam auri & argenti, ac quæcunque alia bona per quoscunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, seu Commendatarios, & alios quoscunque quæcunque, & qualiacunque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis ordinum regularia in titulum, vel Commendam, aut alias quomodolibet obtinentes quocunque nomine, vel titulo censeantur, etiam si de illis, & eorum qualitatibus specialis, & expressa mentio habenda foret, ad usum, & cultum diuinum, etiam in eorum priuatis ædibus, & capellis, vel oratoriis destinata tempore eorum obitus ex testamento, vel ab intestato relicta sub quibusvis facultatibus testandi, & alias disponendi de bonis per eos exaltari, vel alias quomodolibet acquisitis per quoscunque Roman. Pontifices prædecessores, & successores nostros, ac sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodolibet concessis, & concedendis minime comprehendantur. Nec sub appellatione spoliatorum veniant, sed ad singulas Ecclesias, Monasteria, etiam Conuentu carentia, & beneficia huiusmodi, in quibus resederint, aut quibus præfuerint, seu quæ alias obti-

obtinuerint, omnino spectent, & pertineant, ac spectare
& pertinere, illaque post eorum obitum eisdem Eccle-
siis, Monasteriis, & beneficiis, etiam si in Romana Curia
& procul ab illis decesserint, vel ad illa nunquam acces-
serint, etiam si antea Ecclesiarum & Monasteriorum re-
gimini cesserint vel beneficia huiusmodi renuntiaue-
rint eo ipso applicata, & incorporata sint, & esse cen-
seatur: Ita, quod liceat illis defunctis in eisdem Ecclesiis,
Monasteriis, & beneficiis successoribus, ac Ecclesiarum,
& Monasteriorum, huiusmodi Capitulis, & Conuenti-
bus respectiue illa propria auctoritate libere apprehende-
re, ac eorum Ecclesiis, & Sacristiis applicare, & incorpo-
rare: ac quæcunque donationes, ac relictæ, & legata, testa-
menta, & codicilli, & aliæ vltimæ voluntates, seu spolia
desuper contra præsentis Constitutionis nostræ teno-
rem quomodolibet pro tempore facta, quo ad præmis-
sa nulla, & inualida nulliusque roboris, & momenti exi-
stant: & personis, etiam Ecclesiasticis, seu locis, etiã piis,
aut Ecclesiasticis aliis quibuscunq; in quarum, seu quo-
rum favore pro tempore facta fuerint minime suffragē-
tur, nec per ea eisdem personis, seu locis vel aliis Eccle-
siis huiusmodi aliquod ius in rebus prædictis, vel ad illas
acquiri possit. Quin immo res sacras, ac alia bona præ-
dicta quocunque nomine, vel titulo pro tempore deti-
nentes ad illa Ecclesiis, Monasteriis, ac beneficiis per de-
functos quomodolibet acquisitis, vt præfertur iuxta
præsentium tenorẽ realiter, & cū effectũ restituendũ, &
consignandũ, quibusvis dispositionibus de illis in con-
trarium quomodolibet factis minime attentis, omnino
teneantur, & ad id per censuras & poenas, etiam furti, &
sacrilegij, ac alia iuris, & factis remedia oportuna cogi,
8:

MOTVS

& compelli possint, & debeant. Et insuper ne deinceps contingat insolentia spoliū Camera Apostolicæ Collectorum, vel subcollectorum aliquas Ecclesias, nec hominum quemquam damno, & iniuria affici, nec cuiquam de cætero vertatur in dubium, quæ res habendæ sint nomine spoliij, simili modo statuimus, decernimus, & declaramus, quod quæcunque scamna, cathedrae, arcae, & etiam lignæ, vel lapideæ, etiam Marmoreæ Mensæ, & Tabulæ, ac quæcunque dolia, seu Vasa vinaria vacua, & alia similia supellectilia domestica per quosuis præbyteros, seu clericos ab humanis pro tempore decedentes, tempore eorum obitus in Ecclesiis seu eorum Domibus Ecclesiarum earundem, vel alibi vbiuis locorum relictæ, etiam si ex fructibus, & prouentibus beneficiorum, quæ, dum viuerent, obtinebant, acquisita fuerint, sub spoliū appellacione minime veniant, nec pro spoliis ullomodo reputari possint, Præterea quod nullum spoliū Camera prælatæ fieri, nec quicquam a quibusuis spoliū Camera huiusmodi Collectoribus, vel Subcollectoribus exigi possit per obitum illius qui, dum viueret, vnum vel plura beneficia Ecclesiastica obtinuerit, cuius, vel quorū insimul fructus, redditus & prouentus, Triginta ducatorum auri de Camera secundum communem æstimationem valorem Annuū non exceßerint: aut qui pensiones Annuas super quibusuis fructibus Ecclesiasticis vsque ad dictum valorem Annuatim perceperit: dummodo tamen is se ab omni illicita negociatione, & a sacris Canonibus prohibita abstinuerit. Ita quod si quis dictorum Collectorum aliquid ex bonis quorumuis defunctorum, qui similia beneficia obtinuerint, seu similes pensiones perceperint,

prætextu

pretextu spoliatorum eiusdem Camera percipere, aut alias
cōtra præsentes nostras literas, attentare præsumpserit,
ad totalem bonorū per eum perceptorū restitutionem
teneatur: ac ad id vii iuris, etiam per similes censuras, &
pœnas cogi, & compelli possit & debeat. Distinctius in-
hibentes quibuscumque Camera præfatæ spoliatorum Colle-
ctorib^{us} nūc, & pro tēpore existētibus, ne sub indigna-
tionis nostræ, & priuationis eorū officiorū pœna in or-
namētis, & paramētis, ac Vasis, Libris præfato cultui di-
uino dicatis, ac aliis rebus sacris, nec nō suppellectilibus
præfatis quomodolibet se intromittant, nec in eorum
inventariis tanquā spolia redigant seu describant: sed
ornamenta, & paramenta, nec nō vasa, & libros aliaque
diuino cultui dicata huiusmodi Ecclesijs, Monasterijs,
Capellis, & alijs beneficijs huiusmodi, eorūq; Rectorib^{us},
& alijs præfatis libere dimittant, & cōsignent, ac cōsig-
nari faciāt cū effectu. Ac suppellectilia prædicta in locis,
vbi cōstituerint, relinquāt. Ac decernētes, sic in præmissis
omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & Com-
missarios, quauis auctoritate fungētes sublata eis, & eo-
rum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi fa-
cultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere ac irri-
tum, & inane quicquid secus super iis a quoquam qua-
uis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit atten-
tari. Quo circa dilectis filiis Curia causarum Camera
Apostolicæ generali auditori, & singulis locorum ordi-
narijs, ac maiorem dignitatem post Pontificalem in vni-
uersis Ecclesijs Cathedralibus, & Metropolitan. pro tē-
pore obtinentibus per Apostolica scripta, Motu simili
mādamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorū præsen-
tes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quādo

MOTVS

opus fuerit, ac quotiens pro parte quorumcunque in præmissis interesse habentium, vt præfertur, fuerint requisiti sollemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentem literas, & in eis contenta quaecunque firmiter obseruari. Ac singulos, quos literæ ipsæ concernunt, illis pacifice gaudere. Non permittentes eos desuper quomodolibet indebite molestari. Cōtradictores auctoritate nostra appellatione postposita compellendo. Non obstantibus Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis æditis Generalibus, vel specialibus Constitutionibus & ordinationibus, nec nō Ecclesiarum, & Monasteriorum huiusmodi iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, facultatibus testandi, aliisque priuilegiis, indultis, & literis Apostolicis, quibusuis concessis approbatis, & innouatis etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio facienda esset, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes illis in reliquis in suo robore permanentibus, cæterisque cōtrariis quibuscunque. Volumus autē quod, si aliquis ex Patriarchis, Episcopis, Abbatibus, seu Commendatariis, & aliis beneficiatis præfatis pluribus Ecclesiis, seu Monasteriis, pro tempore simul, vel successiue præfuerit, seu plura beneficia obtinuerit, ornamenta, & paramenta, ac res & bona prædicta ad illa omnia habitatione fructuum, & tēporis, quo eadem beneficia possedit, omnino pertineant, & proportionabiliter inter ea diuidantur: quodq; presentes literę in Cācellaria nostra Apostolica, & Acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describātur.

Et

Et quia difficile foret præfetes ad singula quæq; loca deferri, volumus, & etiam declaramus earum Transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica cõstitutæ sigillatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, decreti, declarationis, inhibitionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtrahere. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo septimo. Tertio Kal. Septembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Pro Domino Summistæ Ludouicus Ripa.

Registrata apud Cæsarem Secretarium:

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo Septimo, Indictione Decima, Die vero decima octaua mensis Septembris, Pont. Sanctiss. in Christo patris, & Dñi nři Dñi Pij Diuina prouidentia Papæ V. Anno secundo Retroscriptę literę apost. affixe, & publicatę fuerūt in Cancellaria Apostolica, & ad illius valuas, & in Acie Capi Floræ, vt est moris, dimissis ibidē præsentibus literis per aliquatulum tēporis spatiū affixis, & deinde amotis per me Iulium Parinū, & Bartholomæū Sotocasam prælibati Sanctiss. D. N. Papæ Curs.

Christianus de Monte Magister Curs.

I 2

¶ Breue

MOTVS
BREVESANCTISSIMI
Domini Nostri Pij Papæ Quinti.

Super declaratione Ordinū Mendicantium.

PIVS PAPA V. Ad perpetuam rei
memoriam.

ROMANVS Pontifex, tam vniuersalis Christi-
stianæ, quam singularum eius Religionum præ-
cipuus defensor, omnibus illarum incommodis pro sui
pastoralis officij debito libenter occurrit, & eorum in-
demnitati salubribus, iuxta temporum, morumq; exi-
gentiam, declarationibus & aliis remediis consulere so-
let opportunis. Sane licet dilecti filij Omnium Mendica-
tium ordinum fratres a contributione Seminarij Cleri-
corum in qualibet ciuitate iuxta eiusdem Concilij for-
mam erigendi per Tridentini Concilij decreta eximan-
tur: Nosque inter alia eisdem Mendicantium Ordinum
fratribus concessa priuilegia eos, & eorum quemlibet tā
a Seminarij huiusmodi cōtributione, quā subsidio quo-
modolibet, nec non decimis quibuscunq; & certis aliis
oneribus apostolica auctoritate sinuliter exemerimus, &
liberauerimus, eosque ad illorum omniū cōtributionem
nullo vnquā tēpore cogi & cōpelli posse decreuerimus:
Cum tamē, sicut non sine animi nostri molestia nuper
accepimus, nōnulli locorū ordinarij, & forsan in Prouin-
cialibus Concilijs, eo forsan sub prætextu, quod ordi-
num Mendicantium fratres huiusmodi bona stabilia ex
indulto seu dispensatione apostolica retinere possunt, &
propterea Mendicantes re vera nō sint, eos ad Seminarij,
subsidij, Decimarū & aliorū onerum huiusmodi cōtri-
butio-

butiōnem cogere forſan præſumpſerunt, & indies præſumunt in grāue ipſorum ordinum grauamen, & præiudiciū non modicū. Nos animo reuoluentes eos ex fructibus bonorū huiusmodi varias Reipublicæ Chriſtianæ vtilitates afferre, cum ex ipſis varios Magiſtros & Doctōres manu teneant, ex quorum Doctrina ipſorum fratres Nouitij eruditi poſtmodū effecti, gregē Dominicū prædicationibus ſuis, conſiliis, conſolationib⁹, orationibus, alijsq; innumeris pietatis operibus iuuent, & paſcant: eorumque domos non minus, immo magis quam ea, quæ per Ordinarios erecta ſunt, Seminaria vocari poſſe, & propterea Mendicantium nomen amittere nullo modo debere. Volentes idcirco omnē dubitandi materiā amputare, omnes & ſingulos Mendicantium ordinum fratres hui⁹, ac eorum ſingulos a quibuſuis ex communicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis a iure, vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomo dolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentiu duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, nec non quarumcunq; litium, & cauſarū corā quibuſuis iudicibus, & vbicunq; quomodolibet pendentiu ſtatus, & merita, nominaque & cognomina iudicum, & collitigantiū, nec non quoruncunq; priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eorundē ordinum Mendicantiū fratribus hætenus quomodolibet conſeſſorum, tenores præſentibus pro expreſſis habētes, lites quoque, & cauſas præſatas, ve præfertur, pēdentes, ad Nos harū ſerie auocantes, illasq; penitus extinguentes, & collitigantibus hui⁹ perpetuū ſuper præmiſſis ſilentiū imponentes. Motu proprio non

MOTVS

ad ipsorum fratrum, vel alicuius eorum nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine omnes & singulos quatuor Mendicantium ordinum. scilicet Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini, nec non Carmelitarum, & quos etiam referri volumus Seruorum Beatæ Mariæ nominibus comprehensos fratres, eorumque domos, Monasteria, & loca etiam si in communi propria bona tam mobilia, quam immobilia, & stabilia, ac alia quæcunque possederint Mendicantium vocabulo, & omnibus, & singulis Mendicantium priuilegiis eis quomodolibet concessis, uti posse, & debere, nec super præmissis vlllo vnquam tempore molestari posse, auctoritate apostolica per præsentem statuimus, & declaramus: ac tam Concilij Tridectini, quæ omnia, & singula alia decreta, statuta, ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia ad omnes, & singulos ordines præfatos, eorumque domos, & loca, etiam propria bona, in communi tamen, retinentes, extendimus, & ampliamus, illaque de illis loqui etiam auctoritate præfata per easdem præsentem declaramus. Ac insuper eisdem Ordinariis, & quibuscumque aliis tam ecclesiasticis, quam sæcularibus, quauis auctoritate fungentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, & aliis arbitrio nostro moderandis pœnis similiter per præsentem mandamus, ut si quid per eos tam nostro, quàm prædecessoris nostri temporibus, tam ratione Seminarij, subsidij, & decimarum, quam aliorum onerum huiusmodi exactum fuit, id totum eisdem fratribus, omni mora, & dilatione postpositis, restituât, districtius inhibentes eisdem locorum Ordinariis, cæterisque personis tam ecclesiasticis, quàm sæcularibus, qua-

quavis auctoritate fungentibus, & cuiusvis dignitatis, gradus, & conditionis existentibus, ne eosdem Mendicantiū ordinum fratres præfatos, bona huiusmodi retinentes quouis prætextu super Seminarij, subsidij, & decimarū contributione molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant. Decernentes quoque, præfentes litteras nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, minusve sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restrictionibus, & aliis contrariis dispositionibus, tãper Nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcunque tenorem existant includi: sed illis non obstantibus in suis robore & efficacia persistere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, etiam sub Datum, etiam per ipsos eligenda de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse: & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistât, vim validi & efficacis contractus inter Sedē Apostolicā, & præfatorū ordinum Mendicantium huiusmodi fratres habere debere. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarū Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. sublata eis, & eorū cuiilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere: irritū quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquā quavis auctoritate scienter,

MOTVS

ter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa dilectis filiis Curiae causarum Camere Apostolicæ generali Auditori, nec non quarumcunque tam Cathedralium, quam Collegiatarum ecclesiarum Decanis, Præpositis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Thesaurariis, & quibusvis aliis in eisdem ecclesiis dignitates obtinentibus, vbi libet, & in quibuscunq; Regionibus, terris, & locis existentibus per præsentis Motu simili mandamus, quatenus ipsi, & eorū quilibet per se vel alium, seu alios præsentis literas, & in eis contēta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorū fuerint requisiti solenniter publicātes, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem fratres, & eorū singulos præmissis omnibus pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum quempiam super illis quomodolibet indebite molestari. Cōtradiçtores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescēdo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas etiā aggravando, inuocato etiā ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij seclularis. Nō obstant. fœl. recor. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dūmodo ultra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & aliis apostolicis, nec nō in Prouincialibus, & Synodalibus Cōciliis editis specialibus vel generalibus constitution. & ordination. ac quibusvis etiā iuramento cōfirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cōsuetudinibus, priuilegiis quoq; indultis,

& li-

& litteris apostolicis sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiā motu simili, & ex certa scientia, ac apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet, etiā cōsistorialiter cōcessis, approbatis cōfirmatis, & sæpius innouatis. Quibus omnibus etiā si de illis, illorūq; totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mētio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbū nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habētes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscunq; aut si aliquibus cōmuniter, vel diuifim ab apostolica sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras apostolicas nō facientes plenā & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi. Volumus autē quod præsentū transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, aut alicuius prælati, vel in dignitate ecclesiastica constituti, sigillo munitis, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quodque eadē præsentibus in valuis Cancellariæ apostolicæ, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, nec non in acie Campi Floræ per aliquē ex Cursoribus nostris publicentur, & inter Extrauagantes cōstitutiones perpetuo valituras cōscribantur, ac postquam publicatæ fuerint, plenam, & indubiam fidem faciant: nec non omnes & singulos illas concernentes perinde ligent, ac si essent personaliter intimatæ.

MOTVS

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, Die prima Octobris, M.D. LXVII. Pontificatus nostri anno secundo.

Ioan. Alfons. Naldi.

A. Calorius.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo, Sexagesimo septimo, Indictione decima, Die vero decima sexta mensis Octobris Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius secundo, Retroscriptæ litteræ in forma breuis affixæ, & publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris est, per me Alexandrum Astancollū præfati Sanctissimi D. N. Papæ Curforem.

Idem Cursor.

Philibertus Chappius Magister Curs.

NO S Ludouicus miseratione diuina S. Rom. Ecclesiæ præbyter Cardinalis Simonetta nuncupatus, tituli Sanctæ Anastasiæ, Viceprotector fratrum ordinis Minoris Con. S. Francisci omnibus, & singulis præsens litterarum Apostolicarum concessionis, declarationis, confirmationis, & voluntatis Sanctissimi D. Pij diuina prouidentia Papæ V. in fauorem Mendicantium, impressum transumptū visuris, lecturis pariter & audituris, notum facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter cum supradictis originalibus Apostolicis litteris, quas non cassas, non abolitas, nec in aliqua sui parte suspectas vidimus, & cum præmisso transumpto auscultauimus, concordat. In quorum omnium fidem, & testimonium ad instantiam R. P. E. Magistri Antonij Posij a Monte Cilicino ord. Minor. Con. Procuratoris in curia, has præfentes

scilicet nostras attestationis litteras etiam imprimi, & nostri soliti sigilli (quo in similibus utimur) impressione communi, & per Notarium infra scriptum subscribi fecimus. Actum & datum Romæ, in ædibus nostris, Anno a Natiuitate Domini, M.D.LXVIII. Indictione decima, Die vero iij. Aprilis, Pontificatus eiusdem Sanctissimi D.N. Pij Papæ V. Anno Tertio.

EDICTVM SVPER DENVN- tiatione Clericorum, ac bireto Doctorum.

Iacobus Miseratione diuina rt. Sanctæ)
Mariæ in Cosmedin Sanctæ Romanæ) Vic. Gener.
Ecclesiæ præbyter Cardinalis Sabellus)
Sanctissimi Domini nostri Papæ.)

CVM alias ex auctoritate S.D.N. Papæ Viuæ vocis oraculo nobis concessa, quia difficile est propter multitudinem eorum qui in urbem ex diuersis partibus conuenire solent, Clericos a laicis inter noscere: Præceperimus omnibus, & singulis clericis in sacris ordinibus constitutis aliisque beneficia Ecclesiastica, etiam simplicia obtinen. qui in Rom. Cur. morantur, vt infra decem dies tunc proximos, & eis, qui postea ad eandem Urbem venturi erant a die eorum aduentus numeran. deberent, in Curia nostra se sistere, & nomē, cognomen, patriam, ordines, & beneficia profiteri, litterasq; vt vocant dimissorias ostendere. Qui autem eo gradu, & cōditione aliquē, vel hospitij, vel famulatus, aliaue causæ domi haberēt, yel essent in futurū habituri, illo de eadē
no-

MOTVS

noſtra lege præmonito, ad prænarratum tempus, & ad eandem noſtram Curiam deferre tenerentur, prout in noſtris deſuper confectis literis ſub dat. die xx. Menſis Octobris, 1566. datis latius continetur: Et ne ij, qui ad aliam Vrbem prædictam ſucceſſiue venient, & venerunt de eiſdem noſtris literis aliquã valeant ignorantia allegare: Ideo iterum de nouo eadẽ auctoritate iubemus omnes & ſingulos clericos in ſacris ordinibus conſtitutos alioſq; beneficia eccleſiaſtica etiã ſimplicia obtinentes in Ro. Cu. commorantes, qui præmiſſa in noſtris litteris cõtenta nõ obſeruarunt, ad decẽ dies ab harum litterarũ promulgatione, eos autẽ qui poſthac eandẽ Vrbem ſunt ingreſſuri a die corũ aduentus numerandos ſe in Curia noſtra præfata, vt præfertur, ſiſtere, & nomen, cognomen, patriam, ordines, & beneficia profiteri, litterasque diſmiſſoriales oſtendere: Qui autẽ aliquẽ ex prædictis clericis, hoſpitij, vel ſamulatus, aliaue, cauſa domi habet, ſeu in futurũ ſunt habituri, illo de noſtra hac lege præmonito, ad præſtitutũ tempus ad eandem Curiam noſtram deferre. Alioquin, qui præmiſſa non adimpleuerint, viginti quinque aureorum, & carceris, aliaue poena arbitrio noſtro irroganda punientur.

¶ Et quia vſu, & experientia cõpertum eſt laicos qui clericalibus veſtibus vti cõſueuerunt, & vtuntur a clericis non poſſe internoteſci, quia leni, & modica differentia in bireti geſtatione vtuntur. ¶ Eiſdem auctoritate commiſſione, & mandato, & viuę vocis oraculo nouiſſime nobis facto, monemus eoſdẽ oẽs laicos eiſq; propterea præcipimus, & mādamus, vt infra decem dierum ſpatium a publicatione præſentium cõputan. biretum rotundum cum ſuis plicis quo omnes laici vtũtur deferant, Et qui præ-

præmissa non adimpleuerint, vestium omnium, & indumentorum amissionem, nec non quinquaginta scutorum auri, & carceris, aliæ arbitrio nostro imponen. penā incurrāt. volumus autē, & decernim⁹, vt his nostris literis in locis solitis publicatis, & affixis, ita eorum quoscunque arctet executio, perinde ac si personaliter vnicuiq; intimatæ forent. In quorum fidem, &c. Dat. Romæ in ædibus nostris, die 30. Octobris. 1567.

Alfonfus Binarinus Vicegerens.

Simon Gugnētus Not.

DE VLLA S. D. N. D. PII DIVINA
na prouidentia Papæ, V. Super declaratio-
ne assignationum portionum Vica-
riis in vnione Beneficio-
rum facien.

EP I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

AD exequendum Pastoralis officij debitum, vigilantibus studiis intendentes, ad ea, per quæ Cathedralium Collegiatarum, aliarumue Ecclesiarum, nec nō Monasteriorum, beneficiorum, seu Collegiorum, ac aliorum piorum locorum prospero profectui, diuiniq; cultus augmento, & opportuna congruæque sustentationi parochialium ecclesiarum eisdem vnitatum statui foelicitè dirigendo, & personarum in illis curam animarum exercentium vtilitati recta ratione, & prouida moderatione consuli, & salubriter prouideri valeat, libenter interponimus nostræ sollicitudinis partes. Hinc est quod nos, ad quorum aures (quod non sine animi nostri molestia referimus) peruenit nonnullos ex venerabilibus fratri-

MOTVS

fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in deputandis Vicariis, ac in assignatione portionum Vicarius perpetuus parochialium dictis ecclesiis, Monasteriis, Beneficiis, Collegiis, vel locis piis perpetuo unitarum ex Cōcilio Tridentino facienda, ita modum excessisse, vt parū, aut nihil ex fructibus, redditibus, & prouentibus parochialium ecclesiarum sic unitarum ecclesiis, Monasteriis, Beneficiis, Collegiis alijsue locis pijs remanserit, ob idq; multæ ortæ sint super hoc cōtrouersie circa interpretationes decreti dicti Concilij. Nos ad eas tollendas animum intendentes, considerantesque vniones ipsas ideo a prædecessoribus nostris factas esse, vt ex redditibus & emolumentis beneficiorū unitorum Ecclesiis, Monasteriis, Collegiis, Beneficiis, & locis piis, quibus illa uniuntur, facilius onera eisdem incumbencia supportentur, & prōpitius a Ministris Ecclesiasticis in eisdem diuina officia celebrentur, Hospitalitas seruetur, aliaque charitatis opera exerceantur, ac etiam vt nihilominus cura animarum dictarum parochialium laudabiliter exerceatur: Motu proprio, & ex certa nostra scientia auctoritate apostolica hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, & ordinamus, ac declaramus, quemadmodum etiam de ipsius Concilij mente fuisse colligimus, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos præfatos in assignatione portionis ipsis Vicariis perpetuis ex prædicto Concilio ipsorum Prælatorum arbitrio facienda ita se continere, & arbitrari debere, vt non maior centum, nec minor quinquaginta Scutorum annuorum summa computatis omnibus etiam incertis emolumentis, & aliis obuentionibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur: nisi Vicariis temporariis solitum fuisset plus assignari siue in quantitate, aut

quota fructuum, pecuniaque numerata, fundo, seu alia restabilis portio huiusmodi constituatur, cuiuscunque valoris parochialis ecclesia vnita fuerit, & habita etiam ratione reddituum, & onerum loci, cui parochialis ipsa vnita fuerit, ita quod portiones vltra, vel infra dictas summas Scutorum centum, & Scutorum quinquaginta hactenus assignatæ, vel in posterum forsan assignandæ quoad excessum, & defectum huiusmodi nullius roboris, & momenti existant, & ad summas prædictas reductæ & auctæ respectiue censeantur, nisi tamen valor annuus ipsius parochialis vnitæ habita ratione (vt præfertur) minor sit quinquaginta scutis, quo casu portio assignata, vel assignanda Vicario perpetuo non debeat excedere summam annuam valoris dictæ parochialis, sed sufficiat quod omnes fructus eius duntaxat attribuantur ipsi Vicario perpetuo. Et quoniam iniquum esset, eos, qui commodis priuantur, eadem onera, quæ prius sustinebant, debere sufferre. Volumus, & statuimus quod Ecclesiæ, Monasteria, Collegia, Beneficia, & pia loca huiusmodi. in quorû parochialibus ecclesiis vnitis continget Vicarias prædictas erigi. pro quantitatibus fructuum ipsis Vicariis perpetuis assignatorum, ad solutionem quindenniorum, quam nobis & Cameræ Apostolicæ soluunt, vltius non teneantur, sed eis detractio fiat ad ratam certorum quæ de fructibus dictarum parochialium percipiuntur. Ita tamè quod vicarij perpetui, qui pro tempore deputabuntur, teneantur accipere a Sede Apostolica nouā prouisionē suæ deputationis, & Soluere Annatā pro portione fructuum, reddituum, & prouentuum certorum sibi assignata, & expedire literas apostolicas, nec alias ad possessionē dictarum

Vica-

MOTVS

Vicariarum perpetuarum, & seruitium earundem parochialium admitti possint, nisi soluta Annata, & expeditis literis apostolicis nouæ prouisionis, vt præfertur. Alioquin integrum Quindennium solui debere: nec Vicarij prædicti antea tuto conscientia fructus percipere possint. Volumus insuper & ita mandamus, quod dicti Vicarij perpetui non ad liberam ordinariorum electionem sed ad nominationem illorū, in quorū ecclesiis vnitis ponentur, cum ipsorū ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine approbatione deputentur. Et si dictæ parochiales vnitæ erunt Monasterijs Regularium Mendicantium, possint a Superioribus dictorum Monasteriorum nominari ex ipsis Mendicantibus: quos si ordinarij præuio examine per se, aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad curam animarum exercendam inuenerint, & ita pro idoneis approbauerint, teneantur in Vicariis ad nutum tamen superiorum suorum amouibiles deputare. Idemque etiam seruetur in Regularibus Monachis tantum, dummodo in ea parochiali, in qua vnus ex eis Monachis fuerit seruata forma prædicta Vicarius deputatus, habitent cum eo saltem quatuor alij ex dictis Monachis. Sicque per quoscunque Iudices quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quouis aliter iudicandi, & interpretandi potestate, iudicari, & interpretari debere. Nec non irritum, & inane decernimus quicquid secus a quoquam quauis auctoritate attentatum forsan est hactenus, vel impofterum contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra apostolica, & ad Valuas Principis Apostolorum

da

de Vrbe de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, declarationis, statuti, mandati, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignatione omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctû Petrum Anno incarnationis Dominicæ, 1567. kal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, 1567. Indictione decima, Die vero decima quinta mensis Nouembris Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Pape Quinti anno eius Secundo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis apostolorum de Vrbe & Cancellariæ apostolice ibidem dimissis copiis affixis per nos Ioan. Andream Rogerium, & Antonium Clerici Cursores Apostolicos.

Ioannes Guerardi Magister Curs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ B V L L A S. D. N. P I I P A P A E V.
super prohibitione agitationis Taurorû & Ferarû, &
annullatione votorum & iuramentorum super eisdẽ
pro tempore interpositorum.

K

¶ P I V S.

MOTVS

EP I V S Episcopus Seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei Memoriam.

DE S A L V T E gregis Dominici nostræ Curie
diuina dispensatione crediti, prout ex debito Pa-
storali officij altringimur, sollicitè cogitantes, fideles
cunctos gregis eiusdem ab imminentibus corporum pe-
riculis etiam animarum pernecie perpetuo arcere stude-
mus. Sane licet detestabilis duellorum vsus a diabolo in-
troduc-tus, vt cruenta corporum morte animarum etiã
perniciem lucretur, ex decreto Concilij Tridentini pro-
hibitus fuerit: Nihilominus adhuc in plerisq; Ciuitati-
bus & aliis locis, quãplurimi ad ostentationem virium
suarum & audaciæ in publicis priuatisque spectaculis,
cum Tauris, & aliis feris bestiis congregari non cessant:
vnde etiam hominum mortes, membrorum mutilatio-
nes, animarumque pericula frequenter oriuntur. Nos igitur
considerantes hæc spectacula, vbi Tauri, & Ferae in
circo vel foro agitantur, a pietate, & Charitate Christiana
aliena esse, ac volentes hæc cruenta turpiaque demonum
& non hominum spectacula aboleri, & animarum
saluti quantum cum Deo possumus providere: Omni-
bus & singulis Principibus Christianis quacunque tam
ecclesiastica, quam mundana, etiam Imperiali, Regia, vel
quavis alia dignitate fulgentibus, quouis nomine nuncu-
pentur, vel quibusuis Cõmunitatibus & Rebus publi-
cis, hac perpetuo nostra constitutione valitura sub ex-
communicationis, & anathematis pœnis ipso facto in-
currendis, prohibemus & interdicimus, ne in suis Pro-
uinciis, Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis, huiusmodi
spectacula, vbi Taurorum aliarumque ferarum bestiarum
agitationes exercentur, fieri permittant. Militibus quoque
cæterisq;

cæterisque aliis personis, ne cum Tauris & aliis bestiis in præfatis spectaculis, ipsi tam pedestres, quàm equestres congregi audeant, interdiciamus. Quod si quis eorum ibi mortuus fuerit ecclesiastica careat sepultura. Clericis quoque tam Regularibus, quam Sæcularibus beneficia ecclesiastica obtinentibus, vel in Sacris Ordinibus constitutis sub excommunicationis pœna, ne eisdem spectaculis intersint, similiter prohibemus. Omnesque obligationes, iuramenta & vota, a quibusvis personis, Vniuersitate vel Collegio de huiusmodi Taurorum agitatione etiam, vt ipsi falso arbitrantur, in honorem Sanctorum, seu quarumvis ecclesiasticarum sollemnitatum, & festiuitatum (quæ diuinis laudibus, spiritualibus gaudiis, piisque operibus, non huiusmodi ludis celebrari, & honorari debent) hætenus factas, & factas, seu in futurum fienda, quæ & quas omnino prohibemus cassamus & annullamus: ac pro cassis, nullis, & irritis haberi perpetuo decernimus, atque declaramus. Mādamus autem omnibus Principibus, Comitibus, & Baronibus S. R. E. feudatariis, sub pœna priuationis feudorum, quæ ab ipsa Ecclesia Romana obtinent: Reliquos vero Principes Christianos, & Terrarum dominos prædictos hortamur in domino, & in virtute sanctæ obedientiæ mādamus, vt pro diuini nominis reuerentia & honore, præmissa omnia in suis dominiis, ac Terris huiusmodi exactissime seruari faciant, vberissimam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi: Ac vniuersis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque locorum Ordinariis in virtutæ Sanctæ obedientiæ, sub obtestatione diuini iudicij, & in ternatione maledictionis æternæ,

MOTVS

quatenus in Ciuitatibus, & dioc. propriis præsentibus no-
 stras literas sufficienter publicari faciat, & præmissa etiã
 sub pœnis, & censuris ecclesiasticis obseruari procurêt.
 Non obstantibus quibuscumque constitutionibus, & ordina-
 tionibus Apostolicis, ac exemptionibus, priuilegiis, in-
 dultis, facultatibus, & literis Apostolicis, quibuscumque per-
 sonis cuiuscumque qualitatibus & cõditionis existentibus,
 sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuf-
 uis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque effica-
 cioribus, & insolitis clausulis, nec nõ irritantibus, & aliis
 decretis in genere, vel in specie, etiam Motu Proprio, ac
 alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis,
 Quibus, illorum tenores præsentibus pro expressis ha-
 bentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque con-
 trariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentibus
 literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Cam-
 pi Florę de more publicentur, & inter cõstitutiones per-
 petuo valituras describantur: & earum trasumptis etiam
 impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, &
 & sigillo, alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides
 ubiq; adhibeatur: quæ eisdem præsentibus adhiberetur,
 si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino ho-
 minum liceat hanc paginam nostrę prohibitionis, inter-
 dicti, cassationis, annulationis, decreti, declarationis,
 mandati, hortationis, derogationis, & voluntatis infrin-
 gere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc
 attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis
 Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorũ eius se no-
 uerit incursum. Datum Romę apud Sanctum Petrum
 anno incarnationis Dñicę, 1567. kal. Nouemb. Pont.
 Nostri Anno. II. Cæ. Glorie. H. Cumyn.

¶ Anno

¶ Anno a Natiuitate Domini Milleſimo quingentefimo ſexageſimo ſeptimo, indictione decima, Die vero decima quinta menſis Nouembris, Põtificatus Sanctiſſimi D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius ſecũdo, Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ ibidem diſmiſſis copiis affixis per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andream Rogerium præfati Sanct. D.N. Papæ Curſores. Ioan. Guerard' M. Curſ. Registrata apud Cæſarem Secretarium.

¶ MOTVS PROPRIVS S.D.N. Pij Papæ V. Auocationis ad ſe, & ſucceſſores ſuos Ro. pont. quarũcunq; cauſarũ confidentiarũ, tam motarũ, & pendentĩũ, quam in futurum quomodolibet mouendarum.

PIVS PAPA V.

MOTV proprio, &c. Licet ſcël. recor. Pius Papa iij. prædeceſſor noſter poſtquam certam ſimonia & prauitatis ſpeciem beneficiorum, confidentiam vocatam, quæ etiam in Rom. Cur. atque adeo in ſacrum Venerabilium fratrum noſtrorum, tunc ſuorũ S. R. E. Cardinalium collegiũ quaſi per cuniculos irrepſerat, ac nõnullos ex ipſis fratribus nimia quadã facultate, ſeu potius importunis amicorũ familiarĩũq; præcib' adductos, beneficia in cõfidentiã hmõĩ recepĩſſe, & tũc frequẽter recipere intellexerat, hancq; illicitã beneficentiæ exercẽdæ, ſeu amicitiz colendæ viam a tanto ſaltem collegio

MOTVS

prorsus eliminare cupiens, eosdem fratres in suo confessorio secreto non semel admonuerat, huic aliena beneficia custodiendi modo ne assuescerent, neue illa hoc pacto reciperent, sed sic recepta dimitterent: cumque ad aures suas peruenisset, eorum aliquos monitionis humilissimi, immo potius summet oblitos ea, quæ custodienda receperant, beneficia nondum tamen dimisisse: & insuper illos, & nonnullos alios etiam Patriarchas, Archiepiscopos, & alios Episcopos, Ecclesias, Monasteria, dignitates, & alia beneficia in eorum fauorem resignata, cessa, vel alias dimissa acceptasse, illaque in titulum commendam, vel administrationem, aut alias auctoritate Apostolica cõcessa, quandoq; in resignantiũ vel cedentium, seu etiã aliorum fauore cepisse, vel alias dimisisse, ac sibi propterea fructus Ecclesiarũ, Monasteriorũ, Dignitatum, & aliorũ beneficiorum huiusmodi in toto, vel in parte, ac regressus siue accessus & ingressus ad Ecclesias, Monasteria, & beneficia huiusmodi sibi reservari procurasse, & obtinuisse (ad hoc videlicet, vt cõfidentes sic, decimarum apostolicarum, vel cõmunis dicti Collegij, & annatæ, aliorumq; iurium dictæ Cameræ debitorũ solutionem eluderent) & alia tunc expressa cessasse in animarũ suarum periculum, & perniciosum exemplũ. His & aliis tunc expressis occurrere volens, per suas sub plumbo expeditas litteras, Ecclesias, & Monasteria, ac beneficia huiusmodi ipso iure a die receptionis eorum vacauisse, & vacare, ac fructuũ reservationes, vt præmittitur, factas, ac regressus, siue accessus, & ingressus cõcessos huiusmodi cessasse, & cessare, ac extinctos esse: & alia similiter tunc expressa decreuerit, & declarauerit, cũ inhibitionis, & decreti, ac alius clausulis etiam tunc expressis, prout in ipsis litte-

litteris plenius cōtinetur. Tamen pro eo quod ipse Pius
 prædecessor sibi ipsi, & successoribus suis præmissorum,
 & in eisdem litteris contentorum cognitionem, & di-
 ctarum litterarū executionem, prout debebat, nō refer-
 uant: cum ut plurimum istę confidentiæ inter S. R. E.
 Cardinales, & Archiepiscopos, Episcopos, & alios potē-
 tes viros sint, & inferiores iudices ad eos, pro eorū digni-
 tatibus, gradibus, vel officiis, aut potentia, respectum ha-
 bentis, ac etiam quia nullus est, qui contra eos se instiga-
 torem, aut accusatorem ostendere, aut propalare velit in
 iustitia desuper exhibenda, & ministranda, ac præfatis
 Pij prædecessoris litteris exequendis se negligentes aut
 morosos reddunt. Quo fit, ut ad aures nostras, non sine
 animi nostri displicentia peruenit, ut nōnulli sacros Ca-
 nones, seu litteras Pij prædecessoris huiusmodi parui-
 pendentes non vereantur in animarum suarum perni-
 ciem ecclesias, etiā Cathedrales & Metropolitanas, Mo-
 nasteria, Prioratus, & alia beneficia secularia, & regularia
 in cōfidentiā (quā simoniacā prauitatē sapere nō igno-
 rant) acceptare & retinere, seu illa in vim assertorū regres-
 suum, siue accessuum & ingressuum sic, ut præfertur eis
 cōcessorum, & effectum, ut aiunt, sortitorū consequi &
 habere velle: nos qui post nostrā ad summi Apostola-
 tus apicem diuina fauente clementia assumptionem in-
 ter alias nobis imminentes curas, hoc præcipue & maxi-
 me cordi habuimus, prout habemus, huiusmodi confidentias
 de medio tollere, & in sua pertinacia circa huiusmodi eccle-
 siarū, monasteriorū & beneficiorū detentionem, seu as-
 secutionē persistētes, nisi resipiscant, debitis nobis visis
 pœnis plectere, ac vnicuiq; put ex nostro vniuersali &
 pastoralis officio tenemur, in his iustitiā ministrare, & ne

MOTVS

abusus, vel potius delictum huiusmodi vltcrius fidelium animas illaqueatas tenendo, progrediatur, omni debito, & celeri remedio providere volentes, Motu simili, &c. Ac ex nostra certa scientia, & de apostolicę potestatis plenitudine, pręmissorum omnium cognitionem, & litterarum prędictarum executionem nobis, & successoribus nostris Rom. Pont. canonice intransitibus reservantes, prout harum serie reservamus, omnes, & singulas confidentiarum huiusmodi contra quoscunque etiam eiusdę S. R. E. Cardinales, Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscunque, coram quibuscunque iudicibus, etiam ad hoc specialiter delegatis, etiam sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus, motas & pendentes, in eisdem statu & terminis, in quibus reperiuntur: ac etiam alias quascunque similium confidentiarum causarum, contra supradictos & alios quoscunque de cętero mouendas, seu ad nos quomodolibet deferendas, per nos summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, etiam per viam Inquisitionis, seu ex nostro officio, aut alias, prout nobis expedire videbitur, procedendo, audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandas, & totaliter exequendas, ad nos auocamus, decissionique & terminationi per nos super illis faciendę (appellatione quacũque, etiam alias de iure admissibili reiecta, & postposita) standum ac acquiescendum, & omnino parendum & obediendũ fore statuimus, & ordinamus: sicque mentis & volũtatis nostrę incomutabilis esse dicimus, decernimus, & declaramus: certificantes, prout certificamur, & attestamur omnibus & singulis supradictis, in ipsis causis eos in eorũ prętensis iuribus,

&

& aliis quæ coram nobis dicere, & allegare, seu præten-
dere voluerint, audiendo iustitiam, vt par est, nos mini-
strare paratos existere, non obstantibus præmissis, &
quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Aposto-
licis, ac Cancellariæ Apostolicæ Regulis in contrarium
quomodolibet æditis, cæterisque contrariis quibuscun-
que: volentes solâ nostrâ, per placet, signaturam suffice-
re, & vbiq; in iudicio fidem facere, quacunq; regula cõ-
traria non obstante. Et vt præmissa ad supradictorû &
aliorum, quorum interest, notitiam deuenire possint,
præsentem nostrum Motum proprium per vnum ex no-
stris Cursoribus in Basilicæ Principis Apostolorum de
Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ valuis, illius copia ini-
bi affixa, vt moris est, publicari mandamus. Quæ omnes
supradictos perinde arctent, ac si eis ipse Motus proprius
personaliter intimatus fuisset.

Placet Motu proprio. M.

¶ Anno a Natiuitate Domini, 1568, Indictione xj.
Die vero quinta mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctiss.
in Christo patris D. & D. N. Pii diuina prouidentia Pa-
pæ V. Anno secundo superscriptæ litteræ affixæ, & pu-
blicatæ fuerunt in locis superscriptis per me Stephanû
de Olea S. D. N. Papæ Curforem.

Andreas de Grassis Not. a S. D. N. specialiter
deputatus.

Franciscus Sotto casa Mag. Curs.

¶ BVLLA S. D. N. PII DIVINA PROVI-
dentia Papæ V. Relaxationis prohibitionis de non
admittendis Resignationibus per Ordinarios, cum
modificationibus.

K ;

PIVS

MOTVS

¶ PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

QUANTA Ecclesiæ Dei incommoda omnité-
pore attulerit, & nunc quotidie magis afferat mi-
nistriorum in eam ingressio vitiosa, iam late perspiciant,
& cum mœrore expendant Præsules omnes & pastores,
quando hæc pernicies cæterarum omnium maxima, stã
multas orbis Ecclesias impie violarit. Quia vero hoc ma-
lum cum in cæteris frequens, tum maxime in beneficio-
rum, & officiorum ecclesiasticorum dimissione adnitti-
tur, nemini molestum esse debet, quod pridem de reprimen-
dis quotidianis fraudibus, quæ hac in re frequentio-
res internoscuntur, certam aliquam rationem tandem
inituri officij nostri partes in prohibenda omnibus inte-
rim resignationum hmoi receptione paulo seuerius in-
terposuerimus, omnesq; beneficiorũ interim resignan-
dorũ dispositiones, quæ fierent, in irritũ reuocauerimus,
ac etiam decreuerimus nullũ per eas in illis ius, neq; titu-
lũ, vel coloratum, tam in petitorio, quam in possessorio
ipsis prouisis tribuere: quin etiam eos ad illa deinceps ob-
tinenda perpetuo inhabiles fore: collatores vero alias in
illorũ dispositione etiam tanquã deuolutionis iure sese
interponere nõ posse: sed de eis vt vere vacantibus, siue
per Romanum Pontificem, siue alios collatorũ eorun-
dem superiores, vti preuentũ esset, libere prouideri. Nũc
autẽ intendentes institutũ hoc nostrũ, quo sanctuariũ
Domini cupimus ilibatũ auctore Domino persequi, ac
simul quãtum in nobis est cauere, ne resignationes ipse
dehinc pro cuiusq; arbitrio, nullisque vel certe leuibus
causis passim, & temere admittantur. Prohibitionẽ, & a-
lia prædicta, ac cætera omnia nostris super his litteris con-

con

contenta eatenus relaxamus, vt posthac Episcopi, & alij facultatem habentes eorum duntaxat resignationes recipere, & admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetudinarij, aut corpore impediti, vel vitiati, aut crimini obnoxij, censurisq; ecclesiasticis irretiati, aut nequeunt, aut nō debent ecclesiæ, vel beneficio inseruire: seu qui vnū aliud, vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoueri: Religionē quoque ingressuri: vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exequantur: denique cum quid ex alijs casibus acciderit, qui constitutione foelicis recordationis Innocentij Papæ iij. de dimittendis cathedralibus ecclesijs, addita cōtinentur. Qui etiā ob capitales inimicitias nequeunt, vel non audent in loco beneficij residere securi: sed nec horum vllus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus, valeat vllō modo beneficiū, vel officium ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit, quo in vita possit commodē sustentari. Ad hæc beneficiorum, & officiorū permutationes admittere, quæ canonicis sanctionibus, & apostolicis constitutionibus permittuntur. Caueant autem Episcopi, & alij prædicti itemq; omnes electores, præsentatores, & patroni tam ecclesiastici, quā laici quicunque sint, ne verbo quidem, aut nutu vel signo futurū in huiusmodi beneficiis, & officiis successores ab ipsis resignantibus, aut alijs eorū significatione vel hortatu designentur, aut de his assumēdis promissio inter eos, vel etiam intentio quahsconque intercedat. Ceterum præcipimus, atque interdiciamus, ne ipsi Episcopi, aut alij collatores de beneficiis & officiis resignandis prædictis, aut suis, aut dimittentiū consanguineis, affinibus, vel familiaribus etiam per fallacem circuitum multi-

MOTVS

multiplicatarum in extraneos collationum, audeant
 providere: quod si secus, ac etiam quicquid præter vel
 contra formam prædictorum fuerit a quocunque te-
 mere attentatum, id totum ex nunc vires, & effectum
 decernimus non habere. Qui vero contra fecerint, vt in
 eo, quo deliquerint, puniantur, a beneficiorum, & offi-
 ciorum collatione, nec non electione, præsentatione, con-
 firmatione, & institutione, prout cuique competierit, tã-
 diu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano
 Pontifice meruerint obtinere: & qui talia beneficia seu
 officia receperint, eos prædictis pœnis volumus subiace-
 re. Et nihilominus in eos, qui sic suspensi conferre, elige-
 re, præsentare, confirmare, vel instituere ausi fuerint, ex-
 communicationis quo ad personas, quo vero ad capitu-
 la, & conuentus a diuinis suspensionis sententias ipso
 facto promulgamus: quibus etiam nullus alius quam ip-
 se Romanus Pontifex, siue absolutionis, siue relaxatio-
 nis gratiã (excepto mortis articulo) valeat impertiri. Pro-
 hibitione, & literis nostris prædictis nihilominus in cæ-
 teris omnibus perpetuo valituris. Nō obstantibus quibus-
 cunque privilegiis, indulgentiis, & litteris apostolicis ge-
 neralibus, & specialibus quibuscunq; , Episcopis, & aliis
 superioribus, ac inferioribus ecclesiarum prælatis, necnō
 Ecclesiis, Monasteriis, Capitulis, Conuentibus, Collegiis
 & Vniuersitatibus eorumque, & aliis personis etiã Re-
 gia & Imperiali maiestate præditis sub quacunque ver-
 borum forma, & conceptione concessis, per quæ effe-
 ctus præsentium impediri posset quomodocunq; vel dif-
 ferri, etiã si de eis ipsorumq; totis tenorib⁹ ad verbum,
 ac de propriis nominib⁹ eorū, nec nō Ecclesiis, Monaste-
 riis, locis ordinibus, & dignitatibus quib⁹ nec non cau-
 sis

sis propter quas illa concessa sunt, specialem, & expressam præsentibus fieri oporteret mentionem. Cæterum iubemus easdem præsentibus ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in Acie Campi Floræ publicari, & earum Exempla affigi: volumusque eas sic publicatas omnes & singulos perinde afficere, & obligare, ac si illis ipsis fuissent singulariter intimatæ: Exemplis quoque prædictis etiam impressis, manuque Notarij publici, & sigillo prælati ecclesiastici vel eius curiæ obsignatis, eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis presentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ relaxationis, præcepti, interdicti, decreti, promulgationis, iussione, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dñicæ. 1568. Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæsar Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo octauo: Indictione vndecima. Die vero decima mensis Aprilis, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ dimissis Ibidem eorundem exemplis affixis per nos Iulium Parinum, & Ioan. Andræam Pannizzani prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Bartholomeus Sotto casa Magister Curforum.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

MOTVS

BVLLA S.D.N. PII DIVINA
 prouidentia Papæ Quinti, Super deponē-
 dis fructibus, & distributionibus beneficio-
 rum ecclesiasticorum lite pendente.

EP I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

CORDI nobis est lites minuere, & a laboribus
 subditos, maxime personas ecclesiasticas diuino
 cultui deditas, releuare: Sane cum (sicut accepimus) in
 plerisq; Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis earum
 constitutionibus, & statutis etiam a Sede apostolica ap-
 probatis, & cōfirmatis cautū sit, quod occurrentibus li-
 tibus, & cōtrouersis inter prouisos de dignitatibus of-
 ficiis, canonicatibus, & præbendis, portionibus, & præ-
 stimonis, cæterisq; beneficiis ecclesiasticis qualitercūq;
 qualificatis, tā ordinaria, quā apostolica auctoritate, tam
 super illorū prouisione, seu institutione, aut possessione,
 quam illorum idoneitate, & habilitate, aut alias ex
 quauis causa, & eorundem dignitates, canonicatus, &
 præbendas, cæteraq; beneficia ecclesiastica prædicta ad-
 missionem, & receptionem, & capitulum, & canonicos, cæte-
 rasq; capitulares personas ad quos admissio, & receptio
 tam de iure, quam ex consuetudine spectat, & pertinet,
 aut etiam alias personas ecclesiasticas asserentes benefi-
 cia prædicta ad se de iure spectare, ipsi sic prouisi interim
 beneficiorum huiusmodi fructus, ac distributiones non
 percipiant, sed capitulum, & canonici illas vel in suos
 vsus, & vtilitatem conuertendas, seu restituendas ei, cui
 de iure restituendæ erunt, recipiant, prout in dictis cōsti-
 tutionibus & statutis seu cōsuetudinibus cōtinetur, quo
 factum

factum est. Vt lites huiusmodi immortales efficiantur, nec earum optatus finis videri possit. Hinc est quod nos hac nostra perpetuo valitura constitutione auctoritate apostolica statuimus, atq; decernimus, quod fructus, redditus, & prouentus, ac distributiones, ceteraq; emolumenta, quæ vigore constitutionū, & statutorū prædictorū a capitulo, & canonicis recipienda (vt præmittitur) erant, amplius non ab eisdem capitulo, & canonicis recipiatur, sed penes personā fide, & facultatibus idoneā per iudicē, corā quo causæ huiusmodi pendere repertæ fuerint, eligendā & nominandā deponantur, restituēda ei, cui de iure postea restituēda fuerint. Sicq; per quoscūq; iudices, & commissarios quauis auctoritate fungentes in quauis instantia iudicari debere, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate. Irritum quoque, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis apostolicis, nec non in prouincialibus, & Synodalibus Conciliis æditis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, & quarumuis ecclesiarum prædictarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, priuilegiis quoque, indultis & literis apostolicis illis, eorumque capitulis, & Superioribus per quoscunque Rom. Pōtiffes prædecessores nostros, ac nos, & Sedem apostolicam sub quibuscūq; tenoribus, & formis, ac cū quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, nec nō irritantib⁹, & alijs decretis etiā motu proprio, & ex certa scientia, ac quauis etiam Imperiali

vel

MOTVS

vel regali consideratione, vel instantia, & alias quomolibet concessis approbatis, & innouatis. Quibus omnibus (etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, indiuidua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, perinde ac si tenores huiusmodi de verbo ad verbum nihil penitus onusso inserti, & forma in illis tradita obseruata foret, pro sufficienter expressis habentes) specialiter, & expresse derogamus, contra-rius quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si foret exhibitæ, vel ostensæ. Quodque literę ipsę Camerę, & Cancellarię apostolicarum, & audientię causarũ Palatij Apostolici valuis, & in acie Campi Florę dimissis inibi copiis publicatę, affixę omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatę fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorũ statuti, decreti, derogationis, volutatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri & pauli apostolorũ eius se nouerit incurсурũ. Datũ Romę apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexagesimo octauo, Tertio kal. April. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæs. Glorierius.

P. Episcop. Summist.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno

¶ Anno a Natiuitate Domini, 1568. Indictione vndecima, Die vero secunda mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia papæ V. Anno tertio retrospectæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Camerae, & Cancellariæ Apostolicarum, & audiendi causarum Palatii apostolici, ac in acie Capi Floræ, dimissis in omnibus locis præfatis earundem retrospectarum litterarum copiis affixis, per nos Iulium Parinum, & Ioannem Bornotum prælibati Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Ioan. Freile Magister Curs.

SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE V. CON-
stitutio, De proprietate sublata Fratribus ordinis Minorum Conuentualium, & de ambitu officiorum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

AD extirpandos cupitæ proprietatis abusus, summum bonum in frugifera religione fratrum Minorum Conuentualium nuncupatorum peruertentes, simulque frangendam pessimam corruptelam, quæ de administrationibus, & officiis huius ordinis per gratiã, & sortes consequendis, perperam inoleuit, De nobis attributæ potestatis plenitudine, omnes & singulos fratres prædictos, etiam si Magistri Generales, Prouintiales, Custodes, & alij quicunque sint, priuato rerum, bonorumque omnium immobilium, & se mouentium dominio, vsu, vsufructu, possessione, & proprietate, quocumque per eos modo acquisitis, & ad ipsos obuētis, perpetuo priuam⁹,

L

dicta-

MOTVS

dictaq; possessione amouemus, & amotos nuntiamus, illiq; omnia & singula, in communes suarū cuiusq; domorū, & prædictæ Religionis vsus conuertenda concedimus. Ac omnia, & quęcunq; priuilegia, dispensationes, licentias, permissiones, & indulta, eis, & ipsorum singulis super his, ac domibus, cellis, hortis, pecuniis, alijsq; rebus, etiam causa senij, infirmitatis, parentum subuentionis congerendæ sororibus dotis, & cuiusque alterius pij officij intuitu, habendis, retinendis, & fruendis, etiam per quoscunq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem apostolicā, etiā Motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata, & innouata, quibuscunq; concepta formulis, ac clausulis, & decretis suffulta (quorum omnium tenores præsentibus habemus pro expressis) specialiter & expresse reuocamus. Volumusque illa omnia & singula vires, & effectum, de cetero non habere. Et nihilominus mandamus Magistris, & Superioribus omnibus in virtute sanctæ obediencie, vt rerum, & bonorum omnium prædictorum possessionem, nomine domorum, & locorum suorum capiant, vt illa illorumq; fructus in communes omnium vsus conuertantur, Statuentes vt deinceps nullus omnino fratrum dicti ordinis, siue priuatus, siue Custos, siue Prouincialis, siue Generalis Magistri officio fungens, etiam prætextu huiusmodi privilegiorum, dispensationum, permissionum, & indultorum, seu inueteratæ consuetudinis voto repugnantis, aut quacunq; alia causa, propriū quicquam, aut priuatum habeat, sed omnia ubiq; communia, & indiuisa omnibus religiosis esse: Quin etiā Magistri, Custodes, & Guardiani vitam cum fratribus suis comunē ducere debeant, in refectorio semper comedāt,

Nullas

Nullas ædes separatas, siue in Claustro, siue alibi habent, sed vnica cella, eademq; cum cæteris aliorum fratrum coniuncta contenti esse debeant, Pari quoq; ratione cæteri fratres, nihil sibi proprij vendicantes, necessariũ victum, & vestitum, a sua quisque domo, & per eius Ministros capiant: Pecuniæ vero & quæcunque aliæ res, quæ cuique priuatim, etiam intuitu personæ, vndecunque donatæ, & relictæ fuerint, Superiori horarum viginti quatuor interuallo exhibeantur, qui illas statim deposito committat, & inde tantum exhibitori, ministrari iubeat quantum præsens rei conuenientis necessitas videbitur postulare. Eam præterea diligentiam Superior adhibere debet, vt singulorum, maxime infirmorum necessitatibus, iuxta cuiusque exigentiam debite consulatur. Ad hæc nullus omnino Magistrorum, Custodum, & Guardianorum, administrationem prædictorum bonorum, & aliarum rerum temporalium dispensationemque pecuniarum, & reddituum suæ custodiæ, vel domus, etiã nomine Conuentus habere, siue exercere, vel sese in eis interponere possit, sed vniuersum id onus tribus religiosi a Magistro Generali ita demandetur, vt primus rerũ, & bonorum custodiæ, siue domus, inferendorumque in eam reddituum curam habeat: Alter tanquam depositarius pecunias, & cætera ab illo importata fideliter asseruet. Reliquus de pecuniis, & rebus a depositario captis, Custodi, Guardiano, & fratribus, ac domui vniuersæ, de necessariis, veluti dispensator, cum ipsius Custodis, seu Guardiani auctoritate provideat. Officiorũ huiusmodi inuicem confusione penitus interdicta: Sed & ij tres, tam accepti, quam impenſi singulis mēſibus suo Custodi, vel Guardiano, adhibitis etiã duobus, vel tribus fra-

MOTVS

tribus eiusdem donus probatoribus, rerumque vsu peritis, deinde ipsimet rursus præsentibus Custode, Guardiano, & peritis, Magistro generali, vel Visitatoribus, quotiescunque visitationis officium fecerint. Denique ipse Magister generalis, in proximo sequenti Capitulo generali coram tribus Iudicibus ab ipso Capitulo deputatis illorū omnium, & etiā vniuersæ administrationis suæ publicæ, & priuatæ rationem reddere teneatur. Cæterum præcipimus, atque interdiciamus omnibus & singulis, ne pro Magistratibus & Officiis prædictis, quæcunq; sint, vlli ambitus fiant, aut pecuniæ, etiā pro confirmationibus, sigillo, vel scriptura, aut quacunq; alia re, vel causa soluantur, aliæue pactiones, seu promissiones intercedant, seu munera, aut xenia, quocunque modo mittantur, neue quisquam, etiam in officio existēs, pecunias, aut aliud quicquā de domo, vel Custodia sibi cōmissa, vel aliunde Generali, seu alij cuicunq; cōferat, vel remittat, Quicunque secus fecerint, in poenam priuationis Magistratuum, & Officiorum suorū incidāt, & ad futura inhabiles, & infames reputentur, & pro culpis, etiam tanquam fures puniantur, prout nos illos priuatos, inhabiles, & infames declaramus eo ipso, Decernentes irritum, & inane, quicquid secus in præmissis, per quoscunq; scienter vel ignoranter, cōtigerit attentari. Procuracionibus tamen, Generali ex vniuerso ordine, ac Prouincialibus Magistris, ex sua cuiq; Prouincia, & Visitatoribus ex domibus, & locis visitandis debitis, & necessariis, nequaquā per præsentis sublatis: Nō obstantibus prædictis, & nostra de non tollendo iure quæsito, aliisq; cōstitutionibus & ordinationibus apostolicis, ac dicti ordinis iuramēto cōfirmatione apostolica,

lica, vel quauis firmatis, & roboratis statuis, & consuetudinibus, Nec non Bulla aurea, & Maremagnum nuncupata vel quibuslibet aliis priuilegiis, indulgentiis, & literis apostolicis, generalibus & specialibus, quorūcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & quibus, quorumq; totis tenoribus, ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis: Quæ omnia, contra prædicta nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Cæterū quia difficile valde esset, easdem præsentibus ad singula loca, vbi illis opus erit transferre, Volumus, vt earum exemplis, etiam impressis, manuq; Notarij publici, & sigillo Prælati ecclesiastici, vel eius curiæ ob signatis, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ eisdē præsentib⁹ si foret exhibite vel ostē sē. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ priuationis, amotionis, nuntiationis, concessionis, reuocationis, declarationis, mādati, statuti, præcepti, interdicti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1568. Sexto Idus Iunij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini, 1568. Indictione vndecima, Die vero decima mensis Iunij Pontificatus sanctissimi in Christo patris & D.N.D.P. diuina prouidentia Papæ quinti: retrospectæ literæ apostolicæ lectæ &

L 3

publi-

MOTVS

publicatæ fuerunt in generali retroscriptorum fratrum
conuentualium, videlicet Magistri generalis, & Prouin-
tialium congregatione habita in Conuentu Apostolo-
rum de Vrbe per me Robertum Fontanum Clericum
Mutinensem Archiuij Romanæ Curia scriptorem, præ-
sentibus ibidem Illustris, & Reuerendis. Domino Ale-
xandro Cardinale Cribello Viceprotectore, & Reueren-
dissimo patre domino Episcopo Sanctæ Agathæ testi-
bus, &c. In quorum fidem hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Rom. Cu. scriptor.

¶ SANCTIS. D.N.D. PII PAPAE QVINTI Translatio Curæ Monialium a Fratribus ordinis Minorum Conuen- tualium ad ordinarios locorum.

PIVS PAPA V.

AD perpetuam rei memoriã. Cum, sicut accepimus,
diuersa Monialium Monasteria curæ, & regimini
dilectorum filiorum Fratrum ordinis Minorum Conue-
tualium s. Francisci subiecta esse reperiantur: Nos volē-
tes pro nostri Pastoralis officij sollicitudine eosdem fra-
tres, vt commodius, & liberius sacrarum literarum stu-
diis incumbere valeant. ab onere, & impedimento gu-
bernij Monialium huiusmodi liberos esse, motu proprio
& ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, ac
de apostolicæ potestatis plenitudine Fratres Conuen-
tuales prædictos vbicunque existentes, ab omni cura, gu-
bernio, regimine, & administratione quorumcunq; Mo-
nasteriorū Monialiū, seu Bighinarum, aut Bizocherarū,
vel alias quomocunq; nuncupatarum cuiuscunq; or-
dinis

dinis existant: claustraliter viuientium eis quomodo libet
comissorum & per eos hactenus regi & gubernari soli-
torum, ex nūc in perpetuū auctoritate apostolica teno-
re presentium penitus ab solvamus, ac totaliter liberam^{us},
eosque ab huiusmodi onere absolutos, liberos, & immu-
nes fore, & esse, nec deinceps in illis quouis pretextu, aut
quæsito colore se vllatenus intronittere posse, neque
debere decernimus: ac ipsorum Monasteriorum Monia-
lium curam, & gubernium eisdem Fratribus de cætero
omnino interdiciamus. Ne autem ipsa Monialium Mona-
stera propterea in spiritualibus, aut temporalibus detri-
mentum aliquod patiantur, nostræ providentiæ diligen-
tia opportune prospicere cupientes, eadem Monialiū Mo-
nasteria omnia & singula locorum ordinariis, in quorū
Ciuitatibus, aut dioc. respectiue consistunt, per eos for-
liciter regenda, & prospere dirigenda auctoritate & te-
nore prædictis motu simili subiucimus, atque supponi-
mus, eaque ab ipsis ordinariis regi, & gubernari debere
volumus, ac mandamus. Et vt id prompte, libenterque
suscipiant, & exequantur, eis in virtute sanctę obedi-
entię iubemus: curamque Monasteriorum huiusmodi be-
ne, ac diligenter gerere, & exercere, donec aliter per nos,
seu successores nostros Romanos Pontifices desuper
fuerit ordinatum districte præcipimus. Mandantes eis-
dem ordinariis, vt contradictores quoslibet, & rebelles.
presentibus nostris literis parere recusantes, seu diffe-
rentes, etiam si dicti Fratres fuerint, per pœnas sibi be-
ne visas etiam pecuniarias: ac demum per excommunica-
tionis, & alias sententias & censuras ecclesiasticas cetera-
que opportuna iuris, & facti remedia omni & quacun-
que appellatione postposita, ac prorsus remota au-

MOTVS

storitate nostra comprimant & compescant, eosque ad
 parendum, & cum effectu statim obediendum præsen-
 tibus literis cogant, & compellant, inuocato etiã ad hoc,
 si opus fuerit, auxilio brachij secularis: super quib⁹ dictis
 Ordinariis plenam & liberam harum serie facultatẽ con-
 cedimus, & potestatem: Non obstantibus præmissis, ac
 cõstitutionibus, & ordinationibus apostolicis, nec nõ
 Monasteriorum & ordinum huiusmodi etiã iuramento,
 cõfirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia robo-
 ratis, & cõsuetudinibus, priuilegiis, statutis, quoq; indul-
 tis, & literis apostolicis etiam Mari magno, & Bulla au-
 rea, seu concordia, aut alias nuncupatis, & cum quibus-
 uis clausulis etiam derogatoriis derogatorijs, irritan-
 tibusque & aliis decretis quomodolibet concessis, con-
 firmatis, & sæpius innouatis: quibus omnibus, etiam si
 de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica &
 indiuidua mentio, seu quæuis alia expressio habenda fo-
 ret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil pe-
 nitus omisso, & forma in illis tradita obseruata insererẽ-
 tur præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis
 alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat ad
 effectum præsentium specialiter & expresse derogamus,
 cæterisque contrariis quibuscunque: aut si Fratribus, vel
 Monialibus prædictis, vel quibusuis aliis cõmuniter vel
 diuissim ab apostolica sit Sede indultum, quod interdicti,
 suspendi, vel excommunicari nõ possint per literas apo-
 stolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de ver-
 bo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Vo-
 lumus in super, quod præsentium transumptis manu ali-
 cuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius per-
 sonæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis. eadẽ
 prorsus

prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ, Quodque eadē presentes per aliquem Notarium publicum, vel vnum ex Cursoribus nostris in generali dictorum fratrum Capitulo, quod nunc in Alma Vrbe nostra celebratur, lecte, omnes, & singulos arctent, perinde ac si omnibus & singulis, quos concernunt, personaliter intimatæ fuissent. Datum Romæ apud Sanctū Petrum, sub Annullo Piscatoris, Die iij. Iunij. M.D.LXVIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio. Cæ. Glorierus.

¶ Anno a Natiuitate Domini, 1568. Indictione xj. die vero x. mensis Iunij Pontificatus S. D. N. D. Pii diuina prouidenti Papæ V. Retroscripte literæ apostolicæ lectæ, & publicatæ fuerunt in generali retroscriptorum Fratrum Conuentualium videlicet Ministrorum Generalis, & Prouincialium congregatione habita in Connētū Sanctōrū Apostolorum de Vrbe per me Robertum Fontanum Archiuij Romanæ Curie scriptorem Clericum Mutinensem Præsentibus Illustriss. & Reuerendiss. D. Alexandro Cardinale Cribello Viceprotectore, & Reuerendiss. Patre D. Episcopo Sanctæ Agathæ testibus, &c. In quorum fidem hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Ro. Cur. scriptor.

¶ BVLLA S. D. D. PII DIVINA Prouidentia Papæ V. Reuocationis facultatum concessarum Comitibus Palatinis, & aliis etiā Collegiis Romanæ Curie. Super promouen. ad Doctoratus licentiatūrę, & magisterij gradum.

L 5

¶ P I V S

MOTVS

¶ PIVS Episcopus Servus Servorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

QUAMVIS a Sede Apostolica, ad quam negotiorum multitudo vndique confluit, curis omnino plena innumeris nonnulla interdum ex iustis causis cōcedantur, quę successiuis tēporibus in publicū detrimentum, & alieni iuris pręiudiciū tendere noscuntur, nō debet reprehēibile videri, si Rom. Pōtifex, ad cuius providentiam pro debito Pastoralis officij spectat, super iis debite providere, illa rationabilibus & iuridicis superuenientibus causis deinde cognitis quandoque reuocat & annullat, ac in statum redigit rationis. Sane cum fide digna plurimorum relatione non sine animi nostri molestia intellexerimus nonnullos Comites Palatinos, & diuerfos alios prętextu facultatum sibi a Romanis Pōtificibus & Sede Apostolica concessarum, quam plurimos, tam Laicos, quam Clericos, tam iure Ciuili, quam Canonico, & Theologia nullo, aut non debito examine pręiū indoctos & inhabiles Doctores, Licentiatos, & Magistros creasse, & promouisse, vti ad dignitates cęteraque beneficia ecclesiastica facilius assumerentur, & de eis prouiderentur in animarum suarum iacturam, & quam plurimorum scandalum: Nos huiusmodi scandalis, quantum in nobis est, obuiare, & alias ne de cętero inhabiles ad humisnodi gradus admittantur providere volentes, Motu proprio non ad aliquid super hoc nobis oblataę petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicę potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura Constitutione omnia & singula facultates, & indulta eisdem Comitibus, ac etiam quibusuis Officialium Romanę Curię

Curia Collegiis, singulisque aliis personis cuiuscunque status, gradus, ordinis, & præminentia existantibus, ad Doctoratus, Licentiatuæ, & Magisterij gradum promouendi per quoscunque Romanos Pontifices predecessores nostros, & Sedem apostolicam, ac etiam nos etiam Motu scientia & potestatis plenitudine similibus quomodolibet concessa, confirmata, & innouata, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, auctoritate apostolica tenore præsentium perpetuo reuocamus, cassamus, & annullamus: ac decretis Concilij Tridentini in hærentes decernimus & declaramus eos, qui a Comitibus & aliis præfatis promoti fuerint quo ad dignitates cæteraque beneficia ecclesiastica, nulla gradus prærogatiua frui & gaudere posse vel debere. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Iudices etiam causarum Palatii apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, interpretari, iudicari, & diffiniri debere: Nec non irritum & inane quicquid secus super iis a quoquâ quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac præfatis, & quibuscumque aliis facultatibus, priuilegiis, & indultis, & literis apostolicis eisdem Comitibus, & Collegiis, nec non quibuscumque aliis etiam ex quauis causa, etiam urgentissima, aut in vim contractus inter eos, & Sedem prædictam initi, vel ex causa onerosa, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, & alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis: quibus omnibus, illorum omnium tenores ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, quo ad hunc effectum

MOTVS

effectum specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Vt autem præsentēs literæ ad omnium notitiā deducantur, volumus, quod in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadē prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę reuocationis cassationis, annullationis decreti, declarationis, derogationis, & volūtatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incurfurū. Datum Romæ apud Sanctū Petrū, Anno Incarnationis Dominicę, M.D.LXVIII. Kal. Iunij. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Dñi. 1568. Indictione. xi. Die vero 28. Iunij Pōtificatus Sanctiss. in Christo patris & D. N. D. Pii diuina prouidentia Papę V. Anno Tertio, Retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ & publicatæ fuerūt ad valuas Cancellariæ apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt est moris, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis & deinde amotis per nos Iulium Parinum & Philibertum Chappus prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

¶ S A N -

SANCTISS.D.N.D.PII PAPAE
V.Constitutio.

De extinctione Officiorū Ministri, Vicarij,
& Visitatoris gñalis in ordine Fratrū Tertij
ordinis S.Francisci, Et de submissione huius
ordinis Ministro gñali, & prouintialibus Fra-
trū Minorū de obseruā. Cū reformati. dicti
Tertij ord. & eius Domorū vtriusq; sexus.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

EA EST officij nostri ratio, vt cum de cæteris Ec-
clesiæ nobis commissæ ordinibus, vel in sua inte-
gritate continendis, vel ad institutum reuocandis cu-
ram perpetuam capiamus, maiore tamen sollicitudine
eadem illa in Religiosorum sodalitatibus requirimus,
quos ideo Altissimus in suum sibi sanctuarium segrega-
uit, vt cæteros fideles viam doceant, qua & ipsi æternæ
salutis beatitudinem consequantur: Itaque inter cæte-
ras Religiones fratrum quoque Tertij ordinis Sancti
Francisci de pœnitentia nuncupati in Congregatione
viuentium, ac Tribus votis substantialibus astrictorū
status, nos commouet, vt ad illum reformandum studia
nostra conferamus, quando vel ex tam multis, quæ bo-
næ memoriæ Rodolphus Episcopus Ostien. Cardinalis
Carpensis nuncupatus dicti ordinis protector Sedis apo-
stolicæ auctoritate fretus in reparanda horum disciplina
præclare, & salubriter edidit, Religionem hanc parū ad-
modū profecisse agnouimus. Proinde nos hac præcipua
morb;

MOTVS

morbi causa ex propriorum præfidentium, & aliorum
 Ministrorum negligentia, vel incitia comperta in com-
 munem dicti ordinis salutem alia ratione intenti, Deno-
 bis attributæ potestatis plenitudine officia Ministratus,
 & Visitatoris generalis dicti ordinis perpetuo extingui-
 mus, & abolemus, ac Ministrum, Visitatorem, & Vica-
 rium generalem eiusdem ordinis officio vsu, & exerci-
 tio omnimode interdiciamus: edicto que prohibemus, ne
 ullus posthac Minister, Vicarius, ac Visitator generalis
 de dicto ordine habeatur. Cæterum vt deinceps ordo
 ipse vtiliorum Rectorum consilio. & opera dirigatur,
 nos diuersorum etiam prædecessorum nostrorum ordi-
 nationes sequentes vniuersos, & singulos Fratres, Soro-
 res, Professos, & Conuersos, nec non Domos Monaste-
 ria, & loca Virorum, & Mulierum, ac custodias, & pro-
 uintias per vniuersum orbem constitutas, gregemq; ip-
 sum vniuersum Tertij ordinis vtriusq; sexus Generali,
 & Prouintialib⁹ Ministris ordinis Fratrum minorum de ob-
 seruatiâ nūcupatorum, prout in eorum Prouintijs consistunt,
 ita perpetuo supponimus, vt Minister generalis in vni-
 uerso ordine, Prouintiales vero ordinis minorum de ob-
 seruatiâ in suis quisq; Prouintis plenius, liberamque,
 auctoritatem, ac in spiritualibus, & temporalibus Iuris-
 dictionem omnimodam habeant Domos oēs, ac Mona-
 steria, & loca quæcunque, nec non personas vtriusque
 sexus, tam in capite, quam in membris visitandi, & cor-
 rigendi, vagantes, & quoscunque alios puniendi, carce-
 randi, mutandi, transferendi, ordinibus, officiis, & ad-
 ministracionibus deponendi, excommunicandi, sus-
 pendendi, interdiciendi, & restituendi, ac etiam super iis
 & cæteris omnibus ordinem ipsum, illiusque domos, & perso-

personas vtriusque sexus quomodolibet concernentibus, eorum tamen regulæ prædictæ, & sacris canonibus, ac præsentibus litteris non contrarius statuendi, mutandi, innouandi, & exequendi, quemadmodum illis est in suo proprio ordine attributum. Præcipimus igitur in virtute sanctæ obedientiæ vnuerfis, & singulis Fratribus, & sororibus Tertij ordinis prædicti vbilibet constitutis, vt Generali, & Prouintiales ministros ordinis fratrum minorum de obseruantia, tanquam patres & superiores suos, eorumque monita & mandata humiliter & deuote recipiant, & re ipsa adimplere procurent: alioquin contradictores quoslibet, & rebelles sententiæ, censuræ, & pœnæ quos quisque ipsorum rite tulerit in eisdem ipso facto volumus subiacere. Pari quoque ratione eis Cardinalē protectorē fratrum de obseruantia in protectorē tribuimus, qui eam in eisdem omnes curam & auctoritatem obtineat, quā alius quisq; plenissime huc usq; cōperitur habuisse. Statuentes præterea quod futuris omnibus capitulis prouintialib⁹ fratrum tertij ordinis huiusmodi pro Visitatorū prouintialium & aliorum officiorū electione, fratrum diuisione, & salubri cuiusq; prouintiæ directione annis singulis celebrandis aut Generalis, aut eius Cōmissarius, aut in cuius prouintia capitulum illorū habebitur, Prouintialis Minister ordinis minorum de obseruantia huiusmodi semper præfideat, aliter vero celebrata, ac omnia in eis decreta pro irritis habeantur. In ipsis autem Capitulis prouintialib⁹ Visitatorum prouintialium electio de idoneis fratribus Tertij ordinis huiusmodi per secreta suffragia, & alias eo modo, quo de fratrum minorū de obseruantia Prouintialibus celebretur, celebrata per Ministrū generalem, præ-

MOTVS

prædictum ante omnia confirmetur. Hæc vero officia Annalia duntaxat esse, & in singulis capitulis prouintialibus prædictis resignari debeant, ita vt lapso primo anno illa vacare censeantur. Poterunt tamen ipsimet Visitatores prouintiales rursus in sequentem annum, & eo finito etiam in tertium, si idonei reperientur, eodem modo eligi & confirmari, sed omnes suis huiusmodi officiis quodocunque perfuncti, denuo ad illa nisi transacto Sexennio nequeant reuocari. Cæterum omnes & singuli fratres, & sorores Tertij ordinis huiusmodi in sua quisque prouintia visitatori suo tanquam superiori in omnibus, quæ suis regularibus institutis non aduersantur, obediant. Omnes vero Visitatores prouintiales huiusmodi sic electi tanquam vices gerentes Ministrorum prouintialium ordinis fratrum Minorum de obseruantia, & illis subditi prædicandi, & docendi munus in singulis vtriusque sexus domibus Conuentibus, & locis suæ cuiusque prouintiae obire, eamque in sibi subditos fratres & sorores iurisdictionem, quam ipsimet Ministri prouintiales ordinis Minorum de obseruantia obtinēt, in omnibus, & per oīa exercere, ac quodocunque op^{us} erit cōfessiones omnium & singulorum fratrum, & sororum Tertij ordinis huiusmodi per se vel alios suæ regularis sacerdotes idoneos audire, illosque ab omnibus & singulis sententiis excommunicationis, suspensionis, & interdicti aliisque censuris, & poenis ecclesiasticis, nec nō peccatis criminibus & delictis (dummodo talia nō sint, propter quæ Sedes apostolica merito cōsulēda foret) in foro cōscientiæ duntaxat absolvere, & pro cōmissis poenitentiam salutarem iniungere, ac cum Clericis & Præbyteris eius ordinis super irregularitate, si qua sententiis & cen-

furis huiusmodi illaqueati missas, & alia diuina officia non tamen in contemptum clāum celebrauerint, vel alias se se illis immiscendo contraxerint, dispensare libere valeant. Ad hæc nullus omnino fratrum, & sororum Tertij ordinis huiusmodi, qui prædicta tria vota substantia fecerint, etiam prætextu quorumcunque priuilegiolorum, dispensationū, indultorum, permissionum apostolicorum, aut etiam inueteratę consuetudinis voto repugnantis, seu quacunque alia causa proprium quicquā, aut priuatum liceat obtinere, sed omnia etiam priuatiu, ac intuitu cuiuscunque personę donata, oblata & concessa, ubiq; communia & indiuisa omnibus religiosis esse debeant. Quicunq; vero pecuniam, aut aliam rem qualemcunq; sibi quacunq; causa concessam prælato suo celauerit, furti reus censeatur, & tanquam fur puniatur. Eam tamen diligentiam superior cuiuscunque domus adhibeat, vt de communi ipsius domus singulis iuxta exigentiam consulatur. Præterea Sorores dicti Tertij ordinis in communi in domibus, Monasteriis, vel Hospitalibus aut alia congregatione viuentes, & dicta tria vota substantia Religionis emittentes sub perpetua clausura maneant: Nullusq; frater aut cōfessor earū, vel quicunq; prælatus ad domos, monasteria, vel alia loca Sororū huiusmodi in cōmuni & collegialiter viuentiū, nisi quibus ex officio incūbit, & in casibus necessariis a iure permisis, & tunc cū vno vel duobus sociis prouectis, & honestis ingredi audeat: qui secus fecerit carceribus mācipetur, ab omnibusq; administrationib⁹, & officiis deponatur. Ipsarum vero Sororum, & omnes alij Confessores, & sacri Concionatores, per Generalē vel Prouincialē ministrū approbentur. In cæteris autem omnibus quæ

M

ad reli-

MOTVS

ad religiosam vitam pertinent illa prædicti fratres & Sorores Tertij ordinis obseruare teneantur, quæ a prædicto Rodulpho Episcopo. & protectore vigesima octa ua Aprilis Anni Dñi millesimi quingentesimi quadragésimi noni fuerūt ordinata, substantiā totius huiusmodi regulæ maxime cōtinentia, quā foelicis recordationis, Nicolaus PP. iiii. prædecessor noster ad incrementum fidei Catholice approbavit, ita tamē vt præsentibus nullatenus aduersentur: quæcūque vero dubia in eis cōtigerit exoriri, illa omnia Generalis, & Prouintiales ministri ordinis Minorū huiusmodi debeant declarare: quorum declarationi & determinationi eorū regulæ, & præsentibus non cōtrariæ stari debeat: Ac decernentes præsentibus literas de surreptionis vel obreptionis vitio seu intentionis nostræ defectu nullo vnquā tempore notari seu impugnari posse, aut debere, nec aduersus eas, & in eis contenta quæcūque restitutionē in integrū, aut reductionem ad terminos Iuris, vel aliud quodcūque gratiæ, seu iustitiæ remediū quisquam impetrare, vel etiā ab aliis impetrato, aut Motu proprio concessio vti valeat ex quauis causa quātumlibet rationabili, ac omnia & singula præmissa aliquibus eius modi ordinis statutorū, aut quibusuis aliis reuocationibus, suspētionibus, limitationibus & aliis cōtrariis dispositionib⁹ generalibus, vel specialibus per quoscūque Romanos Pontifices successores nostros pro tēpore factis non comprehendantur, sed semper ab illis excepta sint. Sicque per quoscūque Iudices quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. Eccl. Cardinales etiā de Latere Legatos in quauis causa, & instantia sublatis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi

eadem facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debeat, Nec non irritum & inane quicquid secus super iis per quoscunque quauis auctoritate, etiam prætextu priuilegiarum, facultatum, dispensationum, & indulgarum apostolicorum, quæ quo ad hoc penitus abolemus, aut quouis alio quæsito colore scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Insuper vniuersis, & singulis fratribus & Sororibus Tertij ordinis huiusmodi, eorūq; domibus, monasterijs, & locis omnia, & singula Priuilegia, indulgentias, dispensationes, & indulta apostolica fratribus, & Sororibus dicti ordinis Minorū de obseruātia, etiam quod Sacramentorum Ecclesiasticorum administrationem, & receptionem quomodolibet concessa, & concedenda, quæcunque sint, & fuerint, præsentibus tamen non repugnantia, ita vt illis omnibus & singulis pariformiter, & æque principaliter vti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus. Ceterum omnibus & singulis fratribus & Sororibus Tertij ordinis huiusmodi districtius iniungimus, vt præsentibus nostras literas humiliter recipiant, & quæcunq; in eis expressa, ac per eas statuta, decreta, & mandata sunt, alia de super a nobis non expectata iussione, aut mentis nostræ declaratione firmiter custodiant, & in omnibus studiose obedire procurent. Quin etiam dilectis filiis nostris Carolo titulo S. Prædix Presbytero Cardinali Borromeo nūcupato dicti ordinis Protectori, & illius Ministro generali per apostolica scripta mandamus, vt ipsi, vel eorū alter easdē præsentibus ac quicquid pro earū executione & obseruatione in dictis futuris capitulis prouincialib⁹ vel etiā extra illa ab generali, & prouincialib⁹ ministris ordinis fratrum Minorū de obseruātia huiusmodi statuatur, ordinabitur

MOTVS

& decerneretur in omnibus domibus, monasteriis, & locis virorum, & mulierum ac ab omnibus, & singulis fratribus, & Sororibus Tertij ordinis huiusmodi inuiolate faciant per se, vel alium, seu alios observari, Contradictores quoslibet, & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisque auxilium, consilium, vel fauorem publice, vel occulte, directe, vel indirecte quouis quaesito colore vel ingenio præstantes, tã Ecclesiasticos, quã Laicos cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas ceteraq; iuris, & facti remedia opportuna appellatione postposita compescendo, legitimisq; super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas prædictas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus nostra de non tollendo iure quaesito, & piæ memorię Bonifacij PP. viij. etiam prædecessoris nostri de vna, & in Cõcilio generali ædita de duabus dietis, alijsque Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis. Nec non Tertij ordinis illiusque domorum, & etiam mulierum monasteriorũ prædictorum iuramento cõfirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cõsuetudinibus priuilegijs quoq; indultis, & literis apostolicis illis, eorũq; superioribus, & personis, ac eorũ singulis per quoscũq; Rom. Pont. prædecessores nostros, ac nos & Sedẽ Apost. etiã per modũ statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cũ quibusuis clausulis & decretis in genere, & in specie concessis, confirmatis, ac etiam aliis reformationibus quotiescunq; ac quocũq; tẽpore factis, & promulgatis, etiã Mare magnũ,

&

& Bulla aurea nuncupatis, ac quibuslibet et aliis indulgentiis, & exéptionibus apostolicis specialibus, & generalibus quorumcunq; tenorū existant, per quæ præsentib; nō expressa, vel totaliter nō inserta effectus earū impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorūque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mētio specialis. Quæ omnia cōtra earundē præsentīū tenorē nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Per prædicta tamen nō intendimus reformationi fratrum, & Sororū Tertij ordinis hmōi in Hispaniarum Regnis constitutis in aliquo præiudicare, quo minus litteræ nostrę desuper ædite, & quæcunq; illarum vigore pro rerum, locorum, & personarum qualitate, & exigentia facta sunt præsentibus non cōformia possint quo quo modo impediri, vel retractari. Denique volumus quod ipsarū præsentīū exempla etiā impressa, dictiq; pro tēpore existentis Protectoris, aut Ministri generalis, vel prouintialis sigillo, & Secretariū cuiusuis eorū, vel Notarij publici manu obfignata eandē illā fidem vbiq; locorum in iudicio & extra illud faciant, quā ipsæ præsentēs, si forent exhibitæ, vel ostēsæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostræ extinctionis, abolitionis, prohibitionis, suppositionis, tributionis, concessionis, interdicti, statuti, indulti, præcepti, decreti, mandati, iniunctionis, intentionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attētare præsumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud S. Petrū. Anno incarnationis Dñicæ, 1568. 5. Non. Iulij. Pōtifi. nostri anno 3. Cę. Glorierius. H. Cuntyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

M 3

Bulla

MOTVS

BVLLA S.D.N.D. PII DIVINA
prouidētia Papæ V. Super residētia faciēda
in parochialibus per obtinētes eas, ac Cano-
nicatus, aut dignitates, seu aliud beneficium.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVPIENTES pro nostri pastoralis officij mu-
nere Christi fidelium animarum saluti, quantum cū
Deo possumus, salubriter consulere, & parochialibus ec-
clesiis ab earum parochis, prout tenentur, in diuinis de-
bite & laudabiliter deseruiri, inhærendo etiam decretis
sacri Concilij Trid. Motu proprio, & ex mera delibera-
tione certaq; scientia nostra, ac de apostolicæ potestatis
plenitudine hac nostra perpetuo valitura Constitutio-
ne oēs, & singulos Rectores parochialium ecclesiarum
cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, ordinis, conditio-
nis, & præminentie fuerint, in quibuscunq; regnis, pro-
uinciis, ciuitatibus, dioc. ac aliis Christiani orbis partib;
consistentes, qui parochialem ecclesiam, ac canonica-
tum, aut dignitatem, etiam post Pontificalem maiorem,
seu principalem in quibusuis Patriarchalibus, aut Metro-
politans vel Cathedralibus, seu collegiatis ecclesiis, seu
aliud quodcunque beneficium ecclesiasticum, etiam
quarumcunque dispensationum a Romanis Pontifici-
bus prædecessoribus nostris, seu etiam a nobis hætenus
quomodolibet impetratarum, ac litterarum apostolica-
rum desuper expeditarum titulo: quas omnes hac præ-
senti Constitutione abolemus, & reuocamus, seu quo-
cunque alio prætextu obtinent, cum prima, & præ-
cipua

cipua debeat esse cura animarum, eos ad residendum in ecclesia parochiali, & ibi in diuinis deseruiendum, debitoque eorum officio fungendū omnino teneri, & obligatos esse, ac ad id per Episcopos, & aliorū locorū ordinarios, etiam tanquam apostolicæ Sedis delegatos, sub sententiis, & cēsuris ecclesiasticis, ac pecuniariis arbitrio eorum declarādis, ac etiam priuationis dictarū parochialium, & aliorū quorūcūq; beneficiorū pœnis, quacūque appellatione remota, cogi, & cōpelli posse, & debere auctoritate apostolica tenore præsentū statum, præcipimus, & ordinam. Eos tamen sic residentes in ecclesiis parochialibus oēs, & singulos fructus redditus, & proventus, etiā Canonicatus sui, vel dignitatis, seu alterius cuiuscūq; beneficii, exceptis duntaxat quotidianis distributionibus, & aliis, quæ ex iusta causa absentes percipere non solent, lucrari volumus. Sicq; per quoscūq; Iudices, & Cōmissarios, etiā causarū Palatii apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. sublata eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, interpretari, iudicari, & diffiniri debere: Nec non irritum & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attētatū forsan est hætenus, vel in posterum contigerit attentari, decernimus, & declaram: Nō obstantibus præmissis, ac quibusuis dispensationibus, & exemptionibus, litterisq; apostolicis desuper confectis, nec non apostolicis in prouincialibusq; & synodalibus Cōciliis æditis generalibus, vel specialibus cōstitutionib, & ordinationibus, & etiā iuramēto, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & cōsuetudinibus, priuilegiis quoq; indultis & litteris apostolicis quibusuis psonis in genere, vel in specie

MOTVS

& alias quomodo libet concessis, & approbatis, in posterumq; concedendis, & approbandis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris hac vice duntaxat ad effectum presentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus aut, quod harum litterarum Transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quae presentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Nullo ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae abolitionis, reuocationis, statuti, praeccepti, ordinationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicae 1568. octauo Idus Iulij. Pontificatus nostri anno tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini, 1568. Indictione vndecima, Die vero decima quinta mensis Iulij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papae Quinti, anno Tertio, Retroscriptae littere apo-

re Apostolicæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad val-
 uas Basilicæ principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ
 apostolicæ, & in acie Campi Floræ dimissis ibidem præ-
 sentibus litteris per aliquantulū tēporis spatium, (vt est
 moris) affixis, & deinde amotis per nos Ioannē Borno-
 tū, & Iulium Parinū prælibati Sanct. D. N. Papæ Curso.
 Ant. Clerici Magister Curs.

¶ BVLLA S. D. N. PII DIVINA
 prouidētia Papæ V. per quā declaratur decre-
 tū Sacri Cōcilij Tridētini, super impedimento
 publicæ honestatis æditum.

¶ P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum spectat Pontificem sua sollicitudine
 diligenter prouidere, vt sacrorū Conciliorū decre-
 ta ita suæ declarationis adminiculo dilucidentur, quod
 nulla desuper dubitandi occasio cuiquā relinquatur. Sa-
 ne ad aures nostras peruenit multos esse, qui dubitent,
 an decretum œcumenici Concilij Tridentini Sessione
 vigesimaquarta de reformatione Matrimonij capitulo
 tertio, quo cauetur in impedimentum publicæ honestatis,
 vbi sponsalia valida non fuerint, prorsus tolli: vbi vero
 valida fuerint, non excedere Primum gradum: cum in
 vltioribus gradibus non possit huiusmodi prohibitio
 seruari, de sponsalibus per verba (vt aiunt) de futuro tan-
 tū conceptis intelligatur, vel etiam Matrimonia per
 verba de præsentī contracta, non tamen consummata,
 quæ interdum sponsalia appellantur, comprehendat,

MOTVS

ita vt etiam eo casu impedimentum inde proueniens sublatum fuerit. Nos itaque vt omnis difficultas, dubitatioq; tollatur, attendentes, quod Sponsaliorum appellatione, qua dictum Conciliū vtitur, non nisi improprie Matrimonii verbis de præsenti cōceptis cōtractum cōtinetur: Quodq; agitur de correctione Iuris veteris, quo casu secundū proprietatē verborū duntaxat procedendum est, præsertim cum longe maiore ratione prohibitionis in Matrimonio per verba de præsenti cōtracto, quā in spōsalibus de futuro vigere a nemine dubitetur: Idcirco Motu proprio auctoritate apostolica tenore præsentiū declaramus, & diffinimus decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro duntaxat, non autē in Matrimonio sic (vt præsertur) cōtracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante prædictum decretum Concilij introductum erat: & ita ab omnibus indicari debere mandamus, atq; statuimus: Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, aliisq; contrariis quibuscunque. Volumus autem quod præsentes litteræ in Cancellaria nostra, & acie Cāpi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur: Et quia difficile foret præsentes ad singula quæq; loca deferri, volumus, & etiā declaramus, quod earū transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadē prorsus fides vbicunque adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostræ declarationis, diffinitionis, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel

ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare
presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac bea-
torum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incur-
surum. Datum Romæ apud sanctum Petrum. Anno incar-
nationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesi-
mo octavo, Kal. Iulij. Pontificatus nostri anno tertio.

Cæ, Glorierus.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini, 1568. Indictione vndeci-
ma, Die vero vigesima prima mensis Iulij, Põtific. San-
ctissimi, in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia
Papæ V. Anno tertio, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ
lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ
apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, dimis-
sis ibidem præsentibus litteris per aliquantulum temporis
spatium affixis, & deinde amotis per nos Iulium Parinum
Clericum Terdonen. & Ioannem Bornotum prælibati
sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Curs.

PIVS PP. V.

Reuocatio facultatũ concedendi cõmissio-
nes alienationũ bonorũ ecclesiasticorũ, aut
piorũ locorũ, Camerario, & Cameræ aposto-
licæ Clericorũ Collegio concessarum.

PIVS PAPA V.

MOTV proprio, &c. Volentes indemnitati eccle-
siarũ, aliorumq; piorũ locorũ, quantũ cum Deo
possumus, consulere, ac prouidere, ne illorum bona
fine

MOTVS

sine nostra, aut successoris nostri scientia & licentia alienentur, aut perpetuo, vel ad longum tempus, aut vnam vel plures illa conducere volentes vitam, locentur, aut de his alio titulo disponatur. Omnes & singulas facultates, & licentias concedendi commissiones alienationum, vel permutationum, aut affrancationum, aut illarum confirmationum quorumvis bonorum ecclesiasticorum, aut locorum piorum cuiuscunque valoris existentium, etiam summam annuam quinque ducatorum auri de Camera non excedentiū, aut alterius minoris in forma, quæ dicitur: Si in euidentem Dilecto filio Vitellio sanctæ Mariæ in via lata diacono Cardinali Vitellio nuncupato S. R. E. Camerario, eiusque antecessoribus, & clericorum Camerae nostræ Apostolicæ Collegio tam per fœcl. record. Gregorium, ix. Bonifacium, ix. Urbanum, vi. Martinum, v. Gregorium, v. Sixtum, iij. Innocentium, viij. Iulium, ij. Leonem, x. Paulū, iij. & Iulium similiter, iij. ac alios quoscunque Roman. Pontifices prædecessores nostros, etiam Motu proprio ex certa scientia ex quauis causa etiam vrgentissima, cum quibusuis clausulis, etiam derogatoriis derogatoris, ac quibusuis decretis, etiam irritantibus, & in vim cōtractus concessas, confirmatas, & innouatas, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes perpetuo reuocamus, cassamus & annullamus, interdicentes, & expresse prohibentes eidē Camerario, & clericis, ac aliis eiusdem Camerae Apostolicæ officialibus sub poena indignationis nostræ, ne in futurum licētiis, & facultates, ac cōmissiones alienationū huiusmodi sub quouis prætextu concedant: ac commissiones, & cōcessionum huiusmodi contra voluntatem, ordinationem, &

& decretum nostrum, nullas, & inualidas, & irritas esse decernimus, & declaramus. Sicq; in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungētes, &c. sublata, &c. iudicari, &c. debere. Nec non irritum & inane quicquid secus super his a dictis Camerario, clericis, & aliis officialibus & iudicibus præfatis, vel quibuscunque aliis quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Non obstantibus præmissis cōstitutionibus, & ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis prædictis, & aliis quibuscunque quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnib; illorū tenores, &c. pro sufficienter expressis habētes, derogam; illaq; quoad præmissa cassamus, reuocamus, & annullamus, cæterisq; cōtrariis quibuscunque. Volumus autē, quod præsentis nostri Motus proprii, etiam absq; illius data & registratura, sola signatura sufficiat, & vbique fidē faciat, tam in iudicio quam extra, quacunque regula seu cōstitutione Apostolica contrariā non obstante. Volumus autem quod præsens noster Motus proprius in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Floræ de more publicetur, & inter constitutiones perpetuas describatur. Et quia difficile foret, præsentis ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam, declaramus quod eius transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentis Motui proprio adhiberetur, si foret exhibitus, vel ostensus. Placet Motu Proprio. M.

¶ Lectus & publicatus fuit supradictus Motus proprius Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Domini.

MOTVS

Dominicæ, M. D. L. XVIII. Die vero Martis, xvij. Augusti. Pontificatus sanctissimi D. N. Pij Papæ V. Anno Tertio

A. Lomellinus Custos.

Franciscus Sellier Archiuij Ro. Cur. scriptor subsc.

CONSTITVTIO S. D. N. PII diuina prouidentia Papæ V. Super modo & forma publicandi ecclesiasticorum beneficiorum resignationes, ac eorum consensuum extensione.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus noster Dñs Pius Diuina prouidentia Papa V. Animo repetens, quæ, & quam graua inconuenientia & absurda ex occultis beneficiorum ecclesiasticorum resignationibus & cessionibus indies oriantur, Cum sæpe contingat quod occulte resignantes vel cedentes huiusmodi etiam post resignationem vel cessionem per eos factas, non solum fructus ex beneficiis sic celsis, vel resignatis proueniētes, indebite percipiunt, sed etiā (quod grauius est dolendum) tanquā veri Prælati vel Beneficiati, sacramenta ministrant, ordines cōferunt, & indulgentias Christi fidelibus concedunt, in maximū animarū periculū, & scandalū plurimorū, Nonnunquā etiam cū eisdem resignātibus, vel cedentibus tanquā cum veris Prælati, aut beneficiatis cōtrahentes, illisq; decimas, census, oblationes, & alia iura ecclesiastica persoluentes, illa postmodū veris Prælati, seu beneficiatis iterum soluere, & ab illis intrusis nō sine maximo ipsorū soluentiū dāno & incōmodo repetere coguntur: plerunq; etiā ordinarij collatores, ac etiā Romani Pontifices pro tēpore

pore existentes, beneficia huiusmodi occulte resignata vel cessa per obitum ipsorum resignantium vel cedentium vacare existimantes, illaque tanquam per obitum vacantia conferentes, decreta postea resignatione vel cessione prædicta simul cū personis prouisis grauiter deluduntur, & fraudantur: Ac etiam considerans quantum in beneficiis ecclesiasticis ea, quæ hereditariæ successionis imaginem referunt, canonicis sanctionibus sint odiosa, ac sanctorum Patrum decretis contraria: Quodque propter varias & diuersas fraudes & malitias, quæ in dictorum beneficiorum resignationibus, seu iurium in illis vel ad illa competentium cessionibus (quas maxime puritas simplicitasq; decet) quotidie excogitantur & adhibentur, plerunque beneficia huiusmodi, quasi iure hereditario occupata detinentur: Et propterea ne absurda & inconuenientia prædicta de cætero oriantur provide-
re, illaque a templo & sanctuario Dei quam longissime submouere, ac animarum periculis, nec nō fraudibus & malitiis huiusmodi occurrere cupiens, præsentis sua perpetuo valitura constitutione, voluit, statuit & ordinauit, quod quæcunque dictorum beneficiorum resignationes, aut iurium cessiones, tam in manibus suæ sanctitatis, quam cuiuscunque Romani Pontificis sui prædecessoris, aut successoris, aut cuiusuis alterius etiam loci ordinarij usq; in diem publicationis præsentis constitutionis factæ, & quas in posterū fieri cōtigerit sub infra scriptis modo & forma, & nō aliter publicari, ac ad eorū ad quos spectat, notitiā deduci debeat, videlicet resignationes & cessiones iam factæ (si illarū vigore possessio nondū fuerit p resignatariū vel cessionariū apprehensa, etiam si super illis cōsensus præstiti fuerint) nec non eas,
quas

MOTVS

quas infra tempus inferius designatum, a quo præsens
 constitutio obtinere incipiet, si quidem extra Romanā
 Curiam factę extiterint infra vnum, si vero in eadem
 Curia infra sex menses a die, qua eadem cōstitutio fit, vt
 præfertur, obtinebit, numerandos Reliquæ vero, quas
 post dictam diē fieri cōtinget, si quidē extra Curiam si-
 militer infra vnum: Si vero in ipsa Curia fiant, infra sex
 menses a diē datę supplicationis resignationum seu ces-
 sionum eorundem: non autem a diē præstiti seu præsta-
 di consensus computan. in Ecclesia ipsius beneficij, ac
 etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia superio-
 ri Ecclesia, cui beneficiū ipsum resignatū vel cessum im-
 mediate subest, si quidem beneficiū extra Cathedralem
 Ecclesiam situm est, vel fuerit: Si vero beneficium huius
 modi in Cathedrali vel alia superiori Ecclesia extiterit,
 in ipsa sola dum inibi populi multitudo ad diuina audiē-
 da conuenerit, publice ac alta & intelligibili voce, ita
 quod ad omnium in eadem ecclesia præsentium noti-
 tiam verisimiliter peruenire possit, per ipsos resignantes
 vel cedentes, aut resignatarios vel cessionarios, vel alium
 seu alios eorum nomine publicentur: Ipsique resignata-
 rij vel cessionarij realem & actuale possessionem be-
 neficiorum huiusmodi realiter & cum effectu apprehen-
 dere, vel saltem illam infra prædictum vnius, vel sex me-
 sium terminum ab his, ad quos illius traditio de iure vel
 de consuetudine spectat, vere & nō fīcte seu perfunctio-
 rie congruo loco & tēpore petere debeant. Et si benefi-
 cia ipsa etiam quo ad possessionem tantū in iugiosa & per
 alios possessa fuerint, vel eorū possessio ex quauis causa
 capi seu apprehendi nō possit, si litē huiusmodi in dicta
 Curia nunc aut in futurū pendere cōtingerit, vltra præ-
 missa,

missa, literas desuper expeditas vel saltem instrumentum
consensus cum data supplicationis, ac etiam cum designa-
tione libri & folij in quibus supplicatio huiusmodi
registrata fuerit, infra mensem a die eiusdem datæ, non
autem a die præstiti consensus numerandum in actis
Notarij causæ & litis huiusmodi realiter, & cum effectu
præsentare, illumq; in eisdem actis annotari facere: Et
insuper quod in omnibus & singulis casibus supradictis
resignatarij seu cessionarij, eorumq; successores vel cau-
sam ab eo quomodolibet habentes cōsensum ante obi-
tum resignantis, vel cedentis, etiam si supplicatio per
eundem resignantem vel cedentem, seu eius procurato-
rem porrecta fuerit, in libris Cameræ vel Cancellariæ, si
quidem resignatio vel cessio huiusmodi in ipsa Curia,
alias si extra Curiam facta fuerit, vel fiat, in actis Episco-
palis, seu Archiepiscopalis, vel alterius superioris Curia;
cui beneficium ipsum immediate subest, extensum fuisse
legitime docere, seu probare teneantur: alioquin resigna-
tiones, & cessiones ac, extensiones cōsensuum huius-
modaliter, quam vt præfertur publicatæ seu factæ cum
omnibus inde sequutis, & sequendis, etiam nouis proui-
sionibus, ac aliis cessionibus & retrocessionibus, ceteris-
que quibusvis gratiis nullas & inuvalidas nulliusq; robo-
ris vel momenti fore ac fuisse & esse, statuit, & ordina-
uit. Et præmissa omnia & singula etiam in quibuslibet
beneficiis cōsistorialibus &, vt præfertur, litigio sis, etiã si
resignantes vel cedentes extra possessionem eorundem
beneficiorū ciuilitè, vel naturaliter decesserint, ac etiã si
resignationes & cessiones præfatæ ex causa permutatio-
nis, vel cum reservatione omnium & singulorum fru-
ctuum, reddituum, & prouentuum, ac quotidianarum

MOTVS

distributionum propria auctoritate vel alias percipient
& cum reservatione tituli, administrationis, seruitij ac
stalli, & alias quomocunq; & qualitercunq; etiā in fa-
uorem alicuius ex Scriptoribus apostolicis, aut aliis Ro-
manę Curię officialibus, ac etiam in fauorem alicuius ex
sanctę Romanę Ecclesię Cardinalibus hactenus factę
extiterint, aut etiam in futurū fieri, & resignatarios vel
cessionarios ipsos infra dictum vnus vel sex mensium
spatium cedere vel retrocedere contingat locum habe-
re, & suum locum obtinere voluit, & expresse declara-
uit: Sicque & non aliter per quoscunq; Iudices & Com-
missarios quauis etiā apostolica auctoritate fungentes,
etiam causarū Palatii apostolici Auditores, & ipsius san-
ctę Romanę Ecclesię Cardinales in quauis causa & in-
stantia sublata eis & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi
& interpretandi facultate & auctoritate iudicari & diffi-
niri debere, irritum quoq; & c. decreuit. Ceterum vt pre-
sens constitutio facilius omnibus innotescat, Sanctitas
sua voluit & mādauit, quod eadē cōstitutio nō solum in
Cācellaria apostolica (vt moris est) sed etiam ad valuas
Basilicę Principis Apostolorū de vrbe, & in acie Campi
Florę publicetur, illiusq; exēpla in eisdē locis affixa di-
mittantur, & inter cōstitutiones perpetuas describatur
& annotetur: Quodq; omnes & singulos, quos illa con-
cernit, presentes quidē in curia statim lapsō mense a die
dictę publicationis numerando, ceteros vero intra mō-
tes degētes, tribus: vltra vero ipsos montes cōmorantes,
sex mensibus decursis perinde arctet, ac si eisdē persona-
liter intimata fuisset, cū nō sit verisimile apud eos mane-
re incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum.

Placet, describatur, & publicetur. M.

¶ Lecta

¶ Lecta & publicata fuit supradicta Cōstitutio & ordinatio Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominice Millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Die vero Iouis secunda mensis Septembris. Pontificatus prefati Sanctiss. D. N. Pij Papæ V. Anno Tertio, A. Lomellinus Custos.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Indictione vndecima, Die vero Iouis secunda mensis Septembris Pontificatus Sanctiss. D. N. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Tertio suprascripta sanctio, & constitutio Apostolica affixa & publicata fuit ad valuas Basilicæ Principis Apostolorū de Vrbe, & in acie Campi Floræ dimissis in supradictis locis illius copiis affixis per nos Ioan. Freile, & Iulium Parinum prælibati Sanctiss. D. N. Papæ Cursores.

Ioan. Andreas Panniza Magister Curs.

¶ SANCTISS. D. N. D. PII PP. V
Constitutio De priuatione Clericorū propter incontinentiam, & eorum traditione brachio seculari.

Ad perpetuam rei memoriam.

HOrrendum illud scelus, quo pollutæ fœdateq; Ciuitates tremendo Dei iudicio conflagarunt, acerbissimum nobis dolorem inurit, graniterq; animum nostrum commouet, vt ad illud quantum potest comprimendum studia nostra conferamus. Sane Lateranenſi Concilio dignoscitur constitutum, vt quicumq; Clerici, illa incontinentia quæ cōtra

MOTVS

naturam est, propter quam ira Dei venit in filios diffidentiae, deprehensi fuerint laborare a Clero deiciantur, vel ad ageudam in Monasteriis poenitentiam detrudantur. Verum ne tanti flagitij contagium, impunitatis spe, quae maxima peccandi illecebra est, fidentius inualescat, Clericos huius nefarij criminis reos grauius vlciscendos deliberauimus, vt qui animę interitum non horrescunt, hos certe deterreat ciuiliū legum vindex gladius secularis. Itaque quod nos iam in ipso Pontificatus nostri principio hac de re decreuimus, plenius nunc, fortiusque persequi intendentes: Omnes & quoscuq; Presbyteros, & alios Clericos seculares, & regulares, cuiuscunque gradus & dignitatis tam dirum nefas exercentes, omni privilegio clericali, omni que officio, dignitate, & beneficio Ecclesiastico praesentis Canonis auctoritate priuamus: ita quod per Iudicem Ecclesiasticum degradati, potestati statim seculari tradantur, qui de eis illud idem capiat supplicium, quod in Laicos hoc in exitio deuolutos legitimis reperitur sanctionibus constitutum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae priuationis, & decreti infringere, vel ei casu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicae Millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Tertio Kal. Septembris. Pontificatus nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierierus.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Octauo, Indictione vndecima. Die vero tertia mensis Septembris, Pontificatus Sanctiss. in Christo

Christo patris Pij Papæ V. Anno tertio, Retroscriptæ litteræ apostolicæ affixæ & publicatæ fuerūt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorū de Vrbe, Cancellariæ apostolicæ, & in acia Capi Floræ, per nos Antoniū Clerici, & Christianū de Mōte prælibatū S. D. N. Papæ Curiores. Ioan. Andreas Panizza Magister Curforum.

SANCTIS. D. N. D. P II PAPAE V.
Reuocatio priuilegiorum cōcessorum Officijs Ro. Cu. Quod Laici, Bigami, & Clerici cōiugati de cetero non possint habere pēsiones, aut alias res Ecclesiasticas, nec ipsi, nec Clerici, eas, quas habent, transferre.

¶ Reuocatio similium priuilegiorū concessorum Militijs, & Hospitalibus.

¶ Moderatio priuatarū dispensationū, cōcessarū Militib⁹, & fratrib⁹ Militiarū singulatim.

¶ Reuocatio priuilegiorū Militiarū, & Hospitalium cōcedendi expectatiuas, vniendi, & supprimendi beneficia, erigendi præceptorias, appropriandi fructus, & proprietates beneficiorum suis Militijs, & Hospitalibus.

¶ Reuocatio facultatum testandi concessarū Militijs, & Hospitalibus, eorundemque Militibus, & Fratribus.

¶ Ad perpetuam rei memoriam.

N 3

Sacro

MOTVS

Sacrofanctum Ecclesiæ Dei statum integrum, & incolumem præstare officij nostricum sit, quæcunque illi detrimentum afferre noscuntur, nostra nos decet consideratione mouere. Sane tantæ tamque immo-deratæ de rebus dominicis, etiam extra ordinem Ecclesiasticum largitiones iis nouissimis temporibus succreuisse perhibentur, vt iam opima quæque alieni sensim exliauriant, & quod in fouendis multiplicandisq; Ministris Ecclesiasticis, fundandis Seminariis, alendis pauperibus, recreandis infirmis, instaurandis Ecclesiis, fulciendis ædibus vetustate consumptis, educandis Viris religione & doctrina claris, quibus ecclesia ipsa tantopere dignoscitur indigere, id fere vnïuersum multitudo præripiat Laicorum: Hinc manifesta nos impellit necessitas, vt hac indomita cupiditate repressa de communi ecclesiæ salute consulamus. At quia omnia incommoda statim vbique facile subducere non valemus, ea saltem quæ nobis proxima sunt, & ante oculos frequentius obuersantur, in primis tollere curabimus, vt cæteri omnes cum venerit vsus, æquiore animo similia patiantur. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine, Reuocamus, & abolemus omnia, & quæcunque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta Militum Sancti Petri, Sancti Pauli, Sancti Georgij, Pij, de Laureto, & de Lilio, nec non Secretariorum Cubiculariorum, & Scutiferorum apostolicorum, ac quibuscunque aliis Romanæ Curiae, & apostolicæ Sedis Collegiis, & officiis, tam in dicta Curia, quam extra eam constitutis, ipsorumque personis, nec non Conclauistis, de pensionibus, fructibus, & aliis rebus Ecclesiasticis, etiam ad certam, & determinatam summam, & quantitatem constitutis per clericos

clericos coniugatos, Bigamos, & alios Laicos obtinendis, & eisdem per ipsos, ac aliis similibus per alios Clericos in alium, vel alios transferendis, per quosunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & prædictam Sedem, tam in ipsorum officiorum institutione, quam deinceps quodocunque, & quotiescunque, etiam per modum statuti perpetui, ac initi & stipulati contractus, & alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis restitutionibus, præseruationibus, mentis attestationibus, derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus efficacissimis & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque simili potestatis plenitudine, etiam pro defensione fidei catholicæ, aut dicte Sedis, & quibuscunque aliis causis quantumlibet grauibus, urgentibus, necessariis, & onerosis, ac etiã cõsideratione, intuitu, contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regũ, Ducũ, aliorumq; Principũ, nec non S. Romanæ Ecclesiæ Cardinaliũ, deq; illorũ consilio, & matura deliberatione prius desuper habita, cõcessa, cõfirmata, ac etiã multiplicatis vicibus innouata, extensa, & moderata: Ita quod deinceps illorum sic renocatorũ prætextu: Laici etiam extra cõiugium, & in cælibatu viuẽtes, ac Bigami, & Clerici coniugati nullas nouas pensiones, aut fructus, aut omnino alias res Ecclesiasticas habere, nec ipsi, etiã qui coniugati non sunt, si ad primas, aut alias nuptias transferint, antiquas deinceps percipere, Clerici vero, & alii matrimoniũ etiã cum vnica, & virgine contracturi, postquã illud cõtraxerint, nec antiquas retinere, nec nouas assequi possint: Sed nec vlli laici, nec clerici privilegio trãsferendi pensiones, fructus, aut alias res hmoi de

MOTVS

cætero potiantur. Decernentes omnes transferendi facultates ex nunc: Antiquas vero pensiones, & alias reservationes, tam Laicis, quam Clericis concessas, & quas ipsos Clericos habere contigerit, per futurum contractum Matrimonij huiusmodi extinctas esse. Ac etiam reuocamus, & abolemus omnia, & quæcunque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta obtinendi, & transferendi similes, vel dissimiles pensiones, fructus, & alias res Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, secularium, & regularium sancti Iacobi de Spatha, de Calatrana, de Alcantara, Iesu Christi, & Sancti Stephani, cæterisque militis, nec non sancti Lazari Hierosolymitani, ac omnibus, & singulis aliis Hospitalibus, eorumque militibus, fratribus, personis, tam clericis, quam conjugatis, etiam modo, & forma prædictis, & eisdem, ac quibuscunque aliis fortioribus causis concessa, approbata, & etiam a nobis moderata, & restituta: Ita quod ipsi siue coniugati, siue Bigami, siue Clerici, siue etiam præbyteri nullas de cætero recipiant, sed eas solas, quas nunc habent, sine facultate ipsas transferendi retineant, & eæ quoque per futurum contractum matrimonij extinctæ censeantur. Omnes vero priuatas dispensationes, & gratias habendi & retinendi pensiones, fructus, & alias res ecclesiasticas Militibus, & Fratribus quibuscunque Militiarum, & Hospitalium prædictorum, tam a nobis, quam a prædecessoribus nostris, & dicta Se de huc usque singulatim concessas, ita moderamur, & restringimus, ut illarum vigore soli Milites, & Fratres non coniugati, nec Bigani, nouas deinceps pensiones, aut fructus, aliasque res Ecclesiasticas recipiant, & in cælibatu viuentes illas, & alias iam receptas duntaxat percipiant. Alij vero,

etiam

etiam cum vnica, & virgine coniugati, si rursus matrimonium contraxerint, eas omnes, quas nunc habent, per huiusmodi contractum amittant, nec illæ ipsis ulterius debeantur, simili facultate transferendi, tam antiquas, quam futuras pensiones fructus, & res huiusmodi omnibus prædictis etiã non coniugatis ex nunc penitus interdicta, & suppressa: sed nec vlli Milites, aut Fratres, & simplices Clerici, vel præbyteri prætextu huiusmodi dispensationũ, & gratiarũ aliqua simplicia, aut alia beneficia ecclesiastica secularia, aut aliorũ ordinũ regularia etiam nullũ omnino onus, aut seruitium habetia, aut præstimoniam deinceps recipere, & retinere possint: Ad hæc quoque reuocamus, & abolemus omnia, & quęcũque priuilegia facultates, licentias, & indulta Magistris, & cõuentibus, aliisque personis, & locis Militiarũ, & Hospitaliũ prædictorum, eorumque personis, etiã, vt prædictũ est, concessa, confirmata, extensa, & moderata cõcedendi expectatiuas, reseruatiõnes, & alias gratias præuertiuas ad Prioratus, Præceptorias, Hospitalia, & alia beneficia, & officia Militiarum, & Hospitalium prædictorũ. Itemque vniendi, & incorporandi perpetuo, vel ad tẽpus, & supprimendi beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis ordinũ regularia, nec non Præstimoniam, Eremitoria, & Hospitalia, etiam de iure patronatus Laicorum ex fundatatione, & dotatione existentia, ac etiã nullum penitus seruitium, aut ordinẽ annexũ, seu aliud onus qualecunque habetia, etiam ruinosa, & deserta, ac etiã sponte a patronis oblata, vel donata, illorũque fructus, res, & proprietates applicandi, & appropriandi Militiis, & Hospitalibus supradictis, seu beneficia ipsa in monasteria, Prioratus Præceptorias, beneficia, hospitalia

MOTVS

talia, & alia loca Militiarum & Hospitalium eorundem
 erigendi, & instituendi, ac alias commutandi, & refor-
 mandis: ac etiam omnes, & singulas expectatiuas, reser-
 uationes, & alias gratias præuentiuas speciales, & gene-
 rales: nec non vniones, annexiones, & incorporationes
 perpetuas, & temporales, suppressiones, applicationes,
 appropriationes, & alias dispositiones huiusmodi bene-
 ficiorum, & fructuum per Magistros conuentus, & alios
 prædictos huc usque factas, & cōcessas, ac etiam dicta a-
 postolica auctoritate, & ex certa scientia confirmatas,
 quæ plenarium nondum sunt suum sortitæ effectum.
 Præterea omnes & quascunq; licentias, & facultates te-
 standi, & alias quomodocunq; disponendi, etiā ad certā,
 & quantumuis modicam summā, & quantitātē, de re-
 bus, fructibus, & bonis immobilibus, mobilibus, & se-
 mouētibus ad Magistros, Priores, Præceptores, Milites,
 Fratres, & personas Militiarū, & Hospitaliū prædictorū
 ratione illorum, nec non Præceptoriarum, Hospitalium,
 & beneficiorum ecclesiasticorū, etiā secularium, & alio-
 rum ordinū regularium, ac pēsionum, & fructuum quo-
 rumcunq; proueniētes, nec nō facta huc usq; , nō tamē
 effectum sortita vigore licētiarum, & facultatū prædicta-
 rum testamēta, & alias dispositiones huiusmodi, etiā si
 per easdē licentias, & facultates disponatur, quod dimi-
 dia, vel alia pars rerum, & bonorū prædictorum Militiis,
 Hospitalibus, Domibus, & locis. vnde illa prouenerint,
 aut alijs pijs locis relinquātur: Decernētes oēs, & singu-
 las reservationes, assignationes, translationes, vniones,
 annexiones, incorporationes, suppressiones, applicatio-
 nes, appropriationes, testamēta, donationes, & alias dis-
 positiones quascunq; , quas prætextu privilegiorum, fa-
 cula-

cultatum, dispensationum, & indultorum prædictorum
 sic reuocatorum ac contra præsentium tenorem per
 quoscunque, etiam dicta Apostolica auctoritate fieri,
 vel facta persequi contigerit, tanquam surreptas, & ex-
 tortas nullius prorsus roboris & momenti esse, nec per
 eas ius, aut titulum etiam coloratum cuiquam acquiri,
 nec quemquam quocunque tempore quauisq; causa re-
 stitutionem in integrum reductionem ad terminos iu-
 ris, aut quoduis aliud gratiæ, vel iustitiæ remedium im-
 petrare, aut etiã ab alio, vel alius impetratis, aut motu si-
 mili concessis vti, nec præsentis litteras de surreptionis,
 vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis no-
 stræ, vel alio quopiã defectu notari, vel impugnari, nec
 sub vllis reuocationibus, suspensionibus, limitationib^{us},
 aut aliis cõtrariis dispositionibus similiũ, vel dissimiliũ
 reuocationum & ordinationum ab ipsa Sede quando-
 cunque, & quomocunque emanãdis cõprehendi, sed
 semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt to-
 ties in pristinũ, & validum statum restitutas, & plenarie
 redintegratas esse, & censerì: Sicq; in iis, ac omnibus, &
 singulis aliis supradictis per quoscunque iudices ordina-
 rios, & delegatos, etiam causarũ Palatii Apostolici audi-
 tores, ac Sãctę Romanę Ecclesię Cardinales in quauis
 causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis
 aliter interpretãdi, & iudicandi facultate, & auctoritate
 vbiq; interpretari iudicari, & diffiniri debere, nec nõ ir-
 ritũ, & inane quicquid secus per quoscũq; quauis aucto-
 ritate sciẽter, vel ignorãter cõtigerit attẽtari. Volum^{us} aut
 similibus priuilegiis, dispensationibus, facultatũ, & in-
 dultorũ cõcessione nostris explodì tẽporibus, & quod
 nobis licere nõ patimur, nostris successoribus iudicam^{us}.

Non

MOTVS

Non obstantibus præmissis, & nostra de non tollendo iure quæsito, aliisque cōstitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac collegiorum officiorum Militiarū Hospitalium, Conuentuum, nec non sancti Benedicti Cisterciensis, sancti Augustini, & aliorum ordinum & regularum, quorum Militia, & Hospitalia prædicta sunt iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus stabilimentis, vlibus, & naturis quantocunq; tempore obseruatis, nec non foundationibus eorundē, aliis quoque privilegiis, indultis, exemptionibus, & litteris apostolicis illis omnibus ipsarumque Militiarum & Hospitaliū, Magistris, Conuentibus, Prioribus, Præceptoribus, Militibus, Fratribus, & personis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros ac nos, & prædictam Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, seu quasi, nec non motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiā consideratione, intuitu, contēplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum, sanctæque Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ac de eorum consilio, & assensu, etiam cōsistorialiter habito, tam pro Militiarum, Hospitalium, & regularum huiusmodi restitutione, & empiatione, quā alias quomodocunque, ac sub quibuscunque tenoribus, & formis, nec non cum quibusuis restitutionis, præseruatiuis, annullatiuis, derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, nec nō irritantibus, & aliis decretis quotiescūq; concessis, cōfirmatis & etiā iteratis vicibus extēsis, & moderatis, etiā si in eis, ac statutis, stabilimentis, & foundatione prædictis caueatur expresse, quod nunquam prædicta reuocata,

cata, vel moderata, aut immutata intelligantur, nec illis in toto, vel in parte derogatum censeatur per quascunque literas, etiam derogatoriarum derogatorias, ac alias fortiores, & efficaciores clausulas in se continentes, nisi dum, & quoties de illorum, ac etiam certarum specialium literarum apostolicarum inde confectarum vere, non autem per clausulas generales, vel speciales idem importantes inserto tenore, ac de simili Cardinalium consilio, & semper in huiusmodi quæ sic fieret de consilio prædicto derogationes, & aliæ dispositiones cesseretur apposita clausula. quod tunc demum, nec aliter, nec alio modo effectum fortiantur, cum Magistrorum, & Conuentuum prædictorum ad id accedat assensus, quodque derogationes, & aliæ dispositiones huiusmodi aliter effectum non habeant, nisi huiusmodi derogationes, & aliæ dispositiones consistorialiter factæ, & per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes tribus distinctis vicibus Magistris, & Conuentibus prædictis fuerint intimatæ, eorumque pariter ad id expressus accedat assensus, aliter vero factæ viribus, & effectu omnino careant, ac Magistri, Conuentus prædicti ad prædum illis, & decretis de super processibus, eorumque executoribus: & sub executoribus ac ipsorum mandatis, & monitionibus minime teneantur: sed literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione resistentie ecclesiasticis, etiam per ipsos executores, vel subexecutores latis innodari possint: Quibus omnibus etiam si alias de eis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo

MOTVS

verbo ad verbum infererentur præsentibus pro sufficé-
ter expressis, & insertis habentes, harum serie specialiter,
& expresse derogamus: Et quatenus effectum præsen-
tium quo quomodo impedire, vel retardare, vel illis ob-
esse possent omnino tollimus, & abrogamus, cæterisque
conerariis quibuscunque. Vt autè præsentis literæ om-
nibus plenius innotescant, mādamus illas ad valuas Ba-
silicę Principis Apostolorum de Vrbe, & in Cancellaria
Apostolica, nec non acie Campi Floræ publicari, earum-
que exēpla de more affigi, & in dictæ Cancellarię libro
Quinterno nuncupato describi. Volumusq; & decerni-
mus ipsarum præsentium exempla etiā impressa, manu-
que Notarij publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, aut
illius Curia ob signata, eandē illam vbique locorū fidē
faciant, quam ipsæ præsentis facerent, si essent exhibite,
vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
paginā nostre reuocationis, abolitionis, moderationis,
restrictionis, derogationis, mandati, decreti, sublationis,
abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu teme-
rario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpse-
rit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Pe-
tri, & Pauli Apostolorū eius se nouerit incursum. Da-
tum Romæ apud Sanctum Petrū, Anno Incarnationis
Dominicę Millesimo quingentesimo sexagesimo octa-
uo, Quinto Idus Septembris, Pontificatus Nostri An-
no Tertio.

Cæ. Glorierius

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo
sexagesimo octauo, Die vero decima tertia mensis Sep-
tembris, Indictione vndecima, Pontificatus Sanctissimi
in Christo patris, & D.N.D. Pij diuina prouidētia Pape
Quinti,

Quinti, Anno tertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac acie Campti Floræ, ibique dimissis copis affixis per nos Ioan. Andream Rogerium, & Ioan. Andream Panizzam prælibati Sanctissimi. D. N. Papæ ac sanctæ Sedis Apostolicæ Curs. Iulius Parinus Magister Cursum.

SANCTIS. D. N. D. PII PAPAE V.

Extensio Concilij Tridentini, Sess. xxj. cap. ij. quod incipit. Cum non deceat, loquendo de clericis secularib. ad clericos regulares, nō profectos, quod non promoueātur ad sacros Ordines, nisi seruata forma dicti Decreti.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

R O M A N V S Pontifex Sacrorum Conciliorum auctor & interpres, illa quæ huiusmodi Conciliis a prudentibus patribus in Spiritu sancto legitime congregatis salubriter sancita sunt pro sui Pastoralis officij debito dum æquitas, honestas, & decus suadet sicuti declarare, & moderare, ita etiam ad alios casus extendere consuevit. Sane cum non deceat diuino ministerio ascriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere, Sacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, nequis deinceps clericus secularis, quauis alias moribus, sciētia, & etate esset idoneus, ad sacros ordines pmoueretur, nisi prius legitime constaret eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste suffi-

MOTVS

sufficeret, pacifice possidere, vel alias ordinari non posset, nisi iuxta Decreti ab ipso Cōcilio desuper æditi formam & tenorem. Cum autē nulla huiusmodi Decreto religiosorum clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (vt moleste accepimus) certorū ordinū religiosi, seu canonici, vel clerici intra claustra monasteriorum, seu domorum more regularium in communi viuētes, qui nunquā, seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti, & ad sæculum redire libere & licite possunt, religionis prætextu absque titulo sufficientis beneficij, nec iuxta dicti Decreti tenorem, ad sacros ordines se promoueri prætendunt, & a nōnullis Episcopis passim promoueantur, atque inde plerumque illud incōueniens eueniat, vt sic promoti, & è claustro exeuntes, & per sæculum vagantes vel mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non sine ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quam plurimorum Christi fidelium scandalo cogantur: Nos igitur qui singulorum Dei Ministrorum honorē, & decus (quantum in nobis est) sinceris exoptamus affectibus, Motu proprio, & ex certa nostra scientia deque apostolicę potestatis plenitudine hac perpetuo valitura sanctione decretum prædictum de clericis secularibus loquens ad omnes & singulos etiam cuiuscunque ordinis clericos religiosos, siue seculares more religiosorum viuentes in cōmuni nō professos harum serie extendimus, & ampliamus: ac religiosis, & alijs prædictis non professis, & ad sacros ordines promoueri, nec nō omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis gratiam & cōmunionē Sedis apostolicę habentibus, vt ordines ipsos huiusmodi religiosi

giosis personis impendere, nisi observata forma dicti decreti non valeant in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ poena interdiciamus, & prohibemus, ac contrafacientes per annum a præstatione talium ordinum ipso iure suspendimus. Statuentes, & discernentes promotiones quarumlibet religiosarum personarum ad ordines huiusmodi contra ipsius decreti Concilij Tridentini formam, etiã cuiusvis licentiæ illis ab apostolica Sede, vel illarum superioribus cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, & præminentia existant, etiam si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant cõcessæ prætextu factas, executione prædictorum ordinum omnino carere, nullasq; prius, & iiritas existere, sicq; promotas personas in altaris ministerio ministrare non posse: quin immo ministrantes privilegiis, exemptionibus immunitatibus, & aliis gratis clericis concessis omnino priuari, & irregularitatis, aliasque in dicto decreto contentas poenas eo ipso incurrere, a quibus nisi a Romano Pontifice, vel in mortis articulo minime absolui possint. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac quorumvis Monasteriorum, & ordinum etiam iuramento, & cõfirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & cõsuetudinibus, privilegiis, quoq; indultis, & literis apostolicis, illis, illorumq; superioribus, & personis sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiã derogatoriis, derogatoriis, aliisq; efficacioribus, efficacissimis, reitutivis, & insolitis clausulis, irritatibusq; & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiã iteratis vicibus cõcessis, cõfirmatis, innovatis. Quibus omnibus etiam si alias pro illorum

O

suffi.

MOTVS

sufficienti derogatione de illis illorumq; totis tenoribus specialis specifica expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruāda foret, illorum tenores, formas, data, & decreta in illis appōita, ac si de verbo ad verbum in, sererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes: illis alias in suo robore permanfuris hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunq;. Et præsentis literæ ad omnium notitiam perueniant, neue quis illarum ignorantia excusari possit, volumus, & apostolica auctoritate decernimus præsentis literas ad valuas principis Apostolorū de Vrbe, & Cancellariæ apostolicæ, in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarum, que exemplis etiam impressis manu alicuius Notarij publici, & sigillo prælati ecclesiastici, vel eius Curix ob signatis eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę extensionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, suppositionis, statuti, decreti, derogationis, & volūtatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo, sexagesimo octauo. Pridie idus Octobris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

G. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno

Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Indictione yndecima, Die vero duo decima mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papę V. Anno tertio, retrospectę literę Apostolicę affixę & publicatę fuerunt ad valuas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe Cancellarię apostolicę, & in acie Campi Florę dimissis in superius expressis locis presentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde, vt moris est, amotis per nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum pręlibati Sanctiss. D.N.D. Papę V. & Sanctę Apostolicę Sedis Curs.

Christianus de Monte Magister Curs.

¶ SANCTIS. D.N.D. PII PP. V.

Constitutio de trium votorum professione ab iis emittenda, qui in cōgregationibus sub obediētia voluntaria viuunt, quorū habitus à secularibus presbyteris est distinctus

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

L Vbicum vitę genus eorum veriti, qui regularium formam pręferentes, nec propriis renunciant, nec vllam profitentur ex regulis approbatis, quando horum plerique proprio instinctui obsequētes, alij odio incensi, alij dum, quod ambiunt, minus consequuntur, alij vel dilapidatis, vel interuersis rebus, & ad sese, vel propinquos translatis, vt ratiocinia effugiant, quidam etiā in suos ipsorū mores inquisitū iri pręsentientes, quasi impunitatē adepturi, ē sodalities suo, vt lubet, exiliunt,

MOTVS

electisque illius insignibus vestem recipiunt secularem. Hinc graues & periculosa quotidie offensiones in populos concitantur, dum quos disciplinæ regulari perpetuo mancipatos credunt, rursus eos, etiam vbi consenuerint, contempto post tot annos, & relicto (indignis sæpe modis) eius, cui sese dediderant vitæ, instituto, liberos vident & solutos in seculum euagari. Cum igitur conueniat, vt, cuius arma induit, eam miles militiam persequatur, hanc de prædictis rationem capere instituiamus, vt vel permanendi, vel abscedendi facultate semel singulis proposita, certus deinceps & immobilis disciplinæ regularis cultus debeat in ipsis sodalitatibus perpetuo obseruari. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine, statuimus, vt omnes, & singuli Priores, Præpositi, & alij Præsidentes, Generales, Prouinciales, & Conuentuales, nec non Canonici, & fratres S. Georgij in Alga Venetiarum, ac Eremitarum S. Hieronymi, alias beati Petri Pisarum, & omnium ac quarûcunq; aliarum congregationû, nec nō ecclesiarum, domorum, & conuentuû in cōmuni, & sub obedientia voluntaria, & extra votum solene religionis viuentes, quorum habitus a secularibus presbyteris est distinctus, qui religionē amplecti, & professionē regulare solemnem emittere voluerint, id in suis quisq; Conuentibus, & domibus, intra viginti quatuor horarum spatium, postquā delegatus noster præsentis literas eis significauerit, palam & sponte deliberent, & declarent: inde conuocato quâprimū per singulas huiusmodi cōgregationes generali uel alio supremo, iuxta morē cuiusq; cōgregationis, capitulo, ibiq; electa vna, sub qua degant, ex regulis approbatis, in quâ maior pars vocū ipsius capituli consenserit,

trium

erium votorum substantialium professionem regulare intra mensem solenniter emittant, & in ea tam ipsi, quã illam deinceps ingressuri, atq; professuri, perpetuum fiant altissimo famulatum: sicq; professi vel in suis quilibet prioratibus, præposituris, præsidètiis, administrationibus, & officiis confirmentur, vel ad alia trãferantur, prout cuiq; congregationi, & superioribus suis videbitur vtilius expedire. Qui vero excursu iam anni spatio, in ipsa congregatione morati, refugerint, intra tẽpus prædictum profiteri, detracto religionis habita, ac redditis, etiam in vinculis si opus sit, receptorum, & administratorum omnium rationibus, eijciantur, nec deinceps patiantur in vllis eiusdẽ congregationis domibus, seu cõuentibus amplius cõuersari. Quo circa mandamus vniuersis & singulis Prioribus, Præpositis, Generalibus, Provincialibus, & Conuentualibus, ac aliis cuiuscunq; dignitatis, & nominis Ministris, nec non conuentibus, canonicis, fratribus, & personis congregationum huiusmodi, vt statutum nostrum prædictum, nõ expectata alia iussione, aut mētis nostræ declaratione, humiliter recipiãt, & studiose obseruare procurent. Quod si forte aliqui in eo, quo nunc sunt statu (quẽ omnino tollimus & abolemus) contra nostrum hoc statutum persistere contenderint, singulos omni dignitate, officio, administratione, & beneficio priuamus, & ad futura perpetuo indignos decernimus, excommunicationis quoque sententia innodamus eo ipso. Non obstantibus foundationibus, & institutionibus, ac statutis & consuetudinibus congregationum, domorum & conuentuum prædictorum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoq; , exẽptionibus, & in-

MOTVS

dultis Apostolicis, illis eorumq; superioribus, & personis, ac eorum singulis per quoscunq; Ro. Pont. predecessores nostros, ac nos, & sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac initi & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibuscunque clausulis & decretis in genere, & in specie concessis, & confirmatis, ac etiam aliis reformationibus, quotiescunque, ac quocunque tempore factis, & promulgatis, & quibuscunque aliis indulgentiis, & litteris Apostolicis specialibus, & generalibus, quorumcunque tenorū existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, quæ omnia tanquam abrogata, contra earundem præsentium tenorem nolimus cuiquam in aliquo suffragari. Cæterum mandamus præsentibus ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla de more applicari. Ac etiā volumus, quod ipsarū præsentium exempla etiā impressa, & Prelati Ecclesiastici, vel eius Curie sigillo, & Notarij publici manu ob signata, eandē illā fidem ubiq; locorū in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsæ præsentibus facerent, si ibi ostēderentur, aut exhiberentur. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostræ sublationis, abolitionis, primationis, statuti, mādati, innodationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attētare presumpserit, indignationē omnipotētis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorū eius, se nouerit incursum.

Datū Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis
nis

nis Dominicæ, M.D.LXVIII. Quintodecimo Kal. Decembris. Pontificatus nostri anno tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini, M.D.LXVIII. Indictione vndecima, Die vero iij. mensis Decembris. Pontificatus Sanctiss. in Christo patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno tertio, retrospectæ litteræ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ principis Apostolorum de Vrbe, Cæcellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, diuissis in omnibus supradictis locis earundē retrospectarū litterarū copiis affixis, vt est moris, per nos Ioannem Freile, & Iulium Parinū prælibati Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Pompeus Vallerius Curia Causarū Camera Apostolicæ Notarius.

SANCTIS. D. N. D. PII PAPAE V. Constitutio, Super Forma creādi census.

¶ P I V S. Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

C V M onus Apostolicæ seruitutis obeuntes, cognouerimus innumeros celebratos fuisse, & indies celebrari censuū contractus, qui nedū nō cōtinentur intra limites a nostris antecessoribus eisdē contractibus statutos, verum etiam, quod deterius est, cōtrariis omnino pactionibus propter ardentem avaritiæ stimulum, legum etiam diuinarum manifestum contemptum præseferunt, nō potuimus animarum, pro vt tenemur, salutem consulentes, ac piarum mentium petitionibus etiam satisfaciētes, tam graui morbo, latiferoque veneno

O 4

salu-

MOTVS

salutari antidoto non mederi. Hac igitur nostra cōstitutione statuimus, cēsum, seu annuum redditum creari, constitui ve nullo modo posse, nisi in re immobili, aut quæ pro immobili habeatur, de sui natura fructifera, & quæ nominatim certis finibus designata sit: Rursus nisi vere in pecunia numerata, præsentibus testibus, ac Notario, & in actu celebrationis instrumenti, non autè prius recepto integro, iustoque pretio. Solutiones, quas vulgo anticipatas appellât, fieri, aut in pactû deduci prohibemus. Conuentiones directæ aut indirectæ obligâtes ad casus fortuitos eum, qui alias ex natura contractus non teneatur, nullo modo valere volumus: Quemadmodum nec pactum auferens, aut restringens facultatē alienandi rem censui suppositam: quia volumus rem ipsam semper & libere, ac sine solutione laudemij, seu quinquagesimæ, aut alterius quātitatis, vel rei, tã inter viuos, quã in vitinia voluntate alienari. Vbi autem vendenda sit, volumus dominum census aliis omnibus præferri, eiq; denuntiari conditiones, quibus vendenda sit, & per mensem expectari. Pacta cōtinētia, morosum census debitorem teneri ad interessē lucri cessantis, vel ad cambium, seu certas expensas, aut certa salaria, aut ad salaria, seu expensas medio iuramento creditoris liquidandas, aut rem censui subiectam, siue aliquam eius partē amittere, aut aliud ius ex eodem contractu, siue aliunde acquisitum perdere, aut in aliquam pœnam cadere, ex toto irrita sint, & nulla. Immo & censum augeri, & nouū creari super eadem, vel alia re in fauorē eiusdē, aut personæ per eum suppositæ pro censibus tēporis vel præteriti, vel futuri omnino prohibemus. Sicuti etiam annullamus pacta cōtinētia solutiones onerū ad eum spectare, ad

ad quem alias de iure, & ex natura contractus non spectarent. Postremo census omnes in futurum creandos non solum re in totum, vel pro parte perempta, aut infructuosa in totum, vel pro parte effecta, volumus ad ratam perire, sed etiā posse pro eodem pretio extinguī: non obstante longissimi etiā temporis, ac immemorabili, immo centum, & plurium annorum præscriptione, non obstantibus aliquibus pactis directe, aut indirecte talem facultatem auferentibus, quibuscunq; verbis, aut clausulis concepta sint. Cum vero traditione pretij redditus extinguendus erit, volumus per bimestre ante id denuntiari ei, cui pretium dandum erit, & post denuntiam, intra annum tamen, etiam ab inuito pretium repeti posse, & ubi pretium, nec volens intra bimestre soluat, nec ab inuito intra annum exigatur, volumus nihilominus quādocunq; redditum extinguī posse, præiuncta tamen semper denuntia de qua supra, & nō obstantibus his, de quibus supra: idque observari mandamus etiā quod pluries, ac pluries denunciātū fuisset, nec vnquam effectus secutus fuisset. Pacta etiam continentia, pretium census extra casum prædictum ab inuito, aut ob poenā, aut ob aliam causam repeti posse, omnino prohibemus, contractusque sub alia forma posthac celebrandos, foeneratitios iudicamus: Et ita illis propterea non obstantibus, quicquid vel expresse, vel tacite contra hæc nostra mandata dari, remitti, aut dimitti cōtingat, a Fisco volumus posse vendicari. Hanc autē salutiferam sanctionem nedum in censu nouiter creādo, verū etiā in creato quocunq; tēpore alienādo, modo post publicationē cōstitutionis creatus sit, perpetuo, & in omnibus seruari volumus. Declarātes, pretiū semel censui constitutū nunquā

O 1

pos.

MOTVS

posse ob temporum, aut contrahentium qualitatem, seu aliud accidens, nec quo ad vltimo contrahentes minui vel augeri. Et licet legem ipsam ad cōtractus iam celebratos nō extendamus, illos tamen omnes, in quos sub alia forma peruenierunt census, hortamur in Domino, vt singulos cōtractus censuræ bonorum religiosorū subijciant, & animarum saluti consulant. Nō obstantibus quibuscumque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus, nec nō priuilegiis, & litteris etiam per quasque R. Pontifices predecessores nostros, ac etiam nos, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cū quibuscumque clausulis etiā derogatoriis, derogatoriis, nec non irritantibus decretis, ex quauis causa, etiam per modū legis vniuersalis, aut alias quomodo libet æditis, siue in fauorem Vniuersitatū, Cōmunitatum, Collegiorum, Congregationum, Ciuitatum, & locorum cōcessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, quatenus directe, vel indirecte præsentis nostræ constitutioni in toto, vel in parte cōtrariantur, specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autē, quod præsentis in Cancellaria, & acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribātur. Et quia difficile foret, præsentis ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiā declaramus, quod earum transcriptis etiā impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides ubiq; adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ prohibitionis,

annullationis, statuti, mandati, iudicij, hortationis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatione omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datū Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ M.D. LXIX. Quarto decimo kal. Februarij. Pontificatus nostri anno quarto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini M.D. LXIX. Indictione xij. Die vero xxix. Mensis Ianuarij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius quarto, retrospectæ litteræ Apostolicæ, affixæ & publicatæ fuerunt Romæ in locis retrospectis, videlicet ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Floræ, per nos Camillum Cherubinum, & Christianū de Monte Prælibati S.D.N. Papæ Cursores. Ioannes Guerardus Magister Cursorum.

¶ Lectæ & publicatæ fuerunt retrospectæ litteræ Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ, 1569. Die vero Sabbati, xxix. Ianuarij. Pontificatus D.N.D. Pij Papæ V. Anno quarto.

A. Lomellinus Custos.

Ego Franciscus Aluares, Hector de Mená publicus Apostolica auctoritate Notarius in Archivo Romanæ Curie descriptus subscripsi.

¶ San-

MOTVS

SANCTIS.D.N.D. PII PAPAE V.

Noua cōstitutio, De cōfidētijs beneficialib⁹,
earumque casibus, præsumptionibus, & pro-
bationibus, Cum relaxatione cognitionis
causarum, præterquam pēdentium. Itemq;
futurarum de collatoribus Episcopis & supe-
rioribus, beneficijsque consistorialibus,

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Intollerabilis multorum peruersitas, qui sacrosanctas
constitutiones nouis quotidie fraudibus eludere ni-
euntur, sæpe illarum authores in necessitatem adducit
cautius prouidendi, quo pertinacium animi ab impro-
bis conatibus grauiore sanctione proposita repriman-
tur. Bene quidem & prouidenter fœlic. recorda. Pius Pa-
pa Quartus, prædecessor noster ad tollendam fiducia-
riæ mancipationis beneficiorum Ecclesiasticorum cor-
ruptelam, statuit & decreuit, vt ipso iure vacarent eccle-
siæ, monasteria, cæteraque beneficia ecclesiastica in con-
fidentiam a quibuscunque, etiam S. R. E. Cardinalibus
cuiusvis personæ contemplatione vel intuitu recepta,
liberam illorum dispositionē sibi & apostolicæ Sedi re-
seruando: Nec valerent ipsorū collationes, seu cōcessio-
nes, nec fructuū, nec pēsionum reservationes, nec facul-
tates illas trāsferendi, nec regrediēdi, seu accedēdi, & in-
grediēdi ad ecclesias, monasteria, & bñeficia supradicta,
illaq; recipiētes, fruct⁹, pēsiones, & alias res eorūde inde-
bite perciperent. Prohibēs quibuscunq; etiā sub cēsuris
ecclesiasticis ne quod hmōi amplius auderent. Ac etiam
decre-

decreuit omnes & quascūq; prouisiones, præfectiones, collationes, cōmendas, & alias dispositiones de ecclesiis, monasteriis, & beneficiis, nec nō reservationes fructuū, pensionū, rerū, & iuriū, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediendi, aliasq; facultates, siue per se, siue futuros Romanos Pontifices, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, siue etiam per ordinarios collatores, etiam ad patronorū præsentationē, cum interuētū confidentiæ huiusmodi, siue expresse siue occulte, ac de iure præsumpto, & alias contra prædicta pro tēpore factas, nullius momēti, fore nec cuiquā suffragari, sed ecclesiis, monasteria, & beneficia huiusmodi ipso iure vacare, ac prædictæ dispositioni reservata esse, sicq; per quoscunque, etiam per præsumptiones, & cōiecturas legitimas & alias eorū arbitrio procedendo (cum aliqui cōfidentias huiusmodi in lucē erui & probari non posse constaret) iudicari & diffiniri debere: Nec nō irritum & inane quicquid secus cōtingeret attētari, quēadmodum confectis super his literis suis plenius cōtinetur. Veruntamen propter improbas multorū cupiditates, prædicta, quæ ad purgandā hac pernitie ecclesiā, & animarū salutē ab ipso prædecessore ædita sunt, in multis deprehēdimus viam aperuisse grauius delinquēdi. Si quidē cū frequētibus pluriū querelis pridē cōcitati, quod iudices causis hmoi cōfidentiarū expediēdis remissiores essent, oēs & singulas causas ipsas vbicūq; & inter quoscūq; motas ad nos aduocauissemus, ac omnimodā hmoi causarū præsentū, & futurarū, rerumq; omniū ex ipsis resultantū cognitionem nobis & successoribus nostris reservauissemus, & super quibusdam coram nobis processum fuisset, variis inde, nec leuib; coniecturis intelleximus vitium quidē
confi-

MOTVS

confidentie occulte irreplisse, sed in plerisq; causis præsumptiones & coniecturas, quæ ad illud probandum deducuntur, minime sufficere, eiusque rei causa plurimos qui ante literarum prædictarum editionem huiusmodi confidentias exercent, vbi cognouerunt obstructam veritatem propter difficultates probandi in iudicio confidentias ipsas, contempta constitutione prædicta ecclesias, monasteria, & beneficia sic recepta, vt prius retinere: alios fructus, pensiones, & alias res percipere: alios eorum exëplo ad similia & grauiora fidetius commoueri: Multi enim ipsa beneficia iure retinere nequites: alij ne cogantur ad sacros ordines, ad residentiã, ad incedendũ in habitu clericali, vt ad bellum proficiscantur, vt inimicos occidant: alij vt alieno nomine lites agant, aut defendant: alij propter crimina incapaces: quidã vt purgato delicto, vel ab solutione cõsecrata illa repetant, eadẽ in alios deponunt, & in plerisq; fructus ipsorum aut eis ministrantur, aut quibus ipsi statuunt, sæpe laicis, & inhabilibus. Pleriq; vel senes, vel infirmi, vt beneficia in domibus suis perpetuent: illa renuntiant & renuntiant in alios, qui vel profanã familiã cedentium de fructibus ecclesiasticis alant, vel illa etiam nũ infantibus, aut nascituris asseruent, facto interdum circuitu retrocessionis, cum reservatione fructuum & aliarum rerum, aut accessu præsertim ab illis, qui præstandorum iurium Camerae Apostolicæ sunt immunes: alij autem incapaces, aut aliis beneficijs ecclesiasticis onusti, aut ecclesiastico ordini se se mancipare refugientes, aut mere laici beneficia ecclesiastica aliis conferenda procurant, vt de illis postmodum ad libitũ suum disponatur, fructus etiã percipientes illorum. Adhæc plerique ordinarij, & alij collatores, ac etiam patroni laici curant deponenda beneficia

ficia, vt fructus, seu pensiones capiant eorundem, aliif-
ne faciant ministrari: Alia item per multa eiusmodi ad-
mittuntur, quibus immaculata rerum diuinarum puritas
impie violatur, disciplinæ ecclesiasticæ neruus dirumpi-
tur, & imminens patrat exitium animarum. Quare
nos volentes periculosam talium audaciam noui iuris
subsidio cohibere, præsentium auctoritate statuimus,
vt si quis quacunque auctoritate Ecclesiam, vel mona-
sterium, aut aliud beneficium ecclesiasticum quale-
cunque ex resignatione, vel cessione cuiuscunque per-
sonæ simpliciter, aut cum circuitu retrocessionis, cum
regressu, vel accessu, etiam sola dimittentis intentione
receperit, vt illa, vel illud etiam in euentum regressus
vel accessus, eidem dimittenti vel alteri postea confera-
tur, aut illius fructus, vel eorum pars alij vel aliis conce-
dantur, vel penses soluantur ex eisdem hæc confiden-
tia ceseatur. Itidem si ordinarius, vel alius collator cõ-
tulerit antehac, aut conferat in futurum beneficium eccle-
siasticum quouis modo vacans, ea conditione taci-
ta, vel expressa, vt postea in alterum pro arbitrio Col-
latoris, seu alterius cuiuscunque contra iuris commu-
nis ordinationem disponatur, siue vt de eo prouisus,
fructus illius, vel partem ad vtilitatem, & libitum
conferentis vel cedentis, aut alterius relinquat, & re-
mittat, seu pensionem illi, vel illis, quem, vel quos
idem collator aut cedens, vel alius per se, vel alium
scripto, aut verbo inderit seu significauerit, persoluat,
& pariter si a patrono etiã laico, vel alteri præsentatori,
seu electori contigerit, aut contingat id fieri: adhuc
si clericus prædictæ camere Cardinalis, aut alius a
solutione iurium ipsius cameræ vel etiam Cancellaria

Apo-

MOTVS

Apostolicæ exemptus, post resignationē, vel cessionem alicuius extranei, de ecclesia, monasterio, vel alio beneficio ecclesiastico in se apostolica vel alio auctoritate factam & admissam, illam vel illud etiam confectis literis Apostolicis & possessione apprehensa in eundem resignantem, vel cedentem, modico spatio interiecto, veluti duorū aut trium mensium retrocesserit, aut retrocedat in futurum, & ex illa retrocessione fructus ecclesiæ, seu monasterij, aut beneficij, vel eorum pars, seu pensio, seu quid aliud super illis reservatum, aut regressus, seu accessus, & ingressus ad illam vel illud, ipsi clerico, vel Cardinali, aut alij exempto sit, fueritue concessus: Postremo si quis crimine aliquo absolutus, aut cum quo super irregularitate dispensatū est, denuo receperit, quacunq; auctoritate ecclesiam, monasterium, vel aliud beneficium ecclesiasticum: quod ante, vel post commissum delictum, aut contractam irregularitatem dimiserit, in quouis horum casuum confidentiæ prauitas sic contracta, casusque huiusmodi literis prædictis comprehendantur, ac si illis speciatim expressi fuissent: licet ipsum confidentiæ crimen alterius tantum partis conscientia sit admissum. Ad probandum vero plene confidentiarum abusum, inter alias etiam hæc præsumptiones: & coniecturæ habeantur legitime. Videlicet: Si quis post cessam ab se ecclesiam, vel monasterium, aut beneficium: & publicatam resignationem, seu cessionem, captamq; a successore possessionē, se se in illa, vel illo, seu rebus illis: per se, vel aliū, seu alios de facto ingesserit, aut fructus perceperit, aut quicunque successor illi, vel eius propinquis ipsos: aut partem aliquam remiserit eorundem. Si recipiens beneficium constituerit dimittentem: vel eius parentes: aut propinquos

procu-

procuratores ad percipiendum, vel locandum fructus beneficij dimissi: & illi vel illis de fructibus perceptis aut percipiendis donationē fecerint. Si vel sola procuratoris depositione, vel libris rationalibus mēfiorum ex parte dimittentis, expeditio, quę personam recipientis concernit, prosecuta sit, simulq; expensę pro ea necessarię ab illo factę fuerint. Denique si quis pro concessione alicui facta, quacunque auctoritate de beneficio ecclesiastico per se, vel aliū, seu alios intercesserint, vel alias in negotio cōcessionis se se immiscuerint quoquo modo, deinde aliquid de fructibus talis beneficij de facto etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo perceperit, seu de illo postmodum ad voluntatem intercessoris fuerit dispositum quodocunque. Testes autem de quaque re singulares singulas probare valeāt presumptiones, & coniecturas, pluresque huiusmodi presumptiones, & coniecturę plenam probationem faciant in prædictis. Cæterum criminosi, & cæteri omnes, qui ad perhibendum in casibus Simonię testimonium recipi possunt, ad prædicta omnia admittantur. Sed ne quisquā etiā vana fiducia fretus, non intendendi cōtra se iudiciij in crimine perseueret, utq; hoc malum grauioris censurę stimulo vsque quaq; prohibeatur, omnes & singulos, qui hucusque ecclesias, monasteria, beneficia, fructus, pensiones, aliasue res intercedente hoc confidentię vitio receperunt, ac retinent, nisi statim ad se reuerſi, & resipiscentes clerici dimissione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurum, etiā omnibus & singulis aliis ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, administrationibus, officijs, & beneficiis obtetis, quę pariter sub dicta reservatione cōprehendi volumus, nec non fructibus,

P

pensio

MOTVS

pensionibus, & alijs rebus ecclesiasticis, ac etiam Ro-
 manæ Curiaë, & alijs officijs temporalibus, præsentium
 auctoritate priuamus, & ad futura inhabiles decernim⁹,
 & in iuris subsidium excommunicationis sententia inno-
 damus, a qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus,
 ab alio quam a Romano Pontifice absolutionis benefi-
 cium valeat obtinere. Nos enim aduocatione causarum
 hui⁹, & reservatione cognitionis illarum, rerumq; om-
 nium inde emergentium, nobis, & prædictis successoribus,
 vt prædictum est, facta (cansis illis dūtaxat exceptis,
 quæ iam corā nobis pendere noscuntur, ac etiā ijs, quas
 ratione ecclesiarum, & monasteriorū, quorū dispositio
 in consistorio fieri consuevit, aut debet, iteq; contra or-
 dinarios, collatores Episcopos, & alios superiores Præla-
 tos, etiam Cardinales haberi contigerit, vt iam alijs no-
 stris literis statutū est, audiendis, decidendis, & terminā-
 dis) harū serie prorsus relaxata, decernimus, ita deinceps
 quoscunque iudices ordinarios, & delegatos, etiam cau-
 sarum Palatii Apostolici Auditores, ac prædictæ Roma-
 næ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & ipsorum cuicun-
 que quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, &
 auctoritate, vbique iudicare, interpretari & diffiniri de-
 bere, nec non irritum & inane quicquid secus in prædi-
 ctis per quoscūque, quauis auctoritate, sciēter vel igno-
 ranter contigerit attentari. Quocirca omnibus locorum
 ordinarijs districtius inuigimus, vt in suis quisque eccle-
 sijs, Ciuitatibus, Diocēsis, & locis etiam exemptis, ad
 prædicta studiose attendant, & quatenus illis relaxaui-
 mus, in delinquentes seuerè animaduertant, si diuinæ ma-
 iestatis iudicium, dictæq; sedis censuram voluerint eui-
 tare. In cæteris vero causis, & negotijs nobis, & prædictis
 successo

successoribus exceptis, eosdē locorū ordinarios præsentiū auctoritate delegam⁹, vt gratia & fauore postpositis, pro se quisque, cū venerit vsus, cōtra prædictos omnes sub ipsa exceptione cōprehēsos diligēter inquirāt, suoq; inquisitiones oēs sigillo obsignatas ad prædictā sedem quā primū trāsferant, vt nos & prædicti successores in causis huiusmodi procedētes, quod iustū fuerit, decernamus. Nos enim singulis ordinariis ipsis, prædictos omnes & quoscūque alios, etiā exēptos, etiā per edictū publicū cōstito prius summarie, & extra iudicialiter de non tuto ad illos accessu, citādi, & monēdi eisq; ac iudicibus ordinariis, & delegatis, alijsq; personis quibuscūq; ne prædictorū executionē quoquomodo impediāt, vel alias in illis sese interponāt, etiā per simile edictū inhibendi, eos dēque ac alios cōtradiētores, & rebelles quoscūq; per cēsuras, & poenas ecclesiasticas, ac omnia alia iuris & facti remedia opportuna cōpellendi, auxiliū brachij secularis, quando cūq; opus erit, in nouandi, ceteraq; in prædictis omnib⁹ & singulis necessaria faciēdi, & exequēdi, plenā & liberā tenore præsentiū cōcedimus facultatē. Non obstantibus foel. recor. Bonifacij Papę octauī prædecessoris nostri de vna, & in cōcilio generali edita de duabus dietis, alijsq; apostolicis cōstitutionibus & ordinationibus quodq; episcopis, collatoribus, & prelatis prædictis, etiā Cardinalibus, vel quibuscūq; alijs cōmuniter vel diuissim a prædicta sit sede indultū, vel in posterū indulgeri cōtingat, quod interdicti, suspēdi, vel excommunicari, aut cōtra indulta hmōi ad iudiciū trahi nō possint per litteras apostolicas non facientes plenā & expressam, & ad verbum de indulto hmōi mentionem, & quibuslibet alijs priui legibus, indulgentijs, & litteris apostolicis, generalibus vel

MOTVS

specialibus, quorūcūq; tenorū existant, per quæ præsentibus non expressa, aut in totum nō inserta, effectus præsentium, aut attributæ prædictis ordinariis iurisdictionis explicatio, seu exercitiū, vel executio impediri valeat quomodocūq; , vel differri , & de quibus quorūq; totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, ceterisq; cōtrariis quibuscūq; , Literis prædecessoris huiusmodi, nihilominus in suo robore duraturis. Volumus autem, vt præsentium exēpla etiā impressa ædantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscunque curiæ ecclesiasticæ, eiusue Prælati sigillo obfignata, eandem illam prorsus fide in iudicio, & extra vbiq; locorū faciāt, quā ipsæ præsentēs facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ priuationis, statuti, decreti, inodationis, inunctionis, delegationis, cōcessionis, & volūtatis infringere, vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attētare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorū eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrū, Anno incarnationis Dñicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Kal. Iunij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Indictione duodecima, Die vero sabbati sexto Augusti, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina providentiæ Papæ Quinti Anno quarto, Retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerūt ad valuas basilicarum Lateranensis & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, dimissis
in

in omnibus supradictis locis earundem retroscriptarum
litterarum, copis affixis per nos Iuliu Parinum, & Ioan.
Andream Panizza prædicti S.D.N. Papæ Curf.

Christianus de Monte Magister Cursorum.

SANCTIS.D.N.D.PII PAPAE V.

Reuocatio priuilegiorum de nō recipiendis
vel retinendis fratribus alterius ordinis.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Quæcunque Sacrarum religionum statū offende-
re noscuntur, nostrum nos incitat officium de
medio remouere. Quanquā enim de cohibendis regula-
ribus ad alium ordinem translatis sancta Synodus Tri-
dent. Salubri consilio decreuit, vt nemo cuiusque ordi-
nis prælatus vel superior vigore cuiusq; facultatis illorū
quempiam ad habitum & professionem admittere pos-
sit, nisi vt de ordine, ad quem transfertur, sub sui supe-
rioris obedientia in claustro perpetuo maneat, multi ta-
men superiores & Prælati obtentu priuilegiorum quā-
plurimos apostatas, & alios diuersorum ordinum ad se
ob iurgia, contentiones, leuitatem, & malefacta vt ma-
xime fugientes, eo etiam consilio receptare non desi-
nunt, vt illorum opera in curandis infirmis gerendisque
eorum locorum rebus & negotiis vtantur. Ex qua re ple-
rique solutiones effecti, & quasi impunitatem assecuti
non personas tantum eorum ordinum, vnde animad-
uersionis metu exierant, sed & ipsorum ordinum ritus
moresque maledictis insequuntur. Quo circa cum hu-
iusmodi priuilegia veniant abroganda quæcunque in-
signiter comperiuntur nocere, vel etiam scandala gene-

MOTVS

rare. Nos his aliisque rationabilibus causis adducti, &
 vt quibuscumque huiusmodi effugia præcludamus, De no-
 bis attributæ potestatis plenitudine reuocamus & abo-
 lemus omnia, & quęcumque priuilegia, facultates, dispensa-
 tiones & indulta recipiendi, vel retinendi fratres, mona-
 chos, canonicos & alios etiā laxiorū ordinum professio-
 res quibuscumque ordinibus, monasteriis, hospitalibus,
 militiis, & piis locis etiā S. Antonij Viennensis, S. Spiritus
 in Saxia de Vrbe, S. Ioannis Hierosolymi. Iesu Christi,
 S. Iacobi de Spatha, S. Lazari Hierosoly. eorūque ecclesiis
 per quoscumque Rom. Pontif. prædecessores nostros ac
 nos & Sedem Apostolicam, tam in ipsorū monasterio-
 rum, hospitalium, & locorū institutione, quā deinceps
 quomodocumque ac quotiescunque etiam per modum
 statuti perpetui ac initi & stipulati contractus, & alias
 sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibuscumque
 restitutionibus, præseruationibus, mentis attestatio-
 nibus, derogatoriarū derogatoriis, aliisque fortioribus, ef-
 ficationibus, efficacissimis & insolitis clausulis, nec non
 irritantibus & aliis decretis etiā motu proprio & ex cer-
 ta scientia, deque similis potestatis plenitudine, etiā pau-
 perū, infirmorum, miserabilium & cuiuscumque alterius
 pij operis intuitu, ac etiam ex quibuscumque aliis causis
 quantūuis grauib. charitatiuis & necessariis, etiā cōsi-
 deratione vel ad supplicationē imperatorum, regū, alio-
 rumque principū, nec non S. R. E. Card. deque illorū cōsi-
 filio & matura deliberatione prius habita, cōcessa cōfir-
 mata, & etiā multiplicatis vicibus innouata, extēsa, vel
 etiā moderata. Cassamus quoque & annullamus quo ad
 illa oēs apostolicas, & alias litteras super his cōfectas, ac
 processus & alia inde sequuta quęcūque. Ac volumus ea
oīa

omnia vires & effectū de cætero nō habere, ita vt post-
hac illorum sic reuocatorum prætextu prælati & supe-
riores prædictis, aut alij quicunq; nullū prorsus, alterius
etiam laxioris ordinis vel obseruatæ regularē etiā spiri-
tualē trāseundi ad ipsos licentia ferentē ad habitū & pro-
fessionē regularē in suis quisq; monasteriis domibus lo-
cis vel ordinibus, etiā vt in clauistro perpetuo maneant
admittant: nec omnino quēquam recipiāt vel retineāt.
Eos vero, quos iam habent translatos ad eorū superio-
res & loca eius ordinis, vnde erāt profecti, quamprimum
remittant. Decernentes admissiones, receptiones & re-
tentiones huiusmodi nulla firmitate subsistere, nemi-
nemq; prorsus vlli voto, vllius regulæ vel obseruantæ
etiam iuramento aliaue solennitate promissæ obligare,
nec non irritum & inane quicquid secus per prædictos
aut quoscunq; alios quauis auctoritate scienter vel ig-
noranter contigerit attentari. Quicunq; vero aliquē cō-
tra huius nostræ reuocationis tenorē admiserint, aut re-
ceperint illosue, quos iā habēt, translatos aut receptos re-
tinuerint, eos oībus & singulis dignitatibus administra-
tionibus, beneficiis, officiis, fructibus & pensionibus ec-
clesiasticis præsentīū auctoritate priuamus & ad futura
inhabiles esse volumus eo ipso. Quo circa oībus locorū
ordinariis quorum diocesisibus loca prædicta consistūt,
per apostolica scripta mādamus, vt per se vel alium seu
alios de translatis prædictis auctoritate nostra cognos-
centes in eos, quos cōtra præscriptum nostrū degere in-
uenerint, ac etiā recipientes vel retinētes, reiecto quocū-
que exēptionis priuilegio animaduertāt, ipsosq; p̄terea
trāslatos, vel retētos ad priores ordines & disciplinā re-
mittere p̄curet, cōtradictores quoscūq; p̄ cēsuras & pœ-

MOTVS

nas ecclesiasticas, cæteraq; iuris & facti remedia oppor-
tuna, quacūque appellatione postposita cōpescendo: in
uocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secu-
laris. Non obstante, cōstitutionibus & ordinationibus
apostolicis ac monasteriorū, hospitalium, militiarum or-
dinum & locorum prædictorum iuramento confirma-
tione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, sta-
tutis, consuetudinibus, stabilimentis, vsibus & naturis:
quodque Prælati & superioribus prædictis, vel quibus-
uis alius communiter vel diuissim a prædicta sit Sede in-
dultum quod litteris reuocatoris sub quacūq; formu-
la æditis nullatenus, vel nisi modis & formis in huius-
modi indultis contentis parere, & ob non paritionem
aliquas censuras & poenas incurrere, aut alias interdicti
vel excommunicari non possint per litteras apostolicas
non facientes plenam & expressam ac de verbo ad ver-
bum de indulto huiusmodi: nec non monasteriis, hospi-
talibus, militis, & ordinibus huiusmodi mentionem, &
quibuslibet aliis priuilegiis, exēptionibus, indulgentiis &
litteris apostolicis generalibus & specialibus etiā motu
scientia, & potestatis plenitudine cōcessis, cuiuscunque
tenoris existant, per quæ præsentibus non expressa, vel
omnino non inserta effectus earum impediri valeat quo
modolibet vel differri, & de quibus quorumque totis te-
noribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis.
Que omnia nolumus cuiquam cōtra prædicta in aliquo
suffragari, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus
autem vt ipsarum præsentium exempla ædantur, eadē-
que etiā impressa Notarij publici manu, & Prælati eccle-
siastici, eiusue Curie sigillo obsignata, eandem illam
vbique locorum fidem in iudicio & extra illud faciant,
quam

quam ipsæ præsentēs facerent, si essent exhibitæ veltentæ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, cassationis, annulationis, priuationis, voluntatis, mandati, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ M. D. LXIX. pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri anno quarto.

Cæ. Glorietius.

H. Cumyn.

BVLLA S. D. N. PII PAPAE V.
 Reuisionis, & Recuperationis bonorū Ecclesiasticorū male alienatorum.

¶ **EP I V S** Episcopus Seruus Seruorum Dei,
 Ad perpetuam rei memoriam.

ET si de singulis pastoralis officij cura nos admo-
 net esse sollicitos: Fabricā tamen sancti Petri, quam
 speciali quadā cura nobis cognoscimus esse cōmissam,
 specialis intentionis fauore prosequimur, eamq; gratis
 attollimus opportunis. Accepimus sane nuper, quod di-
 uersæ personæ tam ecclesiasticæ, quam sæculares quam
 plura bona, possessiones, & terras ad ecclesias etiā Me-
 tropolitan. Monasteria, Beneficia, Domos, & alia regula-
 ria, ac alia pia loca, nec non Hospitalia pertinentia & spe-
 ctantia, prætextu diuersarum alienationum eis contra
 tenorem litterarum foelicis recordationis Symachi, &
 Pauli ij. ac aliorum Romanorū Pontificum prædecesso-
 rū nostrorū, aut sine Apostolicæ Sedis licetia, seu illarū

P 5

for-

MOTVS

forma non seruata, aut alias in euidentis damnum, & præiudiciū ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum, & piorum locorum huiusmodi factarum occupauerunt, & detinuerunt, ac de præfenti occupent, & detineant. Nos præmissa conniuentibus oculis pertransire nequeunt, vt pote quæ in diuinæ maiestatis offensam, ac ecclesiarum, & ordinis clericalis detrimentū tendant, vtque Fabricæ Basilicæ præfatæ maximis necessitatibus succurramus, Dilectos filios Collegium, & deputatos Fabricæ præfatæ, eorum singulos a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes. Motu proprio, non ad ipsorum deputatorum, & Collegij, ac Auditorum, & ministrorum præfatorum, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac de mera nostra liberalitate, & apostolicæ potestatis plenitudine eisdem Collegio, & deputatis, eorumque pro tempore Auditoribus & ministris præfatis, vt omnes, & singulas alienationes in emphyteosim, seu censum perpetuum, aut tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus ultra triennium locationes, vel concessiones, seu permutationes, aut occupationes, de quibusuis terris, possessionibus, aut aliis bonis immobilibus, seu rebus & iuribus tam spiritualibus, quam temporalibus ecclesiarum, monasteriorum, domorum, beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine Sedis Apostolicæ licentia, aut illius
forma

forma non seruata in damnum ecclesiarum, seu solennitatibus a iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum monasteriorum seu domorum minime seruatis, aut alias nulliter haectenus factas reuidere, & constituto sibi quantum sufficere videbitur de praemissis, illas & contractus superinde sub quibusuis formis, & verborum expressionibus habitos, & celebratos, etiam si iuramento vallati existant, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus infererentur pro expressis habentes, auctoritate apostolica ad solius praefatae Fabricae procuratoris instantiam, etiam parte inuita, & contradicente, facta sibi prius intimatione per tres menses, tenore praesentium rescindere, irritare, cassare, & annullare, ipsosque detentores, & occupatores ad terras possessiones, & bona, res, & iura praefata, vt praefertur detenta, & occupata relaxandū, & de fructibus tam haectenus perceptis, & qui percipi potuerunt, quam in posterum percipiendis realiter satisfaciendū cogere, & cōpellere, bonorumque, & fructuum recuperandorū huiusmodi tertiā partē ipsi Fabricae, reliquis duabus partibus ecclesijs, monasterijs, beneficijs, domibus, hospitalibus, & pijs locis, ad quae bona ipsa spectabunt, cum effectu cōsignatis, vendicare, & applicare possint, & valeant, facultatem & auctoritatem cōcedimus, & impartimur. Ita vt eisdem Collegio, deputatis, eorūq; auditorib⁹, & ministris liceat dictae tertiae partis hmoi bonorū praefatae fabricae, vt praemittitur applicatorū corporale possessionē propria auctoritate libere apprehendere, illaq; in dictae Fabricae vsus & utilitatē absq; alia Sedis apostolicę, & superiorū ecclesiarū, monasteriorū, domorū, beneficiorū, hospitaliū, & aliorū piorum locorū, ad quae bona ipsa
&

MOTVS

& fructus spectabunt, licentia alienare, vendere, & con-
 uertere, dicecesani loci, vel cuiusvis alterius licentia de-
 super minime requisita. Decernentes præsentis litteras
 nullo vnquam tempore de surreptionis, vel obreptionis
 vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu
 notari, impugnari, aut inuvalidari, etiã ex eo capite, quod
 interesse habentes vocati nõ fuerint, aut ad iuris termi-
 nos reduci, minusque in controuersiam vocari posse,
 sed semper validas & efficaces existere, suosq; plenarios
 effectus sortiri, minusque sub quibuscumq; similibus, vel
 dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus,
 limitationibus & derogationibus cõprehendi vllatenus
 posse, sed ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt
 toties in pristinum statum restitutas esse, & censi. Sic-
 que per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis au-
 ctoritate fungẽtes, etiam causarum Palatij apostolici Au-
 ditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudi-
 candi facultate, iudicari debere. Irritũ quoque, & inane
 si secus super his a quoquam quauis auctoritate scien-
 ter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstanti-
 bus præmissis, ac quibuscumq; apostolicis, nec non in pro-
 uincialibus & synodalibus Conciliis æditis specialibus
 vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac
 quibuscumq; etiam iuramento, confirmatione apostolica,
 vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetu-
 dinibus, priuilegijs quoque indultis, & litteris apostoli-
 cis quibuscumq; personis in genere, vel in specie quomodo
 libet cõcessis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Qui-
 bus oĩbus, etiã si de illis, eorumq; totis tenoribus specia-
 lis, specifica, & expressa mentio habẽda, seu aliqua alia
 exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huius
 præ-

præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque cõtrariis quibuscunq;. Volimus autẽ, quod præsentũ transumptis etiã impressis, manu Secretarij, & sigillo Collegij dictæ Fabricæ subscriptis & munitis, eadem prorsus in iudicio, & extra fines adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si foret exhibitæ, vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã nostrę absolutionis, cõcessionis, impartitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtrahere. Si quis autẽ hoc attentare præsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datũ Romæ apud S. Petrũ Anno Incarnationis Dñicę Millesimo quingentesimo sexagesimo nono, vñdecimo Kal. Ianuarij. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ Glorierius.

C. Rouyer.

Registrata apud Cæsarem Secretarium

¶ SANCTISS. D. N. D. PII PP. V.
Extensio constitutionis Bonifacij Papę V.
Quæ incipit, Felicis, ad scientes & non reuelantes eos, qui offendunt S. R. E. Cardinales.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

In felicitis sæculi pericula miserati, dolorem comprimere non valemus, quod nefarij homines iustorum sanguinem sitientes, ad illorum quoq; perniciem infestiore animo incumbant. quos spiritus sanctus membra cõstituit præcipua Ecclesię Dei, quam suo sibi sanguine acqui-

MOTVS

acquisiuit. Magna igitur ratione post alios fœlic. record.
Bonifacius Papa viij. de fratrum suorum consilio, perpe-
tua constitutione fanciuit, vt si quis S. R. E. Cardina-
lem fuerit hostiliter insecutus, aut percusserit, aut cepe-
rit, aut mandauerit id fieri, socius ve fuerit facientis, fa-
ctum veratum habuerit, seu dederit cōsiliū, vel fauo-
rem, aut receptauerit, aut defenderit scienter eundem,
tanquam læsæ maiestatis reus, perpetuo sit infamis, &
præterea diffidatus, bānitus, & intestabilis. Omnia eius
ædificia ruinæ perpetuæ subiaceant: nullus ei debita red-
dere, nullus ei in iudicio respondere teneatur, bonis om-
nibus fisco, vel reipublicæ applicatis. Idem etiam feudis,
beneficiis, & officiis spiritualibus & tēporalibus sit ipso
iure priuatus: sed & ipse infectat^r ex cōmunicationis sen-
tentiam incurrat, quam solus R. o. Pont. excepto mortis
articulo, valeat relaxare. Sed ne hæc quidem cōstitutio,
propter abdita cōsceleratorū consilia, omnino satis esse
noscitur ad huiusmodi sacrilegia amplius prohibenda.
Qui enim alicui vim inferre sibi proponunt, id secreto,
in occulto vt maxime machinantur, veluti impium
illud facinus indicat in personam dilecti filij nostri Ca-
rolitituli Sanctæ Praxedis præbyteri Cardinalis Borro-
mæi Ecclesiā Mediolanensem sanctissimis institutis stu-
diose informantis proxime attentatū. Quæ res nos gra-
uius commouet, vehementiusque excitat omnia exqui-
rere, vt nobilissimæ corporis nostri partes vndiq; pro-
tegantur. Quibus enim præsidio erimus? quibus suppe-
tias afferemus? quos denique rutabimur? si tēpli Dei ba-
ses, si clarissima ecclesiæ lumina, si speciales filios, qui
pro animabus populorū, pro fide, pro iustitia, pro vnita-
te perugilāt, inultos deseram^r? Itaq; sanctiōni prædictæ
de

de simili fratrum nostrorum consilio adijcientes, Statuimus, ut quisquis, etiam a nudo consilio, aut simplici fauore, aut omnino a cæteris prædictis alienus, quempiam authorum, administratorum, vel consiliorum coniurationis siue conspirationis, aut commissi, committendæ criminis in personam Cardinalis, illorumve fautorum, receptorum, vel occultatorum, siue ex renunciatione sibi protinus, vel per interpositam personam, aut litteras, facta cognouerit, siue ex scripturis, cœtu, conatu, concursu, infidiis, aliisve signis & indiciis qualemcunque scientiam habuerit, vel etiam coniecerit, qui ve horum quicquam intellexerit, quantumcunque res alias occulta sit, quamprimum id Ro. Pont. si in Curia fuerit: sin autem Ordinarius loci: vel si Cardinalis ipse Ordinarius extiterit, propinquiore Episcopo, & si crimen nondum commissum fuerit, etiam ipsi Cardinali properet reuelare. Quicumque vero, etiam non subditus, & omnino extraneus defecerit, cuiuscunque dignitatis fuerit, prædicto sit excommunicationis laqueo innodatus, pariterque maiestatis reus infamiam, & omnes pœnas prædictas eo ipso incurrat. Eadem nihilominus constitutione quoad reliquas eius partes, ac ceteris omnibus sanctionibus Canonicis, & Civilibus, ad talium coercionem æditis, in suo robore duraturis. Porro si quis ad sanitatē reuertens, rem adhuc incognitam retexerit, omni noxa penitus liberetur. Cæterum loci Ordinarius secreto curet casum ad se delatum prædicto Pontifici primo quoque tempore nuntiare, & interim rem omnē ab stirpe exquirere, & si necessitas tunc postulet, seculare quoque brachiū adhibere. Sed ne quisquam horū ignoratōne valeat excusare, iubem⁹ præsentēs valuis ecclesię S. lo. Lateranen.

&

MOTVS

& Basilicę Principis Apostolorū de Vrbe, vbi publicabuntur, appendi, eisq; detractis earum exempla eo in loco relinqui, & ea pariter ab omnib' locorum ordinariis in suis Ecclesiis, locisq; insignibus promulgari. Quia vero difficile nimis esset, ipsas presentes, quocūq; illas opus erit perferre, volumus earū exempla etiam impressa Notarij publici manu, & Pręlati Ecclesiastici, eiusue Curię sigillo ob signata eandē illam prorsus fidē in iudicio, & extra illud vbiq; gentium facere, quam ipsemet presentes facerent, si sēnt exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostrę adiectionis, statuti, iussionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romę apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dñicę, M.D.LXIX. Quartodecimo kal. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Ego Pius Catholicę Ecclesię Episcopus.

Ioan. Car. Moronus Epif.
Portuen.

Christopho. Car. Madru-
cius, Ep̃s Pręnesti.

Otho Thurchses d̃ Vald-
bur. episcop. Car. Alba.

Ego A. Car. Farnesi' epif
copus Tuscul. Vicecan.

Ego Ioā. B. Cicada Episc.
Sabinen. Car. S. Clemen.

Ego Iu. Car. Virbinus.

Ego Io. Card. Politianus.

Ego Scipio. Car. Pisarum.

Ego Ia. Car. Sabellus.

Ego Io. Ant. car. S. Georg.

Ego Phi. Card. Burdesius.

Ego A. Car. Granuellanus.

Ego F. Cardi. Paccieco de
Toledo.

Ego M. An. Car. Amulius

Ego Hier. Car. de Corrig.

Fraciscus Car. de Gābara.

Ego

Ego Hip. Card. Ferrarien.	Ego A. Car. Cribellus.
Ego Ind. Aual' Car. Arag.	Ego Guido Car. Vercelen.
Ego P. Car. de S. Cruce.	Ego B. Car. Lomellinus.
Ego Z. Car. Delphinus.	Ego Guiliel. Car. Sirletus.
Ego Ioan. Fran. Card. Comendonus.	Ego F.M. Bonellus Cardi.
	Alex. Camer.
Ego Marcus Ant. Cardin. Bobba.	Ego F. Car. Alciatus.
Ego Hugo Boncompagn' Car. S. Sixti.	Ego Hiero. Cardinal. Simoncellus.
Ego Alexander Cardinal. Sfortia.	Ego Fer. Car. de Medicis.
Ego Flavius Car. Vrsinus.	Ego Ioan. P. Cardinal. ab Ecclesia.
	A. Card. Carafa.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini M. D. LXX. Indictione xij. Die v. Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. retrospectæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ S. Ioan. Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Iulium Parinum & Ioannem Bornotum S. D. N. Papæ, cursores dimissis in omnibus supradictis locis earundem litterarum copiis impressis affixis.

Io. Gerardi Magister Cursorum.

Q

SAN-

MOTVS
¶ SANCTISSI. D. N. D. GREGORII Papæ XIII. Constitutio, Ne
Agnus Dei benedicti minio inficiantur, nec venales proponantur.

GREGORIUS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

OMNI certe studio & opera a nobis procurandū est, vt ea tollantur, quæ non cōueniunt, ac nostrū & aliorū bonorum piorumque Christi fideliū animos offendunt. Itaque prouide cōsiderantes certas formas innocentissimi Agni imagine figuratas, & per Ro. Pont. statutis temporibus consecrari solitas, sicut Agni puri & mundi a summo Pontifice benedicūtur, ita ab omnibus postmodum immaculatas, non autem auro & coloribus vllis depictas, sed in sua albedinis munditie sanctificatas cōgruenti cum reuerentia teneri & conseruari debere: Statuimus & ordinamus, ac sub excommunicationis poena ipso facto incurrenda prohibemus & interdici-mus, ne quis piam siue vir, siue mulier, secularis aut ecclesiastici etiā regularis ordinis ille sit, & quorūq; gradu, cōditione, statu, nomine, dignitate, & honore præcellat, posthac in perpetuum Agnos Dei per Ro. Pont. pro tempore existentem benedictos depingere, inficere, minio notare, vel aurum, aut colorē aliquē illis imponere, aut quicquid aliud

aliud superinducere, neque depingi, aut miniari facere, nec illos venales proponere, seu tenere quouis pretextu, qualibetve de causa audeat: verum eos albos, & mūdōs Agnū illū purum & innocentem repræsentantes, qui occisus præciosisimo sanguine suo nos redemit, decenter ac reuerenter a cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipimus: & ita ab omnibus fieri & censerī debere decernimus. Mādantes omnibus & singulis locorū ordinariis per vniuersum Christianum orbē constitutis, eorumq; Vicariis in spiritualibus generalibus, vt præsentē nostrā cōstitutionē, & prohibitionē in suis quisq; ciuitatibus, & Dioecē, statim publicare procurēt, ita vt ad omnium notitiā quamprimum peruenire possit. Quicumq; vero inobedientes fuerint, præter excommunicationis pœnā quam, vt præfertur, incurrēt, etiā aliis pœnis ipsorum ordinariorum, seu Vicariorū arbitrio plecti & mulctari volumus, & iubemus. Nō obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque cōtrariis quibuscunq;. Volumus etiā, quod præsentium litterarū exēplis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius prælati ecclesiastici ob signatis plena eademque prorsus fides vbique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forēt exhibitæ vel ostēsæ. Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno incarnationis Dominicæ M.D.LXXII. Octauo Kal. Iunij. Pōt. nostri anno primo.

Cæ. Glorierius. M. Datarius. H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini M.D.LXXII. Indictione xv. Die vero xj. mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D.N.D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno primo, Retroscriptæ litteræ Apo-

Q 2 stoli-

MOTVS

stolica affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ
Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Aposto-
licæ, ac in acie Campi Floræ, per nos Scipionē de Osta-
uianis, & Antonium Clerici Curs.

Camillus Cherubinus Magister Curs.

¶ SANCTIS. D. N. D. GREGORII Papæ xij. Constitutio, De eleemosynis Monialibus præstandis.

GREGORIUS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

DE O sacris virginibus, quæ contemptis ille-
cebris sæculi, diuinis se obsequiis mancipa-
runt, æquissimum est præcipua quadam
nobis ac singulari sollicitudine prouideri, tū
vt ab eis omnia, quæ sanctum ipsarum propositum im-
pedire possent, remoueantur, tum etiam vt eis in cultu
Dei castæ ac religiose permanentibus, quæ ad victum ne-
cessaria sunt, subministrentur. Et quidem post sacri Cō-
cilij Tridentini decretum, quo constitutio fœl. recorda.
Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri, quæ incipit,
Periculoso, renouatur, prohibens ne aut ipsis Monialib⁹
ex Monasteriis suis egredi, aut vlli cuiuscunque sexus,
aut ordinis personæ ad eas ingredi liceat, Et præterea
vniuersis Episcopis præcipitur, vt in omnibus Monaste-
riis sibi subiectis, in aliis vero Sedis Apostolicæ aucto-
ritate clausuram sanctimonialium, vbi violatæ diligen-
ter restitui, vbi vero inuiolata, conseruari maxime pro-
curent.

curent. Piz memoriz Pius Papa Quintus etiam præde-
cessor noster victui quoque, & necessitatibus ipsarum
prospicere cupiens, cum superiora illa approbasset, atq;
innouasset, eademque omnia etiam in Monialibus qua-
runicunque Militiarum etiam Hierosolymitanæ, omni-
busque aliis tacite vel expresse religionem professis, quo-
cunque nomine censerentur, locum habere decreuisset,
ne illæ quicquam detrimenti in necessitatibus suis hac
occasione paterentur, etiam præcepit locorum ordina-
riis, & superioribus earum, vt fidelium eleemosynas per
conuersas non professas, vel professas quidem, sed æta-
tis saltem quadraginta annorum, & iampridem conuer-
sas, quæ in domibus, contiguis extra tamen Monasteriū
degerent, colligendas curarent, ita tamen vt prædictæ
Conuersæ neque clausurā aliarū Monialium, nisi in casi-
bus permissis ingrederentur, nec ex illis ipsis habitatio-
nibus suis ad tales eleemosynas colligendas sine permis-
su ordinariorum, aut superiorum suorum exire possent.
Quod si ne hoc quidem sufficere videretur, idē Pius præ-
decessor mādauit ipsis ordinariis & superioribus, vt ne-
gotium darent aliquibus personis piis tales eleemosy-
nas colligendi, aliaque arbitrato suo prospicerent, quæ
ad subleuandā Monialiū inopiā expedire iudicarent. Cū
autē sicut accepimus, multæ Moniales, etiam quæ Ter-
tariæ vocantur, sub solenni religionis voto, perpetua-
que clausura degentes, aliæque talibus litteris cōprehen-
sæ, & in ipsa clausura permanentes, multis præterea ad
se sustentandas necessariis egeant, neq; vsque ad hoc tē-
pus vllō sufficienti remedio earum necessitatibus sub-
uentum sit: Quin etiam aliæ Tertiariæ citra vllū solēne
huc vsque votum viuant, quæ ad suas, suorumue domos

MOTVS

neutiquam redituræ essent, sed sub solenni religionis voto, & clausura prædictis permanerent, si earum congruæ sustentationi prouideretur: Nos, qui illas necessariis rebus destitui nolumus, certioresque facti sumus in multis ciuitatibus, oppidis, villis, aut aliis locis tam in ecclesiis, & Monasteriis, quam Hospitalibus, Collegiis, Cōfraternitatibus, & aliis locis piis, etiam quæ a priuatis hominibus, tum Ecclesiasticis, tum laicis multas ac diuersas eleemosynas Christi pauperibus erogari. Confiuentes in eiusmodi personas vel in primis exercendam esse charitatē, quæ voluntaria paupertate suscepta ab omni hominum cōmercio segregatæ Deo seruiunt, & assiduis precibus, iram ipsius ob peccata cōceptā a Christiano populo deprecantur. Illud quoq; cogitantes, si eis ad tales eleemosynas petēdas ad loca prædicta conferre se liceret, vix fore, vt prædicta Monasteria, Ecclesiæ loca ac personæ eis singulis nō tantū saltē tribuerent, quātū singulis aliis pauperibus eodē cōcurrentibus solēt, vniuerso illi Deo deuotarū mulierū generi de opportuna ac sufficientis subuentionis auxilio prouidere cupiētes, De nobis attributæ potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, vt omnes, & quicunque Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, & alij Ecclesiarū Prælati, nec non Abbates, Priores, Præpositi, & alij Ecclesias Patriarchales, Primatiales, Metropolitanas, Cathedrales, & alias Ecclesias, nec nō Monasteria, Prioratus, Præposituras, Canonicatus, Præbendas, Dignitates, Personatus, Administrationes, Officia, ceteraque beneficia ecclesiastica cū cura, & sine cura, secularia, & Sancti Benedicti, S. Augustini, Cisterciens. Cluniacens. Præmonstratens. Cartusien. Camaldulens. Sancti Basilij, Cassinens. alias Sanctę Instinæ, Mon-

Montis Oliueti, Sancti Saluatoris, ac Lateranen. & Cruciferorum, seu Fratrum sancti Hieronymi, nec non Prædicatorum, Minorum, Minimorum, & Carmelitarum, Eremitarum eiusdem Sancti Augustini, Seruorum beatæ Mariæ, Sanctæ Clare, & quorumcunque aliorum tam virorum, quàm mulierum etiã Mendicantium ordinum, & Congregationum, & Militarium regularia, etiã de iure patronatus laicorum etiã nobilium Ducum, Regum, & aliorum Principum existentia in titulum, commendam, administrationem, & alias quomodocunque obtinentes, nec non Rectores, Gubernatores, Confratres, Administratores, ceterique omnes, qui ratione illorum, nec non Capitulorum, Conuentuum, Mensurarum, Hospitalium etiã Laicorum, & per Laicos administrari solitorum, Christi fidelium Confraternitatum, Scholarum, Collegiorum, ac aliorum piorum locorum quocunque nomine nuncupatorum, & in quibusuis mundi partibus consistentium, quæ singulis annis, mensibus, hebdomadis, vel diebus ex Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratum, Officiorum Dignitatum, & Beneficiorum, ac Congregationum, Hospitalium, Confraternitatum, Scholarum, Collegiorum, piorum, & aliorum locorum prædictorum fructibus, redditibus, & prouentibus pauperibus Christi aliquas elemosynas in pane, frumeto, farina, vino, edulius, pecunia, seu aliis ad victum vel vestitum pertinentibus, etiã ad supplicationem & preces, & per cedulas & bolettina, aut alias distribuere, & elargiri ab immemorabili tempore consueverunt, aut alio quocunque iure tenentur ex dictis fructibus, redditibus, & prouentibus, & quo ad Hospitalia prædicta ex ijs, quæ seruata in illis actuali Hospitalitate supersunt, seu supererint, nec non quæcunque personæ particulares

MOTVS

etiam laicæ, vel Vniuersitates etiam laicorum, quæ testamento, vltima voluntate, vel alia dispositione, etiam inter viuos aliquas tales eleemosynas facere tenentur, dimidiam partem omnium, & quarumcunque eleemosynarum, & largitionum huiusmodi quocunq; nomine nuncupatarum, quocunq; tempore, & modo distribui solitarum, etiam si speciali nota dignæ, & secundum pias defunctorum, aut aliorum voluntates sub certa forma ab eis in testamento, vel alia quacunq; dispositione distribuendæ sint, dummodo non in certas personas, nec ad certos vsus pios alios, quam victus, & alimenta pauperum distribuuntur, quibuslibet prædictarum Monialium etiã Tertiariarum sub solenni religionis voto, & perpetua clausura de cætero viuentibus, & in terris & locis, quorum pauperibus huiusmodi eleemosinæ distribuuntur, cõsistentibus, vere, realiter, & cum effectu, & absque vlla eleemosynarum & largitionum huiusmodi petitione, exactione, & conquisitione, aut alia desuper a nobis expectata iussione, aut mētis nostræ declaratione, ac quibusuis mora, subterfugio, ac exceptione cessantibus, & eiectis, dare atq; distribuere omnino teneantur, & quam dimidiã partem nos illis applicamus. Vt autem præmissa omnia cum charitate, & pietate procedât, & efficaciter suum effectum sortiantur, vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorũ ordinariis per Apostolica scripta mādamus, vt quisq; per se vel aliũ seu alios ad præsentium executionẽ in suis ciuitatibus, & Dioccesibus procedens, ab Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, Cõfraternitatibus, Scholis, Collegiis, locis, & ecclesiasticis, ac laicæ personis prædictis, etiam quomodolibet exemptis, dimidium eleemosynarum huiusmodi

iusmo

ijsmodi exigant, ac pro portione, vt ordinarijs ipsis locorum æquum esse videbitur, singulis pauperum Monialium etiam Tertiariarum Monasterijs huiusmodi suarū ciuitatum, & Diocesum, etiam si alijs superioribus subiectæ sint, cum effectu distribuunt. Nos enim eisdem locorum ordinarijs etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegatis, ac cuilibet illorum tam per se, quā alium, vel alios præmissa faciendi, ac etiam contradictores quoslibet & rebelles per pœnas pecuniarias eorundem ordinariorū, & cuiuslibet illorum arbitrio infligendas & applicandas, ac in subsidium sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia quacūque appellatione postposita respectiue compescendi, auxiliumq; Brachij secularis inuocandi, aliaque in præmissis & circa ea necessaria & opportuna faciendi, gerendi, mandandi, & exequendi, plenam & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur. Insuper, quia valde rationi consonum est, vt etiam ij, qui ipsis Monialibus etiā Tertiarijs indigentibus præfatis consanguinitate aliqua sunt coniuncti, aliquod in præmissis subsidium conferant, cum ratio sanguinis, & debitum charitatis & honestatis id expostulet, singulis locorum ordinarijs committimus, vt omni eos officio & diligentia monere, eisque persuadere studeant, parentes vero & fratres ac alios, ad quos illas, si in seculo permanissent, dotare pertinebat, vel ad quos bona & successiones deuenerūt, & qui, si eas nuptui tradidissent, multo amplius, quam ingredientibus Monasterium dedissent, vel qui, si eas nunc domi retinerent, vel si ad illorum domos rediret, eas alere teneretur, quibuscūq; vijs ipsi beneuolentia inducāt, vt Monialibus etiā Tertiarijs prædictis iuxta corū

Q 5

fa-

MOTVS

facultates charitatiuè subueniant, scituri id sibi etiam
 ad animarum salutem plurimum profuturum. Cæterum
 quod attinet ad Conuersas ptolessas, quas prædictus
 Pius prædecessor per prædictas litteras sub certis condi-
 tionibus ibi contentis permisit posse manere extra mo-
 nasteria pro colligendis eleemosynis, eisdem locorum
 ordinariis inungimus, vt quibus monasteriis prædicta-
 rum Monialium quotidianis laboribus computatis, su-
 prædicta, vel alia qualibet ratione de sufficienti subuen-
 tione, & sustentatione prouisum esse cognouerint, eas-
 de Conuersas sub eadem clausura cum aliis Monialibus
 reducant, neque a suis monasteriis amplius exire permit-
 tant: Cõuersas vero nõ professas, & profiteri noletes di-
 misso habitu domum remittant, neque alias in futurũ,
 nisi professionem suo tẽpore emissuras, atq; sub perpe-
 tua clausura mansuras in monasteria huiusmodi recipi
 permittatur. Quod autẽ idem Pius prædecessor statuit
 de cætero nullas alias Cõuersas professas recipi amplius
 etiã de cõsensu suorum superiorũ posse, ita esse intelligẽ-
 dum declaramus, præter illas Cõuersas, quæ extra mona-
 sterium in domibus cõtiguis degerent, Eleemosynarum
 vero prædictarũ contributionẽ & applicationem durare
 & valere decernimus, ac suos effectus ad plenum sortiri
 debere, donec numerus Monialiũ etiam Tertiariarum hu-
 iusmodi (quem per ipsos locorum ordinarios etiam in
 Monasteriis ab eorum cura, & regimine quomodocun-
 que exẽptis, cum illarum superiorum interuentu stabili-
 ri, & ordinari, neque supra illum numerum alias recipi
 posse, etiã de consensu superiorũ suorũ, volumus, & ma-
 damus) ita imminutus fuerit, vt reliquæ Moniales & Ter-
 tix ex propriis redditibus Monasteriorum ipsorum,
vel

vel consuetis eleemosynis se cōmode sustentare queāt: super quo eorundem ordinariorum conscientia oneramus, ita tamen vt decedentibus singulis ex tribus earūdem Monialium partibus, tertię quoque eadem eleemosynarum partis distributio, & sic successiue in totum extingatur, atque in pristinum statum sub debitis, aut solitis oneribus reuertantur, & remaneant. Declaramus præterea nullis Monialibus etiam Tertiariis licere habere ostium, per quod ex Monasterio introiri possit in ipsarum Monialium ecclesiam exteriorē, in quam secularibus ad missas & diuina officia patere solet accessus, sed omnino muro struendum, neque itidem licere Monialibus etiam Tertiariis egredi a ianua Monasterij, quæ est pro clausura ipsius Monasterij, etiam ad claudendum aliam vltiorem ianuam, qua patere solet aditus sæcularibus venientibus vel ad rotam, vel ad crates, seu loca colloquiis destinata, quæ vulgo parlatoria vocantur, vel ad pulsandum ipsam ianuam clausuræ, quæ loca, cū saltem pro causis prædictis patere soleāt sæcularibus, extra clausuram censi beebent, etiam quo tēpore clausa sunt. Insuper quosq; Dominos & Magistratus temporales in Domino hortamur, monemus, & requirimus, vt ad omnem ipsorum ordinariorum, aut alicuius ipsorum petitionē, vel simplicem requisitionē illis in præmissis assistentes omnem opportunū fauorē, & auxiliū præstēt, & exhibeāt. Ipsi deniq; Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorū ordinariis præcipimus, & mādām⁹, vt has præsentēs nostras litteras (quarū trāsumptis etiā impressis manu alicui⁹ Notarij publici subscriptis, & sigillo p̄sonę in dignitate ecclesiastica cōstitutę munitis eā de vbiq; fidē in iudicio, & extra adhiberi debere volum⁹

quæ

MOTVS

quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ uel ostensæ) singuli in sua ciuitate & Diocesi publicent, ac publicari, easque iuxta earum continentiam, & tenorem vna cum prædictis ac aliis prædicti Pij V. & aliorum prædecessorum nostrorum litteris, & constitutionibus, & iussionibus pro integra clausuræ instauratione, custodia, & firmitate æditi inuiolabiliter obseruent, & obseruari faciant. Non obstantibus testatorum, & aliorum voluntatibus, ac foundationibus, & Bonifacii prædicti de vna, & Concilii generalis de duabus, nõ tamen tribus dietis, ac quibusuis aliis Apostolicis, nec non in prouintialibus, & Synodalibus Cõciliis æditi specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis ecclesiarum, monasteriorum, & illorũ ordinum Hospitalium, Militiarum, Confraternitatum, Collegiorum, & aliorum piorum locorum prædictorum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiã immemorabilibus, priuilegiis quoq; indultis, exemptionibus, libertatibus, gratiis, & litteris Apostolicis, ecclesiis, monasteriis, & ordinibus, Hospitalibus, Cõfraternitatibus, Collegiis, & piis locis, ac eorum superioribus, & personis sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiã derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere vel in specie ac alias quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & pluries innouatis, etiã si in eis caueatur expresse, quod illis, nisi sub certa inibi expressa forma, aut alias derogari non possit: Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo

bo

bo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscunque, aut si supradictis vel quibuscuis aliis ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, applicationis, concessionis, impartitionis, commissionis, iniunctionis, declarationis, decreti, voluntatis, onerationis, hortationis, monitionis, requisitionis, præcepti, mandatorum, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo septuagesimo secundo. Tertio Kal. Ianuarij, Pontificatus nostri anno primo.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexiis.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Indictione prima, Die vero vigesima prima mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi
in

MOTVS

in Christo patris, & D.N.D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno primo, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerūt in valuis Principis Apostolorum de Vrbe, Sancti Ioannis Lateranensis, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Scipionem de Octauianis, & Alexandrum Astâ collum Curs. Apostolicos.

Petrus sprengarius Magister Curs.

¶ S A N C T I S. D. N. D. G R E G O R I I
Papæ xij. Reductio litterarum & Constitutionum fœl. recor. Pij Papæ V. Pro Mendicantibus, & alijs regularibus contra locorum Ordinarios, ad terminos iuris communis, & decretorum Concilij Tridentini.

G R E G O R I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN T A N T A rerum, & negotiorum mole, qua Romanus Pontifex ex omnibus mundi partibus assidue præmitur, vix vitari potest, ne aliqua interdum exilant, quibus postea recognitis necesse est moderatio nis remedium adhibere. Cum itaque alias fœlicis recordationis Pius Papa V. prædecessor noster auditis grauinibus, quæ Fratribus ordinum Mendicantium ab Ordinariis locorum, & parochialium ecclesiarum Rectoribus multis modis inferri dicebantur super sacris concionibus, & lectionibus habendis, cōfessionibus audiendis, pœnitentiis iniungendis, fratribus ad ordines promouendis, celebratione Missarum, cura animarum, sacramentorum

mini-

ministratiōe, sepulturis, quarta funeralium, legatis, donationibus, eleemosynis, collectionibus alijsq; huiusmodi iuribus, nec non decimis, & diuersis oneribus, ac etiā super statu, & regimine sanctimonialium ipsis fratribus subiectarum, formatione processuum, cēsurarum publicatione, processibus, precedentia, locorum acquisitione, cæterisque alijs rebus tunc expressis, multa per quasdā suas litteras pro dictis fratribus nō modo statuerit, sed & quæ iam in Concilio Tridentino decreta fuerant ad hæc pertinentia declarauit: multaque præterea priuilegia eisdem xvij. kal. Iunii, Pontificatus sui, Anno secundo, Et deinde ea omnia diuersis alijs ordinibus, & congregationibus regularium non mendicantium, etiam per modū cōmunicationis concesserit, postea per quandā suā constitutionē de Vicariis perpetuis in parochialibus ecclesijs vnitis per ordinarios locorū instituendis, & portione illarū Vicariis assignanda editam, alia super cōstitutione fratrum eorundē ad exercitium curæ animarū in eis parochialib⁹ ecclesijs quæ donibus, & locis suis vnita sunt, decreuerit: Demū animaduerso quod ea omnia multis dubitationibus inuoluta, magnisq; difficultatib⁹ obstructa multas magnasq; dissensiones, altercationes, & lites inter prædictos locorū Ordinarios, & fratrum ipsorū ordines, nō sine graui diuini cultus, & animarū detrimento, ac populorū scandalo cōcitauerāt, contra ac ipse sperabat & præter suā expectationē, vt qui interdū cōquereretur multa aliter, alioq; sensu a se prolata fuisse, quā litteris expressa esset: Cupiēs his mederi incōmodis primū illa omnia, quæ regularibus aliorū ordinū, quā mendicantiū cōmunicauerat, & secundū præmissa cōcesserat, motu proprio restrinxerit: Deinde plen⁹ puidere volēs

prio-

MOTVS

prioribus litteris a se quo ad ipsos Mendicantes magnā in parte moderatis, omnes & quascunque alias litteras, quæ de aliis ordinibus, & congregationibus extra Mendicantium ordines de obseruantia nuncupatos emanauerant, omnino aboleuerit, causas omnes iam de his etiā in Romana Curia pendentes ad se aduocando, lites extinguendo, ac formatos super illis processus, latusque sententias annullando, quemadmodū aliis suis litteris in registro proxime compertis, nunquam tamen publicatis, plenius continetur. Postremo circa confessoriorum regularium etiā Mendicantium approbationē iuxta Concilij prædicti decretum faciendam, etiā lectores in Theologia graduatos, & certos alios tunc expressos comprehendere debere declarauerit: Nos has tanta varietate cognita, quæ etiā ex multiplici litterarū, & constitutionum editione procedit, præsentibus & futuris discriminibus occurrere volentes, De nobis attributæ potestatis plenitudine statum⁹, & ordinamus de prædictis, & aliis omnibus litteris, & constitutionibus, quæ ab eodem prædecessore eisdem de rebus pro quorumcūque regularium, etiam Mendicantium ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanarunt, ac omnibus, & quibuscunque in eis contentis, eam deinceps dispositionem atque decisionē pro subiecta materia futurā esse, quæ siue ex iure veteri, siue ex sacris dicti Concilij decretis, siue alias legitime ante dictarū litterarū, & constitutionū editionē erat, & si ipsæ non emanassent futura fuisset, ad quam dispositionem & decisionē, suumque pristinū & integrum statum ac terminum illa omnia reducimus. Quin etiā tollimus, & abrogamus omnia irritatiā, & alia decreta, nec nō prohibitiones, declarationes, mādata, & quæcunque

cunque alia ipsis litteris, & constitutionibus apposita, & alias eorum occasione vel causa facta, his nostris statuto, ordinationi, & reductioni aduersantia, quibuscunque illa sint concepta formulis, ac præseruationibus, declarationibus, modificationibus, restitutionibus, mētis attestationibus, derogatoriis derogatoriis, aliisque fortissimis, efficacissimis, & inuiolabilibus clausulis, etiam motu & potestatis plenitudine similibus, & ex certa scientia, etiā pro conseruatione status regularis, & ex quibuscunque aliis vrgentissimis causis quotiescunque roborata, Decernentes illa omnia pro nullis, & infectis haberi, omnesque supradictos illarū vsu, cōmodo, & effectū cārere. Acomnes lites, & cōtrouersias, quæ corā quibusuis iudicibus siue ordinariis, siue cōmissariis, etiā causarum Palatii Apostolici auditoribus, & S. R. E. Cardinalibus, etiam de Latere Legatis, prædictarum litterarum & constitutionum occasione super præmissis iam motę sunt, nec dum decisę, aut finitę, vel etiā quę iam decise sunt, si modo tractum habeant successuum, easque rursus, & inter quoscunque excitari in posterum cōtingat, secundum prædictā dispositionē, nec aliter decidendas, futura vero dubia, & difficultates quādoque, & vbicunque orientur, ad nos & Sedem Apostolicam, vbi & cætera, quæ ad decreta dicti Concilij pertinent, quotidie declarantur, omnino referenda esse, Nec non irritum, & inane quicquid secus super his per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Mandamus itaque in virtute sanctę obedientię presentes ab omnibus vbiq; Episcopis, & locorum Ordinariis, nec non ecclesiarum Prælatibus, Rectoribus, Fratribusque prædictis, ac cæteris, ad quos pertinet, semper inuiolata obseruari. Non ob-

R

stan-

MOTVS

stantibus premiffis, ac cōstitution. & ordinationi. aposto-
 licis, nec nō ecclefiarum, monasteriorū, conuentuū, do-
 morum, locorum, & ordinū quorumcunq; iuramento,
 confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia robo-
 ratis statutis & cōfuetudinibus, priuilegiis quoq; indul-
 tis, & litteris apostolicis, etiā Maremagnum, & Bulla atri-
 rea nuncupatis, dilectis ecclesiis, Ordinibus, & Congre-
 gationibus quomodolibet cōcessis & confirmatis: Qui-
 bus omnibus, etiam si de illis, eorumq; totis tenoribus
 specialis, expressa, indiuidua, & ad verbum, non autē per
 clausulas generales idem importantes mentio, seu quēuis
 alia expressio habēda, aut aliqua alia exquisita forma ad
 hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad
 verbum insererentur præsentibus: pro sufficienter ex-
 pressis habentes, illis alias in suo robore permāsuris, hac
 vice duntaxat specialiter & expresse derogamus: cæteris-
 que contrariis quibuscunque. Vt autem præsentes omni-
 bus plenius innotescant, volumus earum exempla fieri,
 & etiam imprimi, illisq; Notarij publici manu, & Curiz
 ecclesiasticæ, vel prælati, aut personæ in dignitate eccle-
 siastica constitutę sigillo ob signatis, eandem illam pror-
 sus fidem in iudicio, & extra illud vbique locorum adhi-
 beri, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si essent exhi-
 bitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat
 hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, reductionis,
 ablationis, abrogationis, decreti, mandati, derogationis,
 & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cōtraire.
 Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationē
 omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Aposto-
 lorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud
 Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ, Mille-
 simo

fimo quingentesimo septuagesimo secundo, Kal. Martij
Pontificatus Nostri Anno Primo.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius

A. de Alexiis.

Registrata apud Cæsarem Secretarium

¶ Anno a Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi Mille-
simo quingentesimo septuagesimo tertio, indictione pri-
ma, Die vero vigesima tertia mensis Martij, Pontificatus
S. D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII.
Anno primo, Retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fue-
runt ad valuas basilicarum Principis Apostolorum, &
Sancti Ioannis Lateranensis de Vrbe, & Cæcellariæ Apo-
stolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Ioannem de So-
ya, & Marcum Antonium Brutum, eiusdem Sanctissi.
Domini Nostri Papæ Curs.

Antonius Ludouicus Magister Cursorum.

¶ SANCTIS. D. N. D. GREGORII

Papæ xiiij. Constitutio, De obseruatione
litterarum fœl. rec. Pij Papæ III. con-
tra prætenfas franchisias Urbis.

GREGORIVS. Episcopus Seruus, Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Ipsa ratio, & vsus docet nihil perni-
ciosius i Ciuitate cōtingere posse, quā
legum, iudiciorumq; impedimentum.
Quod malū satis opportune prohibe-
re volēs fœl. rec. Pius Papa iij. præde-
cessor noster, cui post alias hac de re
præsertim a piæ memorię Iulio. PP. iij. promulgatas con-

R. 2

stitu-

MOTVS

stitutiones innotuerat quam plurimos adhuc esse in Vrbe, qui vel ob cōmissa crimina, vel ob æs alienū contractū, sibi a Ministris, Iustitiæque Executoribus timētes, ad ædes Primatum, etiā S. R. E. Cardinalium, ac Oratorū Principum, vti loca tuta, quas franchisias appellabāt, cōfugerent, eaque ratione impuniti euaderent, & creditores eluderent, aliam edidit Constitutionem, qua etiā sub arbitrariis pœnis sanxit, ne vllas post id tēpus cuiuscunq; dignitatis, ac præminentie foret, ædes prædictas, aut alia quæcunq; loca franchisias appellare auderet: ne ne Cardinales, Oratores, ac Primates prædicti, etiam si sui, & Romani Pōtificis pro tempore existētis nepotes, aut alio consanguinitatis vel affinitatis vinculo coniuncti essent, eorumq; familiares, aut in ipsorum domibus cōmorantes, in eisdem domibus, seu locis circumuicinis maleficos quosuis etiā indemnatos, aut ære alieno obstrictos (contra quos tamen mandata executiua instantibus creditoribus iā decreta & relaxata essent) vt e potestate Curie secularis sic eximerentur, receptare, vel prætextu franchisie securos reddere, aut iustitię executores, quo minus libere officio suo contra eosdem fungi possent, quocunq; modo impedire auderent: alioquin receptantes huiusmodi, aut securitatem præstantes, seu executores iustitiæ impediētēs, vel excitatis clamoribus, Cardinalium, Oratorum, seu Primatum quorumlibet nomen auxilij causa inuocātes, aut quoscunque alios in ipsos iustitiæ ministros concitantes, velut criminis læsæ maiestatis rei dignis pœnis afficerentur: cōtra quos etiā ad alias pœnas, quibus malefici ipsi puniti fuissent, vel quas promeruissent, nec non ad satisfactionem creditorum, etiam ex officio, & ad Fisci, partiumque instantiam inquit.

inquiri,procedi,& condemnari debere,voluit atque decreuit.Sed cum hæc ipsa Pij prædecessoris constitutio propter nimiam corruptelam minime postea sit eū,quē decuit effectum consecuta,Nos volentes omnino in alma Vrbe nostra ita iustitiæ debito ab omnibus satisfieri,vt perpetua subditis nostris quies,& salus inde pariatur.& cæteris præbeatur exemplū,Constitutionem prædictam exacte ab omnibus & omni tēpore præcipimus obseruari.Mandantes Gubernatori,Magistratibus,Iudicibus,& Executoribus dictæ Urbis,ac ceteris omnibus,ad quos spectat,vt gratia & fauore postpositis,illam,& contenta in ea quæcunq; omnino exequantur,ac pœnis in ipsa propositis supradictos,& quosuis inobedientes,& contrafacientes iuxta illius tenorē afficiant: Et alioqui in prohibendis vsquequaque his incommodis inuigilent,si nostram & Apostolicæ Sedis vltionem voluerint euitare.Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum præcepti,& mādati infringere,vel ei ausu temerario contraire.Si quis autem hoc attentare præsumpserit,indignationem omnipotentis Dei,ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.Datum Romæ,apud Sanctum Marcum,anno in carnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo septuagesimo tertio,Non.Septembris,Pontificatus nostri anno secundo.

Cæ.Glorierius.

A.de Alexiis.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo septuagesimo tertio,Indictione prima,Die vero vigesima quarta mensis Septembris,Pontificatus Sanctissimi D.N.D.Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII.

R 3

Anno

MOTVS

Anno secundo Retroscriptæ litteræ affixæ & publicatę fuerunt ad valuas Basilicarum Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Ioannē Guerardum, & Ioannem de Soya Apostolicos Cursores.

Alexander Astancollus Magister Cursorum.

IN SANCTIS. D. N. D. GREGORII Papæ XIII. Noua Constitutio, De ædificijs, & Iure Congrui.

GREGORIUS Episcopus, seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

QVAE publice vtilia, & decora esse huic almae Vrbi ratio ipsa atque vsus docuit, ea priuatis cupiditatibus, ac commodis præferenda censemus. Cum itaque scel. memo. Pius Papa V. prædecessor noster non nullas per scel. rec. Sixtum iij. Leonem x. & Pium etiam iij. similiter prædecessores nostros ad ornatum Vrbi editas constitutiones, vna cum decreto Cameræ Apostolicæ de Inquilinis in emptionibus domorum præferendis, tanquam Iuris communis correctorias, & quæ nimis late a Iudicibus interpretatæ causam iniuriæ quamplurimis pauperibus inferendæ præberent, duobus editis scriptis, quorum solâ signaturâ sufficere voluit, motu proprio abrogasset, & ad viam Iuris cōmunis reduxisset: Dilecti filij Senatus Populusq; Romanus abrogationē & reductionem huiusmodi ægreferentes, initio Pontificatus nostri, & alias persæpe publico decreto a nobis enixe postularunt supplices, vt litteras præfatas Pij V. vti decori

cori publico, ac multorum ciuium cōmoditati infensas tollere pro nostro erga hanc alinā Urbē paterno amore dignaremur. Quā rem dum nos diutius differimus, plurimorum eandē ob causam querimonias exoptulante sustinuiamus: quin etiā intelleximus publicū ipsius Urbis ornatū deferi, & magnifica ædificia iampridem inchoata, propter nimīā quorundā cupiditatē interrupta pendere, plurimosq; ea de causa ædificandi cōsiliū abieciſſe. Quibus malis, quod minimo Ciuiū nostrorum, ac Curialiū detrimento fieri poſſit, mederi cupientes, cum etiā in litteris Sixti, ac Leonis, & Piorum litteris antiquatis, & abrogatis, quæ ab illis ad publicum Urbis illiusq; districtus ornatum, æris salubritatē, ac priuatorū etiam cōmoditatē provide tunc ordinata fuerant, ea magis ac cōmoda his tēporibus ratione moderata, simulq; ea, quæ nos de nouo statuenda duximus, vnica cōſtitutione cōplecti omnia, ne publicum bonum, ac decus iacere diutius pateremur.

Itaque dictas ac quascūq; alias prædeceſſorum litteras, quatenus ad aliquod eorum, quæ his nostris litteris continebuntur, pertinent, deque aliquo eorum statuunt aut disponunt, antiquantes & abrogantes, atq; penitus renocantes & tollentes, de potestatis nobis tributæ plenitudine statuimus, Quod qui pro tēpore fuerint S. R. Ecclesiæ, Camerarius atq; ædificiorum. & viarū Urbis Magistri, quacūq; Urbis parte necessariū atq; vtile fore cognouerint, poſſint pro viis, areis, platæis, aliisq; locis publicis, siue veteribus dirigēdis, & ampliādis, siue nouis ducēdis, & cōstituēdis, cogere dominos domorū, & locorū quorumlibet, tã ecclesiasticos, quā ſeculares quacūque dignitate præditos, vt vendant. Conseruatoribus,

MOTVS

aut Sindico eiusdem Urbis domos & loca, quæ Camera
rius & Magistri prædicti ad id necessaria duxerint, siue
illa domini ipsi habitent, siue aliis locare soliti sint, pre-
cio a Magistris prædictis statuendo.

Vbi vero aliquas ruinas esse perceperint, locaue aper-
ta viis publicis hærentia, ne laceræ atq; inhabitatæ, do-
mus, interruptaq; spatijs interiacentibus viarum septa,
Urbi deformitatem atque ineommoditatem afferant, cu-
rent ipsi Camerarius, & Magistri eas celeriter farciri.

Itaq; quoscunq; dominos, siue directos, siue vtilis do-
morū dirutarum, vel arearū, aliorumue locorū vacuorū,
secus vias publicas iacentiū, grauib; pœnis propositis,
breuiq; ipsorū arbitrio præfinito tēpore, cogant domos
dirutas, vel areas aliæ loca huiusmodi ab eis possessa
muro saltē claudere, murumq; ipsum ad eam altitudinē,
quæ proxima ædificia proximosq; muros æquet, vel ad
aliā quā ipsi præscripserint attollere. Eamq; ob causam
iisdem Camerarius, & Magistri, si ipsis visum fuerit in-
terdicant interim inde dominis exactionē, ac cōductori-
bus, si qui forte fuerint, solutionē pensionū, seu canonū
aut censuum, easq; faciant in huiusmodi opus, ipsosmet
cōductores impendere, quas cum conductores ita impē-
derint, domini acceptas ferre debeant: cum vero impen-
dere iussi neglexerint, opus quod in tēpore iuxta huius-
modi præscriptum factū nō fuerit, sua ipsi impensa per-
ficiant. Quod si vel nulli sint cōductores, vel pensiones
interea tēporis debitæ satis operi nō sint, neq; tamen do-
mini Possidentes domos dirutas, aut areas, locaue aperta
huiusmodi sic clauferint, ex tunc præfinito tēpore ela-
pso, si vtilis tantū domini sint, ab vtili eorum dominio
omniq; iurē quod inde eis cōpetebat, cecidisse intelligā-
tur,

eur, locaq; ipsa ad directos dominos libere, cū onere tamen illa ita claudēdi, deuoluta sint eo ipso. Si vero etiam directū dominiū, siue per proximē dictā deuolutionem, siue alias habēat, liceat prædictis Camerario, & Magistris postquā sic præfinitū ipsis dominis tēpus effluerit, tū exigēdis propositis poenis, tum aliis crescente cōtumacia etiā grauioribus, & sæpius incutiendis eos plectere, tum vero etiā captis ex aliis illorū bonis pignoribus¹, eisq; per subhastationē de more distractis pecuniā cogere, vnde de murus, & præscriptū opus omnino perficiatur. Vel si hac quoq; ratione nō profecerint, loca eadē, modo domini ipsi illa nō incolāt, propositis ad hoc semel, vel pluries ædictis, quibuscūq; personis illa nouis ædificiis instaurare, vel saltē sic claudere volētibus locare, aut in emphyteosim etiā ad longū tēpus, vel ad vnius, aut pluriū personarū siue successurarum, siue nominādarum vitas, atq; etiā perpetuo concedere, vel etiā vendere, aut alias alienare pro pensione, aut canone, aut pretio, quod repiriri poterit, ita quidē vt ex pluribus, hoc casu, oblato-ribus, si quis rei particeps, aut cōsors fuerit, is præ omnibus obtineat, nisi forsan & ipse in claudendo negligens fuerit: præter hūc autem vicini cæteris: & inter vicinos qui magis indiget, vel qui vicinus est a pluribus partib²: inter cæteros vero qui plus, quiq; ad maiore Vrbis ornatum ædificare voluerit præferatur, Iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum.

Pro priuatis autem ædificiis similiter aut nouis construendis, aut veteribus ampliandis, liceat cuicunque quouis muro sibi propinquo libere vtri, eique tigna lapides aliamque materiam ædificij sui, totūq; ipsum ædificium iniungere, & annectere, etiam si murus is ad vici-

R s

num

MOTVS

num suum totus pertineat, persoluto tamen eiusdem muri dimidio pretio, ad eam æstimationem; quã duo periti, quorum singulos singulæ partes elegerint, vel illis discordibus, ipsi viarum magistri declarauerint. Et si inter duas domos viculus forte siue intercapedo trium circiter, vt solet, palmorum intersit, liceat ei qui primus in altera earundem domorum ædificare cæperit, habita tamen ab ipsis magistris licentia, totum sibi viculum nullo persoluto pretio occupare, ac domui suæ adiungere, domumque ad vicini murum producere, muroque vt supra dictum est, communiter vti. At si quis domum, fundum, solumue habens, ibi ædificare voluerit, illi Camerarius & Magistri præfati, cogant vendi domos aliaque loca eidem domui, fundo, solumue vicina, quæ eorum domini non incolunt, sed locare solent, quæque iidem Camerarius, & Magistri huiusmodi ædificio vtilia, & necessaria putauerint, pretio tamen aucto duodecima eius parte, vltra æstimationem modo prædicto faciendam. Et nihilominus, si ædificium ipsum in signe futurum sit, eique perficiendo aliqua domus etiam a domino habitata, vel hortus, aliusue locus muris clausus opportunus cohereat, eo casu (dummodo ædificium iam captum sit, idque a duobus saltem lateribus cohereat domui, horto, vel loco huiusmodi, illiusque æstimationem quadruplo sit excessurum) cogant dominum etiam sic habitantem, vt domum, hortum, vel locum vedat, aucto tamen dicto pretio ad quintam eius partem, dataque ipsi domino sex mensium dilatione post factam venditionem, quo interim ibidem permanens aliam sibi habitationem parare possit.

Præterea cum ob ducendam siue dirigendam viam, vel ob aliud opus publicum aliqua pars alicuius domus,

mus, quam dominus sine vlla fraude tunc habitaret, miã dato dictorum Magistrorum diruta fuerit, vnde domus habitationi domini incõmoda efficiatur, vt familiã non capiat, si iuxta illã fuerit alia domus annua pensione, vel alias locari solita, cuius cõiunctione hmõĩ incõmoditati subueniri possit, vt id fiat, cogant eã domino domus dirutæ, si ibi deinceps habitaturus sit, vendi, pretio, quod supradicto modo æstimatum fuerit. Quod si diuersorũ dominorum domus hmõĩ iacturã passæ locari solebant, nō autẽ habitari, alio ipsorũ dominorum petente, cogatur alius domũ suã sic dirutã vel excisam vèdere, cõstituto pretio ad æstimationẽ prædictã, hac tamen distinctione habita, vt detur optio illi, qui minore iacturam in sua passus fuerit, an ipse velit aliam emere. Quinetiã si quis, post hmõĩ ruinas propter publicum aliquod opus factas, propriã domũ ea de causa aliqua parte dirutã vel excisam, quã ipse habitare solebat, sarserit, eiq3 alia domus similẽ passã iacturã contigua sit; quã dñs similiter habitans intra tempus a Magistris præfinitum neq3 sarserit, neq3 muro clauserit, sed deformẽ reliquerit, velitq3 is, qui suã sarlit, truncã illã sibi cõtiguã suæ cõiungere, & ædificare, ac propterea pretio, vt supra dictũ est æstimãdo, & amplius addita eiusdẽ pretij quinta parte emere, cogatur eius dominus, licet habitas, itã vendere.

Sed & cum aliqua domus, siue fundus, aut solũ volente sua sponte domino vèdendum erit, teneatur vèditor perquirere a vicinis, quotquot erant, qui rem aliquam immobilẽ illi contiguam habuerint (etiam si se empturos nullo modo antea professi sint) an aliquis eorum velit rem vendendam emere, eisq3 pretium atq3 omnia pacta & cõditiones quibus cum alio vere, omniq3 procul-

MOTVS

cul fíctione, contraxit intimare, Perquisitio autem & intimatio fiant per vnum ex Cursoribus, seu Mandatariis, personaliter quidē si reperti fuerint, sin autem duorum Cursorum, seu Mandatariorum diligentia reperiri commode non poterint, fiant domi dimissa copia: absentibus autē ab Vrbe, docto extraiudicialiter, & sumarie corā eisdem Camerario, & Magistris eos abesse, fiant per publicum edictum locis, quibus in Vrbe consuetū est, affigendum. Quibus ita factis, iurent tam vëditor quā emptor apud acta Notarij dictorum Magistrorū, venditionē de huiusmodi re iam factā & intimatā, esse verā, & in ea, eiusq; pretio nō intercessisse dolū, fraudē, simulationemue aliquam. Post hæc si vicini prædicti, se eisdē pretio ac pactis, & conditionibus empturos non declarauerint, & ibi ædificaturos nō promiserint, præsentēs scilicet intra quindecim dies, absentes vero intra triginta, a die præstitorū huiusmodi Iuramentorū: Rursus si eā præsentēs quā absentes intra alios quindecim dies ab huiusmodi declaratione, & promissione (si fiat) omnia iuxta ea quæ in venditione intimata continebuntur, nō præstiterint, pretiumq; si quod in illa solutū fuerat, nō persoluerint, & de ædificādo ibi ad certam summā certūque tēpus, ac sub certa poena, prout ab eisdem Magistris præscriptum fuerit, se nō obligauerint, illis posthabitis, vëditio cuicunq; alij facta maneat, & rata sit. Qui vero intra vtrūq; dictorū terminorū prædicta impleuerit, et ceteris exclusis vëditio sic fieri dēbeat. At si perquisitio, & Intimatio ita factæ, iuramētaq; ita præstita nō fuerint quæcunq; vëditio de ea domo, siue solo cuicunq; alij facta, nullū lus emptori tribuat, & quo ad illū pro infecta sit, quādiu vicini intra annū a die quo illā rescuerint se

oppo-

opposuerint. Si quidē aliquo ipsorum intra dictū annū petente, seque, vt prædictū est, obligante ad edificandū, & pretium emptori (si is illud accipere, & emptioni suæ renuntiare, ac ratione illius, prout Camerarius & Magistri mandauerint, cauere voluerint) restituentē, alioqui pretiū ipsum deponēte, venditio ei facta censeatur, & perinde ex illa in rei possessionē inducatur, expulso inde dicto primo emptore, ac si cum eo, & ad eius cōmodum celebrata esset. Rescuiſſe autē, quod ad hoc attineat intelligatur quocunq; modo perceperint, vel hoc solū, rem scilicet fuisse venditā, licet neque pretiū neq; alias cōditiones aut qualitates perceperint. Post dictum verō annū maneat prima venditio, neq; hac de causa a quocūq; amplius impetatur. Cæterum eo casu, quo perquisitio, & Intimatio prædictæ fient, si in illa vēditione aliqua simulatio, præsertim circa pretiū augendum admissa fuerit, tum vēditio nulla sit, tum simulatores ipsi alter re, alter pretio priuati sint, ipsumq; pretium, ipsaque res Cameræ Apostolicæ applicentur eo ipso. Et præterea iidem Simulatores pœnis falsi, &, si iurauerint, etiam periurij puniantur. Eadem omnia, & cum inquilino locum habeant, cum domus volente domino venalis erit, videlicet vt etiam ipsius domus inquilino (si quis erit) perquisitio & intimatio fiant modo prædicto: ipseque, si emere voluerit, tum intra eosdem terminos, tum deinceps eadem faciat, quæ vicini facere debent, excepta duntaxat oblatione, & obligatione de edificando. Etenim inter inquilinum & vicinos ea sit distinctio, vt volētibus edificare vicinis, inquilini nulla ratio habeatur: sed tantū viciniorū. At illis nō promittētibus ædificare, inquilino, etiam si edificaturus nō sit, idem Ius in emptio-

MOTVS

emptione competat, quod vicinis, si ædificare vellent, secundum prædicta competeret.

Veruntamen quando in singulis casibus prædictis siue coactæ siue spontaneæ venditionis duo vicini fuerint, quorum ædificiis vendenda res opportuna existat, & propterea illâ sibi quisq; ex hac cōstitutione vèdipostulet, is obtineat, qui magis illa indiguerit. Aut si vterq; æq; indigeat, inter vtrumq; diuidatur, quatenus vtriq; cōmoda portio tribuatur. At si huiusmodi portiones vtrique forent inutiles, tota illi detur, cuius ædificio a pluribus partibus, vel alias magis adhæserit. Si vero alteri tantum diuisio inutilis futura sit, nihil illi, sed tota alteri detur. Quod si nulla fuerit ædificantium indigētia, is præferatur, qui magis fuerit vicinus, vel vicinitate par, is qui plus, quique ad maiore Vrbis ornatū Iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum ædificare voluerit.

Preter supradictos autem vicinitatis casus, si quis domum, aliūue fundū aut solū in emphyteosim, aliūue titulū perpetuo, vel ad vnius, aut pluriū personarū vitam pro annuo canone, aliaue respōsione cōcessum habeat, ibique ædificare velit, liceat eisdem Camerario & Magistris, eo petēte, domum, fundum, aut solum huiusmodi ab eius directi domini, licet nolentis, proprietate, dominio, ac Iure, nec nō a canonis, seu respōsionis præstatione eximere, & liberare, alia re stabili prius cōstitutâ, pretij, cōmoditatis, redditus, ac bonitatis saltem par, quæ loco illius liberatæ sit quo ad omnia, & ad eundem directum dominū ratione proprietatis, dominij, deuolutionis, & alias cuiusq; Iuris, & oneris eisdē modo, & forma pertineat, quib⁹ illa pertinebat: trāsflato quoq; ad istam, huiusmodi canone, siue respōsione, cū augmento quin-

tæ illius partis: & insuper præstita idonea cautione, & etiam facta per illum, qui edificaturus est obligatione omnium suorum bonorum, tum quod res, in quam facta est huiusmodi trāslatio libera est, tum etiam de evictione in ea forma, qua in Vrbe præstari solet.

In rusticis quoque prædiis, vt & illorum nitori ad honestam in illis hominum commoditatem, salutaremque siue animi, siue corporis refectionem aliqua ratione cōsulatur, illud obseruetur. Vt qui vineas, aut canneta intra tria ab Vrbe milliaria, siue partiariis colonis aliqua parte fructuum, siue aliis pecunia solent locare, cogi possint eadem vendere pretio æstimando, vt supra dictum est, & amplius duodecima ipsius pretij parte iis, qui prope illa vineas possident, quas colunt sua impensa, dummodo emptorum vineæ sint, non solum maioris pretij, & mensuræ, sed magis etiam, & culturæ, & ædificiorum structuris cōspiciuæ: hisque omnibus illa tantopere superent, vt magna inter vtraque adsit inæqualitas, iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum. Non possint autem cogi, vt partem tantummodo earum vendant.

Li vero, qui vsque ad duodecim ab Vrbe milliaria habent prædiola mensuræ decem duntaxat, vel pauciorū rubrorū (quas linguas seu Pedichas dicūt) cōtigua maioribus aliorū prædiis, quæ casalia appellātur, Itē ij quoq3 ex quorū Casalib' similes lingue seu Pedichæ eiusdē mensuræ, in aliorū intra idē spatiū duodecim milliariū cōstituta Casalia excurrūt, eaq3 interfecāt, vt a duob', ad minus, lateribus lingue ipsæ a vicinis Casalibus circundentur, cogi possint (siue ipsi colant, siue alius locent) illas vendere, constituto pretio ad æstimationem, de qua super dictum est, adiectaque eiusdem pretij quinta parte.

Quæ.

MOTVS

Quæcunq; autem supra statuta sunt, tum de Vrbanis tum de Rusticis prædijs aut sponte aut coacte vendendis, vel etiam a directis dominis liberandis, ea locum habeant omnino, siue prædia ipsa sint ecclesiastica, & ad quasq; ecclesias, & basilicas, etiam diçtę Vrbis, etiam Patriarchales, aut cuiusuis ordinis monasteria, & etiã mēdicantium domos, aliaq; loca religiosa, nec nō hospitalia etiam nationū, aut regulariū, militariū, Sodalitatesq; , aut cōfraternitates, ceteraq; pia loca pertinentia, dummodo neq; cōtigua ecclesiis, monasteriis, hospitalibus, religiosisque, ac piis locis huiusmodi, neque intra illorum septa consistant: siue sint priuatarū personarum Capellæ, & oratoria, vel domus, aut loca seruandę hospitalitati destinata, modo hospitalitatis inibi iã, neq; exerceatur actu, neque amplius exerceri debeat: siue sint laicalia, & cuiunque fidei cōmisso substitutioni, successioni, vel dispositioni obnoxia: & tam hæc laicalia, quã illa ecclesiastica, corū qui illa reliquerūt, seu dederūt vltima, vel alia volūtate alienari prohibita, ac quocūq; onere grauata.

Sed quoties casus euenerit, quo res aliqua hac constitutione vendi debeat, si is ad quē pertinet eã vēdere bis monitus a Camerario, & Magistris, cū assignatione conueniētis termini ad vendendū, id recusauerit, vel malitiose distulerit, tunc Camerarius, & Magistri vice ac nomine recusantis, vel differentiis rē ipsam vendant, cum promissionib⁹, obligationib⁹, renūtiationib⁹, pactis etiã poenalibus, & clausulis cōsuetis, pretiūque, quod inde cū eius augmēto proueniet, apud ædem sacram, vel personam fide, & facultatibus idoneam deponant. Deinde si res ecclesiastica erat, vel etiã si laicalis, sed (quod sciatur) fidei commissio, simulue dispositioni subiecta, alienariue
prohi-

prohibita, aut onere grauaata, antequam emptor eius possessionem assequatur, pretium ipsum totum in aliquorum bonorum immobilium emptionem, vtiliter conuertatur, cauente de euictione etiam ipso emptore, & ad id omnia bona obligante, Denturque bona inde empta domino rei venditæ. Quo facto, venditio rei illius nequaquam rescindi, aut etiam impugnari possit, prætextu quarumuis obstantium dispositionum, siue etiam inutilitatis ecclesiæ, aut loci, vel personæ cuiusquam. Et insuper res illa vendita libera sit & exempta ab omnibus huiusmodi dispositionibus, prohibitionibus, & oneribus, eaque ad bona, in quæ illius pretium conuersum est, sint translata. Et exinde bona ipsa dictæ venditæ rei loco maneant, eisdemq; prorsus dispositionibus, prohibitionibus, & oneribus subiaceant, quibus illa subiaceat; sintque nihilominus de euictione illius emptori obligata eo ipso. Sin autem res vendita neque ecclesiastica erat, neq; eiusmodi vinculis obnoxia habebatur, & qui eius dominus fuerat, venditioni ita factæ cōsentire velit, ac fideiussores de euictione præstare, pretium illi soluatur. Quod si huiusmodi fideiussores præstare noluerit, vel etiam non potuerit, emanant ex ipso pretio arbitrio eorundem Camerarij, & Magistrorum, vel loca montium non vacabilium, vel alia bona immobilia, de quorum euictione idoneis fideiussoribus sit cautum, eaq; dicto domino tradita, sint loco similis cautionis pro re vendita, donec aliter emptori idonee caueatur, & interim vendi, aut alias alienari nullo modo possint. Verum vsquequo pretium, vel ex pretio alia res empta, vt præfertur, domino tradatur, pensio, quæ ex ipsius rei venditæ locatione percipi solebat, vel percipi verisimiliter potuisset, eidem ab emptore

S

per-

MOTVS

perfoluatur. Curent autem Camerarius, & Magistri, vt quisquis per causam ædificandi huius constitutionis fauore vti voluerit, ei ante omnia, consideratis tum ipsi, tum loci qualitatibus, summam, quam ædificando, vt minimum, impendere, ac tempus, quo inchoasse, quoque perfecisse, debeat, propositis, quas voluerint, pœnis præscribant. Isque ad præscriptum huiusmodi promittat, & se, bonaque sua omnino arctissime obliget, subiturus omnino pœnas ipsas, nisi promissa præstiterit, omni purgatione more ex quocunque iure, & etiã canonica æquitate competenti penitus sublata. Et nihilominus compellendus ab eisdem Camerario, & Magistris vel promissa perficere, vel, quæ propterea emit, & etiam illis vicina quorum occasione emit, & in quibus se ædificaturum proposuerat, loca, & domos aliis ædificare volentibus iusto pretio, sic vt supradictum est, æstimando, absque vlllo augmento vendere.

Sed ne aliquorum impunitas, qui (vt accepimus) beneficio litterarum Sixti, & Leonis, ac Pij quarti, dum illæ vigerent, abusi, domos, & loca ex illarum dispositione acquisita infabricata adhuc retinent, aliis admittendi finilia audaciam præbeat, iidem Camerarius, & Magistri illos omnes qui a viginti annis citra loca aliqua ex dictarum litterarum dispositione emerunt: seque in illis ædificaturos promiserunt, nec præstiterunt, cogant ea omnia, quæ tunc facere debebāt, intra spatium sex mensium, a die præcepti eis hac de refaciendi implere, alioqui pœnas promissas ab ijs exigant omnino. Et præter illas loca eadem dominis, quibus ablata fuerunt, si ipsi velint, eodem pretio, quod tunc solutum fuit, restitui, vel illis nolentibus aliis, qui ibi ædificaturi sunt, pretio vt supradictum

ctum est, æstimando, vendi compellant. Cæterum poenæ omnes, quas incurrēt, qui aduersus cōstitutionē hanc seu Camerarij, & Magistrorū pro ipsius constitutionis exequutione mandata, vel decreta admiserint, locis pijs dictæ Urbis ita applicata sint, vt illi ex locis ipsis irremediabiliter debeantur, pro quo primum poenæ ipsæ post illarum incursum petitæ fuerint: Ad quam petitionem, lapsis ab huiusmodi incursum triginta diebus, (nisi dicti Camerarius, & Magistri illas iam pro eorū debito exegerint) quilibet in dicta Vrbe, vel in Romana Curia Iudex ad illarum exactiōē indefinenter procedat, donec eidē loco vere & integre persolutæ fuerint. Nullo autē dictorū locorū petente, noster in Vrbe Vicarius eis de manu dictorū Camerarij, & Magistrorū acceptas, vel eis ab ipso interpellatis negligentibus, ab eorū debitoribus exactas, inter dicta loca, iuxta eorum indigentiā arbitrio suo distribuat. Nos enim ad supradicta omnia, & singula faciendū & exequendum, inque illis & pro illis summarie simpliciter & de plano, solaque veritate inspecta, ac manu regia, etiam ex officio, procedendū, plenā, expeditā, liberamq; auctoritatē, & potestatem, Camerario scilicet in ecclesiasticas, eidemq; & Magistris viarū prædictis in laicas, ac quo ad poenas prædictas Vicario, ac singulis Urbis, vel Curie Iudicibus huiusmodi, in quascunque personas, de eadem potestatis plenitudine præsentis constitutionis auctoritate tribuimus, & demandamus.

Decernentes eadem omnia, & singula, quæ supra statuta sunt, si quando in aliquo casu de eorum sensu controuersia continget, in eam partem interpretanda esse, quæ ad Urbis ornatum magis facere videbitur. Ac semper & ybique, siue in iudicio, siue extra iudicium

MOTVS

fauorabilia cenſeri. Et ita ab omnibus iudicibus etiam Palatii Apoſtolicis Auditoribus, & Cardinalibus, ſublata quauis aliter interpretandi, & iudicandi poteſtate, interpretari, & iudicari debere. Et, ſi ſecus fiat, fore irritū & inane. Nō obſtantibus præmiſſis, ac ſœlic. recordat. Simachi, & Pauli ij. de rebus eccleſiæ non alienandis, aliisque conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis, legibus etiam imperialibus, dictæque Urbis, atque eccleſiarum, monaſteriorum, & locorum religioſorum, ſiue piorum, ordinumque, quorum bona huiusmodi fuerint, ſtatutis & conſuetudinibus, nec non teſtantium voluntatibus, aliisque diſpoſitionibus etiam iuramento. confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Priuilegiis quoque, & litteris apoſtolicis eiſdem eccleſiis, monaſteriis, & locis, eorumq; ſuperioribus, capitulis, & cōuentibus, ſeu Populo Romano, aliisque quibuſcunque conceſſis, Et quibuſuis aliis Sedis Apoſtolicæ indulgentiis, per quæ præſentium exequutio, & per eas tributæ iuriſdictionis explicatio poſſet quomodolibet impediti, vel tardari. Quibus omnibus, eorum tenores pro plene & integre expreſſis habentes, de poteſtatis plenitudine prædicta derogamus, Cæterisque contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ antiquationis, abrogationis, reuocationis, ſublationis, ſtatuti, tribuſionis, demandationis, decreti, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno incarnationis Dominicæ Milieſimo Quingentefimo Septuageſimo

gesimo quarto, kalendis Octobris. Pontificatus Nostri
Anno Tertio.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexiis.

¶ Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi Millefimo Quingentesimo Septuagesimo Quarto, Indictione secunda, Die vero decimaquinta mensis Octobris, Pontificatus Sanctiss. in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno eius tertio, Retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas basilicarum ecclesiarum Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Floræ, vt inoris est, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Ioan Guerardi Curs.

Alexander Astancollus Magister Curs.

¶ SANCTIS. D. N. D. GREGORII
Papæ xij. Innouatio Censurarum & pœnarum, quas fœl. recordat. Bonifacius Papa viij. edidit contra pasciscentes, seu dantes & accipientes, aut promittentes, & acceptâtes pro expeditionibus gratiæ vel iustitiæ, & ipsarum extensio.

GREGORIVS Episcopus Seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

A Bispo Pontificatus nostri principio quam maxime possumus enitimus, atq; contendimus, vt domus, & curia nostra a sordibus expurgetur. Cui rei salubri cōsilio incumbens fœl. recordat. Bonifacius Papa viij. ex-

MOTVS

communicauit, & anathematizauit omnes Clericos, Religiosos, & Laicos vtriusque sexus, siue familiares Curie, siue vnde cūq; alios, qui aliquod pactū facerēt, seu quid parū vel magnū promitterēt, vel pmissionē reciperēt, aut ex pacto vel promissione occulta vel manifesta, siue sub verbis generalib⁹ & plene nō expressis, siue specialibus & apertē expressis facta, quicquā darēt, aut reciperēt pro iustitia, siue gratia, siue pro se, siue pro alio, in causis vel iudiciis, seu alias per litteras apostolicas, & quibuscūque alius modis apud Sedem apostolicam obtinenda: & eam sententiam ad promittentes & acceptātes, dantesque & recipientes duxit extendendam. Illos etiam, qui sibi intra triduum non renunciarent eum, quem in culpa esse scirent, vel alicui, per quem ad se fideliter referretur, simili voluit sententię subiaccere. Ac decreuit, vt nūllus hanc incurrens excommunicationis sententiam, absq; speciali mandato suo absolutionis beneficiū valeret abstinere, nisi ī mortis articulo cōstitutus: Sed nec quisquā admitteretur ad absolutionis gratiam, nisi prius erogatum esset pauperibus quantum ille dedisset, vel etiā recepisset. Iustitię vero, siue gratię expeditiones sic optētę nullius prorsus essent roboris vel momenti: & scienter illis vtētes simili sententia innodauit: ac reseruās sibi absolutionem eorum cum prædictis ad pœnas similes in omnibus obligauit. Sed hoc scelus ita hodie in mores inductum est, vt plerique cupiditate improbi quæstus potentiorum suffragationibus adnixi huiusmodi negotiorum expeditiones hac illac conquirentes turpissime nandinentur. Alij alios, quos gratia præstare arbitrantur, donis pollicitationibusq; ambiant. Quidam etiam se taliū operam atque industriā pretio & muneribus quæsisse

fisse affingant. Quæ cū pessima sint, & Curia prædictæ existimatione grauissime offendāt, in eos, qui talia agūt, animaduertendum fore arbitrati, Constitutionem prædictam cum suis césuris & poenis omnibus innouamus: easdemque omnes extendimus ad audentes qualecunq; horum facinorum, quæ adscripsimus, dantesque illis, & aliis supradictis auxilium, consilium, vel fauorem. Quinetiam eos omnes omni beneficio, & officio ecclesiastico & seculari, siue temporali siue perpetuo, ipso iure prauamus, ac priuatos esse declaramus: & præterea infamia subiectos perpetuo ac inhabiles ad illa & alia esse volumus. A quibus etiam, pro vt quæque res erit, tales poenæ exigantur, quæ cæteris sint exemplo. Illis tamen qui rem adhuc incognitam, complicesque, ac fautores. & socios retexerint, impunitas concedatur. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo septuagesimo quarto. Nonis Noembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

M. Datarius. Cæ. Glorierius. A. de Alexiis.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Indictione secūda, Die vero octaua mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & Domini nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno Tertio, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Sancti Ioannis Lateranen. & principis Apostolorum de Vrbe, nec non Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Alexandrum Astancollum, & Antonium Clerici Sanctissimi D. N. Papæ Curs.

Petrus Aloysius Gayta Magister Curforum.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

MOTVS

TSANCTIS. D.N.D. GREGORII

Papæ xij. Reuocatio omniū licētiarū ingre-
diendi Monasteria Monialiū, & Virorum:
& prohibitione habentes licentias ab Epif-
copis, vel Superiorib⁹ in casibus necessariis,
ingrediantur Monasteria Monialium, nisi
vrgentibus necessitatibus.

GREGORIUS Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad futuram rei memoriam.

BI Gratia, & indulta ab hac Sede cō-
cessa successu temporis incommodum
afferre noscuntur, expedit illa salubri
præsidentis consilio submoueri. Proin-
de sanctimonialium quieti, & tranquil-
litati consulere, ac omnia quæ illas a spi-
ritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, im-
pedimenta tollere, periculaque, & scandala ab eis remo-
uere cupientes, auctoritate præsentium reuocamus, &
abolemus omnes & quasunque licentias ac facultates
ingrediendi Monasteria, Domos, & loca Monialium, ac
etiam Virorum quorumuis ordinum, quibuscumque etiam
Committissis, Marchionissis, Ducissis, & aliis cuiuscunq;
status & cōditionis mulieribus, ac etiam omnes & quas-
cunque licentias ingrediendi Monasteria, Domos, & lo-
ca ipsarum sanctimonialium, quibuscumque viris etiam
eiusdem status, & dignitatis tam a prædecessoribus no-
stris quam etiam a nobis, & Sedis Apostolicæ Legatis,
aut aliis ex quibuscumque quantuncunq; vrgentibus causis
sub quibuscunq; tenoribus, & etiam derogatoriis de-

roga-

rogatoriis, reuocatoriis, restitutoriis, aliisque efficacioribus, clausulis, irritantibusq; & aliis decretis etiam Motu proprio & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumque Principum contemplationem vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renouatas: Cassamusq; & annullamus litteras desuper cōfectas, & processus habitos per easdē. Inhibentes eisdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, super qua a nemine, nisi a Romano Pontifice (præterquā in mortis articulo) absolutionis beneficiū possit impetrari, ne ipsarū licentiarū prætextu Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatissis vero, nec nō Abbatibus, Conuentibus, ac aliis Monasteriorum vtriusq; sexus superioribus, & personis quocunq; nomine vocentur, districte præcipimus sub eadem excommunicationis pœna, nec nō priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterū obtinēda, ne in Monasteria, Domos, & loca sua quenquam prætextu huiusmodi licentiarū, & facultatū ingredi faciant vel permittāt. Quin etiā sub eisdē pœnis ipso facto incurrendis prohibemus, atq; interdiciamus omnibus & quibuscunq; personis ecclesiasticis & secularib⁹, ac etiā ordinū quorūcunq; etiā mendicantiū regularib⁹, ne prætextu licentiarum ab Episcopis, vel Superioribus, quibus illas concedendi in casibus necessariis tantum ex decreto Concilij Tridentini tribuitur, ne Monasteria ipsa Monialium pro libito, sed necessitatibus vrgentibus duntaxat ingredi, neue Moniales sub eisdem pœnis illos aliter admittere præsumant. Non obstantibus præ-

missis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Monasteriorumque ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & cōsuetudinibus, priuilegiis quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis, illis, eorumque Superioribus prædictis, ac aliis quibuscunque per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibuscunque clausulis & decretis concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, quibus omnibus, eorum tenores, perinde ac si ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Quoniam autem difficile esset præsentibus ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiã impressis manu Notarij publici, & sig.lli personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandem fidem in iudicio & extra illud vbique locorū adhiberi, quæ adhiberetur præsentibus, si essent exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostrę reuocationis, abolitionis, cassationis, annullationis, inhibitionis, præcepti prohibitionis, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę, M.D. LXXV. Idibus Iunij, Pont. Nostri Anno Quarto.

M. Datarius. Cæ. Glorierius. A. de Alexiis

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

¶ Anno

¶ Anno a Natiuitate Domini Milleſimo quingentefimo ſeptuageſimo quinto, Indiſtione Tertia, Die vero vigeſimo quarto menſis Iunij, Pontificatus autem Sanctiſſimi in Chriſto Patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia papæ XIII. Anno Quarto, Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ publicatæ & affixæ fuerunt in valuis eccleſiæ S. Ioannis Lateranenſis, ac Baſilicæ principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Florę, per nos Scipionem de Octauianis, & Ioannem Andream Pannizzam Apoſtolicos Curſores.

Ioannes Freile Magiſter Curſorum.

LITTERAE
PROCESSVS S. D. N. D. GRE-
gorij Papæ. XIII. Lectæ die
Cœne Domini, Anni
M.D.LXXV.

In nomine sanctę, & indiuiduę Trini-
tatis, Patris, & Filij, & Spiri-
tus sancti, Amen.

MOTVS

Initiū
transū
pti lit-
terarū.

NOuerint vniuersi hoc præsens pu-
blicum transumptum inspecturi,
quod nos Alexander Riarius Patriar-
cha Alexandrinus, Curiaë Caesarum Ca-
meræ Apostol. Auditor, Romanæque
Curiaë Iudex ordinarius, Sententiarūq;
& Censurarum latorum, ac quarūcunq;
litterarum Apostolicarū vniuersalis exe-
cutor ab eodem S.D.N. Papa deputa-
tus, vidimus, & diligenter inspeximus lit-
teras Apostolicas S.D.N. Gregorij diui-
na prouidentia Papæ xij. hodie, qui fuit
dies Iouis Sancti, & Cœnæ Domini &
solenniter more solito lectas & publica-
tas, eiusque vera Bulla plumbea cum
cordula rubei croceique colorum more
Ro. Cu. pendente Bullatas, & omni sus-
picionem carentes subsequentis tenoris.

GREGORIUS EPIS-
copus Seruus Seruorum Dei
ad futuram rei memo-
riam.

ONSVEVE-

runt Romani Pon-
tifices prædecesso-
res nostri, ad retinē-
dam puritatem reli-
gionis Christianæ,
& ipsius vnitatem,
quæ in coniunctione membrorum ad
vnum caput, Christum videlicet, eiusq;
Vicarium, principaliter consistit, & san-
ctam fidelium societatem ab offensio-
ne seruandam, arma iustitiæ per ministe-
rium Apostolatus in præsentī celebra-
te exercere.

1 Nos igitur vetustum, & solennē hūc
morem sequentes, excōmunicamus, &
anathematizamus ex parte Dei omni-
potentis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti
auctoritate quoque beatorum Aposto-
lorū Petri & Pauli, ac nostra quoscunq;
Vfitas, Vicleuitas, Lutheranos, Zuuin-
glianos, Caluinistas, Vgonottos, Anaba-
ptistas, Trinitarios & omnes & singu-
los alios Hæreticos, quocunq; nomine
nū-

^I
In hæ-
reticos
& fau-
tores
eorū,
ac rece-
dentes
ab A-
posto-
Sedis
obedi-
entia.

MOTVS

nuncupentur, & cuiuscunque sectę existant, & eorum credentes, ipsorumq; receptatores, & fautores, & generaliter quoslibet defensores, ac eorundę libros sine auctoritate nostra & Sedis apostolicę scienter quomodolibet legentes, aut tenentes, imprimentes, seu quomodolibet defendentes ex quauis causa, publice vel occulte, quouis ingenio, vel colore: nec non Schismaticos, & eos, qui se a nostra, & Rom. Pont. pro tempore existentis obediętia, pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedere psumunt.

2 Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos cuiuscunque status, gradus, seu conditionis fuerint: & interdicimus Vniuersitates, Collegia, & Capitula, quocunque nomine nuncupentur, ab ordinationibus, sententijs, seu mādatis nostris, ac Rom. Pont. pro tempore existentium, ad vniuersale futurū Cōcilium appellātes, nec nō eos, quorum auxilio, consilio, vel fauore appellatum fuerit.

²
In ap-
pellan-
tes a
Papa
ad fu-
turum
Conci-
lium.

Itē

3 Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Latrūculos maritimos, & illos præcipue, qui mare nostrum a Monte argentario vsq; ad Terracinam discurrere, & nauigantes in illo deprædari, mutilare, interficere, ac rebus & bonis suis spoliare præsumunt, ac omnes receptatores eorundē, & eis auxilium scienter dantes, vel fauorem. Ac omnes, & singulos, qui Christianorum quorumcunque, nauibus tempestate intransuersum (vt dici solet) iactatis, aut etiam submersis, & naufragium passis, siue in ipsis nauib⁹, siue ex eis dilapsa, & in mari, vel littore inuenta, cuiuscunque generis bona, tā in nostris Tyrrheni, & Adriatici, quam in quibuscunque aliis cuiuscunque maris regionibus, & littoribus rapuerint, aut sciēter ipsi sibi acceperint, aut ab alijs rapta, seu accepta scienter receperint: ita vt nec etiam ob quodcunque priuilegium, consuetudinē, aut longissimi, etiam immemorabilis temporis possessionem, seu alium quemcūque

³
In Pi-
ratas,
& fau-
tores
eorum
& rapi-
entes
bona
naufra-
gantiū

T que

MOTVS

4 que prætextum excusari possint.
 In im- 4 Item excommunicamus, & anathe-
 ponē- matizamus omnes, qui in terris suis no-
 tes vel augen ua pedagia, seu gabellas ad id potestatē
 tes no non habentes imponunt, vel augent, aut
 ua pe- imponi vel augeri prohibita exigunt.
 dagia
 vel ea 5 Item excōmunicamus, & anathema-
 exigen tizamus omnes falsarios litterarum A-
 tes. postolicarum, & in forma Breuis, ac sup-
 5 plicationum gratiam, vel iustitiam con-
 In falsi ficato- cernentium, per Romanum Pontifi. vel
 res lite S.R.E. Vicecancellarium, seu gerentes
 rarum, vices eorum, aut de mandato eiusdem
 & sup- Rom. Pont. signatarum, aut sub nomi-
 plicati- onū a- ne eiusdem Rom. Pont. seu Vicecancel-
 postol- larii, aut gerentium vices prædictorum
 licariū. signantes supplicationes easdem: Exten-
 dentes constitutionem foel. re. Innocen-
 tij Papæ iij. quæ incipit. Ad falsariorum
 cum omnibus pœnis in ea contentis, ad
 falsificantes, seu mutantes supplicatio-
 nes per nos, seu de mandato nostro sig-
 natas & datas, sine nostra, aut Datarij
 nostri licentia.

Item

6 Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos qui, Equos, Arma, Ferrum, Filum ferri, Stannum, Chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapē, funes tā ex ipso canape, quā ex quacunque alia materia, & ipsam materiam, aliaque huiusmodi, quibus Christianos impugnant, deferunt Saracenis, Turcis, & alijs Christi nominis inimicis: Nec non illos, qui per se, vel aliū, seu alios de rebus Christianæ reipub. concernentibus in Christianorum perniciem, et damnū, ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos certiores faciunt, illisque auxilium, vel fauorē quomodolibet præstant: Non obstantibus quibuscunque privilegijs, & concessionibus quibuscunq; Principibus & Dominjs, siue priuatis personis per nos & sedem prædictam hætenus cōcessis, quæ illis nolumus in aliquo suffragari.

⁶
In deferentes prohibita infidelibus, eosque certiores facientes de rebus cernē.

statum reipub. Christianæ.

⁷
In impedien-

T 2

den

MOTVS

tes eos dētes eos qui victualia, seu alia ad vsum
 qui vi- Romanæ Curiaē necessaria adducunt, ac
 ctualia etiam eos, qui, ne ad Romanam Curiam
 ad Vr- adducantur, vel deferantur, impediunt,
 bē de- adducantur, vel deferantur, impediunt,
 ferunt seu perturbant, vel qui talia fieri faciunt,
 vel defendunt, cuiuscunque fuerint ordi-
 nis, præminentiaē, conditionis & status,
 etiam si Pontificali, vel Regali, aut alia
 quauis ecclesiastica, vel mundana præ-
 fulgeant dignitate.

8 8 Item excommunicamus, & anathe-
 In eos matizamus omnes mutilantes, vulnerā-
 qui pe- tes, interficientes, capientes, detinentes
 regi- nos ad seu deprædantes Romipetas, seu Pere-
 nos ad Vr- grinos ad Urbem causa deuotionis, seu
 veniē- peregrinationis accedentes, & in ea mo-
 tes of- rantes, vel recedentes ab ipsa, & illis dā-
 fendūt tes auxilium, consilium, vel fauorem.

9 9 Item excommunicamus, & anathe-
 In eos matizamus omnes illos, qui ad sedē A-
 qui ve- postolicam venientes & recedentes ab
 niētes Romā eadem, nec non omnes illos, qui non ha-
 Romā bentes in eadem Curia iurisdictionē or-
 vel ibi dinariam vel delegatam temeritate pro-
 cōmo- priam
 rantes
 offen-
 dunt.

pria capiunt, spoliant, detinent morantes in eadem, aut ex proposito deliberato verberare, mutilare, vel interficere præsumunt, vel qui talia fieri manant.

10 Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, verberantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S. R. E. Cardinales, ac Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuntios, aut eosdem eicientes a suis dioecesibus, territorijs, terris, seu dominijs, eaque mādantes, vel rata habētes, seu præstantes eis auxilium, consiliū, vel fauorem.

10
In eos
q
ma-
nus in-
ijciunt
in S. R.
E. Car-
dinal.
vel præ-
latos
seu nū-
tios.

II Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel aliū seu alios, quascunque personas ecclesiasticas, vel sæculares ad dictam Curiam super eorum causis & negotijs recurrētes, illasque in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negotiorumque gestores, Aduocatos, Procuratores ipsorū,

II
In eos
q
cau-
sarū in
Curia
pendē-
tiū cur-
sum, et
littera-
rū apo-
stolica
rū exe-

T 3

seu

MOTVS

quatio
ne im-
pediūt
& per-
sonas
easde
causas
prose-
quētes
offen-
dunt.

seu etiam Auditores, vel Iudices, super
dictis causis, vel negotijs deputatos, oc-
casione causarum, vel negotiorū huius-
modi verberant, mutilant, vel occidunt
seu bonis spoliant, vel qui per se vel aliū
seu alios directe vel indirecte prædicta
exequi vel procurare, aut in eisdem cō-
siliū, auxilium, vel fauorem præstare
non verentur, cuiuscunque præeminen-
tiæ & dignitatis fuerint: Ac illos, qui lit-
teras Apostolicas, & in forma Breuis tā
gratiam, quam iustitiam concernentes,
ac etiam citationes, inhibitiones, seque-
stra, monitoria, processus, executoriales,
aliaq; decreta quæcunque a nobis, & se-
de Apostolica, seu Legatis, Nuntijs, Præ-
sidentibus, Camera Apostolicæ Audito-
ribus, & Cōmissarijs, alijsque iudicibus,
& delegatis Apostolicis emanata, & quæ
pro tempore emanauerint, simpliciter,
vel sine eorum beneplacito, cōsensu, vel
examine, executioni demandari, aut ne
Tabelliones, & Notarij super huiusmo-
di litterarum, & processuum executione

in-

instrumenta, vel acta conficere, aut confecta parti, cuius interest, tradere debeant impediunt, vel prohibent, aut impediunt vel prohiberi procurant: ac Notarios, Executores, & Subexecutores litterarum, citationum, monitoriorum, & aliorum prædictorum capiunt, carcerant, & detinent, vel capi, carcerari, & detineri faciunt: Quin etiam quibuscumque personis in genere, vel in specie, ne pro quibusvis eorum negotijs prosequendis, seu gratijs vel litteris impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel litteras a dicta sede impetrent, seu impetratis utantur, directe vel indirecte prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarium, seu Tabellionem, vel alias quomodolibet retinere præsumunt.

12 Item excommunicamus, & anathematizamus omnes & singulos Cancellarios, Vicecancellarios, & Consiliarios ordinarios, & extraordinarios quorumcunque Regum, & Principum, ac Præsidentes Cancellarios, ¹² In officiales, & prælatos, q^{ue} spūales causas a iu

T 4

MOTVS

dicib' cellariarum, consiliorum, & parlamento
 aposto rum: nec nō procuratores generales eo-
 licis a rundem, vel aliorum Principum sacula
 uocāt, rium, etiam si Imperiali, Regali, Ducali,
 & exe rium, etiam si Imperiali, Regali, Ducali,
 quatio vel alia quacunque præfulgeant dignita
 nem li te, quocunque nomine nūcupētur: alios
 terarū que Iudices tam ordinarios, quam dele-
 & mā gatos, nec non Archiepiscopos, Episco-
 datorū pos, Abbates, Cōmendatarios, Vicarios,
 aposto pos, Abbates, Cōmendatarios, Vicarios,
 licorū & officiales qui per se, vel aliū, seu alios
 impe & officiales qui per se, vel aliū, seu alios
 dunt. quarumcunque exemptionum, vel alia-
 rum gratiarum, & litterarum Apostoli-
 carum prætextu beneficiales, & decima-
 rum, ac alias spirituales, & spiritualibus
 annexas causas ab Auditoribus, & Com-
 missarijs nostris, alijsque iudicibus ec-
 clesiasticis aduocant, illarumue cursum
 & audientiam, ac personas, capitula, con-
 uētus, collegia causas ipsas prosequi vo-
 lentes, auctoritate laicali impediunt, ac
 se de illarum cognitione tanquam iudi-
 ces interponunt, ac partes actrices, quæ
 illas cōmitti fecerunt, & faciunt, ad reuo-
 candum, & reuocari faciendum citatio-
 nes,

nes, vel inhibitiones, aut alias litteras in
eis decretas, & ad faciendū, vel consen-
tiendum eos, cōtra quos tales inhibiti-
ones emanarunt, a censuris, & poenis in
illis contentis absolui statuunt, & com-
pellunt, vel alias executionem literarū
Apostolicarū, vel executorialium, pro-
cessuum, ac decretorū prædictorū, etiā
sub pretextu violentiæ prohibendæ, vel
quod ad nos informandos, vt ipsi dicūt,
supplicauerint, aut supplicari fecerint,
nisi ipsi supplicationes huiusmodi corā
nobis, & sede Apostolica legitimè pro-
sequantur, quomodolibet impediunt,
vel suum ad id fauorem consilium, aut
assensum præstant.

13 Quiue ex eorū prætenso officio, vel
ad instantiam quorūcūq; personas ec-
clesiasticas, Capitula, Conuentus, & Col-
legia ecclesiarum quarumcūque corā
se ad eorū tribunal audientiam, cancel-
lariam, consilium, vel parlamentū, præ-
ter iuris canonici dispositionem trahūt,
vel trahi faciunt, vel procurant directe

13
In eos
qui per
soas ec-
clesia-
sticas
adeorū
tribu-
nal tra-
hūt, &
qui sta-
tuta cō-
tra li-

T 5

vel

MOTVS

bertatē
ecclesie
faciūt.

vel indirecte quouis quæsito colore: Nec non qui statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas, seu quauis alia decreta in genere, vel in specie ex quauis causa, & quouis quæsito colore, etiā sub prætextu Litterarum Apostolicarū vsu non receptarum, seu reuocatarum, vel cuiusuis consuetudinis, aut priuilegij, vel alias quomodolibet fecerint, ordinauerint, & publicauerint, vel factis, & ordinatis vsi fuerint, vnde libertas ecclesiastica tollitur, seu in aliquo leditur, vel deprimitur, aut alias quouismodo restringitur, seu nostris, & dictæ Sedis iuribus quomodolibet directe vel indirecte, tacite vel expresse præiudicatur.

14
In im-
pedien-
tes iudi-
cum ec-
clesia-
sticorū
iurisdic-
tione.

14 Nec non qui Archiepiscopos, Episcopos, aliosque superiores, vel inferiores Prælatos, & omnes alios quoscunque Iudices Ecclesiasticos ordinarios quomodolibet impediūt, quo minus sua iurisdictione ecclesiastica contra quoscūq; vtatur, secūdū quod canones, & sacre cōstitutiones ecclesiasticę, & decreta cōcilio-
rum

rū generaliū, & p̄sertim tridētini, statuūt.
 15 Quiue iurisdictiones, seu fructus, red-
 ditus, & prouētus, ad nos & sedē Apost.
 & quascūq; ecclesiasticas personas ratio-
 ne ecclesiarū, monasteriorū, & aliorum
 beneficiorū ecclesiasticorū per eos obtē-
 torum pertinētes vsurpāt, vel etiā quauis
 occasione, vel causa, sine Rom. Pont. ex-
 pressa licentia sequestrant: aut collectas,
 decimas, taleas, præstantias, & alia onē-
 ra clericis, prælatis, & aliis personis eccle-
 siasticis, ac eorū & ecclesiarum, mona-
 steriorum, & aliorum beneficiorū eccle-
 siasticorū bonis, illorumq; fructibus, red-
 ditibus, & prouentibus huiusmodi absq;
 simili Rom. Pont. speciali, & expressa li-
 centia imponunt, & diuersis etiā exqui-
 sitis modis exigunt, aut imposita etiam
 a sponte dantibus, & cōcedentibus reci-
 piūt: nec nō qui per se, vel aliū, seu alios
 directē, vel indirectē prædicta facere,
 exequi, vel procurare, aut in eisdē auxi-
 liū, cōsiliū, vel fauorē, aut votū, seu suffra-
 giū palā, vel occulte præstare nō verē-
 tur,

15
 In eos
 qui iurisdictionē & fructus ecclesiasticos vsurpāt, & decimas aut taleas quascūque per sois ecclesiasticis imponūt, aut exigūt, ac assensū auxiliū vel cōsiliū præstāt

MOTVS

tur cuiuscunq; sint præminentie, digni-
tatis, ordinis, conditionis, aut status, etiã
si Imperiali, aut Regali præfulgeant dig-
nitate, seu Principes, Duces, Commites,
Barones, Respublicæ, & alij potentatus
quicunq; etiã Regnis, Prouintiis, Ciuita-
tibus, & terris quoquo modo præsidetes
aut quauis etiã Pontificali dignitate in-
signiti: Innouantes decreta super his per
sacros canones tam in Lateraneñ. nouis-
sime celebrato, quam aliis conciliis gene-
ralibus edita, etiã cum censuris, & poenis
in eis contentis.

16
In lai-
cos se
intro-
mitten-
tes in
causis
capita-
lib' seu
crimi-
nalib'
contra
psonas
ecclesia-
sticas.

16 Item excōmunicamus, & anathema-
tizamus omnes & quoscunq; Magistra-
tus, Senatores, Præsidetes, Auditores, &
alios Iudices quocunq. nomine vocetur,
ac Cancellarios, Vicecancellarios, Nota-
rios, scribas, ac executores, & subexecu-
res, & alios quoquo modo se interponē-
tes in causis capitalibus, seu criminali-
bus contra personas ecclesiasticas, illas
bāniendo, capiēdo, processando, seu sen-
tentias contra illas proferendo, vel exe-
quen-

quēdo, etiā prętextu quorūcunq. priuilegiōrū a sede Apostolica ex quibusuis causis, ac sub quibuscūq. tenorib⁹, & formis, in genere & specie concessorū quibuscūq. Regibus, Ducibus, Principibus Rebus publicis, Monarchis, Ciuitatibus, & aliis quibuscunq. potētatibus quocūq. nomine censēatur, quę nolumus illis in aliquo suffragari: illa omnia ex nunc in irritum reuocando.

17 Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel aliū, seu alios, directē vel indirectē, sub quocūq. titulo, vel colore de factō occupāt vel detinent, vel hostiliter destruūt, vel inuadunt, aut occupare, detinere, vel destruere, aut inuadere hostiliter pręsumūt in totū vel in partem Almam Urbem, Regnū Sicilię, Insulas Sardinie, & Corsicę, Terras citra Pharum, Patrimoniū B. Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanū, Comitatum Venayfinum, Sabinensem, Marchię Anconitanę, Massę, Trebarię, Romandiolę, Campanię, & maritimas

17

In eos, qui terras, seu iura ecclesię Ro. occupāt, vel inuadūt, & in raptos bonorum palatii Apostolici.

prouin-

MOTVS

prouintias, illarumq; terras, & loca, ac
 terras specialis cōmissionis Arnulphori,
 Ciuitatesq; nostras Bononiam, Cefenā,
 Ariminum, Beneuentum, Perusium,
 Auinionem, Ciuitatem Castelli. Tuder-
 tum, & alias ciuitates, terras, & loca, vel
 iura ad ipsam Rom. Ecclesiam pertinen-
 tia, dictaq; Rom. Eccle. mediate, vel im-
 mediate subiecta: quine supremam iuris-
 dictionem in illis nobis, & eidem Rom.
 Eccle. competentem de facto vsurpare,
 perturbare, retinere, & vexare variis mo-
 dis præsumunt. Nec nō adhærentes, fau-
 tores & defensores eorū, seu illis auxiliū,
 consilium, vel fauorē quomodolibet præ-
 stantes. Nec non omnes, & singulos su-
 pellectilium, librorum, scripturam, &
 bonorum Camere, & Palatij Apostolici
 ex eodem Palatio, infirmitatis Roman.
 Pont. ac sedis Apostolicæ vacationis tē-
 pore, ablatores, raptores, & illorum detē-
 tores, ac quoscunque alios, ad quorū ma-
 nus bona prædicta quocūq; titulo, & ex
 quauis causa scienter peruenerint.

Volente

Volēte præsentes nostros processus,
ac omnia & quæcunque literis conten-
ta quousque alij huiusmodi processus a
nobis, aut Rom. Pont. pro tēpore existē-
te fiant, aut publicentur, durare, suosq;
effectus omnino fortiri.

18 Cæterum a prædictis sententiis nul-
lus per alium, quam per Romanū Pont.
nisi in mortis articulo constitutus, nec
etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ mā-
datis, & satisfaciendo cautione præstita,
absolui possit, etiam prætextu quarūvis
facultatum & indultorum, quibuscunq;
personis ecclesiasticis, secularib⁹, & quo-
rumvis ordinū, etiam Mendicantiū, &
Militiarum regularibus, etiam Episcopa-
li vel alia maiori dignitate præditis, ip-
sisque ordinibus & eorum Monasteriis,
Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis,
Collegiis, Confraternitatibus, Cōgrega-
tionibus, Hospitalibus, & locis pijs, nec
non laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia
mundana excellētia fulgētibus per nos
& dictam Sedē, ac cuiusvis Concilij de-
creta,

18
Quod
nulla
solēnis
Pont.
absolu-
tio cō-
prehen-
dit su-
pradic-
tos, nec
eos qui
statuta
præfata
liberta-
tē eccle-
siæ ledē-
tia, cō-
dunt.

MOTVS

creta, verbo, litteris, aut alia quacunque scriptura in genere & in specie cōcessorum, & innouatorū, ac cōcedendorū & innouandorum.

¹⁹
In ab-
soluen-
tes trāf-
gresso-
res. 19 Quod si forte aliqui cōtra tenorem
præsentiū talibus excōmunicatione &
anathemate laqueatis, vel eorum alicui
absolutionis beneficiū impendere de fa-
cto præsumpserint, eos excōmunicatiōis
sententia innodamus, & prædicationis,
lectionis, administrationis sacramento-
rum, & audiendi cōfessiones officiis in-
terdicimus, grauius contra eos spiritualiter
& temporaliter, prout expedire no-
uerimus processuri: Et nihilominus quic-
quid egerint absoluendo, vel alias, nul-
lius sit roboris, vel momenti.

²⁰
Quod
priuile-
gia, cō-
suetu-
dines
etiā im-
memo-
rabiles, 20 Declarantes ac protestātes quācun-
que absolutionē etiā sollēniter per nos
faciendam, prædictos excommunicatos
sub presentibus cōprehensos, nisi prius a
præmissis cum vero proposito vltius
similia non cōmittendi, destiterint: Ac
quo ad eos, qui cōtra libertatem, vt præ-
mittitur,

mittitur, statuta fecerint, nisi prius statu indul-
ta, ordinationes, constitutiones, pragma- gentie,
ticas, & decreta huiusmodi publice re- ac con-
uocauerint, & ex Archiuiis, seu Capitula fessio-
ribus locis, aut libris in quibus annotata nalia
reperiuntur, deleri, & cassari, ac nos de re- nō suf-
uocatione huiusmodi certiores fecerint fragan-
eos non cōprehendere, nec eis aliter suf- tur cō-
fragari. Quinetiā per huiusmodi absolu- tra pre-
tionem, aut quoscunq; alios actus cōtra missa.
rios, tacitos, vel expressos, ac etiā per pa-
tientiam, & tolerantia nostram, vel suc-
cessorum nostrorum quantocunq; tem-
pore continuata, in præmissis omnibus
& singulis, ac quibuscunq; iuribus Sedis
Apostolicę, ac S. R. E. vndecūque, & quo-
modocunq; quæsitis, vel quærendis nul-
latenus præiudicari posse seu debere.

Non obstantibus priuilegiis, indulgē-
tiis, & literis Apost. generalibus, vel spe-
cialibus, supradictis, vel corū alicui, seu
aliquibus, & aliis cuiuscunq; ordinis, sta-
tus, vel conditionis, dignitatis, præemi-
nentia fuerint, etiam si, vt præmittitur,

V

Pon-

MOTVS

Pontificali, Imperiali, Regali, seu quauis ecclesiastica, & mūdāna praeſulgeāt dignitate, vel eorum Regnis, Prouinciis Ciuitatibus, seu locis, a praedicta ſede ſub quauis forma, vel tenore, & ex quauis cauſa etiā per viā cōtractus, aut remunerationis, ac cū quibuſcunq; clauſulis, etiā derogatoriis derogatoriis conceſſis, etiam continētibus, quod ex cōmunicari, anathematizari vel interdici nō poſſint per literas Apoſt. non faciētes plenā & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionē: Nec conſuetudinibus etiā immemorabilibus, ac preſcriptionibus quantūcunq; longiſſimis, & aliis quibuſlibet obſeruatijs ſcriptis, vel non ſcriptis, per quae cōtra hos noſtros proceſſus ac ſententias, quo minus includantur in eis, ſe iuuare valeant, vel tueri: quae omnia quoad hoc, eorum omnium, & ſingulorum tenores, ac ſi ad verbum nihil penitus omiſſo inſeren-

fererentur, presentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino reuocamus, ceterisque cōtrariis quibuscūq.

21 Præcipimus autem in virtute sancte obedientiæ vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, & ecclesiarū, Prælati, nec non rectoribus, ac cæteris curā animarum exercentibus, ac præbyteris sæcularibus, & quorūvis ordinū regulariis ad audiendum confessiones quauis auctoritate deputatis, vt transumptū harum litterarum penes se habere, ac legere, & diligenter examinare procurēt, ne de huiusmodi reſeruatione ignorantiam prætere vaneant.

21
Ordinarij,
Curati,
ac confessores
debent
penes
se habere
transumptū
presentiū, &
diligenter legere.

22 Vt vero præſentes nostri processus ad cōmunem omnium notitiā facilius deducantur, chartas, seu membranas processus ipsos continentes valuis Ecclesiæ S. Ioannis Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe appendi faciemus, quæ processus ipsos quasi sonoro præconio, & patulo iudicio publicabunt, vt

23
Quod
litteræ
publicentur
in valuis
Ecclesiæ
S. Ioā.
Laterana.

ac bafi
lice pri
cipis a-
postol.
de Vr-
be, &
vigiat
quous-
q; alius
procef-
sus fac-
tus fue-
rit.

23
Quod
litteræ
publi-
centur
per lo-
corum
ordina-
rios fal-
tem se-
mel in
anno.

ij, quos processus huiusmodi contingunt, quod ad ipsos non peruenerint, aut quod ipsos ignorauerint, nullam possint excusationem prætere, seu ignorantiam allegare, cum non sit verisimile, quod ipsum remaneat incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

13 Insuper, ut processus ipsi ac presentes litteræ ac omnia & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in plerisque ciuitatibus, & locis fuerint publicata, prædictis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinariis, Prælati & Rectoribus vbilibet constitutis per hæc scripta committimus, & in virtutæ sanctæ obediencie districtè præcipiendo mandamus, ut per se, vel aliū, seu alios præsentem litteras, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiā, semel in anno, aut, si expedire viderint, etiā pluries in ecclesiis suis, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenerit, sollemniter publicent, & ad Christifidelium mentes reducant, nuntient, & declarēt.

24 Volentes earundem præsentium transumptis, etiã impressis, Not. publici manu subscriptis, & sigillo Iudicis ordinarij Rom. Curia, vel alterius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra illud ubiq; locorum adhibendam fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

24
Quod
fides
adhi-
beatur
transump-
tis.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginã nostræ excõmunicationis, anathematizationis, interdicti, declarationis, protestationis, sublationis, reuocationis, præcepti, commissiõis, innodationis, mādati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attẽtare præsumpserit, indignationẽ omnipotẽtis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli Apostolorũ eius se noverit incurfurũ. Dat. Romę, apud Sanctũ Petrũ, anno incarnationis Dñice, M.D.LXXV. sexto kal. April. Pont. nr̃i Anno Tertio.

Cæsar Glorierius M. Datarius.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

A. de Alexiis.

V 3

MOTVS

Publi-
catio li-
terarū.

Anno a Natiuitate Domini Milleſi-
mo, Quingēteſimo, Septuageſimo quin-
to, Indictione tertia, Die vero Iouis vl-
tima menſis Martij, Pontificatus San-
ctiſſi. In Chriſto patris & D.N.D. Gre-
gorij diuina prouidentia Papæ xiiij. an-
no tertio retroſcriptę litterę Apoſtolice
affixę, lectę, & publicatę fuerūt ad va-
luas baſilicarum S. Ioannis Lateranen.
& Principis Apoſtolorū de Vrbe, nec-
non Cancellarię Apoſtolice, & in acie
Campi Florę, per nos Petrum Aloyſiū
Gaytam, & Iulium Fontanā Curſores
Apoſtolicos.

Ant. Clerici pro Magiſt. Curſ.

Conti-
nuatio
transū-
pti.

QVibus quidem literis diligēter in-
ſpectis, illas ad requiſitionem, &
instantiam Magnifici D. Ioan. Felicis
Saluatorij S.D.N. Papæ, & Camerae A-
poſtolice Procuratoris Fiſcalis, per D.
Gasparem Reydetum dictę Curię No-
tarium publicum inſcriptum tran-
ſumpti, & exemplari, ac in hanc publicā tran-

transumpti formam redigi mandauimus. Decernentes, & volentes, vt huic præfenti transumpto, iuxta earundem litterarum, & decreti in eis appositæ formam, continentiam, & tenorem de cætero plena, & indubia fides adhibeatur vbique locorum, ac si ipsæ literæ originales exhibitæ, vel ostensæ forent. Quibus omnibus, & singulis auctoritatem nostram ordinariam, ac decretum interposuimus, & interponimus per præfentes. In quorum fidẽ præfentes litteras, atque præfens publicum transumpti instrumentum exinde fieri, & per Impressores Camerales Imprimi, ac per eundem Dominum Gasparem Reydetum Notarium nostrum, & Curie nostre coram nobis scribam infra scriptum subscribi, & publicari mandauimus, nostrique soliti sigilli Impressione muniri iussim⁹, & fecimus. Datum Romę in ædibus nostre solite residentie, sub anno a Natiuitate Domini Millesimo, Quingentesimo, Septuagesimo quinto. Indictione

Decretum.

Data.

V 4

tertia,

MOTVS

quibuscunque ad eorundem Episcoporum,
 Archiepiscoporum, patriarcharum, & prima-
 tum collationem, prouisionem, præsentatio-
 nem, electionem, seu quamuis aliam disposi-
 tionem, quomodolibet pertinentia, dispositio-
 ni suæ referuauit, Sicque in præmissis per
 quoscunque, &c. sublata &c. iudicari debere,
 irritum quoque &c. decreuit.

Placet publicetur, & describatur M.

Lecta, & publicata fuit suprascripta Regu-
 la Romæ in Cancellaria Apostolica, anno in
 carnationis Dominicæ Millesimo quingen-
 tesimo sexagesimo septimo. Die vero nona
 mensis Martij, Pontificatus prælibati San-
 ctissimi Domini nostri Papæ anno tertio.

A. Lomell. Custos.

RE.

157

REGVLAE
ORDINATIONES ET

Constitutiones Cancellarię Apo-
stolicę S. D. N. Gregorij
diuina prouidentia

PAPAE XIII.

ANCTISSIMVS in Christo
Pater, & D. N. D. Gregorius diuina
prouidentia Papa xij. suorum præde-
cessorum vestigiis inhærendo, normā
& ordinem rebus gerendis dare vo-
lens, in crastinum assumptionis suę
ad summi Apostolatus apicem, videlicet die quartade-
cima mensis Maij, Anni ab incarnatione Domini Mille-
simi quingentesimi septuagesimi secundi, Reseructio-
nes, Constitutiones, & Regulas infra scriptas fecit: quas
etiam ex tunc suo tempore duraturas obseruari voluit,
& quas nos Alexander Episcopus Tusculan. Cardinalis
Farnesius nuncupatus S. R. E. Vicecancellarius, vltima
eiusdem mensis in Cancellaria apostolica publicari fe-
cimus.

¶ Reseruationes generales, & speciales.

I In primis reseruationes fecit similes illis, quę in Cõ-
stitutione fœl. recor. Benedicti Papę xij. quę incipit.
Ad re-

REGVLAE

Ad regimen, continentur, & illas locum habere voluit, etiam si officiales in eadem constitutione expressi Apostolicæ Sedis officiales ante obitum eorū esse desierint, quo ad beneficia, quæ tempore, quo officiales erant, obtinuerant. Ac reseruauit beneficia, quæ per constitutionem Ioannis Papæ xxij. quæ incipit, Execrabilis, vacāt, vel vacare contigerit.

¶ Reseruatio Cathedralium Ecclesiarum & Monasteriorum.

2 Item reseruauit generaliter omnes ecclesias patriarchales, Archiepiscopales, Episcopales, nec non omnia Monasteria virorum valorem annum ducentorum Florenorum auri cōmuni æstimatione excedētia, & voluit, quod excessus huiusmodi in litteris exprimatur.

¶ Reseruatio dignitatum, nec non suorū, & S. R. E. Cardinalium familiarium beneficiorum.

3 Item reseruauit generaliter dispositioni suæ, omnes dignitates maiores post Pontificales, in Cathedralibus, etiam Metropolitanis Ecclesiis, nec non (valorē decem Florenorum auri cōmuni æstimatione excedētes) principales in collegiatis. Reseruauit etiam Prioratus, Præposituras, Præpositatus, ac alias Dignitates Cōuentuales, & Præceptorias generales ordinum quorumcunque, sed non Militiarum. Ac quæcunque beneficia, quæ sui etiam, dum Cardinalatusungebatur honore, existentes, ac S. R. E. viuentium nunc, & qui erunt suo tempore Cardinalium familiares continui cōmensales, obtinent, & in posterum obtinebunt, eorum familiaritate durante, ac in quibus, seu ad quæ ius eis cōpetit, aut competierit, etiam si ab ipsa familiaritate per obitum

orbitum Cardinalium eorundem, vel alias recefferint, declarans dignitates, quæ in Cathedralibus etiam Metropolitani. post Pontificales non maiores existunt, & quæ ex Apostolicæ Sedis indulgentia, vel ordinaria auctoritate, aut consuetudine præscripta, vel alias quouis modo in Collegiatis Ecclesiis principalem præeminentiam habere noscuntur, sub reservatione prædicta comprehendendi debere.

¶ Reservatio beneficiorum Collectorum
& Subcollectorum.

4 Item reservavit generaliter omnia beneficia ecclesiastica quorumcunque Collectorum, & subcollectorum in quacunque ciuitate, vel Diocesi, qui suo tempore eorum officia exercuerint, Subcollectorum fructuum, & prouentuum Cameræ Apostolicæ debitorum, illa videlicet beneficia duntaxat, quæ durante eorum officio obtinuerint, ac in quibus, seu ad quæ ius tunc eis competierit.

¶ Reservatio beneficiorum Curialium, dum
Curia transfertur.

5 Item reservavit omnia & singula beneficia ecclesiastica quorumcunque Curialium, quos dum Curia Romana de loco ad locum transfertur eam sequendo decedere contigerit, in quouis loco quantumcunque etiam a dicta Curia remoto.

¶ Reservatio beneficiorum Cubiculariorum,
& Curforum.

6 Item reservavit generaliter idem D.N. Papa dispositioni suæ omnia beneficia Cubiculariorum, & Curforum suorum.

Reser-

REGVLÆ

¶ Reseruatio Beneficiorum ecclesiarum S. Petri, & S. Ioannis Lateranen. ac beatæ Mariæ maioris de Vrbe, ac beneficiorum titularum Cardinalium a curia absentium.

7 Item reseruauit dispositioni suæ generaliter quacunque canonicatus, & præbendas, ac dignitates, personatus, & officia in Principis Apostolorum, & Sancti Ioannis Lateranen. ac beatæ Mariæ maioris de Vrbe ecclesiis, nec non ad collationem, prouisionem, & præsentationem, seu quamuis aliam dispositionē S. R. E. Cardinalium a Roman. Curia absentium ratione suorum Episcopatum, Cardinalatus, ac ipsorum Cardinalium titularum spectantia, quandiu absentia sua durauerit, canonicatus, & præbendas, dignitates, personatus, administrationes, & officia, cæteraque beneficia ecclesiastica, cum cura, vel sine cura, vacantia, & in antea vacatura, tam in eadem vrbe, quam in ecclesiis, ciuitatibus, & dioc. dictorum Episcopatum consistentia, ac decreuit irritum, &c.

¶ De litteris in forma Rationi congruit, expediendis.

8 Item voluit idem D. N. Papa, quod cōcessa per fœd. recor. Pium Papam V. prædecessorem suum, & de eius mandato, expediantur in forma rationi cōgruit, sub die coronationis suæ, vt moris est, & idem quo ad concessa per piæ memor. Pium PP. iij. etiam prædecessorem suum ad sex menses duntaxat ab ipso die coronationis incipiendos obseruari voluit.

¶ Declaratio reseruationis Ecclesiarum, & Beneficiorum per prædecessores reseruatorum.

9 Item declarant omnium, & singularum ecclesiarū
Cathe-

Cathedralium, & Monasteriorum provisiones, quas prædicti prædecesores sui ordinationi, & dispositioni eorū, nec non omnia & singula beneficia ecclesiastica, quæ dicti prædecesores etiam præfatæ dispositioni cum interpositione decreti referuantur, Quæ quidē Ecclesiæ, & Monasteria, nec non sic reservata beneficia tempore obitus eorundem prædecessorum vacabant, aut Ecclesiæ ipsæ, vel Monasteria huiusmodi, si cōmendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc vacassent, remansisse, & remanere per huiusmodi reservationem, & decretum affecta: nullumque de illis præter Rom. Pontificem ea vice se intromittere, vel disponere potuisse, siue posse quoquo modo. Decernens irritum & inane, si secus super illis attentatum forsā erat tunc, vel in posterum contigerit attentari.

¶ Revalidatio litterarum prædecessoris gratiæ, & iustitiæ infra annum concessarum.

10 Item prædictus D. N. omnes, & singulis ab ipso Pio V. prædecessore suo infra annum ante diem obitus eius concessas gratiæ, vel iustitiæ litteras temporibus debitis eorum executoribus, non præsentatas omnino revalidavit, & in statum pristinum, in quo videlicet ante fuerant, vel pro quibus erant obtentæ, quo ad hoc plenarie restituit: ac decrevit per executores prædictos, vel ab eis subdelegandos perinde ad ipsarum executionem procedi posse & debere, ac si executio huiusmodi temporibus prædictis inchoata fuisset.

¶ Reuocatio vnionum.

11 Item rationalibus suadentibus causis ipse D. N. omnes vniones, annexiones, incorporationes, suppressio-

REGVLAE

siones, extinctiones, applicationes, & dismembrationes etiam perpetuas de quibusuis Cathedralibus, nec non aliis Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, Personatus, officiis, & beneficiis ecclesiasticis, eorumue domibus, prædiis & locis per cessum, vel decessum, aut quamuis aliam dimissionem, vel amissionem qualiacunque fuerint, inuicem, vel aliis Ecclesiis, Monasteriis, & mensis, dignitatibus, personatibus, officiis, beneficiis, ac piis, & aliis locis, Vniuersitatibus etiam studiorum generalium & Collegiis etiam in fauorem S. R. E. Cardi. seu Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis per eos obtentis quomodolibet Apostolica, vel alia quauis, nõ tamen Concilij Tridentini, auctoritate factas, quæ suum non sunt sortitæ effectum, ac quæcunque cõcessiones, & mandata super vnionibus, annexionibus, incorporationibus, ac aliis præmissis taliter faciendis reuocauit, cassauit, & irritauit, nulliusque decreuit existere firmitatis, nec alicui quascunque clausulas, vel adiectiones in quibusuis apostolicis, etiam quæ Motu proprio, aut ex certa scientia, & consistorialiter processerant, & emanauerant litteras, & si in eis decretum esset, illas ex tunc effectum sortitas esse, aut ius quæsitum fore, quomodolibet contenta, aduersus reuocationem, & irritatione huiusmodi voluit aliquatenus suffragari.

¶ Reuocatio facultatũ quibusuis concessarum.

12 Item reuocauit quascunq; facultates concessas quibusuis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prælatiis, & Personis, nec non Apostolicę Sedis Nuntis, ac fructuum, & prouentuum Cameræ Apostolicę debitorum collectoribus, de dispensando cum quibusuis personis super Matrimonio contracto, vel contrahendo

in gra.

in gradu prohibito, ac Nataliū, & ætatis defectibus, & de incommutabilibus beneficiis ecclesiasticis in simul retinendis. Nec non de Notariis publicis creandis, ac de disponendo quomodolibet de quibuscumque beneficiis ecclesiasticis & alias a præmissis officia ipsorum Nuntiorum, & Collectorum directe non concernentes, nec non facultates, & indulta quibuscumque Cardinalibus, ac aliis personis etiam ad vitam de quibuscumque beneficiis ecclesiasticis certarum ciuitatum, & Diocesis. in quibus ipsi non erant, nec vnquam fuerant veri ordinarij collatores, sed de ipsorum ordinariorum consensu, aut etiam sine ipsorum consensu, seu Sede Episcopali, vel etiam Archiepiscopali vacantibus, disponendi, aut Vicarios perpetuos, seu etiam temporales, qui etiam Cardinalibus, aut personis huiusmodi beneficia conferrent, vel commendarent, deputandi, aut ipsi Vicarij per quoscunque Rom. Pont. prædecessores suos deputati fuissent, etiam perinde ac si veri, & non ficti inibi Ordinarij collatores essent. Ac etiam cum decreto quod de eisdem beneficiis absq; eorundem Cardinalium, vel personarum consensu, etiam per Sedem Apostolicam pro tempore factæ nullius essent roboris quomodolibet concessa, etiam si in litteris desuper cõfectis siue clausulæ relictionis, & de rogatoriis detogatoriis, & aliis efficaciores quas pro expressis haberi voluit. quo ad omnia in quibus facultates ipsæ non sunt sortitæ effectum, etiam si Nuntius eisdem dictæ Sedis Legatis de Latere competens sit cõcessa potestas, Decernens irritum, &c.

¶ Reuocatio facultatum conferendi Beneficia reservata.

Item reuocauit quascunque facultates, & litteras
X desu

REGVLAE

desuper confectas, per quas quicunque sui prædecessores Rom. Pont. quibusvis personis ordinariam collationem, seu aliam dispositionem Beneficiorum Ecclesiasticorum de iure vel consuetudine habentibus, & quavis etiam Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, vel alia dignitate, vel alio, non tamen Cardinalatus honore fungentibus, quavis consideratione, vel intuitu etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concesserant, aut quâdum vixerant, vel suis Ecclesiis, seu Monasteriis præessent, aut ad aliud tempus de beneficiis ecclesiasticis generaliter reservatis seu affectis, ad eorum collationem, prouisionem præsentationem, electionem & quamvis aliam dispositionem cõmuniter, vel diuissim spectantibus disponere libere, & licite valerent, aut etiam ad id per eosdem prædecessores Vicarij perpetui, vel ad tẽpus cõstituti forent.

¶ De dictionibus numeralibus.

14 Item vt in apostolicis litteris committendi crimen falsi per amplius tollatur occasio, voluit, statuit, & ordinauit, quod dictiones numerales, quæ in dictis litteris ante Non. & idus immediate poni consueuerunt, per litteras, & syllabas extense scribantur, & illæ ex præfatis litteris in quibus huiusmodi dictiones aliter scriptæ fuerint, ad Bullariam nullatenus mittantur.

¶ De concurrentibus in data.

15 Item voluit, quod de concurrentibus super vacatibus, seu certo modo vacaturis beneficiis, illis quibus gratiæ Motu proprio conceduntur, cæteris simili modo gratias non habentibus, alias graduati non graduatis, aut inter graduatos magis graduati, ac inter æqualiter graduatos prius graduati, nec non colorato titulo pos-

sesso.

señores non possessoribus, ac inter personas alias in Curia præsentes absentibus ab ea, ac inter præsentes non beneficiati beneficiatis, & similiter inter absentes cæteris paribus oriundus non oriundo, & dioecesanus non dioecesano. In reliquis vero singuli, qui prius apostolicas desuper litteras eorum executoribus præsenta-uerint, alius in ipsorum, de quibus agi contigerit, beneficiorum assécutione præferantur.

¶ De non tollendo ius quæsitum.

16 Item ne per varias, quæ pro commissionibus seu mandatis, & declarationibus habendis in causis plerumque sũt suggestiones, iustitia postponatur, idem D.N. decreuit, & declarauit suæ intentionis esse, quod deinceps per quamcunque signaturam, seu concessionem, aut gratiam, vel litteras apostolicas pro cõmissionibus, seu mandatis, aut declarationibus huiusmodi, etiam si Motu proprio, & ex certa scientia, ac etiam ante motã litem a Sanctitate sua emanauerint, vel de eius mādato faciendas, nullius sibi quæsitũ quomodolibet tollatur.

¶ Regula de viginti.

17 Item voluit, quod si quis in infirmitate constitutus resignauerit aliquod beneficium, siue simpliciter, siue ex causis permutationis, vel alias dimiserit, aut illius Cõmendæ cessent, seu ipsius beneficij vnionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis, dum esset sanus, signatæ, & postea infra viginti dies a die per ipsum resignantem præstandi consensus computandos de ipsa infirmitate decesserit, & ipsum beneficium quauis auctoritate conferatur per resignationem sic factã, collatio huiusmodi sit nulla, ipsumq; beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare.

X 2

¶ De-

REGVLAE

¶ De Idiomate.

18 Item voluit, quod si contingat ipsum alicui personæ de Parochiali Ecclesia, vel quouis alio beneficio exercitium curæ animarum Parochianorum quomodolibet habente providere, seu mandare provideri, nisi ipsa persona intelligat, & intelligibiliter loqui sciat idioma loci, vbi ecclesia, vel beneficium huiusmodi consistit, prouisio, seu mandatum, & gratia desuper, quo ad Parochialem ecclesiam, vel beneficium huiusmodi, nulli sit roboris, vel momenti.

¶ De non inpetrando beneficium per obitum viuentium.

19 Item si quis supplicauerit sibi de beneficio quocūque tanquam per obitum alicuius, licet tunc viuentis, vacante provideri, & postea per obitum eius vacet, prouisio, & quæuis alia dispositio dicto supplicanti per obitum huiusmodi denuo faciendæ nullius sint roboris, vel momenti.

¶ De vnionibus, & vnionum confirmatione.

20 Item voluit, quod petens beneficia ecclesiastica alijs vniri, teneantur exprimere verum annum valorem secundum communem æstimationem, tam beneficii vnienti, quam illius, cui vniri petitur. Alioquin vnio nõ valeat, & semper in vnionibus commissio fiat ad partes, vocatis quorum interest, & idem voluit obseruari in confirmationibus vnionum factarum.

¶ De mendicantibus transferendis.

21 Item de mendicantibus, qui ad alios ordines transierint pro tempore, voluit Constitutionem fœl. recor. Martini Papæ quinti prædecessoris sui desuper factam,

&

& in libro Cancellariæ Apostolicæ descriptam, quæ incipit. Viâ ambiciosæ cupiditatis, &c. firmiter obseruari.

¶ De male promotis.

22 Item de clericis extra tempora a iure statuta, siue ante ætatem legitimam, aut absque dimissoriis litteris ad sacros ordines se promoueri facientibus pro tempore, etiam voluit Constitutionem piæ memor. Pij. ij. similiter prædecessoris sui desuper æditam, & in dicto Cancellariæ Apostolicæ libro descriptam, quæ incipit. Cum ex sacrorum ordinum, &c. pari modo obseruari.

¶ De Moneta.

23 Item declarauit idem D.N. quod libra Turonen. paruorum, & florenus auri de Camera pro æquali valore in concernentibus litteras, & Cameram Apostolicā computari, & æstimari debeant.

¶ De beneficiis vacaturis per promotionem ad Ecclesias, & Monasteria.

24 Item præfatus D.N. Papa voluit, decreuit, & ordinauit, quod quæcunq; concessiones, gratias, & mandata etiam Motu proprio, & cum derogatione huius constitutionis, quæ ab eo pro quibusvis personis emanauerint, de prouidendo eis de quibusvis beneficiis vacaturis per promotionem quorumcunque ad Ecclesiarum, & Monasteriorum regimina, si huiusmodi concessiones, & mandata diem promotionis promouendorum ipsorum præcesserint, Nec non quæcunque collationes, prouisiones, & dispensationes pro tempore faciende de præmissis, ac quibusvis aliis beneficiis ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, quæ per promouendos, vel assumendos ad quasunque prælaturas inter illarum vacationis & huiusmodi promotionis, vel assumptionis

REGVLAE

tempora, simpliciter, vel ex causa permutationis vbi-
cunque resignari, vel alias dimitti contigerit, cum inde
secutis pro tempore sint cassæ, & irritæ, nulliusq; robo-
ris, vel momenti.

¶ De non iudicando iuxta formam supplicationum,
sed litterarum expeditarum.

25 Item cum ante confessionem litterarum gratia apo-
stolica sit informis, voluit, statuit, & ordinauit idem D.
N. quod Iudices in Rom. Cur. & extra eam pro tempo-
re existentes, etiam si sint S. R. E. Cardinales, causarum
Palatij Apostolici Auditores, vel quicunq; alij, nō iux-
ta supplicationum signatarum super quibusuis impetra-
tionibus (nisi in dicta Curia duntaxat sint commissio-
nes iustitiam concernentes per placet, vel per sanctæ
Romanæ Ecclesiæ Vicecancellarium iuxta facultatem
super hoc sibi concessam signatæ) sed iuxta litterarum
super eisdem impetrationibus & concessionibus confe-
ctarum tenores, & formas iudicare debeant. Decernen-
tes irritum, &c. Et si litteræ ipsæ per præoccupationem
vel alias minus bene expeditæ reperiantur, ad illorum,
quorum interest, instantiam ad apostolicam Cancellaria-
rem remitti poterunt per eius officiales, quibus huius-
modi tenores, & formas restringere conuenit, ad for-
mas debitas reducendæ.

¶ De Regulis Cancellariæ producendis.

26 Item attendens D. N. Papa, quod super habendis
de Cancellaria apostolica regulis, & constitutionibus
inibi descriptis, faciliter per eos, qui in Romana Curia
indiguerint, ad ipsam Cancellariam recursus dirigi po-
test, nec consultum foret, quod super earundem regu-
larum & constitutionum, quas iuxta varietatem occur-
rentium

rēntium caufarum, & negotiorum aliquoties immutari conuenit, probando tenore uel effectū teſtium plerumque tenacem deſuper memoriam nō habentiū depoſitionibus ſtari deberet, uoluit, ſtatuit, & ordinauit, quod deinceps quilibet ex Auditoribus cauſarū Palatii Apoſtolici, & alij, etiam ſi ſanctæ Romanæ Eccl. ſint Cardinales, in ipſa Curia pro tempore deputatis auctoritate Apoſtolica, Iudicibus etiam in cauſis actu pendentibus, ſuper huiusmodi tenore uel effectū probando, duntaxat ſtet, fidemq; adhibeat cedulæ, ſeu ſcripturæ deſuper a duobus de maiori parco, quod danda ſit, a tergo ſignatę, & etiam duobus aliis litterarum Apoſtolicarū Abbreuiatoribus in ipſa Cancellaria auſcultatę, & domini Vicecancellarij, ſeu dictā Cancellariā Regentis manu ſubſcriptę, ut moris eſt: quicquid autem ſecus fieri contigerit, nullius ſit roboris uel momenti.

¶ De ſurrogandis collitigantibus.

27 Item D. N. cupiens litium ſuccidere anfractus, & ne noui collitigantibus aduerſarij dentur, providere, uoluit, ſtatuit, & ordinauit, quod quoties deinceps aliquē ſuper quouis eccleſiaſtico beneficio collitigantem in iure, uel ad ius, ſi quod forſan eius aduerſario in dicto beneficio cōpetierit, ſurrogari cōceſſerit (dūmodo præſat⁹ collitigans in dicto beneficio intruſus nō fuerit, nec ſuper eo contra dictū aduerſarium, poſtquā illud per triēnium pacifice poſſederit, lis tunc mota fuerit) aliorum quorumlibet de præmiſſo iure, ſiue tunc vacet, uel cum vacauerit, impetrationes, uel conceſſiones etiam Motu proprio infra menſem ante conceſſionem huiusmodi factę nullus ſint roboris, uel momenti. Et nihilominus cupiens eorū fraudibus obuiare, qui uincentium

X 4

bene-

REGVLAE

beneficia, illorum præsertim, quibus aut propter senium, aut propter infirmitatem immineret vite periculum, impetrant, vt illis decedentibus, tanquam colligantes in eorum iuribus facilius subrogentur, voluit, vt deinceps nullus in iure, vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo viuente in casibus præmissis, vel similibus impetrauerit, aliquo modo subrogetur, ac subrogatio, vel gratia si neutri, si nulli, seu nouæ prouisionis, aut perinde valere, taliter impetrandi nullatenus suffragetur, quod etiam strictissime obseruari mandauit in impetrationibus beneficiorum per priuationem, & amotionem, ex quibusuis criminibus, & excessibus forsan perpetratis, etiam si vsque ad diffinitiuam sententiam, quæ tamen in rem non transierit iudicatam, processum foret.

¶ De verisimili notitia.

28 Item voluit, & ordinauit, quod omnes gratiæ, quas de quibusuis beneficiis ecclesiasticis cum cura, vel sine cura secularibus, vel regularibus per obitum quaruncunq; personarum vacantibus inantea fecerit, nullius roboris, vel momenti sint, nisi post obitum & ante datam gratiarum huiusmodi tantum tempus effluerit, quod interim vacationes ipsæ de locis, in quibus personæ prædictæ decesserint, ad notitiam eiusdem domini nostri verisimiliter potuerint peruenisse.

¶ Non valeant commissiones causarum, nisi litteris expeditis.

29 Item quod omnes, & singulæ commissiones causarum, quas inantea fieri contigerit, obtentæ, vel occasione concessionū dūtaxat Apostolicarū de beneficiis ecclesiasticis gratiarum, super quibus litteræ apostolicæ con-

confectæ non fuerint, ac processus desuper habēdi, nullius sint roboris, vel momenti, nisi ipsæ litteræ infra terminum ad articulandum expediantur, & interim non sit vera lis, nec sit locus regulæ de subrogandis collitigantibus.

¶ De impetrantibus beneficia per obitum familiarium Cardinalium.

30 Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicuius Cardinalis, teneatur exprimere nomen, & titulum ipsius Cardinalis, & si ille in Curia fuerit, eius ad id accedat assensus, alias desuper gratia sit nulla, & idem seruari voluit, si dicti familiares eorundem Cardinalium familiares esse desierint, seu ad aliorum Cardinalium familiaritatem similem transferint, quo ad beneficia, quæ familiaritate priori durante obtinuerint, & in quibus priori ipsa familiaritate durante, ius eis competierit.

Ita quod, quo ad illa, Cardinales, quorum prius familiares fuerint, suum habeant adhibere consensum. Declarans præsentem constitutionem locum non habere in illis beneficiis, quæ non solum ratione familiaritatis continue commensalitatis huiusmodi, sed etiam ratione officiorum, quæ familiares ipsi tempore obitus eorum in dicta curia, vel extra eam obtinerēt, aut antea obtinuissent dictæ dispositioni generaliter reservata, vel affecta fuisse apparerent. Nec non illos, quo ad effectum, dictæ constitutionis, familiares eorundem Cardinalium censerī, qui ipsorum Cardinalium familiares continui commensales: ad minus per quatuor menses fuisse probarentur. Decernens irritum, &c.

¶ Super

¶ Super eadem familiaritate.

31 Item idem D. N. ad euitandas lites, & contentiones, quæ ex præcedenti sua cōstitutione exoriri possent, vestigiis prædecessorum suorum inherendo, voluit, statuit, & ordinauit, quod si beneficia, quæ per obitum familiarium continuorum commensalium eorundem Cardinalium in futurum vacabunt, cessantibus apostolicis reservationibus, ad alterius Cardinalis collationem, vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dicta præcedenti cōstitutione non comprehendantur, quo ad hoc, vt in prouisionibus talium beneficiorum super expeditionibus litterarum illius Cardinalis, cuius familiaris defunctis ille extitit, consensus requiriri debeat, sed beneficia huiusmodi ad collationem seu quamuis aliam dispositionem Cardinalis ordinarij collatoris, vt præfertur, libere spectare censeantur: & si apud Sedem Apostolicam beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiarium vacauerint, tunc in prouisione talium beneficiorum super expeditione litterarum illius Cardinalis exigatur consensus, si in Romana Curia præsens fuerit, ad quæ eorundem collatio, vel dispositio, vt præfertur, pertinere deberet.

¶ Signatura per Fiat præferatur alteri per Concessum.

32 Item voluit, idem D. N. quod concurrentibus eadē die super quocunque beneficio per fiat, & concessum Signaturis, ex eis per fiat etiam vt petitur habens, alteri per concessum etiam Motu proprio habenti præferatur, etiam si in illa per concessum prægnantiores, & quarūlibet privilegiatiuæ essent clausulæ.

¶ De annali possessore.

33 Item

33 Item S. D. N. vt improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit, & ordinauit, quod quicumque beneficium ecclesiasticum tunc per annum immediate præcedente pacifice possessum, & quod certo modo vacare præteditur, deinceps impetraverit, nomē, gradum, & nobilitatem possessoris eiusdem, & quot annis illud ipse possederit, ac specificā, & determinatam, ex qua clare poterit constare, quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio ius competat, causam in huiusmodi impetratione exprimere, & infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium euocari facere, causamque ex tunc desuper infra annum vsque ad sententiam diffinitiuam inclusue prosequi debeat, & teneatur. Alioquin impetratio prædicta, & quæcunque inde secuta nullius existant firmitatis, et idē impetrās dānis, et interesse possessore prædictū propterea contingentibus ei satisfacere: & si possessorem ipsum iniuste, frivole, & indebite molestasse repertus extiterit, quinquaginta florenos auri persolvere Camera Apostolicæ, sit astrictus, nec alius quam præmissæ vacationis modus etiam per litteras, Si neutri, aut surrogationis, aut alias sibi, quo ad hoc, vt beneficium huiusmodi ea vice consequi, aut obtinere valeat, quomodolibet suffragetur, illudque nullatenus inantea litigiosum propterea censeatur: quod etiam extendi voluit ad impetrantes beneficia ecclesiastica cuiuscūq; qualitatis per priuationem, & amotionem, vel alias propter commissā, excessus, & crimina vacantia, vel vacatura: & similiter ad impetrantes beneficia tanquam vacantia per deuolutionem.

¶ De triennali.

34 Item statuit, & ordinauit idem D. N. quod si quis quæcun-

REGVLAE

quæcunq; beneficia ecclesiastica qualiacunq; sint absq; simoniaci ingressu ex quouis titulo apostolica, vel ordinaria collatione, aut electione, & electionis huiusmodi confirmatione, seu præsentatione, & institutione illorū, ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, prouisio, electio, & præsentatio, seu quæuis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice possederit (dummodo in beneficiis huiusmodi, si dispositioni apostolicæ ex reservatione generali in corpore iuris clausa reservata fuerint, se nō intruserit) super eisdem beneficiis taliter possessis molestari nequeat. Nec non impetrationes quaslibet de beneficiis ipsis sic possessis factas irritas, & inanes censi debere decreuit, antiquas lites super illis motas penitus extinguendo.

¶ De non appellando ante diffinitiuam sententiam.

35 Item idem D. N. vt finis litibus celeribus imponatur, & litigantium parcatur sumptibus, & expensis, suorum prædecessorum constitutionibus & statutis, inhærendo, statuit, & ordinauit, quod in causis in Romana Curia pendentibus, & quas in posterum contigerit agitari, nulli ante diffinitiuam sententiam liceat appellare, nec appellatio, si fuerit emissā, debeat admitti, nisi ab interlocutoria, quæ vim habeat diffinitivæ, vel a grauamine minime concernente negotium principale, quod non possit per appellationem a diffinitiuā sententia reparari; nullæque causæ appellationum cōmitantur, nisi in cōmissione exprimat, quod interlocutoria vim diffinitivæ habeat, vel grauamen sit tale, quod in appellatione a diffinitiuā non valeat reparari. Alioquin appellationes, & commissiones in posterum, & quicquid inde secutum

fecutum fuerit, nullius sit roboris vel momenti, commiffionibus appellationum iam iudicibus præfentatis, & exhibitis in fuo robore permanfuris, in quibus latius fuper eifdem fententiis fecundo, vel vltcrius ab eis non liceat appellare. Appellantes vero, & appellationes etiam ab interlocutoris, & grauaminibus huiufmodi fuo, vel alterius nomine profequētes fi fuccumbuerint, vltra expenfas, & damna, ad quæ refarcienda de iure condemnatus compellitur, viginti florenorum auri pœna mulctetur.

¶ Non fteatur commiffioni poft conclufionem.

36 Item ftatuit, & ordinauit, quod in commiffionibus de iuftitia, feu de mandatis etiam confiftorialibus per eum, feu de eius mandato, vel auctōritate in caufis, in quibus conclufum exiftat, in pofterum concedendis, etiam fi in eis de conclufione huiufmodi implicite vel explicite mentio facta fuerit, nihil cenfeatur effe concessum, nifi per concessionem commiffionis huiufmodi derogetur exprefse.

¶ De literis religioforum expediendis.

37 Item voluit, & ordinauit, quod fi aliqui religiofi petunt aliquod beneficium ad nutum amouibile, cum claufula, quod exinde pro folo nutu Abbatis, vel Superioris amoueri non poffint, litteræ quo ad ipfam claufulam nullatenus expediantur, nifi idem D. N. ponat in fignatura, quod non poffit amoueri, vel ad partem claufulam ipfam concedat.

¶ De claufula ponenda in literis permutationum beneficiorum.

38 Item

REGVLAE

38 Item si committatur alicui beneficij resignationis receptio, ponatur clausula, Attēte quoq; provideas, &c. Et si ex causa permutationis resignationes fiāt ponatur clausula, Quod neuter permutantium ius acquirat nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignatio.

¶ De supplendis defectibus.

39 Voluit, quod si petatur suppleri defectus in genere, nullatenus litterę desuper concedantur, nisi in petitione desuper huiusmodi defectus exprimantur, vel per, Fiat vt petitur, supplicatio signata fuerit.

¶ De derogatione iuris patronatus.

40 Item voluit, quod super quouis beneficio ecclesiastico de iure patronatus laicorum nō expediantur litterę, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacauit, quod eius collatio ad Sedem Apost. legitime est deuoluta, vel quia tempus patronis laicis ad præsentiandum a iure præfixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus. Et si per ipsum inri patronatus huiusmodi derogari cōtigerit, si ius huiusmodi ad aliquem Regem, Ducem, Marchionem, vel alium Principem pertineat, & de hoc in litteris prouisionis, vel mandati de prouidendo de dicto beneficio mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.

¶ De commendis.

41 Item voluit, quod nulli sēculari de regulari, nec religioso de sēculari beneficiis commenda detur, nisi in signatura per clausulam, ad partem, super petitione commendę huiusmodi, de commenda ipsa mentio fiat.

¶ De reformationibus.

42 Item voluit, statuit, & ordinauit, quod super quibuscunq;

buscunq; reformationibus signatis super impetrationibus quorumcūque beneficiorum vacantium, vel certo modo vacatarorum, in quibus petitur, quod litteræ super prima data expediri possint, si ex huiusmodi expeditione sub tali data cuiquā videatur posse fieri præiudicium litteræ huiusmodi sub ipsa prima data nullatenus expediantur, nisi reformationes huiusmodi per Fiat sub prima data signatæ fuerint.

¶ De consensu in resignationibus, & pensionibus.

43 Item voluit, & ordinavit, quod super resignatione cuiuscunque beneficij ecclesiastici, seu cessione iuris in eo quam in manibus suis, vel in Cancellaria apostolica fieri contigerit, apostolicæ litteræ nullatenus expediantur, nisi resignās, vel cedens, si præsens in Romana Curia fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum expeditioni huiusmodi in eadem Cancellaria expresse consenserit, & iurauerit, vt moris est: & si ipsum resignantem, vel cedentē pluries super vno & eodem beneficio in fauorem diuersarum personarum successiue consentire contigerit, voluit Sanctitas sua, quod primus consensus tenere debeat & alij posteriores consensus, ac litteræ illorum prætextu etiā sub priori data expeditæ, pro tēpore nullius sint roboris, vel momēti. Neclitterę reservationis, vel assignationis, etiā Motu proprio, cuiusuis pēisionis annuæ super alicuius beneficij fructibus expediri possint, nisi de consensu illius, qui pensionem persolvere tūc habebit.

¶ De ingressu Religionis.

44 Itē nō dētur litterę sup beneficiis vacaturis p ingressum religionis, nisi ille præcesserit datā super petitionis.

¶ Non

REGVLAE

¶ Non valeat impetratio facta per modum in
Cancellaria exprimendum.

45 Item voluit, quod si petatur aliquod beneficium
vacans per modum in Cancellaria apostolica exprimen-
dum, talis impetratio non valeat, nec litteræ desuper ex-
pediantur.

¶ De executione facienda.

46 Item voluit, statuit, & ordinauit, quod quotiescū-
que per signaturam suam, vel de eius mandato factam,
super exequendis aliquibus, cum adiectione proprii no-
minis, vel dignitatis cuiusuis, iudex datur, litteræ desu-
per expediātur cum expressione, quod idem iudex exe-
cutionem faciant per seipsum.

¶ De dispensationibus in gradibus
consanguinitatis.

47 Voluit, quod in literis dispensationum super aliquo
gradu consanguinitatis, vel affinitatis, aut alias prohibi-
to, ponatur clausula. Si mulier rapta non fuerit. Et si sciē-
ter, ponatur clausula addita in quaterno.

¶ Super defectu natalium.

48 Voluit, quod in dispensationibus super defectu
Natalium, quod possint succedere in bonis temporali-
bus ponatur clausula. Quod non præiudicetur illis ad
quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

¶ Super dispensationibus.

49 Item, quod per quamcūq; signaturarum in qua-
uis gratia nullatenus dispensatio veniat, nisi dicta gratia
totaliter effectum huiusmodi dispensationis concernat,
vel alias nihil conferat, aut operetur.

¶ Nulli suffragetur dispensatio, nisi litteris cōfectis.

50 Item, cum concessiones super gratis dispensationū
qua-

quarumcunq; quibusvis per ipsum D. N. concessarum, vel concedendarum per regulas Cancellariæ Apostolicæ sint provide limitatæ, licet aliquâdo in petitionibus super huiusmodi cõcessionibus oblati multa sint petita, ne quis talium talium concessionum prætextu id dispensatime tenere, aut facere præsumat ad quod concessiones huiusmodi se non extendant, Voluit idem D. N. quod nulla talis dispensatio cuiquam in iudicio, vel extra suffragetur, antequam super ea litteræ apostolicæ sint confectæ.

¶ De clausulis ponendis in litteris.
indulgentiarum.

51 Item voluit, quod in litteris indulgentiarum ponatur, quod si Ecclesiæ, vel Capellæ, vel alias aliqua indulgentia fuerit per ipsum concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, huiusmodi litteræ sint nullæ.

¶ De indulgentiis concessis ad instar.

52 Item voluit, idem D. N. quod litteræ super indulgentiis non expediantur ad instar, nisi specificentur.

¶ De exprimendo valore beneficiorum
in impetrationibus.

53 Item voluit, quod in gratiis, quas quibusvis personis de beneficiis vacantibus, seu certo modo vacaturis fieri contigerit, illorum, & illorum quorumcunq; beneficiorum, quæ dictæ personæ tunc obtinuerint, seu de quib⁹ eis fuerit prouisum, vel concessum, aut mandatum prouideri, verus annuus valor per Marcas argenti, aut sterlingorum, vel libras Turonensium paruorum seu floren. auri, aut ducati, vel uncias auri, seu aliam monetam secundum communem æstimationem exprimatur, nisi personæ prædictæ beneficia, quæ tunc obtinuerint, aut in

Y

quibus

quibus, vel ad quæ ius eis competit, iuxta ipsarum obligationes, aut alias dimittere teneatur, alioquin gratiæ prædictæ sint nullæ. Et idem seruetur in gratiis, quas a SS. sua motu proprio emanare contigerit, quo ad beneficia, de quibus per Sanctitatem suam providetur, seu provide ri mandatur aut alias disponitur, ac litteris, per quas pro tempore ad ecclesiarum Patriarchalium, & Cathedralium, ac monasteriorum regimina promotis conceditur, quod Monasteria, & alia beneficia ecclesiastica sæcularia, & regularia per eos obtenta, & in quibus, & ad quæ ius eis competit, retinere possint.

¶ De clausulis in beneficiis vacantibus ponendis.

54 Voluit, & ordinavit, quod quando providet, seu mandat provideri alicui de beneficio ecclesiastico vacante, tunc dari potuerunt clausulæ, si petantur, Etiam si illud quovis modo, &c. seu per constitutionem Execrabilis vacet, ac specialiter reservatum inter aliquos litigiosum sit, & eius collatio devoluta fuerit. Et si pro colligante, vel surrogationem, aut si neutri, vel si nulli, &c. petente, si tunc lis specificè exprimatur, Nec detur aliqua generalis reservatio dispositivæ, nisi desuper in concessione specialis, & expressa, ac pure & non sub conditione mentio fiat, & tunc reliquæ reservationes ibi contentæ veniant. Si vero tempore expeditionis inde literarum generalis reservatio huiusmodi probari non possit, aut in novis provisionibus, seu pro colligantibus, si neutri, vel si nulli, &c. sit expressum, quod ab aliquibus asseritur illum, cuius beneficium conceditur collectorem, vnicum subcollectorem, abbreviatorem, vel familiarem, notarium, aut dictæ Sedis officialem fuisse, clausula ponatur, Etiam si

si dictum beneficium, ex eo quod talis collector, vel vnus subcollector, abbreviator, vel familiaris, notarius, aut dictæ Sedis officialis fuit, dispositioni apostolicæ generaliter reservatum existat, dummodo non sit in eo alicui specialiter ius quæsitum. In reliquis vero nulla clausula detur, vnde reservatio generalis elici possit, nisi desuper signatura per duplex Fiat signata sit, aut reservatio, vel alias specialiter debeat.

¶ De expressione qualitatum beneficiorum
in impetrationibus.

55 Itē voluit, quod super beneficiis ecclesiasticis de qualitatibus illorum, videlicet an dignitates, personatus, vel officia sint, eisq; cura immineat animarū. & ad illa cōsueverit quis per electionē assumi, mentio fiat: alias gratiæ desuper factæ sint nullæ, & si qualitates huiusmodi affirmatiue, vel conditionaliter non exprimantur, negativa expresse desuper fiat in beneficiis, quæ tales qualitates, vel ex eis aliquas consueuerint habere.

¶ De beneficiis vacantibus per contractum
Matrimonij.

56 Item si reseruetur beneficium per contractum Matrimonij, non dentur alij modi vacationum de futuro, nec censeatur beneficium reservatum specialiter, vel affectum, nisi sequatur Matrimonium, sed in beneficiis per promotionem, aut ingressum religionis, vel affectationē vacaturis ponatur clausula, etiam si non petatur, Cum beneficia huiusmodi præmissis, vel alias quouis modo, &c. præterquam per obitum obtinentis vacare contigerit, etiam si vacent.

¶ De clausulis ponendis in litteris
Religiosorum.

Y 2

57 Item

REGVLAE

57 Item voluit, quod si petatur aliquē in Religiosum recipi, & sibi de quouis beneficio ecclesiastico prouideri per simplicem signaturam Fiat, receptio huiusmodi dūtaxat detur, adiecto si petens idoneus sit, aut aliud canonicum non obstat. & exprimat si certus numerus regularium sit ibidem, cui etiam nō derogetur, nisi expresse concedatur. Et si numerus iste non existat, ponatur, Dummodo receptionis locus huiusmodi nimium propterea non grauetur.

¶ De translatione Religiosorum.

58 Item si regularis petat sibi de beneficio ab aliquo monasterio, vel alio regulari loco dependente prouideri, & appareat ex petitione huiusmodi, quod alterius monasterij, vel loci religiosus sit, licet ibi translatio nō petatur, nihilominus illa veniat.

¶ De clausulis, Si est ita.

59 Item quod in litteris super beneficiis per constitutionem Execrabilis vacantibus ponatur clausula, Si est ita, similiter de quibuscunq; narratis informationem facti requirentibus.

¶ Petenti prouideri de vacaturo dentur litteræ de vacaturo, & e conuerso.

60 Itē petenti sibi prouideri de vacaturo, dentur litteræ de vacaturo, & e conuerso, prout expedierit impetranti.

De mandatis Apostolicis, & executorialibus.

61 Voluit, & ordinauit, quod mandata Apostolica super sententiis in Romana Curia latis executioni de mandandis sub bulla expediantur, alias sint nulla.

¶ Reuocatio decimarum, & aliarum impositionum.

62 Item

62 Item reuocauit quascunque decimarum, subsidiorum, vigesimæ, & aliorum onerum impositiones, quæ a præfato Pio V. prædecessore suo ex quauis causa, etiã in subsidium expeditionis contra Turchas, & Orthodoxæ fidei hostes emanarunt, & quascunque facultates super decimarum, vigesimæ, & onerum huiusmodi exactione quibusuis fructuum, & prouentuum Camere Apostolicę debitorum collectoribus, & Apostolicę Sedis nuntiis ab eodem prædecessore concessas. Suspendit quoque ad suę Sanctitatis, & Sedis Apostolicę beneplacitum quascunque plenarias indulgentias ab eodẽ prædecessore ex quauis causa etiam expeditionis huiusmodi concessas, si quæ per Nuntios, vel Quæstores defererentur, Nec non deputandi, & eligendi confessores, qui plenarie absoluant, & alia faciant ad earundem indulgentiarum suspensarũ effectum, reliquasque facultates ipsas indulgentias quomodolibet concernentes, præterquam quo ad ea, in quibus indulgentiæ, & facultates in aliqua sui parte sint sortitiæ effectum: ita vt illis, qui implentes iniuncta eis in litteris indulgentiarum huiusmodi iam consecuti sunt facultatem eligendi confessores, qui absoluant eos plenarie in mortis articulo, per huiusmodi suspensionem non præiudicetur, qui in facultate ipsa vti possit in futurum. Decreuit quoque irritum, & inane quicquid facultatum reuocatarum earũdem prætextu in posterum contigerit attentari.

¶ Reuocatio facultatum percipiendi pretium officiorum.

63 Item reuocauit, cassauit, & annullauit, ac irritas declarauit quascunq; facultates percipiendi pretium officiorum Romanę Curię pro tempore vacantiũ in toto

REGVLÆ

vel in parte, ac quasuis concessiones, & collationes, aliasque dispositiones per fœl rec. Pium PP. V. prædecessorem suum de dictis officiis, etiam ex die collationum, cōcessionum, & dispositionum earundem inantea vacaturis in fauorem quarumcunq; personarum, ecclesiarum, monasteriorum, piorum locorum, collegiorum seu eorū mensarum, etiā perpetuo, etiam in vim contractus, & ex titulo oneroso, & sub alia quauis verborum forma, quā & præmissorū tenores pro expressis haberi voluit, cōcessas, & factas quo ad officia, quę post obitū ipsius prædecessoris vacarūt, & in posterū quomodolibet vacabunt.

¶ Quod fructus in tertia parte augeri possint vigore clausulæ.

64 Item cum nonnulli in impetrationibus beneficiorum ecclesiasticorum pro tempore vacantium, & certo modo vacaturorum, asserendo illorum fructus, &c. Certum per eos expressum annum valorem non excedere, nonnunquam obtineant a SS. sua, vt huiusmodi valore annum augere possint, vt verius possit in confectiōe litterarū super huiusmodi impetrationibus summa, ac valor ipse annuus exprimi aliter desuper non specificato, ne de virtute huiusmodi concessionis in posterum hæsitari contingat, declarauit prætextu concessionis huiusmodi valorem ipsum vsque ad tertiam partem valoris expressi, & in prima, quę desuper fiet, litterarū expeditione dūtaxat augeri posse, & eas, quas literis iā expeditis cū expressiōe valoris specificati, aut nō integro augmento prædicto, denuo desuper expediri cōtigerit literas cū aliquo augmento valoris huiusmodi, nullius esse roboris, vel momēti, etiā si Motu proprio beneficiales gratiæ, & dispositiones quęcunq; a Sanctitate sua emanarent.

¶ De

¶ De infordeſcentibus.

65 Item ne perſonis, pro quibus litteræ ſuæ Sanctitatis emanabunt, ob generalem abſolutionem a cenſuris eccleſiaſticis: quibus ligatæ forent, ad eorundem effectum indifferenter cōcedi, & in litteris Apoſtolicis apponi ſolita præſtetur occaſio cēſuras ipſas vilipendēdi, & infordeſcendi in illis, ſtatuit, & ordinavit hmōi abſolutionē, & clauſulā in litteris, quas in futurum eum illa concedi continget, non ſuffragari nō patentibus rei iudicatę, incendiariis, violatoribus eccleſiarum, falſificatoribus, & falſificari procurantibus litteras, & ſupplicationes apoſtolicas & illis vtentibus, receptatoribus, & fautoribus eorum, ac res vetitas ad infideles deferentibus. violatori bus eccleſiaſticę libertatis, via facti, auſu temerario apoſtolicis mandatis non obtēperantibus, & nuntios, vel executores apoſtolicę Sedis, & eius officialium eis commiſſa exequētes impediētibus, qui propter præmiſſa, vel ali- quod eorū excomunicati a iure, vel ab homine per qua- tuor meſes ſcienter excommunicationis ſentētiam huius modi ſuſtinuerint, & generaliter quibuſcūq; aliis, qui cē- ſuris aliquibus, etiam alias quam, vt præfertur, quomo- dolibet ligati in illis per annum cōtinuum inſorduerint.

¶ Officiales nihil exigant vltra debitum.

66 Item idem D. N. exactionibus, quas Sanctitas non ſine diſplicitia plerumque fieri intellexit per officiales Rom. Curię, qui conſtitutis ſibi emolumentis pro exer- citio officiorum, quę obtinent, non contenti, vltra a proſequentibus negotiorum quorundam expeditionem in eadem exigere non verentur, obuiare volens, diſtri- cte præcipiendo inſubuit omnibus, & ſingulis quæ- uis officia in eadem Curia obtinentibus, ne de cætero

REGVLAE

quicquam prætextu officiorum, quæ obtinent, quouis colore etiam celerioris expeditionis vltra emolumenta huiusmodi exigere, seu ad hunc effectum expeditionem eorum, quæ eis incumbunt malitiose differre, sub excommunicationis, & præter illam suspensionis a perceptione emolumentorum huiusmodi pro prima ad semestre, & pro secunda ad annatam, & pro tertia vicibus, quibus sic excederent, priuationis officiorum per eos obtentorum in quibus sic excefferint, pœnis. Ac voluit, quod S. R. E. Vicecancellarius, Camerarius, & Maior Penitentiarius excedentes ipsos respectiue, prout eis sub sunt, per subtractionem emolumentorum eorundem, ac alias, vt præmittitur, compellant ab huiusmodi illicitis exactiōibus abstinere, & contra eos per prædictas pœnas, & alias prout melius expedire viderint, procedant.

¶ Quod Cardinales non comprehendantur
sub regulis faciendis.

67 Item cum S. R. Ecclesi. Cardinales ipsi Sanctissimo Dño nostro assint, ac propterea debeant specialibus prærogatiuis, & priuilegiis gaudere, Idem Dominus Noster statuit, ordinauit, decreuit, & declarauit, quod in quibuscunque constitutionibus, & regulis per sanctitatem suam in posterum post hanc primam æditionem, & suarum constitutionum, & regularum publicationem faciendis, non includantur ipsi Cardinales, nisi illæ eorundem Cardinalium fauorem concernant, vel ipsæ constitutiones edendæ de eorundem Cardinalium, vel maioris partis eorum consilio editæ fuerint.

¶ De potestate Reuerendissimi D. Vicecancellarij, & Cancellariam Regentis.

68 Pri.

68 Primo, quod possit committere absolutionē illorum, qui ignoranter in supplicationibus, vel in litteris apostolicis aliquid scriberent, corrigerent, vel delerent.

Item, quod possit corrigere nomina, & cognomina personarum, & beneficiorum, dum tamen de corpore constet.

Itē, quod possit oēs causas beneficiales etiā nō deuolutas comittere in Curia, cū potestate citādi ad partes.

Item, quod processus apostolica auctoritate decretos aggrauare possit cū inuocatione brachij sæcularis, & sententias executioni demādari facere contra intrusos, & intrudendos per litteras Apostolicas desuper confiendas, & non alias.

Item, quod possit signare supplicationes manibus duorum Referendariorum signatas de beneficiis ecclesiasticis sæcularibus, & regularibus dispositioni Apostolicæ generaliter nō reseruatis, quorum cuiuslibet valor centum Florenorum auri de Camera, vel totidem librarum Turonen. paruorum, seu totidem in alia moneta secundum communem æstimationem valorem annuū non excedat.

Item, quod possit signare supplicationes, etiā duorū Referendariorum manibus signatas de nouis prouisionibus, si neutri, & subrogationibus pro colligatibus, in quibus non detur clausula generalem reservationem importans.

Item, quod possit ad ordines suscipiendos arctatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus usque ad proxima tunc a iure statuta tempora, in quibus sic arctati successiue ad ipsos ordines promoucantur.

Placet, publicentur, & describantur. V.

REGVLAE

Collectæ & publicatæ fuerunt suprascriptæ Regulæ
Ordinationes, & Constitutiones Romæ in Cancellaria
Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo
quingentesimo septuagesimo secundo. Die vero Sabba-
ti vltima mēsis Maij, Pontificatus Sanctissim. Domini
nostri Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno
Primo.

Claudius Ceccholinus Custos.

RESER.

CANCELLARIAE. 173
RESERVATIO MENSIVM
Apostolicorum, & alternatiua pro
Episcopis residentibus.

ANCTISSIMVS in Christo
Pater, & D. N. D. Gregorius diuina
prouidentia Papa xij. Cupiens pau-
peribus clericis, & aliis benemeritis
personis prouidere, omnia beneficia
ecclesiastica cum cura, & sine cura,
sæcularia, & quorumuis ordinum regularia qualitercū-
que qualificata, & vbicunque existentia, in mensibus
Iulij, Augusti, Octobris, Nouembris, Ianuarij, Februarij
Aprilis, & Maij, vsque ad quinquenniū a die publicatio-
nis præsentis constitutionis computandum, extra Ro-
man. Curiā alias quā per resignationē quocūq; modo
vacatura, ad collationem, prouisionem, præsentatio-
nem, electionem, & quamuis aliam dispositionē quorū
cunque collatorum, & collatricum sæcularium, & quo-
rumuis ordinum regularium (non tamen S. R. E. Cardi-
naliū, aut aliorum sub concordatis inter Sedem Apo-
stolicam, & quoscunque alios initis, & per eos, qui illa
acceptare & obseruare debuerunt, acceptatis, & obserua-
tis, (quæ lædere nō intendit, cōprehenforum) quomo-
dolibet pertinentia dispositioni suæ generaliter reserua-
uit. Volēs in supplicationib⁹, seu cōcessionibus gratia-
rum, quæ de dictis beneficiis tunc vacantibus etiā Mo-
tu proprio fiēt, de mense, in quo vacauerint, dispositiue
mentionem fieri, alioquin gratias nullas esse. Ac priui-
legia, & indulta Apostolica disponendi de huiusmodi
bene-

REGVLÆ

beneficiis, aut quod illa sub huiusmodi reservationibus nunquam comprehendatur, etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, ac fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis quibusvis personis, & collegiis, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus quomodolibet concessa, aduersus reservationem huiusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas sua ad gratificandum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis intenta, ipsis, quandiu apud Ecclesias, aut Dioec. suas personaliter resederint duntaxat, de omnibus, & quibuscunque beneficiis ecclesiasticis, cum cura & sine cura, secularibus, & regularibus, ad liberam ipsorum duntaxat, non autem aliorum, cum eis dispositionem seu praesentationem, vel electionem pertinentibus, quae in antea in mensibus Iunij, Augusti, Octobris, Decembris, Februarij, & Aprilis extra curiam ipsam vacare contigerit (dummodo alias dispositioni Apostolicae reservata, vel affecta non fuerint) libere disponendi facultatem concessit, Ac etiam voluit, quod si ipsi in collatione, aut alia dispositione beneficiorum in aliis sex mensibus videlicet Iulij, Septembris, Nouembris, Ianuarij, Martij, & Maij vacaturorum (quae etiam dispositioni suae, ut praefertur, reservauit) seu etiam aliorum dispositioni suae, & dictae Sedis alias quomodolibet reservatorum, vel affectorum sese intromiserint, aut quo minus prouisiones, & gratiae Sanctitatis suae de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quoquomodo praestiterint, vsu & beneficio praedictae facultatis eo ipso priuati existant, ac collationes, & aliae dispositiones de beneficiis illius praetextu deinceps faciendae, nullius sint roboris, vel momenti. Illi vero qui

qui gratiam alternatiuæ prædictæ acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes litteras suo sigillo munitas declarare, & litteras ipsas huc ad Datariū Sanctitatis suæ transmittere teneantur. Quibus ab eo receptis, & recognitis tunc demum, & non antea vti incipiant gratia supradicta, decernens in prædictis omnibus per quoscuq; &c. iudicari debere. Ac irritū, &c.

Placet, publicetur, & describatur. V.

Œlecta & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Domini, Millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Die vero Iouis vigesima sexta mensis Iunii, Pontificatus Sanctiss. D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. anno primo.

Claudius Cicholinus Apost. Cancell. Custos.

¶ PROROGATIO EXPEDITIONUM foel. rec. Pij Papæ IIII.

Sanctissimus in Christo pater, & Dominus noster Dominus Gregorius diuina prouidentia Papa xiiij. qui in crastinum suæ assumptionis ad summum Apostolatus apicem per certam constitutionem suam voluerat quod concessa per foel. recor. Pium Papam V. prædecessorem suum, & de eius mandato expedirentur in forma Rationi congruit, sub die coronationis suæ (vt moris est.) Et idem quo ad concessa per piæ me. Pium Papam Quar.

REGVLAE

Quartum etiam prædecessorem suum ad sex menses duntaxat ab ipsa die coronationis incipiendos obseruari voluerat, Volens ipsorum, qui litteras super concessis per eundem Pium Quartum prædecessorem nõdum expediuerint, indemnitati consulere, dictos sex menses a fine primo dictorum sex mensium computandos, prorogauit.

Placet, publicetur, & describatur. V.

¶ Lecta & publicata fuit superscripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Die vero Sabbati octaua mensis Nouembris, Pontificatus præfati S. D. N. Papæ, Anno primo.

Claudius Cicholinus Custos.

Pij diuina prouidentia Papæ V. in fa-

uorem Rei frumentariæ, ac

artis Agriculturæ.

PIVS PAPA V.

MOTV Proprio &c. Cupientes pro
 comisso nobis apostolico munere om
 nibus regimini, ac Curæ nostræ subie
 ctis popalis non modo spiritualia fide
 liter, vt debemus, dispensare, sed in tē
 poralibus etiam, quantū cum Deo pos
 sumus, salubriter prouidere nullam prætermittimus di
 ligentiam pro pauperum, qui sub hoc nostro temporali
 gubernio viuunt, subleuandis necessitatibus, ac poten
 tiorum oppressiōibus propulsandis. Hinc est, quod quā
 ad rei frumentariæ negotium, quod præcipua pro eorū
 dem pauperum sustentatione, & victu cura eget, ani
 mum nostrum intendimus summo opere nobis laboran
 dum cognoscimus, vt fructibus quæ in dies Annone a
 ditioribus fiunt, quo carius eam vendant, omni studio,
 ac diligentia prouideatur. Intelligentes itaq; non sine
 animi nostri molestia diuites ipsos, ac potentes nō mo
 do propria ipsorum frumenta, bladaq; quæ ex prædiis
 suis, propriaq; agricultura colligunt in horreis reconde
 re, ac cōclusa suppressere & donec illorum pretium pro
 eorum auaritia adauctum conspiciant, ab omni prorsus
 venditione abstinere; verum etiam a laboratoribus,
 operariisq; propriis, ac etiam subditis (si Barones sint)

Z

illud

MOTVS

illud vili pretio comparare donec tantam vndiq; tritici copiam cummularint, vt pauperes, qui aliunde frumentum venale non reperiunt, necessitate ducti ab eisdem diuitibus, & Baronibus eo pretio emere cogantur, quod venditorum ipsorū auaritia affectauerit. Quinimmo eos etiam, qui ad Urbem hanc nostram quo vndiq; ex omnibus mundi partibus Christi fideles cōfluunt, frumenta, bladaq; prædicta importare cupiunt, omni via, & ratione impedire, ac retardare præsumunt contra summorum Pontificū prædecessorum nostrorum decreta ordinationesq; & in maximum etiam animarum suarum periculum. Nos præmissis remedium aliquod opportunū adhibere omnino volentes, in primis diuites prædictos omnes, ac Barones hortamur in Domino, & monemus, vt Dei largitatem in se ipsos agnoscetes, pauperibus benigniores in posterū sese præbeant, atq; ab huiusmodi detestabili frumentario quæstu prorsus abstineant memores scriptum esse, quod qui abscondit frumenta maledicetur in populis, benedictio autem super caput vendentium. Quod si propria frumenta, quæ ipsis vltra vsum eorum supersunt, debitis temporibus, prout certe deberent, vendere detrectant, at saltem ab alienorum emptione, & illicita negotiatione abstineant, & quam Dei benignitas populis fertilitatem anni concedere dignatur, eam ipsi inuidiose perturbare non præsumant. Quod si tam a prædictis emptionibus frumentorum, quam ab impediendo subditos eorum, aliosq; ad Urbē Romam frumēta, bladaq; omnia deferentes in posterū non abstinuerint, sciant se pœnas in constitutionibus Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, præcipueq; Clem. VII. pro abundātia rei frumētariæ, & agricul-

agriculturæ exercendæ anno a Natiuitate Domini nostri M.D.XXIII. X. Kal. Martij æditis incurfuros: quas quidem prædecefforum noſtrorum diſpoſitiones præſenti noſtra perpetuo duratura conſtitutione in hac parte innouamus: Declarantes inſuper omnes cuiuſcunque generis qualitatis, & conditionis fuerint, qui frumentum, aliaque blada vltra vſum familiæ ſuæ animo, & intentione illa carius vendendi emunt ſine licentia in ſcriptis ab ordinario Annonæ pro tempore obtenta, quam tamen rationabili de cauſa tantum, & gratis omnino cōcedi volumus, non modo pœnas amiſſionis ipſius frumenti, & bladorum, & alias pecuniarias ab ipſo ordinario pro tempore impoſitas incurfuros; ſed etiam Dei omnipotentis maiestatem ſummopere leſuros, grauiterq; in eo peccaturos. Barones vero, & alios dominos, terrarumq; vniuerſitates omneſq; alios nobis, & Sanctæ Sedis Apoſtolicæ mediate, vel immediate ſubiectos cuiuſcunq; ſtatus, aut conditionis extiterint, etiam ſi Episcopali, Metropolitana, Patriarchali, & Cardinalatus etiam dignitate præfulgeant, qui ſubditorum ſuorum frumēta, aliaq; blada, vltra vſum, & neceſſitatem ſuam, & familiæ ſuę emerint, quiq; accedentes ad urbem cum frumentis aliſq; rebus ad victum neceſſariis directe, vel indirecte impediūt, vel remorantur, pœnas in dicta Clem. VII. prædeceſſoris noſtri conſtitutione expreſſas incurfuros, videlicet priuationis feudorum, ſuſpenſionis, excommunicationis, & interdicti iuxta tenorem, & formam prædictæ conſtitutionis, aliarumq; in ea expreſſarum, quas in hac parte per præſentes noſtras innouamus, & earum tenores hic pro ſufficienter expreſſis haberi volumus. Vt vero facilis, com-

MOTVS

modiusq; omnes possint ad Urbem hanc nostram frumenta bladaq; libere conuehere, eos, vt præfertur, dicta de causa ad Urbem accedentes ab omni pedagio, gabella, aut onere quocunq; pro dictis frumenti, bladolorumq; comportatione eximimus, ac liberamus, immunesq;, & exemptos esse, ac fore perpetuo declaramus. Mandantes omnibus tam vniuersitatibus terrarum quam Gubernatoribus, Rectoribus aliisq; dominis nobis, ac Sanctæ Sedis Apostolicæ mediate, vel inmediate subiectis quocunque titulo, vel dignitate præfulgeant, etiam si S. R. E. Card. existant, ne prædictorum frumentorum aliorumque bladorum ad Urbem venientium occasione quicquā solui ab ipsis vectoribus faciant, aut quoquomodo in Ciuitatibus, Terris, ac locis regimini eorū subiectis dicta de causa solui permittant, aut patiantur sub pœnis supradictis, aliisq; arbitrio nostro declarandis. Volumus etiam quod venientes ea de causa ad Urbem videlicet ad frumenta, bladaq; prædicta conuehenda, tuti omnino sint ab omnibus ciuilibus executionibus, tã pro eorum debitis, quam pro Cameralibus quibuscunq; exactionibus, & repræfaliis quacumq; de causa, & contra quoscunq; decretis seu decernendis; irritum, & inane decernentes quicquid contra, & aduersus prædictos, seu eorum animalia, & res quas, secum prædicta de causa detulerint tam in accedendo ad Urbem, ibiq; comorando per biduum ad effectum vendendi ea, quæ attulerint, quam etiam in redeundo ad eorum solitam habitationē executum, vel quoquomodo attentatum fuerit. Inhibētib; omnibus cuiuscunq; generis executoribus seu curiæ ministris, ne prædictos dicta de causa ad Urbē accedentes ibiq;, vt præfertur, commorantes, seu inde discedentes

dentēs molestare præsumant sub pœnis arbitrio Præfetti Annonæ pro tempore infligendis. Eos etiam, qui agriculturâ ipsam pro cômuni bono laudabiliter intra XL. ab Urbe miliarium exerceant dignis fauoribus, & priuilegiis protequi volentes, tam metisium, quam seminum tempore, dum scilicet colligendo, vel seminando tritico verisimiliter occupantur, ab omni supradictâ executione, etiam si ex obligatione in forma Camere processerit, tutos omnino ac soluos fore, & esse declaramus, dummodo aliunde quam ex agriculturæ fructibus soluere non possint. Boues vero aratorios, omniaq; instrumenta ad agriculturam necessaria non supradictis temporibus tantum, sed perpetuo pro quauis cumli obligatione auferri, aut alia ratione impediri prohibemus. Declarantes insuper in tacitis quibuscunq; hipotecis a quocunq; quauis de causa inductis prædictos boues, aliaq; instrumenta prædicta minime comprehensa fore. Et in summa prædictis rebus agriculturæ inserviētib; tamquam commoditatis immo necessitatis publicæ instrumētis omnia priuilegia concedentes, quæ bonis dotalibus de iure concessa esse reperiuntur, siq; per quoscunq; iudices &c. irritum, & inane &c. Quæ omnia, quo fidelius ab omnibus obseruentur, volumus Dilectos filios nostros Ludouicum Simonetam, Marcum Antonium Annulium, & Vitellotium Vitellium Camerarium S. R. E. Card. ea quam ipsorum grauitatem, & virtutem decet diligentia curare. Dantes eis in præmissis plenam, & omnimodam facultatem, & eam, quam nos ipsi habemus, potestatem pro præmissorum executione, obseruantiaq; cum potestate declarandi, & decidendi, si quid in præsentī nostra constitutione, declaratione, aut definitione egere videbitur.

MOTVS

bitur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, nec non Urbis, Terrarum, Oppidorū, & Villarum quarumcunq; Iuramento cōfirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, reformationibus, & decretis, priuilegiis quoq; & indultis apostolicis, cōmunitatibus, vniuersitatibus, baronibus, ac alijs præfatis, a dicta Sede Apostolica, vel a nobis forsan concessis quę eis, quo ad præmissa nolumus suffragari, Nec non pactis, & cōditionibus, ac oībus alijs, quę dicti prædecessores voluerūt nō ob stare, cōtrarijs quibuscunq;. Cēterū ne de præmissis quemquā dubitare contingat, volumus, quod præsentium litterarum tenor per omnia loca publica dictę Urbis sollemniter publicari debeat, ipsęq; litterę sic publicatę perinde arceant omnes, quos concernunt, ac si singulis eorum personaliter intimatę fuissent. Volumus autē, quod præsentis nostri Motus Proprij sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, quacumq; regula seu constitutione Apostolica contraria non obstantibus.

Placet Motu proprio. M.

Die Vndecima Octobris, 1566. Admissa est hæc cedula motus proprij ex decreto Camerę, & registrata libro secundo signaturarum Sanctissimi D.N. Papę apud me notarium. folio. 113.

Hic, di Tarano.

Anno a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto, Indictione Nona, Die vero Vigesima mensis Octobris. Pontificatus Sanctissimi D. N. Pij Papę Quinti anno primo, Infra scriptę litte-

ra apostolicæ affixę fuerunt ac publicatę in acie Cā-
pi Floræ ac valuis Cancellarię Apostolicę, vt moris
est, per nos Franciscum Sottocasa & Nicolaum de
Mattheis Curforum.

Philibertus Chapius Magister Curforum.

I

BVLLA S.D.N.D.
Pij diuina prouidentia Papæ III.
Super reformatione Concla-
uis in electione Romani
Pontificis.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

IN eligendis Ecclesiarum Prælatiſ, quibus & humana
& diuina ministeria committuntur, quantam adhibe-
ri curam oporteat, testantur patrum nostrorum sacra-
tissimæ cōstitutiones: quas illi magna seueritate de Epis-
coporum, & aliorum Prælatorum qualitate ediderunt,
a propterea.

MOTVS

propterea quod a bonis bona omnia videlicet charitas, vigilatia, ecclesiastica disciplina, denique animarum eis commissarum salus proficisceretur, a malis vero contra non nisi mala, nempe auaritia, negligentia, fastus, & animarum periculum possit expectari. Quod si in quibuslibet ecclesiarum Pastoribus tantopere providendum est, ne quis assumatur indignus, maiorem certe, & perspicacitorem diligentiam in Roman. Pontifice eligendo, qui ceteris Pastoribus est praeftuturus, & totius dominici gregis curam habiturus, oportet adhiberi. Hac sancta meditatione permoti praedecessores nostri, & praesertim foel. record. Alexander III. Gregorius X. Clemens V. Clemens VI. & Iulius II. nonnullas constitutiones sanxerunt ad providendum, ut summorum Pontificum electiones libere & recte & mature fierent. Sed quoniam res humanae semper in deterius prolabantur, nisi sit, qui eas assidue retineat & conseruet, verendamque sit, ne aliquando propter earum constitutionum transgressionem suborti abusus longius serpent & progrediantur, Nos quantum cum Deo possumus futuris casibus & periculis occurrere volentes eorundem praedecessorum nostrorum constitutiones tum innouando tum declarando, & pro rerum & temporum necessitate supplendo de fratrum nostrorum unanimi consilio atque assensu definimus, statuimus & declaramus, ut, cum Pontificem de hac vita migrare contigerit, Cardinales praesentes decem tantummodo diebus iuxta dicti Gregorij praedecessoris constitutionem in Concilio Lugdunen. editam Cardinales absentes expectare teneantur: & interim solitas nouem continuorum dierum exequias omnino peragant, nec villo praetextu vltius differant. Et ne quid impedimento esse possit, quo minus exequiae

P R O P R I I.

quæ ipsæ nono die absoluantur, si quando per obseruā-
tiam aliquius magni, & præcipui festi Cardinalibus vide-
retur officium exequiarum intermitteri debere, dies illi sic
intermissi in numerum nouem dierum nihilominus cō-
putari debeant, & impensa, quæ in eis pro exequiis faciē-
da esset, inter pauperes Christi distribuatur. Ac vt super-
fluis quoq; sumptibus, qui iam in inmensum excreue-
runt, modus imponatur, funus simplicius, quam consue-
uerit, fiat: ita vt illius ratione (præter regalia populo Ro-
man. præstari solita) decem millium ducatorum summā
pannis lugubribus, & regalibus tam Camerarij, & Cle-
ricorum, ac aliorum, Cameralium, quam aliorum quorū-
cunq; ministrorum & officialium ac aliis omnibus om-
nino computatis impensa non excedat. Summa autem
decem millium huiusmodi, vel, si collegio visum fuerit,
etiam minor, ac nullo modo maior, per tres Cardinales
antiquiores, vnum videlicet de quolibet ordine & Ca-
merariū proportionabiliter pro rata distributionis alias
fieri solite inter prædictos omnes, & singulos diuidatur.
Lapsis vero decem diebus a die obitus Pontificis ingres-
sus Conclauis nullatenus prorogetur, aut differatur, sed
sequenti die missa de Spiritu sancto celebrata siue Cardi-
nales absentes venerint, siue non, qui fuerint præsentēs
statim Conclauē ingredi teneantur, & ingredientiē ipsi
absque mora aliqua omīssa omnino Capitulorum con-
fectione primis diebus fieri solitorum, in electionis nego-
tio procedant: & singulis diebus scrutinium fiat: & in
primo scrutinio etiam accedere liceat. Si qui vero forte
intrare noluerint, vel ingressi absque manifesta infirmi-
tatis causa iuramento medicorum, & a maioriparte Car-
dinalium per secreta suffragia approbata exierint, dictæ

M O T V S

constitutionis Gregorij X. pœnam incurrant. Declaran-
tes nihilominus, quod postquam Card. præsentes alijs
Cardinalibus etiam de latere Legatis aut ex alia quacun-
que etiam publica causa etiam cum licentia summi Pon-
tificis absentibus vltius non expectatis, post tamē la-
psum dictorū decem dierū a morte Pontificis electionē
siue intra siue extra Cōclau fecerint, electio sic facta ex
itineris aut alterius etiam probabilis, & notorij ipsorum
Cardinalium absentium impedimenti prætextu impug-
nari minime valeat, quum publica vtilitas ex matura ele-
ctione proueniens cuius alteri rationi præferri debeat.
Sedis autem vacatione durante collegium Cardinalium
in iis, quæ ad Pontificem maximum, dum viueret, perti-
nebāt nullam omnino potestatē aut iurisdictionem ha-
beat, neque gratiam neq; iustitiam faciendi, aut factam
per Pontificem mortuum executioni demandandi, sed
ea omnia futuro Pontifici reseruare teneatur, Neq; de
statu temporali Romanæ Ecclesiæ, neq; de pecunijs Ca-
meræ Apostolicæ aut datarij, vel pro solutione debito-
rum, ante obitum Pontificis quomodolibet contracto-
rum aut alias ex quauis causa (casibus infra scriptis dun-
taxat exceptis) quicquam disponere, nec contra dictam
Gregorij constitutionem pro seipsis aliquid percipere,
nec æs alienum vltra necessarios sumptus præsentibus
comprehensos cōtrahere debeat, neq; Camerarius, The-
saurarius, Datarius, Depositarius, Castellanus arcis sancti
Angeli aut alij officiales cōtra harum constitutionū te-
norem Collegio obedire teneantur siue debeant: quin-
immo, si eis in talibus obtemperauerint, aut ipsi Cardi-
nales, vel officiales ex eorum officiis contra præmissa ali-
quid attentare præsumperint de suo proprio Cameræ
Apostolicæ

Apostolicę plenarie satisfacere, & pecunias erogatas restituere, ac quęuis damna ad eligend: Pontificis arbitriũ resarcire cogantur. Quod autę expendi possit, erit prefata decemmilliũ ducatorũ summa. Illud item, quod pro victu familię pontificię ante Conclavis ingressum, ac post ingressum pro pauperũ officialiũ Palatii tantũ per Camerariũ & Priores ordinũ describendorũ victu, ac etiã pro eleemosinis sede vacante fieri cõsuetis. Itęq; p defensio-
 ne terrarũ Ecclesię vel partis earũ, Nec nõ pro regalibus populo Roman. & illis Magistratibꝰ ac custodia vrbis, & Conclavis, illiusq; prouisionibus opportunis necessariũ erit. Quę vero impesa pro defensione terrarũ, & locorũ Ecclesię & securitate, ac prouisionibus Cõclavis faciẽda sit, Cardinales presentes p secreta suffragia ordinare debeãt ita, vt maioris partis sentẽtia obtineat id, quod obseruandũ erit, etiã in gubernatoribus vrbis tã vltra pontem, quam citra & aliis officialibus, etiam pro status Ecclesiastici regimine, si opus fuerit, eligendis. Si vero vltra prædicta aliquod grande periculum immineret, cui omnibus & singulis Cardinalibus presentibus iuxta ordinationem Gregorij X. aut saltem duabus illorum tertis partibus per secreta suffragia videretur celeriter occurrendum, tunc collegium iuxta maioris partis sententiam similiter per secreta suffragia de remedio opportuno, ac prouide de necessaria impensa prouidere possit & debeat. Statuimus etiam, quod tres Cardinales antiquiores, vnus videlicet ex quo libet ordine vna cum Camerario post Pontificis obitum reliquos Cardinales congregandi & occurrentes necessitates in congregationibus generalibus proponendi, & vt conclaue bene vndique claudatur curandi ius habeãt. Ipsorum autem

M O T V S

officium tertia die post cōclauis ingressum omnino expiret, eorumq; loco tres alij sequētes in ordine quolibet tertio quoq; die cū eodem Camerario in eadem potestate succedant. Camerarij quoq; & maioris Pœnitentiarij officia, quę etiam Sede vacante durante ita durare decernimus, & declaramus, vt non solum ea, quę præsentī cōstitutione prohibentur, & quę Pontifice viuente exercere non consueuerunt, seu a quibus pro eiusdem Pontificis reuerentia aut alias quomodolibet abstinebant, minime vsurpent, sed Camerarius ac Præsidentes & Clerici, alijque Ministri, & officiales Camerę Apostolicę exactioni pecuniarum eidem Camerę debitarum, ac provisionibus ratione Sedis vacantis iuxta præmissa necessario faciendis duntaxat incumbere, & propterea a solutione debitorum ante Pontificis obitum cōtractorum, aut illorum declaratione, rationū solidatione, extractionibus frumentorum, remissionibus delictorum, assurationibus delinquentium, & quibuscunque aliis expeditionibus tam gratiani, quam iustitiam, aut illarum executionem quolibet concernentibus omnino abstinere debeant. Pœnitentiarius vero, & eius officiales ea tantum facere & expedire valeant, quę ad forum conscientię pertinent: in reliquis officium eorum conquiescat. Itaque a quibuscunque matrimonialibus, & aliis dispensationibus ac absolutionibus, & declarationibus, nec nō quibusuis aliis expeditionibus forum (quod aiunt) fori mixti, vel separatim quolibet respiciētibus omnino abstineant. Alioquin in quibus tam Camerarius quam Pœnitentiarius, & alij prædicti etiam de licentia aut mādato totius Collegij cōtrafecerint, ea nulla, & irrita sint, ac nemini suffragentur. Et nihilominus eorum excessus

&c

P R O P R I I.

& inobedientiæ rationem Pontificis arbitrio quando-
 cunque reddere teneantur. Litteris etiam nostris super
 reformatione Camere, & Poenitentiarię huiusmodi edi-
 tis in suo robore permanfuris. Datarij vero ministerium
 per eiusdem Pontificis obitum omnino expiret, ita vt
 non solū datas per eum antea notatas extendendi pote-
 statē minime habeat, sed quascunq; supplicationes gra-
 tiarum, & iustitię pœnes eum, aut eius ministros adhuc
 existentes etiam si datatę fuerint Collegio Cardinalium
 statim sub sigillo clausulas præsentare teneatur futuro
 Pontifici reseruandas. Quod si contra præmissa quicquā
 ad cuiusvis etiam Cardinalis instantiam attemptare præ-
 sumperit, irritū, & inane existat: & nihilominus falsi cri-
 men incurrat illius rationem futuro Pontifici redditu-
 rus. Prohibentes insuper ne Cardinales, & prælati, Signa-
 turę gratiarum, & iustitię præfecti Sede vacante suppli-
 cationes & commissiones aliquas etiam si supplicantes
 paruas datas, vt moris est, antea obtinuerint, signare va-
 leant, sed officia eorum omnino cessare intelligantur.
 Quod si aliter fecerint, pro excessibus huiusmodi futuri
 Pontificis arbitrio puniatur. Mandamus quoque, quod
 Cellę conclauis Cardinalibus sorte distribuantur, nec
 liceat eas etiam infirmitatis prætextu mutare, aut desu-
 per ædificare, vel illas dilatare, sed quilibet. etiam Deca-
 nus. sit sua sorte contentus. Post Conclauis vero ingres-
 sum interdicimus, & expresse prohibemus sub officio-
 rum, & beneficiorum priuationis pœna, atq; etiam sub
 alia arbitrio gubernatoris ad custodiam Conclauis depu-
 tari soliti infligenda, ne quis immediate supra aut infra
 conclauē seu a lateribus habitare, vel morari possit. Que
 loca muris claudi, & a præsidentibus custodię conclauis

M O T V S

ac a dicto Gubernatore sæpius visitari debeant. Et si qua
 fraus commissa fuerit, teneatur ipse Gubernator sub per-
 juriy pœna eo ipso incurrenda, & alia arbitrio futuri Pô-
 tificis infligenda, delinquentes huiusmodi Cardinalibus
 pro tempore deputatis reuelare, curareq; vt delinquen-
 tes ipsi carcerentur, & acriter puniatur. Teneantur quo-
 que Cardinales pro tempore deputati Cellas Cardina-
 lium & alia conclauis loca sæpius visitare & diligenter
 perquirere: ne in ipsius conclauis muris, aut laquearibus,
 seu pauimentis vetita foramina fiant. Et si quid tale de-
 prehensum fuerit, auctores priuationis officiorû, & be-
 neficiorum ac aliis etiam corporalibus, & seuerissimis
 pœnis Gubernatoris, ac etiam futuri Pontificis arbitrio
 afficiantur, & conscij de præmissis eisdem pœnis teneā-
 tur, nisi statim, si intra cōclauē fuerint eisdem Cardina-
 libus deputatis, si vero extra conclauē Gubernatori, &
 prælatis prepositis reuelauerint. Qui quidem Guberna-
 tor, & Prelati sub perijuriy pœna in hoc inuigilare & op-
 portune providere debeant. Quilibet autem Cardinalis
 in conclauē duobus seruiantibus Clericis, vel Laicis cō-
 tentus sit. Infirmis autē, & grauitè affectis a maiori par-
 te Collegij per secreta suffragia tertius ad summum indul-
 geri possit. Qui seruientes familiares domestici, & conti-
 nui commensales ipsius Cardinalis, & ab anno ante fuis-
 se & tunc esse debeant, & non mercatores, ministri prin-
 cipum, domini temporales, & iurisdictionem habentes,
 neque fratres aut nepotes Cardinalium, etiam si expen-
 sis eorum viuerent. Et de qualitatibus conclauistarum
 Cardinales deputati ante conclauis ingressum diligenter
 inquisitionē habere, & eos approbare, ac post ingressum
 denuo diligenter providere debeant. Sacrista quoque
 cum

cum vno clerico coadiutore in officio Sacrifiæ, duo quoque magistri ceremoniarum conclauē ingrediantur Missis celebrandis, & aliis quæ ad ipsos pertinet, vaccatur. Adsit præterea vnus religiosus pro confessionibus audiendus a maiori parte Cardinalium per secreta suffragia eligendis, vnus collegij Secretarius tantum, duo Medici, vnus Chirurgus, vnus Aromatarius cum vno, aut duobus seruiantibus, vnus faber lignarius, vnus Cementarius, duo Barbitonfores, cum vno aut duobus seruiantibus. Item octo aut decem seruientes publicæ vtilitati, & commoditati omnium, veluti pro lignis, portandis, pro verrendo conclauē, & similibus necessariis ministrandis, qui omnes a Collegio Cardinalium non tamen ex familia alicuius Cardinalis, per fabas secretas eligantur: ita tamen vt is obtineat, qui plura vota tulerit, & eis salaria de publico persoluantur. Quod si vltra præfatas personas, in conclauē aliquis inuentus fuerit, expelli statim debeat. Et si quis vsquam se occultasse deprehendatur, ignominiose expellatur, & infamia notetur, & officiis atque beneficiis priuetur, conscij vero sub eadem poena illos collegio reuelare teneantur, præmium reportaturi si indicauerint. Clauso conclauē nulli ad colloquium etiam extra portam conclauis etiam principum oratores, nisi ex magna: & vrgenti causa a maiori parte collegij approbanda admittantur. Et si quis forte (quod absit) clam ipsum conclauē, & aliunde quam per ostium ingrediatur, omni honore gradu ac officio, & beneficio ipso facto priuatus existat, & tradatur curiæ sæculari acerrimis poenis puniendus. Litteras vero aut cuiusuis generis scripta ad eos, qui in conclauē erunt, seu Nuncium

MOTVS

vel notam, aut signum mittere, seu recipere, aut contra-
e conclui ad eos, qui foris erunt, villo modo liceat: qui
contrafecerint quacūque dignitate, etiam si Cardinala-
tus honore præfulgeant, poenæ excommunicationis late
sententiæ subiaceant, absoluendi facultate, præterquam
in mortis articulo, soli Pótifici maximo reservata, a quo
nihilominus pro qualitate delicti vltra dictam excom-
munionis poenam puniendi erunt. Prohibentes etiam super
futura electione Pontificis sponfiones, quas excommis-
sas vocant, fieri: & si forte contra præsentium tenorem
factæ fuerint, illas nullas, & irritas in iudicio, & extra fo-
re, & omnino censer: & contrafacientes ac profenetas
arbitrio Gubernatoris, & futuri Pontificis puniri debere
decernimus. Cardinales autem primo ipso die, quo con-
clauē ingressi fuerint, tam in prandio, quā in cœna vno
solo ferculo vnius speciei tantum eoque moderato, &
alias iuxta constitutionem præfati Clementis VI. quali-
ficato contenti sint, & esse debeant: nec quisquam in al-
terius cella, vel de alterius ferculo vescatur. Prælati quoq;
ad custodiā cōclauis deputati sub poena periorij, & sul-
persionis a diuinis maxima, & exquisita diligētia vtantur
in inspiciēdis ac perscrutādis epulis, & aliis rebus, ac per-
sonis cōclauē intrātibus, & de eo exeūtibus, ne sub earū
rerum velamine litteræ aut notæ vel signa aliqua trans-
mittantur. Quod si tale quid inuentum fuerit, familia-
res Cardinalium aut alij delinquentes poenam priuatio-
nis officiorum, & beneficiorum, ac inhabilitatis ad ob-
tenta, & obtinenda incurrant, Et vltius per Guberna-
torem in carceribus mancipentur, exinde nisi de mādā-
to noui Pontificis minime relaxandi, sed eius arbitrio
acrius puniendi omni facultate collegio Cardinalium in
fauorem

P R O P R I I.

fauorem quorumcunq; , qui in præmissis, vel eorum ali-
 quo deliquerint omnino interdicta. Conclauistę vero, &
 quicumque alij seruientes conclauę ex causa infirmitatis
 manifestę, & notabilis a medicis medio iuramęto pro-
 batę, & de consensu deputatorum, quorum etiam con-
 scientiam desuper oneramus, & non aliter exituri, nullo
 modo reuerti possint, sed eorum loco alij eodem pror-
 sus tempore, quo infirmi exhibunt, ingrediantur. Statui-
 mus etiam, & declaramus, quod si forte aliquis Cardina-
 lis, saltem in Diaconatus ordine constitutus non fuerit,
 is nullatenus ad eligendum admitti debeat. Cardinales
 autem per viscera misericordię Domini Nostri Iesu
 Christi enixe rogamus, & hortamur, ac eis nihilominus
 sub diuini interminatione Iudicij præcipimus, & man-
 damus, vt attendentes magnitudinem ministerij, quod
 per eos tractatur in dandis suffragiis, ac aliis omnibus, &
 singulis electionem quomodolibet concernētibus om-
 ni dolo ac fraude, factionibus & animorum passionibus
 remotis, ac principum sæcularium intercessionibus, cæ-
 terisq; mundanis respectibus minime attentis, sed solū
 Deum præ oculis habētes, se se pure libere sincere quie-
 te, & pacifice gerere, & habere debeant, Nec pro ipsius
 Pontificis electione conspirationes, condita, pactiones,
 & alios illicitos tractatus inire, signa, aut cōtrasigna vo-
 torum suorum alteri dare, minasue aliquibus inferre, tu-
 multus excitare, aut alia facere, per quę electio, retardetur
 vel minus libere suffragia præstentur per se, vel alium di-
 recte, vel indirecte, quouis colore, vel ingenio audeant
 vel præsumant. Quod si secus fecerint, aut contra pro-
 hibita in præsentī constitutione, aliquid admiserint,
 vltra diuinam vltionem arbitrio futuri Pontificis
pro

MOTVS

pro modo culpe in eos quodcumque animaduerti possit. Quia vero parum esset iura condere, nisi forent, qui executioni ea demandarent, statuimus, & ordinamus, ut Prelati, Rectores, officiales urbium, ac Principum Oratores, illustres viri, quos omnes a collegio pro custodia conclauis eligi continget (eligere autem collegium debebit eos, qui ad id magis idonei videbuntur) premissa omnia plene, & inuiolabiliter ac sine fraude, & dolo aliquo obseruari faciant, de quo corporale iuramentum coram ipso collegio ante ingressum conclauis, & quoties opus fuerit, prestare teneantur: quæquidem nisi fecerint, vel si in eis dolum, & fraudem commiserint, prædictas poenas, & cæteras in dicta constitutione Gregorij X. contentas incurrant. Volumus autem, neque per prelatos, neque per Rectores aut officiales præfatos ultra, quam præmittitur, Cardinales arctari, neque presentes has nostras constitutiones per collegium Cardinalium ullo modo alterari, corrigi, aut immutari posse, sed illas coram omnibus de verbo ad verbum in prima congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deinde post conclauis ingressum legi, & iurari eo modo, quo leguntur, & iurantur constitutiones Iulij II. & aliorum prædecessorum nostrorum, quorum constitutionibus, & poenis in eis contentis ultra præmissa per hanc nostram constitutionem derogare non intendimus, sed magis eas confirmare innouare & comprobare. Et ne dissensionis occasio, aut scismatis oriatur, volumus censurarum, & excommunicationum præfatarum, & aliarum quarumcumque prætextu Cardinales a Pontificis electione actiue, vel passiue excludi nullo modo posse: quasquidem excommunicationes, & censuras ad electionis effectum tantum, illis alias in suo robore perman-

permanfuris, suspendimus, & fufpenfas effe volumus, & declaramus. Decernentes quoq; excommunicationes, & cenfuras ipfas cum folū afficere, qui deliquerit, nō autē alios conclauī durante cum eo conuerfantes, ac præfentes noftras vbicunq; electionem ſummi Pontificis etiā extra urbem fieri cōtigerit locū habere, & obferuari debere. Ac infuper illas in valuis bafilicę Principis Apoftolorum & Cancellarię Apoftolicę, ac in acie campi Florę per aliquos curfores noſtros legi, & publicari, ac illorum copiam ibidem affixam dimitti, & deinceps omnes, & ſingulos Cardinales etiā abſentes, præſentes, & futuros, & alios quofcumq; quorum intereſt, vel intereſſe poterit quomodolibet in futurum afficere, & ligare, nullumque earum ignorantiam prætendere poſſe, ac ſi eis perſonaliter intimatę forent, præmiſſis ac aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis cæterisq; contrariis non obſtantibus quibuſcumq;. Nulli ergo omnino hominum liceat hęc paginam noſtrorum diffinitionis ſtatutorum, declarationū, decretorum, prohibitionū, mandatorum, interdicti, præcepti, rogationis, hortationis, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini cę Milleſimo Quingenteſimo Sexageſimo Secundo. Septimo Id. Octobris Pontificatus Noſtri Anno Tertio.

Ego Pius Catholicę Eccleſię Epifcopus.

Ego

M O T V S

Ego R. Card. de Carpo
Episcopus Ostien.

Ego. F. Card. Pisanus Epif
copus Port. manu ppria

Ego. Fed. Card. Cæsius E-
piscopus Tusculanus.

Ego Io. Card. Moronus E-
piscopus prenestinus ff.

Otho Truchses de Vuald-
burg. Epif. Card. Alban.

Ego Ti. Card. Crispus.

Ego Io. Mi. Card. Saracen^o.

Ego Io. Card. S. Vitalis.

Ego Iac. Card. Puteus.

Ego Io. B. Cicada Card. S.
Clemen.

Ego B. Card. Tranen.

Ego Scipio Card. Pisarū.

Ego Io. Car. Reumanus.

Ego Io. Ant. Card. Capi-
fuccus.

Ego F. M. Card. Alexandri.
Cæ. Glorierius.

Ego Clemēs Card. Arceceli.
Ego Io. Ant. Card. Sancti

Georgij.

Ego Aloyfi^o Card. Corne.

Ego Bernardus Card. Sal-
uiatus.

Ego Ph. Card. Aburd.

Ego M. Ant. Card. Anuli^o.

Ego R. Card. Nauagerius.

Ego A. Card. Farnesius Vi-
cecancel.

Ego. G. Af. Card. Cam.

Ego Iu. Card. Vrbm.

Ego Hier. Card. Simócell^o.

Ego Vitellotius Card. Vi-
tellius.

Ego Carolus Card. Borro-
romeus.

Ego Franciscus Card. Gon-
zaga.

Ego Ind. Aualos Card. A-
rag.

Francif. De Lyon.

¶ Anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Secundo. Indictione quinta die vero xxi. mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri, Domini Pij diuina providētia Papæ quarti Anno Tertio, superscriptæ litterę Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in locis superscriptis, vt est moris, inibi earundem copiis dimissis affixis

PROPRII.

affixis per nos Andreæ de Curia, & Franciscum Fayæ
eiusdem S. D. N. Papæ Cursores.

Pro Magistro Curforum Franciscus Rogerius Curs.

BVLLA S.D.N.D. PII DIVINA
prouidentia Papæ IIII. super declaratione
temporis ad obseruan. Decreta sacri, œcu-
menici, & generalis Concilij Tridentini.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Sicut ad sacrorum Conciliorum decreta ac Canones
Sauſtoritas atq; confirmatio apostolicæ sedis & de-
bet, & solet accedere, ita, si qua super eis exorta sit dubi-
tatio, eiusdem sedis iudicio, & declaratione tollenda est.
Ad aures nostras peruenit multos esse, qui dubitent, ex
quo tempore cœperint decreta sacri generalis Concilij
Tridentini ad reformationem, & ius posituum dunta-
xat spectantia eos, ad quos pertinent, obligare, illa præ-
fertim, quæ tēpora certa præstituūt ad prouintiales dioe-
cesanasque Synodos celebrandas, ad sacros ordines su-
scipiendos, ad religionem profitendam, ad parrochiales
ecclesias aliaque beneficia ecclesiastica, quæ eiusdem Cō-
cilij decretis retineri prohibitum sint, resignanda, & ad
complures res huiusmodi exequendas, ac alias omnes
ad prædictam reformationem iusq; posituum tantum
spectantes, quæ obseruari aut euitari debeant. Nos itaq;
vt omnis controuersia dubitatioq; tollatur. Motu pro-
prio eam rem prout rationi, iuri, & æquitati conuenire
censuimus, duximus declarandam: Nam etsi ipsius Cō-
cilij decreta etiam de venerabilium fratrum nostrorum
Sanctæ

MOTVS

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, & assensu in Consistorio nostro secreto confirmata a nobis fuerunt sub finem mensis Ianuarij, & ab eo etiam tempore apud hanc sanctam sedem obseruari cœperunt: quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter emendateq; imprimendis necessario consumptum fuit, & iure etiam communi sancitum est, vt Constitutiones nouę, vim nõ nisi post certum tempus obtineant, æquum nobis, & iustum visum est, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem iusquepositiũ duntaxat spectantia a Kal. Maij proxime præteriti omnes obligare cœpisse, neq; post eam diem excusationem cuiusquam, quod ea ignorauerit, admittendam, atq; ita apostolica auctoritate declaramus, ac definimus, & ab omnibus iudicari debere mandamus, atq; statuimus. Decernentes irritum, & inane, si quid secus a quoquã quacunq; dignitate, auctoritate, & potestate prædito contigerit iudicari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, aliisq; in contrarium faciētib; quibuscunq;. Nulli ergo omnino hominũ liceat, hanc paginam nostræ declarationis, definitionis, mandati, statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ Milleesimo quingentesimo sexagesimo quarto: quintodecimo kal. Augusti. Pont. nostri anno quinto.

Fæd. Card. Cæsius.

Cæ. Glorierius.

H. Cumin.

B V L L A

B V L L A S . D . N . P I I P A P A E I I I .

Reuocatoria priuilegiorum, exemptionū,
immunitatum, facultatum, conseruatoria-
rum, Indultorum, Confessionalium, Maris
magni, & aliarum quarumcunq; similium
gratiarum quibuscunq; locis, & personis
concessarum, in his, in quibus statutis, &
Decretis Sacri Concilij Tridentini con-
trariantur.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad futuram rei memoriam.

IN Principis Apostolorum Sede, meritis licet impari-
bus, diuina dispositione constituti, nihil neque vni-
uersali Ecclesiæ, curæ & solitudini nostræ commissæ
salubrius, neque iniuncto nobis apostolicæ seruitutis of-
ficio, decentius præstare possumus, quam quod providē-
tiæ nostræ ministerio O Ecumenicum Concilium Tri-
dentinum sicut nostris potissimum auspiciis summaq;
sanctorum patrum concordia, per Dei misericordiā fœ-
liciter absolutum fuit, Ita per vniuersos, qui Christiana
pietate censentur, vbiq; suscipiatur, & remotis quibus
libet obstaculis ab omnibus æqualiter obseruetur. Cum
itaq; in eodem Concilio quam plura salubria, & ad vni-
uersalem morum reformationem valde vtilia, decreta
atq; statuta, maturo præsentium ipsorum examine præ-
cedente sint ædita, quibus multa, atq; diuersa priuile-
gia, exemptiones, immunitates, dispensationes, faculta-
tes, Conseruatoriæ, indulta, & vt vocant Confessiona-

lia, & Mare magnum, & aliæ gratiæ, quæ variis, tam cathedralibus, etiam Metropolitan. quam collegiatis ecclesiis, monasteriis, conuentibus, & aliis religiosis, etiam Fratrum mendicantium Domibus, & ordinibus, Nec nō sancti spiritus in Saxia, Sancti Ioannis Lateranen. ac incurabiliū de vrbe, Sancti Antonij Viennep. & Sancti Bernardi Iurē, alijsq; Hospitalibus, militis, eorumq; Capitulis, & conuentibus, ac vniuersitatibus, etiam studiorum generalium collegiis, tam secularibus, quam ecclesiasticis, Confraternitatibus, Societatibus, & tā Principis apostolorum de vrbe, quam aliis Fabricis, Sanctæ Cruciatæ, alijsq; pijs locis, & operibus, nec non Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, prælatis, Abbatibus, Abbatissis, Prioribus, Præpositis, & aliis ecclesiasticis tam secularibus, quam diuersorum ordinum, & militiarum regularibus, ac etiam laicis cuiuscunq; dignitatis, & status, ac gradus, & excellentiæ, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus vtriusque sexus personis. Nec non aliquibus Notariis, & etiam de latere Legatis, atq; Nunciis, tam perpetuo, quam ad tempus per plures Roman. Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem apostolicam, eiusq; Legatos hætenus etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine seu etiam Imperatorum, regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiam de fratrum cōsilio diuersimode, variis que temporibus in genere, vel specie, ex quauis etiam honesta causa concessa, & etiam pluries confirmata, & innouata fuerunt, in plerisque contrariantur. Nos, quibus in primis cordi est, tam sanctæ, & Ecclesiæ de saluberrimis decreta suos, vt par est, effectus vbique consequi, & ab omnibus obedienter obseruari, Priuilegiōrū,

exemptionum, immunitatum, facultatum. Conserato-
 riarum, Indultorum, Confessionarium, Maris magni,
 & aliarum gratiarum prædictarum, ac quarumcun-
 que Apostolicarum, & aliarum litterarum de super
 confectarum, processuumque decretorum, & alio-
 rum inde secutorum tenores, ac si de verbo ad verbum
 infererentur præsentibus pro sufficienter expressis, &
 plene insertis habentes. Motu proprio & ex certa scien-
 tia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, quod eadē
 omnia, & singula Privilegia, exemptiones, Immunita-
 tes, facultates, dispensationes, Conseruatoriæ, indulta,
 Confessionalia, Mare Magnum, & aliæ gratiæ in his om-
 nibus, & singulis, in quibus illa statutis, & decretis Con-
 cilij huiusmodi contrariantur ipso iure renocata, cassata,
 & annullata, ac ad ipsius Concilij terminos, atque limi-
 tes reducta sint, & esse censeantur, nec cuiquam aduer-
 sus ipsa decreta, & statuta quo minus ubique, & apud
 omnes obseruentur in aliquo suffragari posse, sed ea per
 inde haberi, & reputari debere, ac si nunquam emanaf-
 sent, auctoritate apostolica tenore præsentium declara-
 mus, ac etiam statuimus, & ordinamus. Decernentes ni-
 hilominus omnia, & singula quæ vigore Privilegorū,
 exemptionum, immunitatum, & dispensationum, fa-
 cultatum, conseruatoriarum, indultorum, Confessiona-
 lium, & aliarum quarumcunq; gratiarum huiusmodi
 post id tempus, quo Consilium obligare cepit, facta, &
 gesta quomodo libet fuerunt, & in posterum fient, in
 hijs, in quibus dicti Concilij decretis aduersantur, nulla,
 inualida, & irrita esse & censi, ac nemini etiam quan-
 tum libet, vt præfertur, qualificato, tam in foro, quod
 aiunt, fori, quam conscientie suffragari posse, & bere.
 Et ita per quoscunq; locorum ordinarios, aliosq; ludi-

MOTVS

ces, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiā S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi facultate, in vtroq; foro iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus, a quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter, attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus premis-
sis, ac constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunq;. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, statuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto. Tertiodecimo Kl. Martij. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Cæ. Glorierius.

P. Episcopus Narnien.

H. Cumyn.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quinto, Indictione Sexta. Die vero Vigesimaquarta mensis Februarij. Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. Nostri, Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quarti Anno eius sexto. Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apostolicæ,
per

per nos Nicolaum de Matthæis, & Camillum Cherubini
S.D.N. Papæ Cursores.

Philibertus Chapuis Magister Curforum.

CONSTITVTIO S. D. N. D. PII
diuina prouidentia Papæ V. per Dominos
Medicos obseruanda.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.

SVpra gregem Dominicum nostræ vigilantiz diu-
nitus creditum vigilis speculatoris, prout nobis de-
super conceditur, exercentes officium ad ea, per quæ a-
nimarum saluti cum diuini nominis gloria consuli va-
leat, libenter intendimus, vt Christifideles post Baptis-
mum in peccata lapsi, per sacramentum poenitentiæ Deo
reconcilientur. Sane cum infirmitas corporalis nonnun-
quam ex peccato proueniat dicente domino languido,
quem sanauerat, vade noli amplius peccare, ne quid de-
terius tibi contingat, ac propterea prouide scilicet. In-
nocentius iij. prædecessor noster Medicis præceperit, vt
cum eos ad ægrotos vocari contingerit, ipsos ante om-
nia moneant, vt animarum Medicos vocent, ne cum
eis hoc in extrema ægitudine constitutis suaderetur, in
desperationis articulum incidant. Nos igitur volentes
hoc tam salutare præceptum nulla temporis præscrip-
tione aboleri, sed semper obseruari, constitutionem præ-
fatam auctoritate apostolica tenore præsentium inno-
uamus, & hac nostra in perpetuum valitura constitutio-
ne statuimus, & decernimus, quod omnes Medici cum
ad infirmos in lecto iacentes vocati fuerint, ipsos ante

MOTVS

omnia moneant, vt idoneo confessori omnia peccata sua iuxta ritum S. R. E. confiteantur, neq; tertio die vltterius eos visitent, nisi longius tempus infirmo confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo eius conscientia oneramus, cōcesserit, & eis per fidē cōfessoris in scriptis factā cōstiterit, quod infirmi, vt prēmittitur, pēta sua cōfessi fuerint. Cōiunctos vero, ac oēs familiares, & domesticos infirmi in Domino rogamus & monemus, vt de infirmitate parochū certiorē faciant, ac tā parochus, quā cōiuncti. & familiares prēfati infirmū ad confessionē peccatorū suadeant, & inducant. Quod si qui Medicorū prēmissa nō obseruauerint, vltra pēnas in dicta cōstitutione cōtētas, quas incurrere declaram⁹ perpetuo sint infames, & gradu medicinæ, quo insigniti erant, omnino priuentur, & a Collegio seu vniuersitate Medicorum eiiciantur, ac pēna etiam pecuniaria arbitrio ordinariorum, vbi deliquerint, mulctentur. Et vt hæc omnia inuolabiliter obseruentur, volumus, & eadē auctoritate præcipimus & mādamus, vt nullus post hac vbique locorum in Medicina Doctoretur, aut ei quomodolibet medendi facultas a quouis collegio, & vniuersitate concedatur, nisi omnia in præsentī nostra cōstitutione cōtēta medio eorum iuramento coram Notario publico, & Testibus obseruare in eorum manibus, vel ordinarij iurauerint, & de huiusmodi iuramento in privilegio seu licentia medendi specialis mētio fiat. Quod si collegia, & vniuersitates præfatæ non recepto a promouendis iuramento huiusmodi, eosdem ad gradum prædictum promouerint, aut eisdem medendi licentiam præstiterint, pēnam priuationis facultatis alios vltterius doctorandi incurrant, Mandantes in
virtute

virtutæ sanctæ obedientiæ omnibus, & singulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis quatenus in ciuitatibus, & diœcesibus propriis præsentibus nostras litteras publicari faciant, ac iuramentum prædictum a Medicis iam promotis, seu licentiam medendi habentibus, omnibus iuris remediis exigant, neq; aliquos ad medendum in ciuitatibus, & diœcesibus prædictis admittant, nisi eis constiterit eisdem iuramentum huiusmodi præstitisse, & contumaces, & iurare ac iuramentum huiusmodi iam præstitum exhibere recusantes, gradu Medicinæ, & omnibus priuilegiis eisdem Medicis tam coniunctim, quam diuissim eis, & eorum cuilibet concessis per quosuis etiam Romanos Pontifices priuent, ac ab ingressu Ecclesiæ arceant, donec resipuerint, Non obstantibus præmissis, Priuilegiis, Indultis litteris Apostolicis quibusuis personis collegio & vniuersitati sub quibusuis verborum formis & tenoribus concessis. Quæ omnia quo ad effectum validitatis constitutionis nostræ tantum reuocamus, cassamus, & annullamus, & omnes Principes seculares ac alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera Misericordiæ Iesu Christi eisdem in remissionem peccatorum nihilominus iniungentes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum fauorem, & auxilium præstent, ac contrafacientes poenis etiam temporalibus afficiant. Volumus autem, quod præsentibus litteris in Cancellaria, & acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur, Et quia difficile foret præsentibus ad singula queque lo-

MOTVS.

ca deferri, Volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbicunq; adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris. Die 8. Martij. M.D.LXVI. Pontificatus nostri anno Primo.

Cæ. Glorierius.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona. Die vero xj. mēsis Martij. Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno primo, retroscriptæ litteræ seu breue affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Cancellariæ apostolicæ, & acie Campi Floræ, per me Camillum Cherubinum Apostolicum Cursorem.

Scipio de Octauianis Magister Curforum.

BVLLA S.D.N.D. PII DIVINA
prouidentia Papæ V. reuocationis Licentiarum Græcis Latino more, & Latinis Græco ritu Missas, ac alia diuina officia celebrandi hætenus concessarum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Prouidentia Roman. Pontificis plurimum circumspecta nonnunquā, ea quæ certis suadētibus causis
per

per eius prædeceffores gefta funt ex aliis non minus rationabilibus caufis alterat, & ad priftinum ftatum reducit, prout æquitas fuadet, & in domino confpicit expedire. Sane cum ad notitiam noftam peruenerit, quod nonnulli præſbyteri tam Græci, quam Latini antiquū S. R. E. ritum tam in celebratione Miſſarum, quam aliorum diuinorum officiorum peruertere fatagentes, diuerſas licentias, & facultates miſſas, & alia diuina officia Græci Latino more, ac Latini Græco ritu celebrandi ab Apoſtolica Sede, vel eius Legatis, ac etiam maiore Pœnitentiario pro tempore exiſtente variis prætextibus impetrarunt, illiſq; iam pridem vtuntur, hoc ab antiquo Catholicæ Eccleſiæ inſtituto, ſanctorumq; patrum decretis deuiare conſiderantes, propterea hunc abuſum ab Eccleſia Dei extirpantes, & ſubmonere volentes, omnes, & ſingulas licentias, & facultates huiusmodi hætenus etiam Motu proprio vel quorumuis etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Principum contemplatione & ex quibuiſus cauſis quomodolibet conceſſas, ac apoſtolicas & alias litteras deſuper conſeſſas, illarū omniū tenores pro ſufficienter expreſſis habentes, apoſtolica auctoritate ex certa ſcientia hac præſenti noſtra perpetuo valitura Cōſtitutione reuocam⁹, caſſamus, annullamus, & irritamus, quibuiſus præſbyteris tam Græcis, quam Latinis in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac perpetuæ ſuſpenſionis a diuinis pœnis diſtrictius inhiibētes, ne deinceps præſbyteri Græci præcipue vxorati Latino more, & Latini Græco ritu huiusmodi licentiarum, & facultatum, aut alio quouis prætextu Miſſas, & alia diuina officia celebrare, vel celebrari facere præſumant. Mandantes in virtute ſanctæ

b s

obe-

MOTVS

obedientiæ omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis quatenus in ciuitatibus, & dioc. propriis præfentes nostras litteras publicari, & sub prædictis, & aliis sibi benenisis pœnis per quoscunq; Prælatos, Capitula, Clericos, Fratres, Superiores, & personas quolibet inuolabiliter obseruari faciant, Contradictores quoslibet auctoritate apostolica compescendo. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Conuentuum, Domorum, & aliorum locorum quoruncunq; etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus priuilegiis quoq; indultis, & litteris apostolicis eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Domibus, & locis, illorumq; Capitulis, Conuentibus, Superioribus, & personis, ac Ordinibus sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cū quibusuis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis etiam ad Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, aut eorum contemplatione, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, illorum tenores pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, illaque quo ad præmissa cassamus penitus, & annullamus, cæterisque contrariis quibuscunq;. Volumus autem, quod præfentes litteræ ad valuas Beati Petri Apostolorum Principis, & Cancellariæ nostræ, ac in acie Campi Floræ publicentur, & inter Constitutiones extravagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret præ-

præsentes ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod eorum Transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides vbicunque adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibite vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, annulationis, irritationis, mandati, inhibitionis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Marcū, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto. Tertiodecimo kal. Septembris. Pontificatus nostri anno primo.

Cę Glorierius.

H. Cumyn.

¶ Anno a natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, indiçtione nona, Die vero veneris vigesima mensis Septembris, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. anno eius x. præsentis retrospectæ litteræ affixæ & publicatę fuerunt ad valuas Basilicę Principis apostolorum de Vrbe, ac Cancellarię Apostolicę, & in acie Campi Floræ per nos Bartholomeum Sotto casa, & Io. Andream Rogerium præfati S. D. N. Papæ Cursores.

Nicolaus de Mattheis Mag. Cursorum.

Jaco-

MOTVS

Iacobus miseratione diuina tituli)

S. Mariæ in Cosmedin S. R. E.)

Præbyter Cardinalis Sabellus)

S. D. N. Papæ.)

Vica. Generalis.

Cvpientes visitationis ecclesiarum opus per nos iam coeptum Deo auxiliante iuxta S. D. N. Papæ mentem prosequi, & vestram ecclesiam visitare & visitation. huiusmodi opus mediante Dei gratia perficere, Idcirco vobis per præsentem denunciare decreuimus, qualiter die ad vos, vestramq; Ecclesiam Nos, seu R. P. DD. Thomas Orphinus Episcopus Strôgulen. Alphonsus Binarinus vtriusque signaturæ Referendarius Vicegerens noster, Nicolaus Ormanettus, & Ioannes Oliua visitatores a nobis deputati veniemus, seu venient, aut aliquis ipsorum veniet, & ne in nostro vel eorum, aut alicuius ipsorum aduentu aliquid de his, quæ ad vos pertinet male compositum reperiamus, seu reperiant, aut aliquis ipsorum reperiat, Vos ideo requiramus, & in Domino monemus, vt cuncta prospicere, & omnibus necessariis providere curetis maxime in infrascriptis videlicet. De fundatione ecclesiæ, de introitu eiusdem, & quod adsit catastrum cum obligation. pro viuis, & pro defunctis, & cum suis libris, & listis in Sacristia. De numero Beneficiatorum, & aliorum in ecclesia deservien. & eorum prouisione, & introitu. De obligatione eorundem circa diuinorum officiorum celebration. & curam ecclesiæ, de animarum cura, cui committatur, & a quo, & quomodo, de domibus sub parochia existen. & earum numero in libro distincte positus de chori seruitio, de sedilibus, lectorinis, psalteriis, antiphonariis, & aliis pro chori seruitio necessariis. de mis-

sis

sis in diebus festiuis & ferialibus, & pro defunctis, & quomodo celebrentur. de loco sanctissimorum Sacramentorum Eucharistiæ, Baptismi, & Olei, eorum ministris, & vasculis, ac paramentis, & ornamentis. de modo ministran. eadem sacramenta, cum qua diligentia, & libris ad hæc necessariis. De altaribus portatilibus, & altaribus in ecclesia existen. eorū foundation. ministris, & officiis in eis peragen. & a quibus cōferantur. de sacristia, & illius scrinio siue armario. De reliquiis, & indulgentiis, quæ in ecclesia sunt per anni circulū. de calicib⁹, quod adsint, quotue cruces, & quales, quot vasa, quot candelabra, ac de Turibulo, & acerra, & eorum qualitate. de paramentis, & altarium, ac ecclesiæ ornamentis de indumentis circa diuinorum officiorum celebrationē necessariis, pluuiialibus, casulis, albis, cottis, stolis, tunicellis, & aliis similibus, ac de mappis, toballiis, manuterguis, pallis, linostinis, velis, corporalibus, & aliis necessariis. de vrceolis siue ampullinis, & quod sint bene tenti. de sacratio, & quod sit in loco tuto, & mundo. qui Confessores sint in ecclesia expositi, & in parochia. quæ loca pia sint intra parochiæ fines, & circa eorū officiales & officia. Quæ omnia hora deputata in sacristia, & eorum locis, & capsulis cū listis desuper opportunis parata esse curabitis, & quod ecclesia sit bene tenta, aperta, & clausa iuxta tēporū opportunitatē. de ceniterio tuto, & ap-to. quod Canonica sit bona, & bene habitata. de locis piis sub vestra cura existen. eorum introitibus, & a quo possideantur. Et si aliquas ordination. & statuta circa celebration. diuinorum officiorum habetis, & quomodo obseruantur, nobis, vel eisdem R. DD. Thomæ Orphino, Alphonso Binarino, Nicolao Ormanetto, &
lo.

MOTVS

Io. Oliua uisitoribus, aut alicui ipsorum denunciare curetis. & postquam præsentes vobis intimatæ fuerint, populo sub vestra cura degenti nunciatis, vt ad ecclesiam vestrā præfatam quotidie in uisitation. huiusmodi ad horā Missæ se conferat, ad hoc vt nos, vel Reuerend. DD. uisitatores præfati, aut ipsorum aliquis eos de rebus necessariis & opportunis alloqui valeamus, seu valeant, aut valeat in præmissis taliter vos habere. quod nota contemptus in vobis nullatenus ascribatur. Et interim feruentes preces Deo optimo maximo exhibere curabitis, vt præsentis operi sua gratia assistat & felicem præstet successum, & si eaneglexeritis, seu contumaciter adimplere distuleritis, nos tunc ad penas arbitrio nostro reseruatas irremissibiliter procedere curabimus. In quorum omnium fidem, & testimoniū præsentis fieri. & per Notarium nostrum infra scriptum subscribi, sigilliq; nostri, quo in talibus utimur. iussim⁹, & fecimus impressione muniti. Dat. Romæ in ædibus nostris. Die.

Iac. Cardinalis Sabellus Vic.

¶ MOTVS PROPRIVS SAN-
ctis. D. N. Pij papæ V. cōtra oēs Archiepiscopos, Episcopos, Patriarchas, & alias Ecclesiasticas personas Curam animarū habentes non residentes, Vt Illustris. & Reuerendis. D. A. C. contra eos vsque ad sententiam exclusiue procedat. & deinde referat prælibato S. D. N. Papæ, Quo vero ad alios Curam animarum habent. vsque ad sententiam inclusiue.

Pius

MOtu proprio &c. Cum alias per fœl. rec. Pium
 III. prædecessorem nostrum, iuxta formam Cō-
 cilij Tridentini, & aliarum Bullarum emanatarum, tam
 ab ipso Pio prædecessore nostro, quā alius Rom. Po. Mo-
 tu proprio, cuius tenores pro expressis haberi volumus,
 ex ipsius certa scientia, & de Apostolicæ potestatis pleni-
 tudine fuerit mandatum, Dilecto filio Alexandro Ria-
 no nostro, & Curia causarum Camera Apostolicæ ge-
 nerali Auditori, vt omnes Episcopos, Archiepiscopos,
 Patriarchas, & alias Ecclesiasticas personas, curam ani-
 marum habentes non residentes pœnas in dicto Conci-
 lio, & Bullis cōtentas incurrisse declararet, & ad illarum
 effectum, executioni demandentur, per eundem Alexan-
 drum Auditorem nostrum, & vt ne de eius iurisdictione
 in posterum dubitari contingat, Denuo eidem Auditori
 nostro auctoritate nostra committimus, & mandamus
 quatenus statim, tam contra Episcopos, quam Archiepis-
 copos, & alios quoscunq; prælatos, tam in Vrbe quam
 alibi, & vbiq; locorum existen. & in proprijs dioc. non
 residen. constituto sibi, quantum sufficere videbitur, sum-
 marie, simpliciter, & de plano, sola veritate inspecta, &
 manu regia de inobedientia propria vsq; ad sententiam
 exclusiue procedat, & deinde nobis referat, vt nos in
 Consistorio nostro secreto de fratrum nostrorum Con-
 silio, vt moris est, ad sententiam priuationis, & deposi-
 tionis prælatorum inobedientium huiusmodi procedere
 valeamus, prout procedere intendimus: quo vero ad alios
 curam animarum haben. vsq; ad sententiam inclusiue
 procedat, & exequatur, iuxta formā, & tenorē dicti Con-
 cilij, & litterarū nostrarum præfatarū, cum eisdem facul-
 tatibus,

MOTVS

atibus, vt supra, & alia faciat, & exequatur, prout in dictis litteris sine bullis continetur, cum potestate citandi, inhibendi, excommunicandi, suspendendi a diuinis, declarandi, interdicendi, aggrauandi, reaggrauandi, carcerandi, & brachium sæculare decernendi, relaxandi, & exequendi, aliq; faciendi necessaria quomodolibet, & opportuna cōtrariis quibuscunq; non obstatibus. Et quod præsentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, ac vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra regula contraria, & aliis quibuscunq; quibus omnibus expresse derogamus non obstan. Die Decima Iunii. 1566.

Placet Motu Proprio. M.

EDICTVM SVPER MODO conferendi beneficia Curam animarum habentia in Alma Vrbe eiusq; districtu existen.

Iacobus miseratione diuina tt. S. Mariæ (Vicarius generalis in Cosmedin. S. R. E. Præbyter Card. (ralis, Romanæ Sab. San. D. N. PP.) (que Curia Index ordin.

Vniuersis & singulis præsentibus nostras in specturis, visuris, lecturis pariter, & audituris. Notum facimus qualiter sanctissimus in Christo Pater, & D. N. D. Pius diuina providentia Papa V. quandam Motus proprii papiri cedula manu propria ipsius Sanctissimi signati nuper nobis præsentari fecit, quam nos cum ea, qua decuit reuerentia recepimus huiusmodi sub tenore, Videlicet. Pius Papa Quintus Motu proprio, &c. Cupientes vt beneficia Ecclesiastica curam animarum habentia, maxime in hac alma Vrbe nostra, quæ totius mundi caput

caput existit, & a qua cæteræ exemplum capere debent, personis dignis, & habilibus, quæ in loco residere, ac curam per se ipsos exercere valeant iuxta sacrorum Canonum decreta, ac examinatis, & ad ea obtinenda idoneis, & habilibus, & p̄ examinatores ad id iuxta nouissimi œcumenici Concilij tridentini decreta deputatos repertis, & approbatis conferantur, tenore præsentium statuimus, atq; decernimus, quod occurrēte vacatione tam per obitum, quam per resignationem, aut alias quomodolibet beneficiorum Ecclesiasticorum curam, vt præfertur, animarum habent. in eadē vrbe nostra eiusq; districtu nulli de eisdem provideatur, aut illa conferantur, aut ad ea instituantur, eligantur, aut alias quouis modo disponatur de eis per quosuis ordinarios collatores, etiam S. R. E. Cardinales, ad quos etiā ratione titularū suorū collatio institutio, aut quæuis alia dispositio spectat, & pertinet, nisi is, cui prouisio, collatio, institutio, electio, aut quælibet alia dispositio in personā illius facienda sit per dilectū filium nostrum Iacobum tituli Sanctę Marię in Cosmedin præbyterum Cardinalem de Sabellis nuncupatum, nostrum in dicta alma Vrbe eiusq; districtu Vicarium Generalem pręmo examine per examinatores ad hoc deputatos, idoneus, & habilis repertus, & approbatus fuerit, Prouision. collation. institution. & quæuis alias dispositio. aliter factas quibusuis personis, nullas, inuvalidas, nullusq; roboris, vel momenti, ac nullum titulum etiam coloratū possiden. eis tribuere, sed beneficia præfata, adhuc, vt præfertur, vacare, & per nos, vel alios ad quos illorum collatio spectat personis dignis, & habilibus conferri, & de eis disponi posses. non obstantib. prouision. collation. & institution. election. & aliis dis-

c

position.

M O T V S

position. factis, sicque per quoscunq; iudices, &c. subla-
ta, &c. Iudicari debere, irritum quoq;, &c. Non obstan.
præmissis constitution. & ordination. Apostolicis priui-
legis quibuscunq; : quibusuis etiam S. R. E. Cardinali-
bus concessis, & innouatis, ac indultis, & litteris Aposto-
licis sub quibuscunque verborum, & tenorum formis
latissi. exten. quibus omnibus, &c. illorum tenores &c.
haben. specialiter, & expresse derogamus, cæterisq; con-
contrariis quibuscunque nequaquã obstan. cum clau-
sulis opportunis, & consuetis. Quæ quidem Motus pro-
prij cedula manu ipsius sanctissimi sic reperiabatur sub
scripta videlicet. Placet Motu proprio M. Post cui⁹ qui-
dem Motus proprij præsentation. & reception. nobis, &
per nos, vt præmittitur, factam volentes ad illius exe-
cution. procedere, ac statuta decreta, & ordination. san-
ctissimi D. N. Papæ in præinfecto Motu proprio con-
tenta, vt tenemur, exequi, neue ea ab aliquibus negli-
gantur, Idcirco tenore præsentium præcipimus, & mā-
damus omnibus, & singulis clericis cuiuscunque status,
gradus, aut condition. existant, qui beneficia Ecclesia-
stica curam animarum habent. tam per obitum quam
per resignationib. aut alias quomodolibet obtinere
seu, de illis eisdem prouideri, aut illa eis conferri, seu ad
ea institui, vel eligi intendunt, ne sub quinquaginta du-
cat. auri, carceris, priuationis eorundem & aliorum bene-
ficiorum per eos obtinen. aliisque arbitrio nostro im-
ponen. pœnis audeant, siue præsumant, aut aliquis eo-
rum audeat, siue præsumat se ad beneficia huiusmodi
curam animarum habent. per ordinarios admitti, vel de
eis sibi prouideri, aut aliquarum litterarum Ordinario-
rum super eisdem beneficiis, vt præfertur curam ani-
marum

marum habent. expeditionem petere, vel ad expeditionem aliquam earundem litterarum deuenire, minusque possessionem aliquam beneficiorum prædictorum accipere, nisi prius coram nobis cōparuerint, & per nos præuio examine etiam per cōcursum per examinatores ad hoc deputatos examinati, idonei, & habiles reperti, & approbati fuerint. Inhibentes propterea omnibus & singulis Ordinariis Collatorib⁹ etiā S. R. E. Cardinalib⁹, ad quos etiā ratione titularū suorū collatio, institutio, aut quæuis alia dispositio spectat, & pertinet, ne de cetero bñeficia Ecclesiastica curam animarū habent. alicui personæ cuiusvis status, vel condition. existat, conferant, aut aliquem ad eadem beneficia instituant, vel de eisdem beneficiis disponant, nisi is, cui prouisio, collatio institutio, aut quælibet alia dispositio in personam illius facien, sit per nos præuio examine, vt præfertur per examinatores ad hoc deputatus idoneus, & habilis repertus, & approbatus fuerit, fidemq; manu nostra subscriptam, ac nostro solito sigillo munitā de huiusmodi idoneitate, habilitate, & approbatione coram vobis, & vestris in manibus porrexerit. Alioquin eosdē aliter prouisos in pœnas prædictas ex nunc, prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc eo ipso incurrisse, & beneficia ipsa sic male collata vacare & eisdem non approbatis nullum ad illa aliquo vnquam tempore ius competere, & alias de eisdē iuxta præinserti Motus proprii tenorem disponi posse decernimus, & declaramus. Non obstant. eisdem quæ in præinserto Motu proprio idem Sanctissimus non ob stare voluit, & decreuit. Volumus autem, quod præsentibus nostris litteris in locis solitis affixis, & publicatis ita quoscunque earundem arctet executio, perinde, ac si

M O T V S

personaliter intimatæ fuissent. In quorum omnium fidem, &c. Dat. Romæ in ædibus nostris sub anno a Natiuitate D.N. Iesu Christi 1566. Indictione nona, die vero 28. Nouembris Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti. Anno primo.

A. Binarinus Vicegerens.

Trifon Victorellus Notarius.

S. D. N. D. P I I P A P A E V.

Abolitio Quarundam litterarum super certis facultatibus & indulgētiis publicatarum. Et prohibitio similium ad quoscunq; in futurum.

¶ P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Q V A M plenum sit periculi noxia populis ingerere, nimium his temporibus afflictæ religio testatur, quod malum cū in ceteris ministris, tum præcipue in ecclesiarum Prælati animaduertendum est, quod ab his temere profecta longe maxima ecclesiæ Dei conferant detrimenta. Rem sane indignam audiuimus, quod non solum quondam Gometius Tello Giron réporarius administrator Ecclesiæ Toletanæ, sed etiam quidam Hispaniæ ecclesiarum Præsules officij paterni prætextu facultates sibi a sacris canonibus concessas excedentes, litteras

teras suas in ipsorum ciuitatibus ac diocesisbus ausi sunt publicare, quibus inter cætera periculosa deprehenditur, quod cuicumque illas accipienti certa soluta pecunia licitum sit, quem voluerit sibi sumere sacerdotem, qui confessione audita ipsum absolueret valeat, non in eis tantum casibus, in quibus simplex sacerdos absolvere potest, sed etiam in iis, quæ solis Episcopis reservata reperiuntur, aliquo præterea casu admisso veluti Simonie reatu, qui ad examen huius sanctæ sedis esset referendus. Non animaduertentes ipsi Præfules, & administratores quam periculosum sit ea passim incertis personis committere, quæ ad Episcoporum iudicium, arbitriumque id circo deferuntur, ut qui melius lepram a lepra discernere norint, causis & circumstantiis subtili indagine exploratis, salutaria cuique morbo remedia valeant adhibere. Ad hæc ipsi in dispensandis cœlestis gratiæ donis nimium prodigi, iis sic litteras prædictas accipientibus, indulgentias & pœnitentiarum iniunctarum remissiones nulla cum re temporali conferendas profusus & indiscrete largiuntur. quibus & aliis licentis prædictis non pauci fluctuantes & infirmi, veniæ facilitate inducti, ad peccandum procliuiores fiunt, quando tot & tantorum delictorum remissionem certo & vilissimo pretio acquirere posse cōfidant. Indicem præterea casuum & indulgentiarum ædibus sacris appendi iusserunt, quo palam significatur soluentibus superscripta concedi, & inter alia absoluedi facultatem ab esu prohibitorum tribui. Itemque indulgeri Missæ sacrificium, & sepulturam tempore interdicti, assumptionem duorum pluriumue compatrum ad sacrum Baptisma, præter eos qui synodalibus (ut dicunt) constitutionibus asciscuntur, Reparationem ecclesiarum, ere-

M O T V S

etionem, confraternitatum, & alias pias causas prætexēdo. Cum igitur inter cetera scandala etiam Simonie prauitatis redoleat, ex prædictis Sacri Tridentini Concilij decretis, & aliis sanctionibus canonicis, nostræ præterea constitutioni de indulgentiis ad quæstum non emittendis, aduersetur, clauum auctoritas euilescat, & pænientialis satisfactio eneruetur. Nos his malis celeri remedio occurrendum, eademque opera futuris præcauendum fore censentes, de Apostolicæ potestatis plenitudine supradicta omnia quæ in ipsa Toletana, & quibuscunque aliis ciuitatibus, diocessibus, & locis tam Hispaniæ, quàm aliarum quarumcunque prouintiarum, & regionum quocunque prætextu huc vsque emanarunt, perpetuo abolemus, ac nulla & irrita nuntiamus, iubemusque litteras, & indices, nec non scripturas, & monumenta quæcunque, publica, & priuata, per ipsos locorum Ordinarios, & alios ecclesiarum Rectores, vbicunque reperientur dilacerari penitusque deleri. Et ne talia de cætero a quouam fiant, publicentur, vel concedantur, districtius prohibemus. Quicunque secus egerint, seu attentauerint Antistites, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, ab ingressu & perceptione fructuum suarum ecclesiarum tamdiu suspensi iaceant, donec satisfactione præuia illis per Sedem prædictam suspensio relaxetur. Inferiores vero ab Episcopis sententiâ excommunicationis incurrant, a qua, nisi in mortis articulo constituti, ab alio quam Romano Pontifice absolutionis beneficium nequeant obtinere. Decernentes etiam irritum & inane quidquid secus per quoscunque quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Volumus autem, vt præsentium exempla etiam impressa, Notarij publici

publici manu, & Prælati ecclesiastici sigillo obfignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio & extra illud ubique locorum faciant, quam ipsæmet præsentēs facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, nunciationis, iussuionis, prohibitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attētare præsumpserit, indignationē omnipotentis Dei, ac beatorū Petri & Pauli apostolorū eius se noverit incurсурū. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Quarto Non. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

¶ A N N O a Natiuitate Domini M.D.LXX. Indictione xij. die vero xxij. Mensis Ianuarij. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ quinti Anno Quinto, Retroscriptæ litteræ apostolicæ lectæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranen. & Basilicæ principis Apostolorum de Vrbe dimissis in supradictis locis præsentibus litteris per aliquantulum temporis spatium affixis & deinde amotis per me Iulium Parinum S.D.N. Papæ Cursorem.

Io. Guerardi Magister Cursf.

S. D. N. D. P I I P A P A E V.

Constitutio, Cōtra offendentes statum, res, & personas sacri officij Inquisitionis Hæreticæ prauitatis.

c 4

P I V S

MOTVS

P I V S Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei Memoriam.

SI de protegendis cæteris omnibus ecclesię ministris, quos in fidem & clientelam nostram a Domino receptus cura nobis, quotidiana insidet, quanto maiore studio eam nos sollicitudinem capeßere necesse est, vt qui in sacro Inquisitionis Hereticę prauitatis officio versantur, sub tutela inuiolatę auctoritatis huius sedis periculorum omnium expertes, quęquę munera ad exaltationem fidei Catholicę exequantur? Cum itaque eius generis impiorū vis quotidie magis inualeßcat, qui omnibus malis artibus prædictum officium subuertere, ministros, functionibus disturbare moluntur, eo iam nos detrusit necessitas, vt nefariam & scelestam illorum audaciam acerbiorē castigationis verberē reprimamus. Hac igitur generali constitutione de fratrum nostrorum cōsilio sancimus, vt quicunque siue priuatus, siue cuncta Ciuitas, siue populus, siue dominus, Comes, Marchio, Dux, vel potiore titulo illustris, quemuis ex Inquisitoribus, Aduocatis, Promotoribus, Notariis, aliisue ministris prædicti officij vel Episcoporum id munus in sua diocesi, aut prouintia obeuntium, seu accusatorem, denunciatores, aut testem in causa fidei quomodocunq; productum, vel euocatum occiderit, verberauerit, deiecerit, seu perterrefecerit, quine ecclesias, ædes, aliasue res siue publicas, siue priuatas officij, aut ministrorū expugnaverit, inuaserit, incenderit, expilauerit, aut libros, litteras, auctoritates, exēplaria, regesta, protocolla, exempla, scripturas, aliaue instrumenta siue publica, siue priuata ubicunq; posita combusserit, diripuerit, seu interuerterit, seu ex incendio, aut direptione, aut alio quocunque modo

modo illa exportauerit, seu qui in cōflagratione, expugnatione, aut direptione etiam inermis, siue capiēdi, siue comburendi, siue supprimendi causa fuerit, siue res, aut personas seruari, defendiue prohibuerit, quiue carcerem, aut aliam custodiam, seu publicam, seu priuatam effregerit, vinctum extraxerit, seu emisserit, capiendum prohibuerit, captum ue eripuerit, receperit, occuluerit, seu facultatem effugiendi dederit, seu iusserit id fieri, qui cōtum concursumue fecerit, siue vt aliquid prædictorum fieret, homines accommodauerit, siue alias auxilium, cōsilium, aut fauorem publice, vel occulte in quolibet prædictorum scienter præstiterit, licet nemo occisus, nemo verberatus, nemo extractus, emissus, vel ereptus, nihil expugnatum, nihil effractum, succensum, direptumue, nullum denique damnum re ipsa sit secutum, nihilominus is sit anathemate præsentis canonis auctoritate ligatus, idem quoque legis maiestatis reus. dominio, dignitate, honore, feudo, ac quocunque alio beneficio temporali, & perpetuo eo ipso priuatus, secularis Iudicis arbitrio relinquatur, qui de eo illas ipsas poenas exigat. quæ damnatis primo capite dictæ legis per constitutiones legitimas irrogantur, bonis, rebusq; omnibus fisci iuribus applicatis, vti etiam est de dānatis hereticis per sanctiones canonicas constitutum. Eius filii paterna infamia subiecti, omnis, & cuiuscunq; hæreditatis, successionis, donationis, & legati siue propinquorum, siue extraneorum omnino sint expertes, eisdem præterea portæ nunquam pateant dignitatum. Nemo autem expurgationē habere, aut causam vllam proponere, vel prætere de possit, quin tantum nefas in contemptum, & odium huius officij admiserit, nisi contrarium per claras probationes

docuerit se fecisse. Quod porro de prædictis, eorumque filiis statuimus, illud idem de omnibus clericis, & presbyteris sæcularibus, & quorumuis ordinum, etiam exceptorum regularibus, & quacunque etiam Episcopali & maiori dignitate præditi, ac etiã priuilegio quomodocunq; suffultis, decernim⁹ exequendum, ita vt ipsi beneficiis, & omnibus officiis ecclesiasticis præsentium auctoritate priuatis per Iudicem ecclesiasticum Hæreticorum more degradentur, demum potestati seculari traditi, pœnis prædictis laicorum instar subiciantur, Pontificum tamen causis nobis, & successoribus nostris reseruatis, vt re quæsita, & nobis renunciata contra eos ad depositionem, & alias pœnas prædictas procedamus, vt criminis atrocitas videbitur postulare. Quicunque autem pro talibus veniam petere, aut alias intercedere tentauerint, in eisdem illas pœnas quæ in Hæreticorum fautores a sacris cōstitutionibus inferuntur, ipso facto se nouerint incidisse. Verum si quis etiã huiusmodi criminum conscius, vel affinis, siue religionis studio, siue pœnitentia ductus rem adhuc incognitã retexerit, supplicio liberetur. Ceterum eam omnium, & quarumcunque absolutionum ratione a prædictis criminibus, nec non habilitationum, & restitutionum etiam ad famã, & honores, ita deinceps habendam optamus, vt successores nostri nullas nisi saltem semestri post cuiusq; assumptionem ad huius dignitatis fastigium excursu, ac precibus apud supremum officium Inquisitionis institutum verificatis, cōcedant. Decernētes omnes & quacunque huiusmodi absolutiones, habilitationes, & restitutiones, quæ precibus sic nō verificatis de cætero fiēt, nequini prorsus prodesse, sed nec præsentibus, nisi toto ipsarum

ipsarum tenore ad verbū inserto, & gratia ex certa Romani Pont. scientia facta, & propria manu subsignata, vlla in parte derogari, nec derogatū cēseri debere, & si illis ex quacūq; causa aliter derogari cōtigerit, derogationes huiusmodi nullius prorsus fore roboris & mōmēti. Iubemus igitur vnīuersos, & singulos Patriarchas Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & ceteros ecclesiā rū praelatos per vnīuersum orbē constitutos, vt per se, vel aliū, seu alios præsentes litteras, aut earū exempla in suis quisq; Prouinciis, ciuitatibus, diocēsesibus, & locis solēniter publicare, & quantū in se est, firmiter obseruari procurēt, cōtradictores quoscūq; per censuras, & pœnas ecclesiasticas appellatione postposita cōpescēdo, ipsasq; censuras, & pœnas etiā iteratis vicibus aggrauādo, inuocato etiā ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Nō obstantibus cōstitutionibus, & ordinatōnibus apostolicis, cæterisq; cōtrariis quibuscūq;. Volumus autē, vt præsentiū exēpla etiā impressa ædantur, eaq; Notarij publici manu, & cuiuscūq; curiæ ecclesiasticę, vel praelati sigillo ob signata, eandem illā prorsus fidē vbiq; locorū faciant, quā ipsæ præsentes facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Cæterum omnes orbis terrarum Principes, quibus gladij sæcularis potestas ad malorum vindictam est permīssa, per eam, quam se tueri promiserunt fidem, obtestamur, ita suas quisque partes siue in præstando ministris prædictis auxilio, siue in criminum post ecclesię sententiam animaduersione interponere, vt eorum quoque præsidij ministri ipsi tanti officij munus pro Dei æterni gloria, & religionis incremento feliciter exequantur, amplissimū a Domino præmiū recepturi, quod fidei prædictæ assertoribus in æternū

MOTVS

terne beatitudinis consortio præparauit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre sanctionis, legationis, statuti, decreti, iossionis, obtestationis, & voluntatis infringere: vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotētis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctū Petrum. Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, Quingentesimo Sexagesimo Nono, Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Ego PIVS Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

F. Card. Pisan. Ep̃s Ostien.

Io. Card. Moronus Ep̃sco. Portuen.

Christoph. Madruci^r Ep̃scopus Prænestin.

Otho Card. Truchses ep̃scopus Albanen.

A. Card. Farnesius Vicecācella. Ep̃scopus Tuscul.

Io. Baptā Cicada Ep̃sc. Sabinen. Card. S. Clemen.

Ego Iulius Card. Vrbinus.

Ego Iulius Card. Perusin.

Ego Ioānes Riccius Card. Politianus.

Ego Scipio Card. Pisarum.

Ego Iacob^r Card. Sabell^r.

Ego Aluissius Card. Corn.

Ego. Ph. Card. a Bordefia.

Ego Antonius Card. Grāuellus.

Ego Franciscus Cardinalis Pachecus.

Ego Hieronymus Cardi. de Corrigio.

Ego. Io. Franciscus Cardi. de Gambara.

Ego Nicolaus Cardina. de Sermoneta.

Ego Ind. de Aualos Card. Aragonia.

Ego. M. Antonius Cardi. Columna.

Ego Ptolemæus Cardina. Co.

Ego P. Card. de S. Cruce.	de Claraualle.
Ego Z. Card. Delphinus.	Ego Ludouicus Card. Ma-
Ego Hu. Card. S. Sixti.	drucius.
Ego Hu. Card. S. Sixti.	Ego Innocentius Card. de
Ego Alexander Cardinalis	Monte.
Cribellus.	Ego Hieronymus Cardin.
Ego Guido Card. vercell ^o .	Simoncellus.
Ego Guillerimus Card. Sir-	Ego Ferd. Card. d Medicis.
letus.	F. Card. Alciatus.
Ego F. Michael B. Card. Ale-	Io. Paul ^o Card. ab Ecclesia.
xandr. Camerarius.	A. Card. Carafa.
Ego Hieronymus Cardin.	Comensis.

¶ Anno a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesi-
mo Sexagesimo Nono, Indictione duodecima, Die
vero secunda mensis Maij, Pontificatus Sanctiss. in
Christo patris, & Domini Nostri D. Pij diuina prou-
dentia Papę Quinti Anno Quarto, Retroscriptę lit-
terę Apostolicę, lectę, affixę, & publicatę fuerunt
ad valuas Basilicę Principis Apostolorum de Urbę,
Cancellarię Apostolicę, & in acie Campi Florę, vt
est moris, dimissis in locis prefatis presentibus litte-
ris per aliquantulum temporis spatiũ affixis, & dein-
de amotis per nos Iulium Parinum, & Ioannem Bor-
notum prælibati Sanctiss. D. N. Papę Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

FINIS.

CAESARAVGVSTAE,
In ædibus Petri Sanchez ab Ez-
peleta, Anno Domini,
I 5 7 7.

CAESAR AVGVSTVS
Imperatoris Augusti
pater, Anno Domini
1577.

37742

o

Constit. C. xviii. c. 10